

II. KÖTET

BUDAPEST

TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

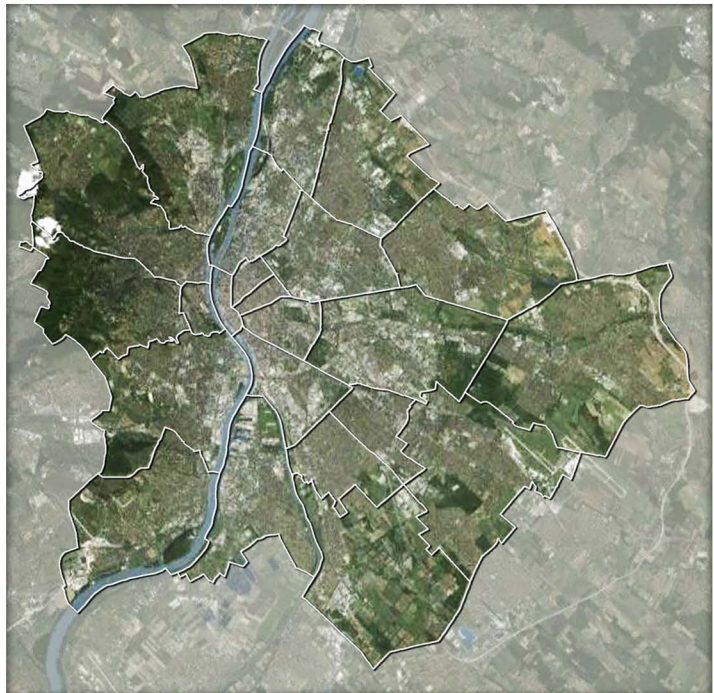
A TERVEZÉST KÍSÉRŐ ELJÁRÁSOK

II/A. TERÜLETI HATÁSVIZSGÁLAT

II/B. A BTFK-RA ÉS A TERÜLETI HATÁSVIZSGÁLATRA ÉRKEZETT VÉLEMÉNYEK ÉS VÁLASZOK

II/C. KÖRNYEZETI VIZSGÁLAT – ÉRTÉKELÉS (SKV)

II/D. A KÖRNYEZETI VIZSGÁLAT – ÉRTÉKELÉSRE (SKV-RA) ÉRKEZETT VÉLEMÉNYEK ÉS VÁLASZOK

TARTALOM – II. KÖTET RÉSZDOKUMENTUMAI

II/A. TERÜLETI HATÁSVIZSGÁLAT

II/B. A BTFK-RA ÉS A TERÜLETI HATÁSVIZSGÁLATRA ÉRKEZETT
VÉLEMÉNYEK ÉS VÁLASZOK

II/C. KÖRNYEZETI VIZSGÁLAT – ÉRTÉKELÉS (SKV)

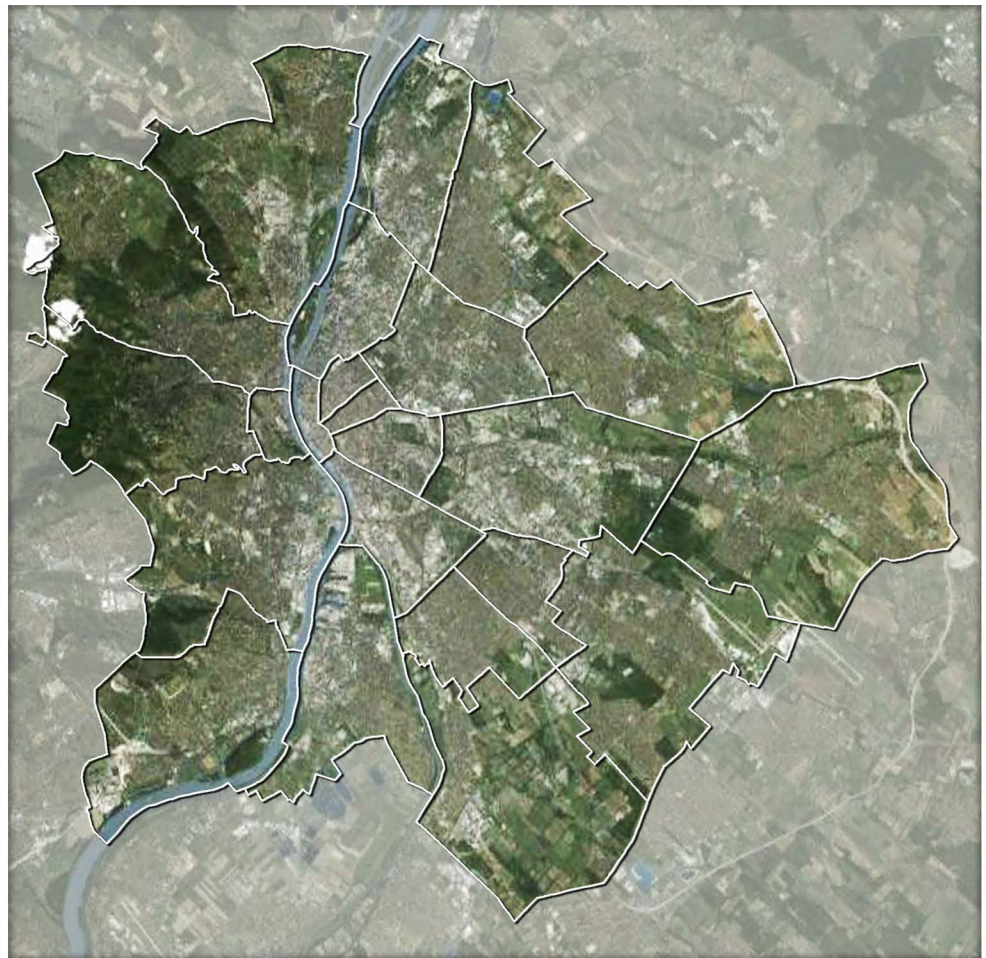
II/D. A KÖRNYEZETI VIZSGÁLAT – ÉRTÉKELÉSRE (SKV-RA) ÉRKEZETT
VÉLEMÉNYEK ÉS VÁLASZOK

II/A. RÉSZDOKUMENTUM

BUDAPEST
TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

TERÜLETI HATÁSVIZSGÁLAT

BUDAPEST TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

**TERÜLETI (KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI)
HATÁSVIZSGÁLAT**

Budapest, 2014. január

SZERZŐK

MEGBÍZÓ: BUDAPEST FŐVÁROS ÖNKORMÁNYZAT

**SAKMAI IRÁNYÍTÓ: BUDAPEST FŐVÁROS
FŐPOLGÁRMESTERI HIVATAL
VÁROSÉPÍTÉSI FŐOSZTÁLY**

Finta Sándor főépítész
Maczák Johanna
Kovács Barbara
Lelkes Nóra
Mátrai Réka

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS:

BFVT Kft.

Szerzők:

Albrecht Ute
területrendező tervező – vezető településtervező – okl. építészmérnök

András István
területrendező tervező – vezető településtervező – okl. építészmérnök

Közreműködött:

Balla Mariann
okl. építészmérnök

Horváth Ágnes
okl. településmérnök, okl. építészmérnök

Szűcs András
okl. településmérnök

Tóth Attila
okl. településmérnök

INFRASTRUKTÚRA:

BFVT Kft.

Szerzők:

Pető Zoltán
okl. építőmérnök, közlekedéstervező

Román Péter
okl. építőmérnök

Közreműködött:

Orosz István
okl. villamosmérnök, mérnök-közgazdász

Rubus Zoltán
okl. építőmérnök

TERMÉSZETI KÖRNYEZET:

BFVT Kft.

Szerzők:

Tatai Zsombor
okl. tájépítészmérnök

Pogány Aurél
területrendező tervező – okl. tájépítészmérnök

Niedetzky Andrea
okl. tájépítészmérnök

Zétényi Dávid
okl. tájépítészmérnök

GAZDASÁG:

Szerző:

Varga-Ötvös Béla
okl. közgazda

TÁRSADALOMTUDOMÁNY:

Szerzők:

Dr. Rédei Mária
MTA Doktora, DSc.

Dr. Csizmady Adrienne
szociológus

TARTALOM

- 1. A TERÜLETI HATÁSVIZSGÁLAT KIDOLGOZÁSÁNAK ISMERTETÉSE**
- 2. BUDAPEST TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJÁNAK ISMERTETÉSE ÉS CÉLJAINAK ÖSSZEVETÉSE MÁS MEGEGYEZŐ SZINTŰ TERVEK, KONCEPCIÓK, PROGRAMOK CÉLJAIVAL**
  - 2.1. BUDAPEST TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJÁNAK FŐBB CÉLJAI, TARTALMÁNAK ÖSSZEFOGLALÓ ISMERTETÉSE
  - 2.2. A KONCEPCIÓ ÖSSZEVETÉSE MÁS, MEGEGYEZŐ SZINTŰ RELEVÁNS TERVEKKEL, KONCEPCIÓKKAL
  - 2.3. A KONCEPCIÓ RÉSZCÉLJAINAK KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI SZEMPONTÚ KONZISZTENCIA VIZSGÁLATA, AZ ESETLEGES ELLENTMONDÁSOK FELTÁRÁSA
  - 2.4. A JELENLEGI KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI ÁLLAPOTNAK A TERVVEL ÖSSZEFÜGGÉSBEN LÉVŐ ELEMEINEK ISMERTETÉSE
  - 2.5. A TERVBEN JAVASOLT TÉRSÉGI TERÜLETFELHASZNÁLÁSI KATEGÓRIÁK KIJELENTÉSÉVEL ÉS ÖVEZETEK LEHATÁROLÁSÁVAL KAPCSOLATOS AZON KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI JELLEMZŐK AZONOSÍTÁSA, AMELYEKRE A TERV VALÓSZÍNŰLEG JELENTŐS BEFOLYÁSSAL LESZ
  - 2.6. A KONCEPCIÓ ÁLTAL FELTÁRT KÖRNYEZETI KONFLIKTUSOK ÉRTÉKELÉSE, ÉS A KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI ÁLLAPOT VÁRHATÓ ALAKULÁSA ABBAN AZ ESETBEN, HA A JAVASLATOK NEM VALÓSULNÁNAK MEG
  - 2.7. A TERV CÉLJAINAK MEGVALÓSULÁSA ESETÉN A KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI SZEMPONTBÓL KÖZVETETT VAGY KÖZVETLEN NEGATÍV HATÁST KIVÁLTÓ TÉNYEZŐK FELTÁRÁSA
- 3. JAVASLAT KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI, GAZDASÁGI SZEMPONTÚ INTÉZKEDÉSRE**
  - 3.1. A KONCEPCIÓ ÉRVÉNYESÜLÉSE SORÁN FELLÉPŐ, KÖRNYEZETRE ÉS EMBERI EGÉSZSÉGRE, VALAMINT A TÁRSADALOMRA ÉS A GAZDASÁGRA KÁROS HATÁSOK ELKERÜLÉSÉRE VAGY ELLENTÉTELEZÉSRE VONATKOZÓ JAVASLATOK ÉS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK
  - 3.2. JAVASLAT OLYAN KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI SZEMPONTÚ ELŐÍRÁSOKRA, FELTÉTELEKRE, AMELYEKET A TERV ÁLTAL BEFOLYÁSOLT MÁS TERVEKNÉL FIGYELEMBE KELL VENNI
- 4. BUDAPEST TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJÁBAN SZEREPLŐ JAVASLATOK VÁRHATÓ HATÁSAINAK ELEMZÉSE MAGVALÓSULÁSUK ÉS MEG NEM VALÓSULÁSUK ESETÉN**
  - 4.1. A KONCEPCIÓBAN SZEREPLŐ JAVASLATOK RÉSZLETEZŐ ELEMZÉSE AZOK MEGVALÓSULÁSA, ILLETVE AZOK MEG NEM VALÓSULÁSA ESETÉN VÁRHATÓ HATÁSUK SZERINT KÖRNYEZETI SZEMPONTBÓL
    - 4.1.1. a termőföld mennyiségére
    - 4.1.2. a talaj minőségére
    - 4.1.3. a földtani és ásványvagyonra
    - 4.1.4. a levegő minőségére
    - 4.1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége)
    - 4.1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére
    - 4.1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat)
    - 4.1.8. az épített környezetre
    - 4.1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet)

4.1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra)

4.2. A KONCEPCIÓBAN SZEREPLŐ JAVASLATOK RÉSZLETEZŐ ELEMZÉSE AZOK MEGVALÓSULÁSA, ILLETVE AZOK MEG NEM VALÓSULÁSA ESETÉN VÁRHATÓ HATÁSUK SZERINT TÁRSADALMI SZEMPONTBÓL

4.2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás)

4.2.2. a foglalkoztatásra

4.2.3. a szabadidő eltöltésére, a rekreáció területi feltételeire

4.2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére

4.2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére

4.3. A KONCEPCIÓBAN SZEREPLŐ JAVASLATOK RÉSZLETEZŐ ELEMZÉSE AZOK MEGVALÓSULÁSA, ILLETVE AZOK MEG NEM VALÓSULÁSA ESETÉN VÁRHATÓ HATÁSUK SZERINT GAZDASÁGI SZEMPONTBÓL

4.3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai)

4.3.2. a településrendszerre

4.3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai)

4.3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére

4.3.5. a mezőgazdaságra

4.3.6. az erdőgazdálkodásra

4.3.7. az idegenforgalomra

4.3.8. a vízgazdálkodásra

4.3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére

4.3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak)

4.3.11. az energiaellátásra

5. ÖSSZEFOGLALÁS

1. A TERÜLETI HATÁSVIZSGÁLAT KIDOLGOZÁSÁNAK ISMERTETÉSE

A területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat (a továbbiakban: területi hatásvizsgálat) készítését a 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet írja elő a területi tervek esetében, melyek körébe a területrendezési tervek mellett a területfejlesztési koncepció is tartozik. A területi hatásvizsgálat a tervek javaslattevő fázisának megalapozó munkarészeként készül.

Jelen hatásvizsgálat Budapest területfejlesztési koncepciójának egyik megalapozó fejezete, célja a koncepció céljaiban foglaltak várható környezeti, társadalmi és gazdasági hatásainak, illetve a javasolt változások várható következményeinek feltárása és számbavétele a szakmai és társadalmi egyeztetésekben résztvevők, valamint a döntéshozók számára.

A területfejlesztésben résztvevők száma egyre növekszik. A döntéshozók számára kiemelt jelentőségű a várható hatások felmérése, a kölcsönhatások magyarázó tényezőkre történő bontása, ami a monitoring rendszer részét képezi. Mindez azért is célszerű, mert így a döntéshozók azonosítani tudják, hogy egyes tényezők mennyiségi és összetételi megváltozása milyen hatással lesz a folyamatra, a területi fejlődés egészére.

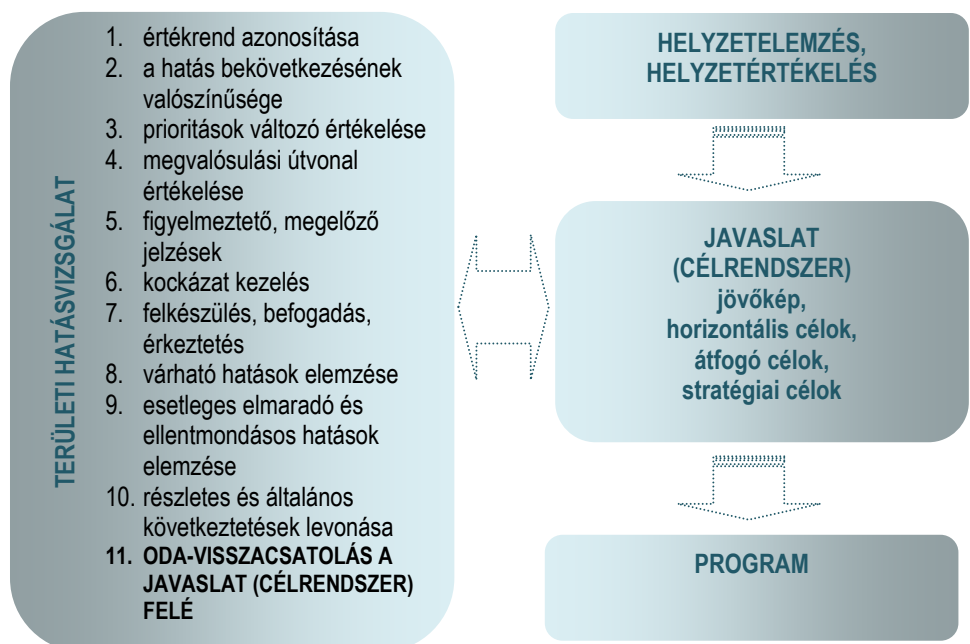
A területi hatásvizsgálat kidolgozásának folyamata

A 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet 9. melléklete tartalmazza a területi hatásvizsgálat tartalmi követelményeit.

Budapest területfejlesztési koncepciójának javaslata a Fővárosi Közgyűlés 2012. november 28-án, a 2617/2012. érdemi határozattal elfogadott, a továbbtervezés alapjául szolgáló helyzetelemzésre épül. A részletes vizsgálatok elvégzését és a helyzetelemzést követően már a helyzetértékelés részeként a térség lehetséges fejlesztési irányainak bemutatása, és ezek alapján a lehetséges cselekvési területek meghatározása is megtörtént.

A területi hatásvizsgálat a területfejlesztési koncepció javaslattevő munkafázisával párhuzamosan készült. A tervezési munka megkezdésekor természetesen teljes körű hatásvizsgálatot készíteni még nem lehet, viszont csak a tervezési folyamat végeztével sem célszerű, mert az elkészült koncepció már nem tudná befogadni a vizsgálat által feltárt esetleges konfliktusokra adandó válaszokat. A folyamat elején tehát a lehetséges cselekvési területeken jelentkező hatásokból lehetett kiindulni, a későbbiekben a kirajzolódó célok hatásait lehetett már elemezni, így az egyeztetések, a célrendszer széleskörű ismertetése előtt-közben az anyag rugalmasan tud reagálni a vizsgálat eredményére. Értelemszerűen a hatásvizsgálat folyamatát lezárni (véglegesnek tekinteni) nem lehet, míg a koncepció nem véglegesedik.

A területi hatásvizsgálat módszerét, menetét és a koncepciókészítés folyamatát bemutató ábra:

A területi hatásvizsgálathoz felhasznált információk

A területi hatásvizsgálat a *Budapest területfejlesztési koncepciójának* elkészült dokumentumokban (a helyzetelemzésen, a helyzetelemzés mellékletén) található információkon alapszik. A helyzetelemzést a *Budapest 2030 – Hosszú távú városfejlesztési koncepció* készítése során összegyűjtött és kiértékelt részletes adatok határozták meg amellet, hogy a területfejlesztési műfaj kapcsán új vizsgálati munkarészek is készültek (pl. külső tervek elemzése, koherenciavizsgálat). A területi hatásvizsgálat során - természeténél fogva - újabb adatgyűjtés nem történik, a területfejlesztési koncepció célrendszerében kitűzött elvárások lehetséges hatásait vizsgálja.

Felhasznált adatbázisok:

TEIR, FAVI-KÁRINFO, KSH, a főváros és a kerületek által szolgáltatott adatok, az ágazati adatszolgáltatók által rendelkezésre bocsátott adatok, az azokból készült elemzések, valamint a BFVT Kft saját térinformatikai és egyéb adatbázisa.

Felhasznált tanulmányok, programok, stratégiák:

- OFTK
- Nemzeti Fenntartható Fejlesztés Stratégia
- Növekedési Terv
- Új Széchenyi Terv
- Nemzeti Vidékstratégia
- Nemzeti Környezetvédelmi Program
- Úton egy versenyképes és erőforrás hatékony közlekedési rendszer felé (EU Fehér könyv)
- A városi mobilitás új kultúrája felé (EU Zöld könyv)
- Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia 2012-224 (Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács – 2012. május)
- Nemzeti Kutatás-fejlesztési és Innovációs Stratégia 2020 – Társadalmi konzultációra készített tervezet (2012. november)
- Budapest Főváros EU stratégiája 2012. Budapest európai uniós forrás-felhasználási képességének javítását és az európai városhálózatba történő fokozottabb integrációját célzó stratégiai program és cselekvési terv
- Közép-Magyarország: fejlesztési igények és a kohéziós politika eszköztára 2012. tematikus füzet
- A városfejlesztés lehetőségei a kohéziós politikai jogszabály tervezetekben 2014-2020. BM
- Jelentés a vállalati KFI helyzetéről, 2012. NIH. BP.
- Atipikus foglalkoztatási formák nemzetközi összehasonlítása statisztikák alapján, TAMOP
- Innovation scoreboard EU 2011.
- Lakossági vélemények Studio Metropolitana
- Az EU 11 tematikus célja
- Planning for people, sustainable urban mobility (www.mobilityplans.eu)
- Munkaerő-piaci helyzetkép a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai alapján, 2010
- Partnerség figyelembe vétele a területfejlesztésben, különös tekintettel a civil szervezetekre, 2003, VÁTI.
- „Újraélesztett egészségügy – Gyógyuló Magyarország - Semmelweis Terv az egészségügy megmentésére – szakmai koncepció”

2. BUDAPEST TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJÁNAK ISMERTETÉSE ÉS CÉLJAINAK ÖSSZEVEZÉSE MÁS MEGEGYZŐ SZINTŰ TERVEK, KONCEPCIÓK, PROGRAMOK CÉLJAIVAL

2.1. Budapest területfejlesztési koncepciójának főbb céljai, tartalmának összefoglaló ismertetése

Budapest területfejlesztési koncepciója komplex célrendszert állít fel: megfogalmazza a jövőképet, a minden célt átható horizontális célokat és fejlesztési alapelveket, valamint meghatároz négy átfogó és kilenc stratégiai célt.

Budapest jövőképe Budapest élhető és vonzó, egyedi karakterű főváros, az ország és a várostérség innovatív gazdasági és kulturális központjaként az európai városhálózat megbecsült tagja.

Fejlesztési alapelvek Budapest területfejlesztése akkor lehet sikeres, ha élhető a város, ami szorosan összefügg működésének és környezetének fenntarthatóságával, egyben az esélyegyenlőség biztosításával. A koncepció célrendszerében ezek a fejlesztési alapelvek olyan szemléleti alapvetések, amelyeket a célrendszer minden egyes elemére vonatkozóan érvényesülnie kell.

Átfogó célok Az átfogó célok Budapest meglévő értékeire és sokszínűségére alapoznak, meghatározva azokat az irányokat, melyek az integrált fejlesztési elvek érvényesülése mellett Budapest jövőjének fejlesztési alapjait képezik. Az átfogó célok a következők.

- ▶ BUDAPEST AZ EURÓPAI VÁROSHÁLÓZAT ERŐS TAGJA
- ▶ FENNTARTHATÓ, ÉRTÉK- ÉS TUDÁSALAPÚ GAZDASÁG
- ▶ EGÉSZSÉGES, HARMONIKUS, SOKSZÍNŰ VÁROSI KÖRNYEZET
- ▶ JAVULÓ ÉLETMINŐSÉG, HARMONIKUS EGYÜTTÉLÉS

BTFK célrendszere

Stratégiai célkitűzések A koncepció javaslatában foglalt célok megvalósulása, illetve megvalósulásának elmaradása esetén várható hatásai képezik jelen hatásvizsgálat tárgyát.

(Megjegyzés: A Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal által a megyei önkormányzatok számára készített Útmutató „A megyei területfejlesztési koncepciók kidolgozásához” című koordinációs leírásban a stratégiai cél kifejezés szerepel, de célrendszeri szinten, tartalmilag az OFTK specifikus céljainak megfelel meg. A megyei koncepciók közötti összhang érdekében az Útmutató által használt STRATÉGIAI CÉL megfogalmazás kerül alkalmazásra jelen koncepcióban.)

A BTFK javaslata 9 stratégiai célt fogalmaz meg, melyek rövid összefoglalása a következő:

▶ KEZDEMÉNYEZŐ, EGYÜTTMŰKÖDŐ TERÜLET-, VÁROS- ÉS TÉRSÉGFEJLESZTÉS

A város- és térségfejlesztés alapvető célja, hogy a lakosság, a gazdasági szereplők és a különböző intézmények magas minőségű otthonra találjanak a városban, kiváló infrastrukturális, fenntartható természeti és épített környezet, valamint megfelelő szervezeti és jogi feltételrendszer biztosításával. Az érdekeltek bevonásával szinergikus hatású, forráskímélő és forrásfeltáró együttműködésre van szükség. A város- és térségfejlesztésbe bevonható jelentős potenciális fejlesztő erőt jelenleg a külföldi és hazai magántőke képezi. Az eddigi tendenciát kivetítve megállapítható, hogy a források túlnyomó többsége az uniótól érkezik majd, de jóval kisebb mértékben, mint az előző uniós költségvetési ciklusban. Nemzetgazdasági és várospolitikai érdek az önálló gazdasági kormányzás kiterjesztése annak érdekében, hogy a Fővárosi Önkormányzat minél erőteljesebben legyen képes térségi hatásokkal is bírni budapesti gazdasági életet szervezni. Ehhez olyan gazdasági bázis létrehozása szükséges, amely képessé teszi a várost gazdaságélénkítést eredményező és saját forrást képző kezdeményezésre.

A kezdeményező és együttműködő város- és térségfejlesztés az önkormányzati irányító szerep felvállalását, a gazdasági szereplők tevékenységét orientáló és koordináló szerepkör erősítését jelenti. A belső források bővülő újratermelése irányába kell elmozdulni úgy, hogy az itt keletkező hozzáadott érték minél nagyobb hányada kerüljön visszaforgatásra, alapot képezve a város- és térségfejlesztés újraképződő forrásainak biztosításához. Ez a fejlesztési forráskészlet fenntarthatóságának, egyben a foglalkoztatás növelésének is feltétele.

▶ TUDÁSALAPÚ, VERSENYKÉPES, INNOVATÍV ÉS „ZÖLD” GAZDASÁG

Budapest és térsége általános gazdaságfejlesztési célja - összhangban a nemzetgazdasági célokkal - egy stabil, erős gazdaság megalapozása, hogy minél több korszerű, innovatív, export-orientált tevékenység jöjjön létre, minél kisebb mértékű import-, anyag- és energia tartalommal, a meglévő munkahelyek megtartása mellett újak teremtésével. Cél továbbá, hogy Budapest és térségének lakossága, munkavállalói számára lehetővé váljon a képzettségüknek és ambícióiknak megfelelő, kiteljesedést és létbiztonságot nyújtó egzisztencia megteremtése. A vállalkozások számára pedig a befektetőbarát üzleti klíma és vonzó gazdasági környezet jöjjön létre.

Előnyben szükséges részesíteni a nemzetközi gazdasági környezethez alkalmazkodni képes, magas hozzáadott értéket létrehozó ágazatokat, egyúttal erősíteni Budapest egyetemvárosi, K+F+I és vállalkozásbarát jellegét. Előre kell lépni a tudástranszfert biztosító kapcsolati háló erősítésében, a piac, illetve a képzést és kutatást-fejlesztést végző helyek közötti információ áramoltatásában. Térségi jelentőségű ügy gazdaságfejlesztési tengelyek kialakítása, hogy tudás-intenzív környezetbarát technológiát alkalmazó ágazatok és klaszterek telepedjenek meg.

Magyarország és Budapest gazdaságélénkítésének forrásai közül építeni kell a megújuló-megújítható forrásokra (pl. termál, hulladék, napenergia), óriási tartalék rejlik az energiahatékonyság javításában, és adott a „kifogyhatatlan” humán erőforrás. Az energiahatékonyság növelése innovációra készíti a gazdasági szereplőket, fokozatosan átrendezve ezzel a gazdaság-szerkezetet. A „zöld” gazdaság átfogja a teljes urbanisztikai rendszert (ld. gazdaság, tudomány, oktatás, energia, infrastruktúra, lakhatás, üzleti klíma, közterülethasználat, rekreáció, turizmus). Ez képezheti a megújuló Budapest és térsége gazdaságának egyik fő „versenyképes” prémium hozzáadott értékét, mert helyi, megújuló, tudásalapú, egyensúlyban lévő, azaz fenntartható.

▶ PARTNERSÉG – A JÖVŐ KÖZÖS TERVEZÉSE, ÖSSZEHANGOLT FEJLESZTÉSEK BUDAPESTEN ÉS A VÁROSTÉRSÉGBEN

Budapest és várostérsége csak együtt lehet sikeres az európai városok növekvő versenyében. A közös sikerhez a terület- és településfejlesztés valamennyi állami, önkormányzati, gazdasági és civil szereplőjének közös érdekek alapján közös célokat megfogalmazó és összehangolt fejlesztési eszközöket alkalmazó, sokoldalú együttműködése szükséges.

Az együttműködés kulcsa az összehangoltság kell, hogy legyen, ennek alapja pedig a jogi, intézményi feltételek kialakítása. Közös érdek e nagyvárosi tér munkamegosztáson alapuló erős kohéziós egységgé formálása.

Mivel Budapest térségi funkciói – eltérő intenzitással – eltérő hatásterületeken érvényesülnek, ezért város és térsége közötti partnerséget, együttműködését és a jövő tervezését is (eltérő tartalommal) három szinten indokolt értelmezni és megszervezni.

- Budapest és a budapesti gazdasági térhez tartozó városok (Tatabánya, Székesfehérvár, Dunaújváros, Kecskemét, Szolnok, Hatvan-Gyöngyös) között egy európai szinten pozícionálható egységes budapesti gazdasági tér kialakítása érdekében
- Budapest és Pest megye között (a térségi szinten összehangolt fejlesztés megvalósítása és az agglomerációs problémák hatékony kezelés érdekében)
- A budapesti külső kerületek és a szomszédos agglomerációs települések között a kerület- és településközi fejlesztési és rendezési feladatok megoldására, közös integrált fejlesztési programok kezdeményezésére.

Az együttműködést és a közös tervezést ki kell terjeszteni terület- és településfejlesztési célok és az alkalmazásra kerülő fejlesztési és rendezési eszközök összehangolásán belül kiemelten a térsztruktúra közös érdekű fejlesztésének tervezésére, a térségi gazdaság fejlesztésére, a térségi zöldövezet kialakítására és a közlekedés térségileg összehangolt fejlesztésének tervezésére. Közlekedésfejlesztés vonatkozásában az elővárosi kötőpályás hálózat súlypontba helyezésével és a ráhordó rendszerek fejlesztésével a városi – városkörnyéki közlekedés integrációja, valamint az intermodális szolgáltatások intézményi és infrastrukturális feltételeinek megteremtése a cél.

▶ NEMZETKÖZI SZEREPKÖR ERŐSÍTÉSE A TÉRSÉGI POZÍCIÓ KIHASZNÁLÁSÁVAL

Budapest akkor lesz az európai városhálózat erős tagja, ha

- együttműködik minden lehetséges partnerrel a számára komparatív előnyöket hordozó témákban, mint a humán tőke vagy a földrajzi elhelyezkedés adottságainak érvényesítése;
- ha transzfer szerepet játszik Nyugat-Kelet és Észak-Dél relációjában a kultúra, az innováció, az áruk, a tőke, a képzett munkaerő és szaktudás átadása/közvetítése terén.

Ehhez Budapestnek találkozóhelyé kell válnia a nemzetközi döntéshozatal, a kereskedelem és a kultúra meghatározó szereplői számára.

Budapesten ehhez a magasabb hozzáadott értékeket képviselő ágazatok letelepedését kell ösztönözni, ami megköveteli a biztonságos „környezet” kialakítását a közszolgáltatások, a környezetminőség, a közlekedési és kommunikációs kapcsolatok, valamint a befektetések tekintetében.

Ennek érdekében a hosszú távú társadalompolitikai jövőképpel rendelkező, fejlesztéseiben kezdeményező és proaktív budapesti városvezetés az egész ország számára lehetőségeket hordozó fejlesztési elképzeléseket fogalmaz meg, elsősorban a meglévő (humán, kulturális, és kapcsolati) tőkére támaszkodó részcélok és azok erőforrásokat koncentrálnó megvalósítása érdekében. A térben „elszórt” fejlesztések helyett erősen specializált és egymást erősítő alrendszereket alkotó tevékenységek, mint: zöld gazdaság, vállalkozásfejlesztés, közlekedés, innováció, egészség szolgáltatások és a felsőoktatás fejlesztése az irányadó. A városszerkezetben az épített mellett a természeti és a humán környezet alakítása, míg várostérségi szinten az összehangolt fejlesztési elképzelések és szolgáltatások nyújtása terén történő együttműködés járhat eredménnyel.

Az egységesülő Európa a kontinens közepén lévő Magyarország közlekedésre is jelentős hatást gyakorol, a nemzetközi és országos szintű közlekedési rendszerek közötti „határvonal” egyre inkább eltűnik, és helyét a várostérségek, régiók közötti utazási – szállítási kapcsolatrendszer veszi át. Ezt figyelembe véve, a távolsági kapcsolatok fejlesztésének célja a TEN-T hálózatok, az európai közlekedési folyosók multimodális kiépítésével az országos, illetve a nemzetközi elérhetőség javítása, valamint a transzkontinentális utazási, szállítási módok integrációjával a főváros európai csomóponti szerepkörének kiteljesítése.

▶ HATÉKONY VÁROSSZERKEZET KIALAKÍTÁSA - KOMPAKT VÁROS

A fenntartható város kompakt és vegyes használatú, ahol előnyben részesül a közösségi, a gyalogos és kerékpáros közlekedés.

Bár a kompakt város elvét a rendszerváltást követően megszületett városfejlesztési koncepciók, stratégiák és tervek is hangsúlyozzák, a demográfiai változások, a klímaváltozás és a globális gazdasági és pénzügyi válság miatt végképpen rá kell ébredni, hogy a kompakt város az, amely a rendelkezésre álló források ésszerű felhasználását teszi lehetővé. Fókuszálni kell a meglévő értékek megmentésére, megfelelő hasznosítására, minőségének javítására.

Az ökológiai szempontból értékes, pótolhatatlan földterületek beépítése helyett a város belső tartalékterületei képezik a fejlesztések elsődleges célterületeit lakó-, gazdasági és zöldterületi fejlesztés számára egyaránt.

A megfelelő intenzitás és a vegyes területhasználat lehetővé teszi a „kis távolságok elvének” megvalósítását. Ha a mindennapok helyszínei közel vannak, elérésükhöz nem kell motorizált közlekedés, a kerékpározás, gyaloglás esélye is javul.

A főváros térbeli rendszerét a különböző használatú területek, az azokat kiszolgáló infrastruktúra hálózat, továbbá a funkcionális és hálózati sűrűsödést képező központok rendszerének összessége alkotja. E térbeli rendszer szerkezeti fejlődése meghatározza a város mindennapjait, a hálózatokon keresztül a várostérségre is hatással van, ahogy annak alakulása is visszahat a város kapcsolódó térségeire.

Budapest területhasználatát folyamatos változáson megy keresztül, nagymértékben befolyásolja a város élhetőségét, lakói életminőségét. Meghatározó a gazdasági élet szinteként, egyben a város működésére, környezeti viszonyaira is jelentős hatással van. A nem megfelelő használat, kedvezőtlen szerkezeti tagolás működési zavarokhoz vezet. Budapest öt, eltérő adottságokkal rendelkező zónája (belső, átmeneti, elővárosi, hegyvidéki és Duna menti) differenciált fejlesztést igényel. Az értékek és problémák figyelembe vételével összhangot kell teremteni a területhasznosítás és a területek kiszolgálását biztosító különböző (humán és műszaki) infrastruktúrák között. A távlati fenntarthatóság érdekében egy-egy terület környezeti hatása és működtetésének költsége (létrehozás és ellátórendszerek üzemeltetése) az elvárható leggazdaságosabb kell, hogy legyen. Budapest sokszínűsége területhasználati értelemben olyan érték, melyet meg kell őrizni. Ezért olyan vegyes funkciójú, kompakt városi területhasználatot és hálózati rendszert kell kialakítani, mely tiszteletben tartja a megőrzésre érdemes természeti és épített környezetet, a városkaraktert. Csökkenteni kell a közlekedési kényszereket, amely következtében kisebb terhelés éri a város zsúfolt területeit.

Cél tehát, hogy a területhasználat, az infrastruktúrák fejlesztése takarékosabb formát öltjön, az új területek igénybevétele helyett a már infrastruktúrával ellátott területek (barnamezős területek) váljanak a fejlesztések célterületeivé, mindezt a közlekedési rendszer és a területek sajátosságaihoz alkalmazkodó differenciált központrendszer egymást erősítő fejlesztése egészítse ki. A kompaktságra való törekvés nem a sűrűség növelését, hanem az adott területhez illő optimális sűrűség meghatározását jelenti, a területek megfelelő tagoltsága és a kiszolgáló hálózatok gazdaságosan fenntartható kialakítása mellett.

A Duna legyen egész Budapesté! Természetközeli partjai váljanak a természetjáró rekreáció, barnamezős partjai a tágabban értelmezett rekreáció közösségi tereivé, a kultúra, a szórakozás, speciális budapesti lehetőségek színterévé, vagy - ahol az elfogadható – álljon a vízkapcsolatot igénylő gazdasági élet szolgálatába. A világörökségi területek minőségének növelése, a parthasználat kiterjesztése és humanizálása, az értékmegőrzés elsőrendű. A Duna mellett jelentős méretű kihasználatlan területek kiemelt típusú potenciállal rendelkeznek a város más területeihez képest, ezért a városszerkezetben elfoglalt helyi értékük miatt fejlesztésük komplex cél.

▶ A KÖRNYEZETI ERŐFORRÁSOK VÉDELME ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLATA, A TERMÉSZETI ÉRTÉKEK ÉS A TÁJI ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSE

A környezeti erőforrások védelme és fenntartható használata nem csak a jelenkor egészséges környezeti feltételeinek megteremtéséhez (pl. a tiszta levegőhöz, a zajszennyezés mérsékléséhez) szükséges, hanem az erőforrásokat a jövő generáció számára is meg kell őrizni, mind mennyiségi, mind minőségi értelemben. Továbbá fel kell készülni a klímaváltozásból fakadó következményekre is, melyek közvetlen veszélyt jelenthetnek a város lakosságára, épített és természeti értékeire (pl. extrém időjárási viszonyok következtében). A klímaváltozás mérséklése érdekében, a nemzetközi vállalásoknak megfelelően Budapestnek is csökkentenie kell az üvegházhatású gázok kibocsátását. Takarékosan kell gazdálkodni az energiaforrásokkal, az egyre nagyobb értéket képviselő vízkészletekkel, különösen az ivóvízzel, de az egyéb földtani elemekkel, a talajjal, főképpen a termőtalajjal és az egyedülálló élővilággal, amely a nagyvárosi környezet ellenére is fennmaradt. Ugyanakkor az urbanizációs folyamatok egyre jobban veszélyeztetik ezeket az erőforrásokat. A természeti, természetközeli területek indokolatlan beépülésének megakadályozása, az energiahatékonyság növelése, a megújuló energiaforrások alkalmazása, a motorizáció kedvezőtlen hatásainak (lég- és zajszennyezés) mérséklése, a talajszennyező-források felszámolása, a kármentesítés, a termelődő hulladékok megfelelő ártalmatlanítása kiemelten fontos a fenntarthatóság szempontjából. Az élethez, különösen a

klímaadaptáció tekintetében különösen jelentős szerepe van a zöldfelületeknek is, mert életfolyamataik révén jelentős kondicionáló hatást fejtenek ki, mérséklik a városi hősziget-hatást. Mindezek figyelembevételével Budapest és környékének környezeti adottságai, nagyváros létének ellenére jelentős potenciált rejtnek magukban, mely kiváló alapot teremt egy élhetőbb város megteremtéséhez.

▶ BUDAPEST KOMPLEX SZEREPKÖRÉNEK MEGFELELŐ KÖZLEKEDÉSI RENDSZER MEGTEREMTÉSE

A társadalmi, gazdasági, technológiai fejlődés eredményeképpen Európában az urbánus épített környezet vált a meghatározóvá. Budapest az Európai Unió egyik jelentős városaként, tudatos fejlesztéspolitikája folytán gazdasági-szellemi központ szerepet tölthet be a Duna Régióban és a Kárpát-medencében. A külső és belső közlekedési kapcsolatokat ennek megfelelően kell biztosítani. A város mindennapi életéhez, feladatai ellátásához, színvonalas működéséhez nélkülözhetetlen a komplex, a város összetett szerepkörének megfelelő többszintű közlekedési rendszer, amely egyidejűleg megfelel a nemzetközi, az országos, a térségi és a nagyvárosi szerepből fakadó, egymástól eltérő mobilitási igényeknek

Az egységesülő Európa Magyarország közlekedésre is jelentős hatást gyakorol, a nemzetközi és országos szintű közlekedési rendszerek közötti „határvonal” egyre inkább eltűnik, helyét a várostérségek, régiók közötti utazási - szállítási kapcsolatrendszer veszi át. Ezt figyelembe véve, a külső, távolsági kapcsolatok fejlesztésének célja a TEN-T hálózatok, európai közlekedési folyosók és a főváros közötti kapcsolatok multimodális kiépítésével a nemzetközi és az országos elérhetőség javítása, továbbá a transzkontinentális utazási, szállítási módok integrációjával Budapest európai csomóponti szerepkörének (HUB) kiteljesítése.

Az ország egyes részei és a főváros közötti kapcsolatok szempontjából tovább kell javítani Budapest elérhetőségét, de ugyanakkor biztosítani kell a jelenleg főváros centrikus kapcsolati rendszer oldását is (a tranzit forgalom számára Budapest elkerülését biztosítva).

Az egységesülő Európát felépítő regionalizmus keretében a városi-városkörnyéki közlekedés integrációja, valamint az intermodális szolgáltatások intézményi- és infrastrukturális feltételeinek megteremtése is egyre fontosabb.

A város mennyiségi szempontból meghatározó jelentőségű belső közlekedése – a műszaki infrastruktúra, és annak felhasználásával nyújtott szolgáltatások együttese – akkor lehet hosszú távon is eredményes, ha az a fenntarthatóság szempontjainak megfelelően fejleszthető, és gazdaságosan üzemeltethető. A fenntartható fejlődés szempontjából fontos, hogy a helyváltoztatás iránti igények a város szerkezetének valamint területfelhasználásának tervszerű alakításával fajlagosan csökkenjenek, és az utazási szokások tudatos befolyásolásával tolódjanak el a környezetet kímélő közlekedési módok felé, intelligens mobilitást eredményezve.

▶ BEFOGADÓ, TÁMOGATÓ, AKTÍV TÁRSADALOM

Budapest történeti adottságainál fogva sokszínű város, számos nemzeti, etnikai, vallási kisebbség, különböző korosztályokhoz tartozó, eltérő egészségi állapotban, élethelyzetben lévő egyének és csoportok lakóhelye. A sokszínűség egyenlőtlenség és konfliktushelyzetek kialakulásához vezethet, amit kezelni kell. A befogadó társadalom alapja az egyenlő bánásmód és az anti-dizkrimináció, mely az ide érkező és már itt élő társadalmi kisebbségekkel szembeni befogadó attitűdöt, a beilleszkedés támogatását jelenti, melyben kiemelt szerep jut a helyi szociális hálóknak is. Budapest lakosság száma külső migráció nélkül csökkenne, a népességszám növelése csak beköltözéssel érhető el. A jövőben a főváros irányú belső migráció és a nemzetközi vándorlás növekedni fog, melynek következményeként fiatalok és a külföldiek aránya folyamatosan nőni fog. Azonban ez sem lesz képes ellensúlyozni az idős korosztályok növekvő arányát. A népesség előregedése, valamint az új gazdasági-társadalmi kihívások indukálják az életmód változását, az új típusú egyéni és társadalmi igények megjelenését, melyre a városnak reflektálnia kell. Mindez új kihívásokat jelent a szolgáltatások növelésére, az innováció befogadására és felhasználásra, az esélyegyenlőség megerősítésére a diszkrimináció megakadályozására. A kihívások kezelésében együtt kell működni a fővárosi és a kerületi önkormányzatoknak, az intézményeknek, a civil és egyházi szervezeteknek, illetve a forprofit szférának is: helyi cégek, vállalkozások közötti együttműködés, és a helyi szociális háló erősítése a cél. A városlakók számára a lakóhelyválasztás, a lakóhely vonzerejének fontos tényezője, hogy az elérhető intézmények, szolgáltatások köre élethelyzetükhöz adekvát legyen,

lakókörnyezetüket biztonságosnak tudják. A főváros szolgáltatásai megfelelőek a jelenlegi lakosságszám kiszolgálásához, a hosszú távú demográfiai és a középtávon várható gazdasági folyamatok tükrében azonban megállapítható, hogy a szociális ellátórendszer még nem elég felkészült. A rendszerváltás óta visszaszorulóban van az egyesületi sporttevékenység, ez számos sportlétesítmény bezárásához vezetett. Emellett az egészségi állapot összefügg a gazdasági helyzettel, a lakókörnyezettel, a depriváció mértékével, ami miatt az egyes kerületekben várható átlagos élettartamban jelentős különbségek vannak: 2001–2010 között a legjobb helyzetű kerületek esetében az összevont halálozás a férfiak esetében a fővárosi átlaghalálozás 62%-a, nők esetében 69%-a, addig a deprivált csoportok esetében a fővárosi halálozási szintet 24%, illetve 23%-kal haladják meg. A lakosság egészségi állapotának javításához nem csak az ellátórendszer, de a prevenció minőségi és mennyiségi fejlesztése is szükséges.

▶ RUGALMAS ÉS KORSZERŰ LAKÁSSTRUKTÚRA KIALAKÍTÁSA

A város/várostérség szempontjából nézve a lakáskínálat alakulása meghatározó az életminőség, népességmegtartó képesség, a térbeli-társadalmi szerkezet alakulása, az ezzel is összefüggő társadalmi integráció, valamint a vonzerő, versenyképesség, gazdasági teljesítmény szempontjából is. A lakosság változó szociodemográfiai összetétele – egyebek mellett a lakosság elöregedéséből, gazdasági helyzetének változásából fakadó változások, a háztartás-szerkezet változásai, a főváros nemzetközi migrációban betöltött szerepének alakulása – kihívásokat jelent a fővárosi lakásrendszer számára. A fővárosi lakásállomány jelentős strukturális problémákkal küzd, ehhez tartozik a bérlakások hiánya, bizonyos területein a kis alapterületű lakások magas aránya, az elmaradó felújítások eredményeképpen a lakásállományban felhalmozódó fizikai, műszaki problémák (és következményükként kialakult szegregált területek), valamint a kiegyensúlyozatlan korábbi és közelmúltbeli lakóterületi fejlesztések eredményeképpen intézményekkel, szolgáltatásokkal (esetenként infrastruktúráisan is) rosszul ellátott lakóterületek a főváros több pontján. A XXI. század teremtette újfajta mobilitási lehetőségekre lényegesen rugalmasabb lakásstruktúra létrehozásával kell válaszolni, melyben annak összetétele, a lakásméret, a piaci és nem piaci lakásbérleti szegmens egymáshoz viszonyuló aránya, megfizethetősége, továbbá a városon belüli térbeli eloszlás, a térbeli-társadalmi különbségek csökkentése egyaránt meghatározó fontos.

2.2. A koncepció összevetése más, megegyező szintű releváns tervekkel, koncepciókkal

Budapest területfejlesztési koncepciójával egyetlen megegyező szintű, releváns koncepció van: a fővárost körülvevő Pest megye területfejlesztési koncepciója.

A tervezési folyamat során az önkormányzatokat képviselő főépítészek részvételével többszöri egyeztetés zajlott a két terv készítői között. A fejlesztési irányok térbeli összhangjának megteremtése érdekében az összetartozó területekben közös térképek is születtek.

Budapest és Pest megye területfejlesztési koncepciójának kidolgozása a kölcsönös előnyök szem előtt tartásával zajlott. Ily módon erősítik egymás hatását és növelik a megvalósulás valószínűségét.

PMTFK: Pest Megye területfejlesztési koncepciója

BTFK: Budapest területfejlesztési koncepciója

	PMTFK		BTFK
JÖVŐ-KÉP	Európai térben versenyképes, minőségi életfeltételeket biztosító megye		Budapest élhető és vonzó, egyedi karakterű főváros, az ország és a várostérség innovatív gazdasági és kulturális központjaként az európai városhálózat megbecsült tagja
	A gazdasági környezet megújítása		

	PMTFK		BTFK
ÁTFOGÓ CÉLOK		0	Budapest az Európai városhálózat erős tagja
	Térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása A lokális- és makrotérségi érdekeket kiszolgáló tudó, fenntartható környezet		Fenntartható, érték- és tudásalapú gazdaság
	Gazdaság dinamizálása Az értékteremtő képesség növelése a térség adottságaira építve		
		0	Egészséges, harmonikus, sokszínű városi környezet
	Társadalmi megújulás Testben és lélekben egészséges, együttműködő egyén és közösségek		Javuló életminőség, harmonikus együttélés

	PMTFK		BTFK
SPECIFIKUS CÉLOK		0	Kezdeményező, együttműködő város- és térségfejlesztés
	Az együttműködések intézményesítése a térségi szereplőkkel, a megye belső intézményfejlesztése, menedzsment szervezetének felállítását.		Partnerség – a jövő közös tervezése, összehangolt fejlesztések Budapesten és a várostérségben
	A fejlődésben lemaradó Szobi, Aszódi, Nagykátai, Ceglédi, Ráckevei térségek gazdasági-társadalmi felzárkóztatása.	0	
	Makroregionális logisztikai funkciók és a rászervezhető értékteremtő képesség erősítése kiemelten az MO mentén a Liszt Ferenc nemzetközi repülőtér térségében.		Nemzetközi szerepkör erősítése a térségi pozíció kihasználásával
	Pest megye térségének nemzetközi és országos multimodális közlekedési kapcsolatrendszerének fejlesztése a transzfer szerep ellátása és hálózatos térstruktúra kialakulása érdekében		Budapest komplex szerepkörének megfelelő közlekedési rendszer megteremtése
	A térség kohéziójának javítása érdekében a megye belső közlekedési kapcsolatrendszerének fejlesztése, kiemelten kezelve a térségközpontok és vonzáskörzetük közlekedését és az elővárosi közlekedést.	0	
	Adottságokra épülő munkamegosztásban együttműködő policentrikus települési struktúra kialakítása.		Hatékony városszerkezet kialakítása – kompakt város
			A környezeti (természeti) erőforrások védelme és fenntartható használata, az érték megőrzése
	A gazdaság teljesítményének, hatékonyságának és stabilitásának erősítése; több lábon álló gazdaság; a technológia és tudásintenzív, valamint a foglalkoztatást erősítő ágazatok kiegyensúlyozott fejlesztése.		Tudásalapú, versenyképes, innovatív és „zöld” gazdaság
	Gazdasági húzóterseink innovációs teljesítményének, versenyképességének, exportjának növelése.	0	

Kreatív, tudásalapú társadalom, korszerű gyakorlati tudás biztosítása, az oktatás intézményrendszerének infrastrukturális és tartalmi megújítása, a kultúra, kulturális értékek megőrzése és fejlesztése, a térségi- és helyi identitás erősítése		Befogadó, aktív társadalom
Egészséges társadalom, a megye lakossága egészségi állapotának javítása, kiemelt hangsúlyt fektetve az egészséges életmódra és a prevencióra.		
A közösségek megújítása, a családi értékek előtérbe helyezése, „családbarát” megye, a társadalmi bizalom erősítése		
Tervezett, koordinált térségfejlesztés, takarékos területhasználat, épített és környezeti értékek megóvása és fejlesztése		

2.3. A koncepció rész céljainak környezeti, társadalmi és gazdasági szempontú konzisztencia vizsgálata, az esetleges ellentmondások feltárása.

A koncepció javaslata tartalmaz a külső tervekkel való összhang vizsgálata mellett belső koherenciavizsgálatot is, mely bemutatja az egyes stratégiai célok egymáshoz viszonyulását. Az egyes célok kisebb-nagyobb intenzitással kapcsolódnak egymáshoz, egyes esetekben azonban a kapcsolódás valójában nem releváns. A stratégiai célok ellentmondást nem tartalmaznak, egymással ütköző célok nincsenek a célrendszerben.

A környezeti, gazdasági, társadalmi ágazati bontás szerinti konzisztencia-mátrix részletesebb bontásban mutatja a célok kapcsolódását:

jelmagyarázat:

KÖRNYEZETI szempontból szoros, erős kapcsolódás a stratégiai célok között

GAZDASÁGI szempontból szoros, erős kapcsolódás a stratégiai célok között

TÁRSADALMI szempontból szoros, erős kapcsolódás a stratégiai célok között

KÖRNYEZETI szempontból kevésbé szoros, de van kapcsolódás a stratégiai célok között

GAZDASÁGI szempontból kevésbé szoros, de van kapcsolódás a stratégiai célok között

TÁRSADALMI szempontból kevésbé szoros, de van kapcsolódás a stratégiai célok között

KÖRNYEZETI szempontból nem releváns a célok közötti kapcsolat vizsgálata

GAZDASÁGI szempontból nem releváns a célok közötti kapcsolat vizsgálata

TÁRSADALMI szempontból nem releváns a célok közötti kapcsolat vizsgálata

értelmezhetetlen a kapcsolódás vizsgálata

BUDAPEST TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

Stratégiai cél/ Stratégiai cél	1. KEZDEMÉNYEZŐ, EGYÜTTMŰKÖDŐ TERÜLET-, VÁROS- ÉS TÉRSÉGFEJLESZTÉS			2. TUDÁSALAPÚ, VERSENYKÉPES, INNOVATÍV ÉS „ZÖLD” GAZDASÁG			3. PARTNERSEG – A JÖVŐ KÖZÖS TERVEZÉSE, ÖSSZEHANGOLT FEJLESZTÉSEK BUDAPESTEN ÉS A VÁROSTÉRSÉGBEN			4. NEMZETKÖZI SZEREPKÖR ERŐSÍTÉSE A TÉRSÉGI POZÍCIÓ KIHASZNÁLÁSÁVAL			5. HATÉKONY VÁROSSZERKEZET KIALAKÍTÁSA - KOMPAKT VÁROS			6. A KÖRNYEZETI ERŐFORRÁSOK VÉDELME ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLATA, A TERMÉSZETI ÉRTÉKEK ÉS A TÁJI ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSE			7. BUDAPEST KOMPLEX SZEREPKÖRÉNEK MEGFELELŐ KÖZLEKEDÉSI RENDSZER MEGTEREMTÉSE			8. BEFOGADÓ, TÁMOGATÓ, AKTÍV TÁRSADALOM			9. RUGALMAS ÉS KORSZERŰ LAKÁSSTRUKTÚRA KIALAKÍTÁSA					
	✓	✓	0	✓	✓	0	✓	✓	0	✓	✓	0	✓	✓	0	✓	✓	0	✓	✓	0	✓	✓	0	✓	✓	0			
1. KEZDEMÉNYEZŐ, EGYÜTTMŰKÖDŐ TERÜLET-, VÁROS- ÉS TÉRSÉGFEJLESZTÉS				✓	✓	0				✓	✓	0	✓	✓	0	✓	✓	0	✓	✓	0	0	✓	✓	0	✓	✓	✓	✓	✓
2. TUDÁSALAPÚ, VERSENYKÉPES, INNOVATÍV ÉS „ZÖLD” GAZDASÁG	✓	✓	0				✓	✓	0	✓	✓	0	✓	✓	0	✓	✓	0	✓	✓	0	0	✓	✓	0	✓	✓	0	✓	✓
3. PARTNERSEG – A JÖVŐ KÖZÖS TERVEZÉSE, ÖSSZEHANGOLT FEJLESZTÉSEK BUDAPESTEN ÉS A VÁROSTÉRSÉGBEN	✓	✓	0	✓	✓	0				✓	✓	0	✓	✓	0	✓	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	✓	✓
4. NEMZETKÖZI SZEREPKÖR ERŐSÍTÉSE A TÉRSÉGI POZÍCIÓ KIHASZNÁLÁSÁVAL	✓	✓	0	✓	✓	0	✓		0				0	0	0	✓	0	0	✓	0	0	✓	✓	0	0	0	0	0	0	0
5. HATÉKONY VÁROSSZERKEZET KIALAKÍTÁSA - KOMPAKT VÁROS	✓	✓	0	✓	✓	0	✓	✓	0	0	0	0				✓	✓	0	✓	✓	0	0	✓	✓	✓	✓	0	✓	✓	0
6. A KÖRNYEZETI ERŐFORRÁSOK VÉDELME ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLATA, A TERMÉSZETI ÉRTÉKEK ÉS A TÁJI ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSE	✓	✓	0	✓	✓	0	✓	✓	0	0	✓	0	✓	✓	0				✓	✓	0	✓	0	0	0	0	0	0	✓	✓
7. BUDAPEST KOMPLEX SZEREPKÖRÉNEK MEGFELELŐ KÖZLEKEDÉSI RENDSZER MEGTEREMTÉSE	✓	✓	0	✓	✓	0	✓	0	0	✓	0	0	✓	✓	0							0	0	0	0	0	0	0	0	0
8. BEFOGADÓ, TÁMOGATÓ, AKTÍV TÁRSADALOM	0	✓	✓	0	✓	✓	0	0	0	✓	✓	0	0	✓	0	✓	0	0	0	0	0							✓	✓	✓
9. RUGALMAS ÉS KORSZERŰ LAKÁSSTRUKTÚRA KIALAKÍTÁSA	✓	✓	0	0	✓	0	0	✓	0	0	0	0	✓	✓	0	0	✓	0	0	0	0	✓	✓	0						

A mai globalizált világban nem lehet a természeti környezetben, a gazdaságban olyan intézkedéseket hozni, melyek ne lennének hatással a társadalomra. Ugyanígy a társadalom, és annak mindennapi életvitele folytonosan visszahat a környezetre. A fogyasztói szokások, a továbbtanulási döntések, az egészségügy, a szociális szolgáltatások pedig mind-mind szoros összhangban működnek a gazdasági döntésekkel. Ráadásul egy-egy várost nem lehet önmagában, csak a közvetlen városrégiójában vizsgálni és értelmezni, ezért a térségi együttműködés céljai is hatnak a társadalomhoz kapcsolódó célok megvalósulására és az eredmény fenntarthatóságára.

Budapest hosszú távú területfejlesztésének gazdasági vonatkozású folyamatainak összhangban kell lennie a fenntarthatósági szempontokkal. Fenntartható gazdaság csak fenntartható módon rendelkezésre álló erőforrások által létezhet. Ezért a természeti és az épített környezeti feltételek fenntarthatóságából kiindulva lehet megvalósítani a gazdasági és társadalmi folyamatok harmonizálását. A mind nyilvánvalóbb erőforrás-korlátok miatt a fenntarthatóság és a gazdasági-társadalmi harmonizáció biztosítása egységes, külső-belső partneri együttműködést generáló, kezdeményező város- és térségfejlesztési politikát kíván.

A fenntartható gazdaságnak a természeti-környezeti értékek őrzésén, gazdagításán, a minél takarékosabb energiafelhasználáson és az ezt megteremtő emberi tevékenység tudástartalmának bővítésén kell alapulnia. E komplex rendszer működésének hatékonysága elválaszthatatlan egyrészt a nemzetközi feltételrendszertől (pl. energiaügy, gazdasági-piaci körülmények, tudás-, innováció-, információáramlás, közlekedési kapcsolatok, környezetvédelem, migráció, foglalkoztatás, képzés), másrészt a belső gazdasági és társadalmi folyamatok alakulásától és mindezek térbeli keretrendszerének működőképességétől.

A hatékony nemzetközi, egyben hazai és térségi gazdasági integráció társadalmi feltétele a harmonikus belső integráció, az embert, gondolatot, ismeretet befogadó, támogató és aktív közösségek hálózata, környezeti és térbeli feltétele a minél kevesebb energiát, annál több tudást (innovációt) használó kompakt települések rendszere, amelyekben megvalósul a rugalmas és korszerű lakhatás, munkavállalás, közlekedés, képzés, rekreáció, szociális gondoskodás.

2.4. A jelenlegi környezeti, társadalmi és gazdasági állapotnak a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
TÉRSÉGI POZÍCIÓ	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Európai léptékben is jelentős gazdasági erő. ▪ Kedvező földrajzi fekvés: Nyugat- Európa és a Közel-Kelet összeköttetése, és Kelet-Európa és az Adria közötti tengely metszésében való elhelyezkedés. ▪ Duna menti fekvés. ▪ Közép-Európa második legnagyobb és legjelentősebb városa. ▪ Nemzetközi mércével mérve is jelentős, magas színvonalú kulturális és tudományos élet. ▪ Magyarország fővárosaként kiemelkedő államigazgatási, illetve közigazgatási szerep. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budapest a városok növekvő versenyében több területen veszített kedvező pozícióiból. ▪ Nincs megfelelő együttműködés az agglomerációval és a tágabb várostérséggel. ▪ Az egységes város folyamatos gyengülése.
TÁRSADALOM, HUMÁN INFRASTRUKTÚRA	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Magasan kvalifikált munkaerő. ▪ Foglalkoztatottság magasabb, mint az országos átlag. ▪ Magasabb jövedelemmel rendelkezik a lakosság, mint az országos átlag. ▪ Magyar kulturális intézmények nagy számban koncentrálnak Budapesten, jelentős hagyományok. ▪ Felsőoktatási központ. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Foglalkoztatottak aktív korúakhoz mért aránya elmarad az EU átlagától. ▪ Az előregedés új fázisa: nő az időskorúak aránya. ▪ Lakás-mobilitás alacsony szintű. ▪ Helyi, civil kezdeményezések alacsony száma. ▪ Bérletátszektor hiánya. ▪ A lakosság rossz egészségi állapota és az ebben mutatkozó jelentős területi különbségek.
GAZDASÁG	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kiemelkedő gazdaságföldrajzi elhelyezkedés, geopolitikai pozíció. ▪ „Hídfő” a délkelet-európai térség kereskedelmi piacaira. ▪ Budapest és agglomerációja európai léptékben is jelentős, meghatározó metropolisz térség. ▪ Meghatározó a globális gazdasági szereplők headquartereinek jelenléte. ▪ Jelentős tőkebefektetések, nyitott, exportorientált regionális üzleti kultúra. ▪ Magyaránú felsőfokú szakképzettség, ezzel összefüggésben erősödő K+F kapacitás. ▪ A gazdasági versenyképességet meghatározó alapadottságok jelenléte. ▪ Termelési alpinfrastruktúra és gyártási tapasztalat megléte. ▪ Nagy kiterjedésű, jó városi pozíciójú fejleszhető területek, ezen belül funkcióváltásra alkalmas ipari zóna és értékes Duna-menti területek megléte. ▪ Nyitott, exportorientált regionális üzleti kultúra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Szétaprózott, többszintű önkormányzati rendszer, és ebből fakadó kompetencia problémák. ▪ A területi-gazdasági fejlődés szereplőinek bevonásával zajló egységes irányítási modell hiánya. ▪ Az adók és járulékok országosan magas szintje és a vállalkozásokat sújtó adminisztratív terhek európai szintű versenyhátrányt eredményeznek. ▪ Kiskereskedelem túlzott centralizálása. ▪ Termelési infrastruktúra hiánya. ▪ Barnamezős övezetek tulajdonosi problémái. ▪ A fejlesztés folyamatát gátló nehézkes rendeletalkotási és építhetőségi rendszer. ▪ A Budapest régió mindeztáig az alacsony hozzáadott értékű és nem kutatás-intenzív szektorokban emelkedik ki a térségi versenyben. ▪ Általános forráshiány.
---	---

KÖRNYEZET

<ul style="list-style-type: none"> ▪ A város földtani kincsekben bővelkedik: kiváló termál és gyógyvizes létesítmények megléte. ▪ A város kiemelkedő értékeit képezi földrajzi fekvése, a településképi látványértékek és a mindezeket feltáró kilátópontok. ▪ A budai erdőterületek, mint komplex élőhelyek és táji léptékű látványelemek jelentős értéket képviselnek. ▪ Nagyvárosi parkjaink egyedülálló kultúrtörténeti hagyományokkal rendelkeznek, rekreációs kínálatuk szerteágazó. ▪ Egyedi táji és természeti adottságok, történelmi és építészeti örökség, világörökségi területek. ▪ Sokszínű, differenciált területhasználat. ▪ Térbeli szempontból kiegyensúlyozott intézményrendszer. ▪ Jelentős belső tartalékterület, amely alkalmas a szükséges városias funkciók elhelyezésére. ▪ Kiemelkedő adottságok: fürdőváros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A belső városrészekben jelentős mértékű a hőszigetelhetőség, a zöldfelületi intenzitás csökkenő tendenciát mutat az elmúlt időszakban. ▪ Az egy főre jutó zöld- és erdőterületek nagysága elmarad a nemzetközi ajánlástól. Nem áll rendelkezésre elegendő közösségi tér. A zöldterületek mind minőségi, mind területi megoszlás tekintetében jelentős egyenlőtlenségeket is mutatnak. ▪ Az újrahaznosított területek, felhagyott hulladéklerakók kármentesítése és rehabilitációja (rekultivációja) helyett jellemzően zöldmezős fejlesztések valósultak meg. ▪ A főváros energiaellátása szénhidrogén alapú, a megújuló energiaforrásból előállított energia a fővárosra vonatkoztatva alacsony mértékű. ▪ A város forgalmasabb útvonalai mentén jelentős a légszennyezettség, a növekvő közúti forgalom erősödő zajszennyezést produkál. ▪ Az újrahasznosított hulladék aránya elmarad a Nemzeti Környezetvédelmi Programban megcélzott újrahasznosítási aránytól. ▪ Beépített területek „zöldmezős” terjeszkedése a jelentős belső tartalékok ellenére. ▪ A Duna adottságainak nem megfelelő kiaknázása. ▪ Túlterhelt főközpont, nem megfelelően differenciált központrendszer. ▪ A város 3%-e igen alacsony intenzitással beépített, nehezen fenntartható szerkezet. ▪ Területhasználatból származó szomszédosági konfliktusok.
---	---

MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budapest az európai közlekedési folyosók rendszerének egyik metszéspontja. ▪ Országos és térségi közlekedés közúti és vasúti csomópontja. ▪ Kiterjedt városi közösségi közlekedési hálózat magas használati részarányal. ▪ A közműhálózatok kiterjedtsége (a távhő kivételével) közel 100%-os. ▪ A közműellátottsági színvonal megfelelő. ▪ Nagy hatékonyságú kapcsolt energiatermelésre képes erőművek és kiterjedt távhőhálózat. ▪ A megújuló energiafelhasználás terén nagy fejlesztési potenciál áll rendelkezésre ▪ A víz- és energiahálózatok jelentős tartalékkapacitásokkal rendelkeznek. ▪ Az árvízmentesített területek aránya közel 100%-os. ▪ Termál-, gyógyvíz kutak nagyszámú előfordulása. ▪ Kedvező geotermikus grádiens. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az országos és térségi közlekedési kapcsolatok forgalmilag túlterheltek. ▪ A városi közlekedési infrastruktúra műszaki állapota, és a nyújtott szolgáltatások színvonala folyamatosan romlik. ▪ A közlekedés- és közmű fejlesztéseket nehezítik a közterületek rendezetlen tulajdonviszonyai. ▪ Előregező közműhálózatok, ütemezett hálózati rekonstrukciók hiánya. ▪ Az épületállomány jelentős része energetikailag korszerűtlen fűtési rendszerekkel bír, a fogyasztói rendszerek, kémének állapota nem megfelelő. ▪ A távhőrendszer szigetüzeme csökkenti a távhőszolgáltatás versenyképességét. ▪ A nagy intenzitású csapadékok előntést okoznak. ▪ Több helyen rossz állapotban lévő árvízvédelmi védvonal. ▪ Minimális mértékű megújuló energia hasznosítás.
---	---

LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
TÉRSÉGI POZÍCIÓ	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Európai Unió csatlakozás óta európai városokkal való együttműködés. ▪ Kárpát-medencében: határokon átnyúló hatás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budapest és várostérségének együttműködési hiánya. ▪ Budapest, mint egy 23 kerületet összefogó település, közigazgatási szakadék mélyül. ▪ A kerületi önkormányzatok érdekeinek összehangolásának sikertelensége. ▪ Budapest és agglomerációja között fennálló egyensúlytalanság humán infrastruktúra ellátottságban.
TÁRSADALOM, HUMÁN INFRASTRUKTÚRA	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ A generációk közötti kapcsolat értékévé, fontossá válik. ▪ Egészségtudatosabb életforma terjedése. ▪ Nemzetközi vándormozgalom célterülete. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Természetes fogyás. ▪ A fiatal képzett munkaerőt más országok hiányszakmái elvonnák. ▪ Nem létesül elegendő megfelelő színvonalú munkahely. ▪ Egyre későbbre tolódik a gyermekvállalás. ▪ Egyszemélyes háztartások számának további növekedése. ▪ Globális válság okozta munkanélküliség növekedése. ▪ Intoleráns társadalom ▪ Kisebb közösségi terek hiánya.
<h2>GAZDASÁG</h2>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Innovációs, technológiai, kutatás-fejlesztési, tudástranszfer előtérbe kerülése. ▪ Uniós források elérhetősége. ▪ Értékalapú, egységes vagyongazdálkodási szemlélet megerősödése. ▪ Integrált városfejlesztés részét képező helyi gazdaságfejlesztési modellek. ▪ Turisztikai potenciál. ▪ Egységes fővárosi adópolitika. ▪ Térségi gazdasági együttműködések (főváros és agglomerációs települések). ▪ Közlekedési-logisztikai szerepkör növekedése. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az ország nemzetközi megítélése és makrogazdasági nehézségei beszűkíthetik a főváros mozgásterét. ▪ Az EU strukturális alapok és kohéziós alap felhasználásának szabályváltozása következtében beszűkülő külső források komplex, nagyberuházások, és más gazdasági programok elmaradását eredményezhetik. ▪ Budapest gazdálkodásában a belső megosztottság (a főváros és a kerületek viszonyában) a városgazdálkodás stagnálásához, széteséséhez vezethet. ▪ A hitelválság okán az ingatlan-befektetői kedv tartós megtorpanása. ▪ A regionális versenyképességi versenyben romló pozíció. ▪ A kereslet visszaesésével, a piacok beszűkülésével a termelő kapacitások további romlása.
<h2>KÖRNYEZET</h2>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az EU következő támogatási ciklusában előnyben részesíti az energiahatékonyságot és a megújuló energiák felhasználását célzó beruházásokat. ▪ A hulladék újrahasznosítási arányának növelését az EU kiemelten támogatja. ▪ Környezettudatosság erősödése. ▪ Egészségtudatosság növekedésével erősödik a társadalom szabadterületi rekreációs igénye. ▪ A Duna Stratégiával előtérbe kerül a Duna menti területek komplex fejlesztése. ▪ Alulhasznosított területek fejlesztési potenciálja. ▪ Az európai kultúra értékeinek fokozódó megbecsülése. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A klímaváltozás hatására növekszik a szélsőséges időjárási események gyakorisága. ▪ További zöldmezős beruházások ösztönzése. ▪ Forráshiány miatt az értékek pusztulása.
<h2>MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA</h2>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az EU közlekedési jövőképeinek önálló ágazata a városi közlekedés. ▪ Az ún. funkcionális várostérség településeinek közlekedési együttműködése. ▪ Szemléletváltás a lakosság közlekedési szokásai terén. ▪ Duna közlekedési szerepének kihasználatlansága. ▪ Alternatív energiák térnyerése. ▪ A lakosság érdekelt vált az energia- és vízfelhasználás csökkentésében. ▪ Távhőrendszer befogadóképessége megfelelő a megújuló energiaforrásokból származó hő iránt. ▪ Elérhető és megfizethető korszerű technológiák megjelenése, elterjedése. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A közlekedés üzemeltetését biztosító, kiszámítható országos támogatási rendszer hiánya. ▪ Növekvő motorizációs szint és mobilizációs igények. ▪ Az árvízszintek szabályozásának hiánya. ▪ A Duna szennyezettsége közvetlen hatással van a vízbázis vízminőségére. ▪ Támogatás és megfelelő jogi környezet nélkül a megújuló energia hasznosításának megvalósítása ellehetetlenül. ▪ A nagy hatékonyságú kapcsolt energiatermelő berendezéseket a hatályos jogi szabályozás miatt nem lehet megfelelően kihasználni.

2.5. A tervben javasolt térségi területfelhasználási kategóriák kijelölésével és övezetek lehatárolásával kapcsolatos azon környezeti, társadalmi és gazdasági jellemzők azonosítása, amelyekre a terv valószínűleg jelentős befolyással lesz

A térségi területfelhasználás Budapest esetében nem értelmezhető.

2.6. A koncepció által feltárt környezeti konfliktusok értékelése, és a környezeti, társadalmi és gazdasági állapot várható alakulása abban az esetben, ha a javaslatok nem valósulnának meg

Környezeti konfliktus:	A belső városrészekben jelentős mértékű a hőszigetethatás, a zöldfelületi intenzitás csökkenő tendenciát mutat az elmúlt időszakban.
Tervi javaslat:	Biológiaiilag aktív felületek növelése.
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	Tovább fokozódó hőszigetethatás.
<i>társadalmi</i>	A város (terület) népességmegtartó ereje csökken.
<i>gazdasági</i>	Növekvő energiafelhasználás, ingatlanok használati és piaci értékének csökkenése, kiköltözés, és ezzel hatékonyság csökkenés a városműködtetés fenntartásában.
Környezeti konfliktus:	A szélsőséges időjárási események gyakoriságának növekedése
Tervi javaslat:	Árvízvédelem, biológiaiilag aktív felületek növelése, csapadékezelés (megtartás, elvezetés) korszerűsítése.
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	Természeti katasztrófák (árvizek, hőség, intenzív viharok).
<i>társadalmi</i>	Kitétség és az ehhez kapcsolódó félelemérzet fokozódása.
<i>gazdasági</i>	A hőség miatti szükséges hűtés növekvő energiafelhasználással és ezért jelentős többletterherrel jár. A lakó- és üzleti funkciójú ingatlanok fenntartási költségnövekedése miatt romló élıhetőség és üzleti környezet. A várost elhagyók számának növekedése, szűkülő vásárlóerő, csökkenő beruházások.
Környezeti konfliktus:	Az egy főre jutó zöld- és erdőterületek nagysága elmarad a nemzetközi ajánlástól. A zöldterületek mind minőségi, mind területi megoszlás tekintetében jelentős egyenlıtlenségeket is mutatnak.
Tervi javaslat:	Új zöldterületek létesítése az ellátatlan területeken, a meglévő zöldterületek, városi terek rehabilitációja.
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	A túlhatalás miatt a zöld- és egyéb közterületek állapota tovább romlik.
<i>társadalmi</i>	Elvándorlás fokozódása.
<i>gazdasági</i>	Az elvándorlás miatt csökkenő népesség és vásárlóerő, aránytalanságok fokozódása a szolgáltatások teríttségében.
Környezeti konfliktus:	A barnamezős területek, felhagyott hulladéklerakók kármentesítése és rehabilitációja (rekultivációja) helyett jellemzően zöldmezős fejlesztések valósultak meg.
Tervi javaslat:	Barnamezős területek kármentesítése, rehabilitációja, funkcióváltása.
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	Egészséget veszélyeztető életkörülmények megmaradása: biológiaiilag aktív felületek csökkenése, fokozódó hőszigetethatás, a talajszennyezések környezeti kockázatai fennmaradnak.
<i>társadalmi</i>	
<i>gazdasági</i>	A város extenzív területhasznosítása költségnövekedéssel jár a városüzemeltetésben. Erősödik a város inkompakt jellege. Ingatlanok használati és piaci értéke csökken.
Környezeti konfliktus:	A főváros energiaellátása szénhidrogén alapú, a megújuló energiaforrásból előállított energia a

	fővárosra vonatkoztatva alacsony mértékű.
Tervi javaslat:	Megújuló energiaforrások alkalmazása, energiahatékonyság növelése
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	Üvegházhatású gázok kibocsátásának további növekedése, légszennyezés, üvegházhatás.
<i>társadalmi</i>	Növekvő lakhatási (rezszi) költségek.
<i>gazdasági</i>	A növekvő ingatlanhasználati költségek rontják a lakhatóságot és az üzleti, vállalkozói lehetőségeket.
Környezeti konfliktus:	A város forgalmasabb útvonalai mentén jelentős a légszennyezettség, a növekvő közúti forgalom erősödő zajszennyezést produkál.
Tervi javaslat:	Közösségi közlekedés és a környezetbarát közlekedési módok fejlesztése.
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	Épített és természeti környezet leromlása; egészségkárosító, pszichés, mentális zavaró hatások.
<i>társadalmi</i>	Elvándorlás fokozódása.
<i>gazdasági</i>	Funkcionális kiüresedés az üzleti, kereskedelmi szempontból frekvenciált helyeken. Csökkenő gazdasági aktivitás, csökkenő bevételek, kevesebb munkahely.
Környezeti konfliktus:	Az újrahasznosított hulladék aránya elmarad a Nemzeti Környezetvédelmi Programban megcélzott újrahasznosítási aránytól.
Tervi javaslat:	A hulladék újrahasznosítási arányának növelése.
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	A hulladék lerakása növekvő környezeti terhelést jelent.
<i>társadalmi</i>	A hulladékhasznosítási minták nem sajátítódnak el gyermekkorban, ami rossz beidegződésekhez vezet.
<i>gazdasági</i>	A háztartások, intézmények, gazdasági szervezetei költségei perspektivikusan növekednek, ezzel csökkennek a bevételek, fejlesztési források.
Környezeti konfliktus:	Beépített területek „zöldmezős” terjeszkedése a jelentős belső tartalékok ellenére.
Tervi javaslat:	A város- és területfejlesztés célterületeit a barnamezős területek kell, hogy képezzék. Új zöldmezős fejlesztések ugyanis kizárólag új infrastruktúra építésével és ennek üzemeltetésével valósíthatók meg felemészítve a levegőminőség és klíma szempontjából egyre értékesebb szabadterületeket.
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	A város szétterülése csökkenti a környezet fenntarthatóságát.
	A rendelkezésre álló közmű- és közlekedési tartalékok továbbra sem kerülnek hatékonyon felhasználásra.
<i>társadalmi</i>	Egyre több, szolgáltatásokkal nem megfelelő mértékben ellátott terület alakul ki, ami csökkenti a városrész használhatóságát, élhetőségét.
<i>gazdasági</i>	Növekvő költségek a háztartások, intézmények, gazdasági szervezetek költségvetésében, városüzemeltetés drágulása, csökkenő arányú fejlesztések.
Környezeti konfliktus:	A Duna adottságainak nem megfelelő kiaknázása.
Tervi javaslat:	A város és a Duna kiegyensúlyozott kapcsolatának megteremtése a part közeli funkcióváltások révén.
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	Mind hajózási, mind rekreációs és turisztikai szempontból alulhasznosított.
<i>társadalmi</i>	A Duna használata továbbra sem válik a mindennapi élet szerves részévé, a közösségi használat elmarad.
<i>gazdasági</i>	Bevételnövelési esélyek megragadásának elmaradása. Saját városi fejlesztési források felhalmozási lehetőségének elmulasztása.

Környezeti konfliktus:	Túlterhelt főközpont, nem megfelelően differenciált központrendszer.
Tervi javaslat:	A központi helyek fejlesztésénél a funkcionális vegyesség és környezeti minőség ki kell, hogy egészítse a kedvező elérhetőséget. Vonzó és marasztaló központokra van szükség a társadalmi találkozások étellel teli színterein – beleértve ebbe az épített környezet minden elemét, a közterületekkel együtt.
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	Irracionális térbeli rend és funkcionális komplexitás hiánya.
<i>társadalmi</i>	A növekvő ingázás miatt romlik az életminőség.
<i>gazdasági</i>	A gazdasági tevékenységek térbeli szerkezetének nem megfelelő kialakulása. A gazdasági szereplők nem hatékony működésének (pl. helyi gazdaság, helyi piacok gyengülése). Aránytalanságok, kapacitás-kihasználatlanság a városüzemeltetésben, költségnövekedés.
Környezeti konfliktus:	A város ¼-e igen alacsony intenzitással beépített, nehezen fenntartható szerkezet.
Tervi javaslat:	Hatékony, kompakt városszerkezet: Új fejlesztések esetén hathatósabb intenzitásra kell törekedni. A város sűrűségének spontán alakulása helyett a gazdaságos és hatékony ellátás tervezhetősége érdekében a sűrűség maximalizálása mellett – az új beépítésű területeken – a fenntarthatósághoz szükséges legkisebb mértéket is meg kell határozni.
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	Fajlagosan több természeti erőforrás, több terület igénybevétele.
<i>társadalmi</i>	A humán szolgáltatások nehezen érhetőek el. Az alvóvárosi jellemzők erősödnek, ingázás növekszik.
<i>gazdasági</i>	Magas városüzemeltetési költségek, gazdaságtalan (inkompakt) városhasználat.
Környezeti konfliktus:	Területhasználatból származó szomszédsági konfliktusok.
Tervi javaslat:	Budapest szerkezetét a fenntartható környezet alapelveinek megfelelően és a zavaró egymásmellettségek, konfliktusforrások kiiktatásával, de legalább azok mérséklésével kell alakítani.
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	Pszichés, mentális zavaró hatások, presztízsromlás.
<i>társadalmi</i>	Lakossági elégedetlenség.
<i>gazdasági</i>	A közös lehetőségek megragadása helyett gazdasági mozgástér szűkülése. A gazdasági esélyek kölcsönös rontása.

2.7. A terv céljainak megvalósulása esetén a környezeti, társadalmi és gazdasági szempontból közvetett vagy közvetlen negatív hatást kiváltó tényezők feltárása

Budapest területfejlesztési koncepciójának célrendszere, javaslata zömében olyan célokat és azok elérését támogató prioritásokat fogalmaz meg, amelyeknek nincs káros hatása a környezetre, társadalomra és gazdaságra. Egyes prioritált beavatkozások megvalósítása során nem megfelelő körültekintés esetében jelentkezhet káros hatás, de minden esetben a szükséges ellentételezés, illetve az esetleges problémák kezelése megvalósítható. A koncepció javaslatot ad a kis számú várhatóan káros hatás kiküszöbölésére.

<i>cél</i>	1. KEZDEMÉNYEZŐ, EGYÜTTMŰKÖDŐ TERÜLET-, VÁROS- ÉS TÉRSÉGFEJLESZTÉS		
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	1.1. A VÁROS- ÉS TÉRSÉGFEJLESZTÉS MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES INTÉZMÉNYRENDSZERI KIÉPÍTÉSE		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	Az új intézményrendszer kiépítése, ill. egyes intézmények átalakítása, megszüntetése érdekkonfliktusokat hordoz, ami a működés hatékonyságát és eredményességét átmenetileg ronthatja.
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	Átgondolt előkészítés, munkatársak felkészítése, gazdasági élet szereplőinek és más érintettek széleskörű tájékoztatása, az átalakításba történő bevonása.
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	1.2. A VÁROS- ÉS TÉRSÉGFEJLESZTÉS FORRÁSSZERKEZETÉNEK ÁTALAKÍTÁSA		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	Az EU támogatások ab ovo csökkenése miatt (is) növelt belső fejlesztési források felhasználásának multiplikatív hatása elmarad a szükségestől - a gazdasági krízis folytatódása miatt -, a fejlesztési források bővített újratermelési folyamata megakadhat.
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	Önfenntartó/önfinanszírozó projektek kiválasztása, elindítása, a beruházási költség-haszon elemzés szigorú megtervezése, kontrollja, a bevételek visszacsatolásában következetesség.
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	1.3. ÖNFENNTARTÓ VÁROSGAZDÁLKODÁSI RENDSZER LÉTREHOZÁSA		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	-

<i>cél</i>	2. TUDÁSALAPÚ, VERSENYKÉPES, INNOVATÍV ÉS „ZÖLD” GAZDASÁG		
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	2.1. TECHNOLÓGIAI INNOVÁCIÓ BŐVÍTÉSE ÉS A TUDÁSTRANSZFER HATÉKONYSÁGÁNAK JAVÍTÁSA		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	A tudásintenzív, innovatív gazdasági tevékenységek nem tudják kellően kifejezni pozitív hatásukat a gazdaságra, mivel az elhúzódó gazdasági krízis korlátozhatja az egyes gazdasági szereplők fejlesztési és kockázatvállaló hajlandóságát.
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	A gazdasági ágazatok, tevékenységek és a területi elhelyezkedések közötti hálózatosodás folyamatos biztosítása, a folyamat kontrollja.
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	2.2. FELHASZNÁLÓBARÁT VÁROSKORMÁNYZÁS KIALAKÍTÁSA		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	-
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	2.3. TURIZMUS MINT GAZDASÁGI HÚZÓÁGAZAT		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	Turisztikai látványosságok környezetének túlterhelése.	A turisták növekvő száma miatt a lakóhelyi konfliktusok kiéleződnek – egyes városrészek élhetősége csökken.	A turisztikai helyszínek, szolgáltatások, termékek túlzott kihasználása, értékesítése, az értékörzés, karbantartás, felújítás elmaradása.
<i>káros hatások ellentételezése</i>	A látogatások célterületeinek felkészítése a nagy turistaforgalomra. Rehabilitáció, a belső területek megfelelő közterületi kialakítása. A turisztikailag használt területek kiterjesztése.	Egyedi turisztikai fejlesztés, közösségi bevonással.	A turisztikai látványosságok környezeti túlterhelésének elkerülése érdekében indikátorok kidolgozása és használata szükséges.
<i>cél</i>	3. PARTNERSÉG – A JÖVŐ KÖZÖS TERVEZÉSE, ÖSSZEHANGOLT FEJLESZTÉSEK BUDAPESTEN ÉS A VÁROSTÉRSÉGBEN		
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	3.1. PARTNERSÉG A BUDAPESTI GAZDASÁGI TÉR ÖSSZEHANGOLT FEJLESZTÉSE ÉRDEKÉBEN		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	-
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	3.2. PARTNERSÉG BUDAPEST ÉS PEST MEGYE KÖZÖTT		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	-

<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	-
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	3.3. A BUDAPESTI KÜLSŐ KERÜLETEK ÉS A SZOMSZÉDOS AGGLOMERÁCIÓS TELEPÜLÉSEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK ELŐSEGÍTÉSE		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	-
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	3.4. A BUDAPESTI KERÜLETI ÖNKORMÁNYZATOK ÉS A FŐVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	-
<i>cél</i>	4. NEMZETKÖZI SZEREPKÖR ERŐSÍTÉSE A TÉRSÉGI POZÍCIÓ KIHASZNÁLÁSÁVAL		
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	4.1. EGYÜTTMŰKÖDÉSEK ERŐSÍTÉSE		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	-
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	4.2. VERSENYKÉPESSÉG NÖVELÉSE		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	Ellentételezés nélküli környezeti terhelés.	-	Kevés hozzáadott érték keletkezik, a szállítások növekvő környezeti károkat okoznak, alacsony minőségű munkavégzés növekedésével, összességében negatív költség-haszon eredmény.
<i>káros hatások ellentételezése</i>	Környezetvédelmi beruházások a transzfer szerep káros hatásainak mérséklésére.	-	Transzfer funkciók szelektálása minőség, gazdasági hasznosság, hatékonyság szerint. Piacfigyelés, monitoring tevékenység minőségének javítása, eredményeinek visszacsatolása.
<i>cél</i>	5. HATÉKONY VÁROSSZERKEZET KIALAKÍTÁSA - KOMPAKT VÁROS		
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	5.1. VEGYES TERÜLETHASZNÁLAT KIALAKÍTÁSA		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	-
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	5.2. BARNAMEZŐS TERÜLETEK FUNKCIÓVÁLTÁSA		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	-

<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	-
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	5.3. DIFFERENCIÁLT KÖZPONTRENDSZER LÉTREHOZÁSA		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	-
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	5.4. A DUNÁVAL EGYÜTT ÉLŐ VÁROS		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	-
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	5.5. ÉRTÉKVÉDELLEM – ÉRTÉKTEREMTÉS		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	-
<i>cél</i>	6. A KÖRNYEZETI ERŐFORRÁSOK VÉDELME ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLATA, A TERMÉSZETI ÉRTÉKEK ÉS A TÁJI ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSE		
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	6.1 ZÖLD- ÉS EGYÉB BIOLÓGIAILAG AKTÍV FELÜLETEK MEGŐRZÉSE, NÖVELÉSE		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	-
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	6.2 TERMÉSZETI – TÁJKÉPI ÉRTÉKEK MEGŐRZÉSE		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	-
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	6.3 ZAJ- ÉS LÉGSZENNYEZÉS CSÖKKENTÉSE		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	Az alternatív, elkerülő útvonalak mentén a zaj- és légszennyezés növekszik.	Lakosság elvándorlása.	A belváros elérhetőségének korlátozottsága miatt csökkenő érdeklődés mutatkozik a lakhatásban, gazdasági hasznosításban, befektetésben.
<i>káros hatások ellentételezése</i>	Optimális területhasználat kialakítása az elkerülő, alternatív útvonalak mentén (zaj- és légszennyezés-érzékeny funkciók mellőzése), illetve zajvédelmi beruházások megvalósítása.	Magas szintű szolgáltatások biztosítása (közösségi közlekedés, ellátás)	A belváros kényelmes elérhetőségének biztosítása, autóközlekedést nem igénylő, de vonzó funkciók megtelepedésének elősegítése. Piacfigyelés, monitoring tevékenység, korrekciók.

<i>cél elérését támogató prioritás</i>	6.4 KORSZERŰ HULLADÉKGAZDÁLKODÁS ÉS TALAJVÉDELEM		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	-
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	6.5 KORSZERŰ VÍZGAZDÁLKODÁS		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	A hiányzó árvízvédelmi műtárgyak kiépítése, a kisvízfolyások rendezése értékes vegetációt érinthet.	-	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	Megfelelő nyomvonal megválasztása az árvízvédelmi műtárgyak létesítésekor, ökológiai és rekreációs szempontokat figyelembe kell venni a vízfolyások rendezésekor.	-	-
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	6.6. ENERGIAHATÉKONYSÁG ÉS KLÍMAVÉDELEM		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	-
<i>cél</i>	7. BUDAPEST KOMPLEX SZEREPKÖRÉNEK MEGFELELŐ KÖZLEKEDÉSI RENDSZER MEGTEREMTÉSE		
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	7.1 NEMZETKÖZI ÉS ORSZÁGOS KÖZLEKEDÉSI KAPCSOLATOK FEJLESZTÉSE		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	A javuló közlekedési kapcsolatok miatt emelkedő forgalom megnöveli a környezeti terhelést.	Lakossági elégedetlenség.	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	Környezetkímélőbb közlekedési módok preferálása, kisebb károsító hatást kifejtő járművek alkalmazása.	Lakosság időben történő bevonása a tervezésbe.	-
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	7.2 TÉRSÉGI KÖZLEKEDÉS FEJLESZTÉSE		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	A javuló közlekedés miatt emelkedő forgalom megnöveli a környezeti terhelést.	A javuló közlekedés miatt szuburbanizációs folyamatok indulhatnak meg.	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	Környezetkímélőbb közlekedési módok preferálása, kisebb károsító hatást kifejtő járművek alkalmazása.	A főváros épített és természeti környezetének kiemelt fejlesztése a szuburbanizációs folyamatok újjáéledésének elkerülésére.	

<i>cél elérését támogató prioritás</i>	7.3 A FŐVÁROSI KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS FEJLESZTÉSE		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	-
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	7.4 A FŐVÁROSI EGYÉNI KÖZLEKEDÉS FEJLESZTÉSE- közúthálózati hiányok megszüntetése		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	A közúthálózat bővülése következtében átrendeződő forgalom hatására egyes útvonalakon növekszik a környezeti terhelés (más útvonalakon viszont csökken).	Lakossági elégedetlenség.	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	Környezetvédelmi létesítmények (pl. zajárnyékoló fal, védő zöldsáv) alkalmazása, az érintett területeken az optimális területhasználat kialakítása.	Lakosság időben történő bevonása a tervezésbe.	
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	7.4 A FŐVÁROSI EGYÉNI KÖZLEKEDÉS FEJLESZTÉSE - kerékpározás és a gyalogos közlekedés fejlesztése		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	-
<i>cél</i>	8. BEFOGADÓ, TÁMOGATÓ, AKTÍV TÁRSADALOM		
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	8.1. BEFOGADÓ ÉS TÁMOGATÓ TÁRSADALOM		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	Tömeges, harmadik országból érkező bevándorló esetén növekedhet az idegenellenesség.	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	Anti-diszkriminációs, integráció erősítő programok indítása.	-
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	8.2. AZ ÉLETFORMÁK ÉS A TÁRSADALMI GAZDASÁGI KÖRNYEZET VÁLTOZÁSAINAK ÖSSZEHANGOLÁSA		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	-
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	8.3. A HUMÁN SZOLGÁLTATÁSOK OPTIMALIZÁLÁSA		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	-

<i>cél</i>	9. RUGALMAS ÉS KORSZERŰ LAKÁSSTRUKTÚRA KIALAKÍTÁSA		
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	9.1 A LAKÁSÁLLOMÁNY OPTIMALIZÁLÁSA		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	-
<i>cél elérését támogató prioritás</i>	9.2. A TÉRBENI-TÁRSADALMI SZERKEZET KIEGYENSÚLYOZÁSA		
	<i>környezeti</i>	<i>társadalmi</i>	<i>gazdasági</i>
<i>megvalósulásának negatív hatásai</i>	-	-	-
<i>káros hatások ellentételezése</i>	-	-	-

3. JAVASLAT KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI, GAZDASÁGI SZEMPONTÚ INTÉZKEDÉSRE

3.1. A koncepció érvényesülése során fellépő, környezetre és emberi egészségre, valamint a társadalomra és a gazdaságra káros hatások elkerülésére vagy ellentételezésre vonatkozó javaslatok és egyéb intézkedések

A koncepció céljainak megvalósulása csak néhány esetben eredményez járulékosan káros hatást is (lásd a 2.6. táblázat). A várható káros hatás mellett jelentősebb környezeti, társadalmi vagy gazdasági előny jelentkezik, illetve a káros hatás megfelelően mértékben mérsékelhető, ellentételezhető.

A koncepció érvényesülése esetén jelentkező káros környezeti hatásokat minimalizálni kell. A megvalósítás módjának és helyének helyes megválasztásával a környezeti konfliktus jelentős mértékben csökkenthető. Szükség lehet járulékos környezetvédelmi beavatkozásokra (pl. zajárnyékoló létesítmény az új közlekedési infrastruktúra létesítmények kialakításánál). A jelentős környezeti hatással járó létesítményeknél a környezeti hatásvizsgálatról és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. kormányrendelet szerint lefolytatott hatásvizsgálat keretében részletezni kell az egészségkárosodás elkerülésének, mérséklésének, az egészségi kockázat elfogadható mértékűre való csökkentésének lehetőségeit.

A társadalom szempontjából releváns negatív hatások kivédését a beavatkozások előtti helyzettelméréssel és a beavatkozások ennek megfelelő tervezésével, illetve a beavatkozások következményeinek monitorozásával, és a változásokra közvetlenül reagáló lépésekkel lehet elkerülni. Mivel a társadalmi mozgások szoros kölcsönhatásban vannak a természeti és gazdasági beavatkozásokkal, ezért a beavatkozásokat komplexen és a főváros és térsége kontextusában kell vizsgálni.

A gazdasági folyamatok környezetre, társadalomra gyakorolt káros vagy kockázatos hatásainak megelőzése, ill. kivédése folyamatos monitoring tevékenységet (felmérést, elemzést, értékelést) igényel. A monitoring tevékenységet független intézményre szükséges bízni, önálló költségvetéssel, munkaerő-állománnyal, eszközparkkal. Az intézmény folyamatosan végezze a monitoringozást, egy projektek indításakor jelezze a figyelembeveendő szempontokat. A kezelési módok kidolgozásába be kell vonni az érintetteket, a környezeti és humán értékeket fókuszba állító, de érdekalapon egyeztetett eljárásrend létrehozása érdekében, hogy minél konfliktusmentesebb, ezzel tartósabb legyen a kármegelőzés, ill. -mentésítés. A védendő környezeti és társadalmi értékeket meg kell nevezni és javasolt az értékük, fontosságuk szerinti kategorizálás. A gazdasági projektek kiválasztása, elindítása során hatástanulmányt kell készíteni a környezetre és társadalomra gyakorolt várható gazdasági hatásokról. A hatástanulmányok elkészítését rá kell terhelni a beruházásra, melyek a lehetséges kárrendezési feltételeket is tartalmazzák, így

érdekeltek a minél környezetbarátabb, humán értékeket óvó megvalósításra, a monitoringozás szempontjainak messzemenő figyelembevételére.

3.2. Javaslat olyan környezeti, társadalmi és gazdasági szempontú előírásokra, feltételekre, amelyeket a koncepció által befolyásolt más terveknél figyelembe kell venni

A területfejlesztési koncepció (és kapcsolódó operatív programok) által befolyásolt más tervek általában

- ▶ a megyei területrendezési terv,
- ▶ a területileg érintett településrendezési eszközökkel és
- ▶ településfejlesztési koncepciók és
- ▶ az integrált fejlesztési stratégiák.

Budapest esetében a területfejlesztési koncepcióban szereplő terület megegyezik a településfejlesztési koncepcióéval (Budapest 2030) és a településszerkezeti tervével (TSZT). Az említett tervek viszont befolyásolják a kerületek koncepcióit és településrendezési eszközeit.

VFK Budapest 2030 – Hosszútávú városfejlesztési koncepció (VFK) célrendszere megfelel a vizsgált BTFK javaslatában foglaltaknak, a koncepciók közel párhuzamosan készültek. A célrendszerük különbsége abból adódik, hogy a területfejlesztési koncepció stratégiai céljainak időtávja rövidebb (2020-ra szól), mint a városfejlesztésé, ami 2030-ra fogalmazza meg az elérni kívánt célokat. A városfejlesztési koncepciót a Fővárosi Közgyűlés 2013. április 24.-én elfogadta.

ITS A főváros jelenleg készül, 2014-2020 közötti időszakra szóló ITS-ében a BTFK célrendszerének megfelelő, abba beleilleszhető projekteket kell végrehajtani. A készülő ITS és a területfejlesztési koncepció operatív programjai várhatóan megegyeznek, hiszen a főváros helyzetéből adódóan azonos területi egységre készül a két dokumentum. A majdani operatív programok és az ITS által kijelölt projektek mind 2014 és 2020 közötti időszakra kell, hogy vonatkozzanak.

TSZT, FRSZ A fővárosban 2005 óta hatályban lévő TSZT megújítása jelenleg folyamatban van. A készülő településszerkezeti terv az épített és természeti környezet vonatkozásában műszaki és térbeli rendszerbe foglalja a VFK és a BTFK által meghatározott cél-, és feladatrendszert.

A területfejlesztési koncepció megfogalmaz a térhasználatra és térbeli rendjére vonatkozó konkrét elvárásokat, melyek szem előtt tartása és befogadása a készülő szerkezeti tervben és a hozzá kapcsolódó rendezési szabályzatban szükséges.

A koncepcióban meghatározott célok alapján a kiegyensúlyozott térbeli rend megteremtése érdekében **a területfelhasználás alapelvei** az alábbiak:

- ▶ a klíma javulása, a rekreációs területek bővülése érdekében a zöldterületek, erdők arányának növekedése;
- ▶ a szabadterületek rovására történő, korábban meghatározott zöldmezős fejlesztések területi nagysága nem nő;
- ▶ a földterületekkel takarékosan gazdálkodó szemlélettel a város indokolatlanul nem terjeszkedik;
- ▶ az új beépítések során a vegyes használat preferált, a lakóterületek esetében a megfelelő alapellátás mindenütt biztosítandó;
- ▶ a területi egyensúly a környezetnek megfelelő, területileg differenciált sűrűséggel válik biztosíthatóvá;
- ▶ a jelentős kiterjedésű, használaton kívüli barnamezős területek – a „zöldmezős” fejlesztésekhez képest történő – preferálása;
- ▶ a Duna part mentén a partszakaszok és a városi háttérterületek kapcsolata biztosításra kerül, a part jelentős hosszban a főváros gyalogos- és kerékpáros rendszerének részévé, egyben rekreációs területévé válik;
- ▶ differenciált központrendszer kialakítása, ami a közösségi közlekedéssel való ellátottságnak megfelelően működő városszerkezetet eredményez;

- ▶ a városközpont Duna és a városi főutak mentén terjeszkedik, a mellékközpontok rendszerének kijelölése révén a belső zóna tehermentesül;
- ▶ a kötőpályás közösségi közlekedési elemek mentén kerülnek kijelölésre a jelentős nagyságrendű fejlesztési területek;
- ▶ a gazdasági szerepkörhöz szükséges sokrétű területi kínálat érdekében differenciált munkahelyi területek kijelölése;
- ▶ turisztikai fogadóképesség infrastrukturális feltételeinek biztosítása;
- ▶ a lakáskínálat rugalmas követésére alkalmas területbiztosítás.

A településszerkezeti terv készítésénél figyelembe kell venni a koncepcióban definiált célokkal összhangban megvalósuló, közművekkel és fenntartható energiagazdálkodással összefüggő, településszerkezetet meghatározó fejlesztések helyigényét. A koncepció célrendszerének megvalósulása érdekében a településszerkezeti tervben megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló területet kell kijelölni.

Budapest kétszintű önkormányzati rendszerének következtében az FRSZ hivatott biztosítani a város két eltérő kompetencia szintjének településrendezési kapcsolódását, az egymást szervesen kiegészítő fejlesztésekre és működtetésre törekedve.

Kerületfejlesztési koncepciók

A kerületi településfejlesztési koncepcióknak a főváros (településfejlesztési és területfejlesztési) koncepciójával egy irányba kell mutatniuk, azzal ellentmondásban nem lehetnek. A kerületi településfejlesztési koncepciókban meg kell határozni a területfejlesztési koncepciókban megfogalmazott célok megvalósulásának, kerületi szinten tervezhető beavatkozási területeit.

A kerületi önkormányzatok hatékonyabb eszközökkel rendelkeznek pl. a kisebb léptékű zöldfelületi-zöldterületi fejlesztések, környezetvédelmi beruházások terén. Az önkormányzati tulajdonú vagy kezelésű területeken a területfejlesztési koncepció céljaival összhangban mintaértékű programokat, projekteket lehet végrehajtani.

- új (kerületi szinten meghatározó) zöldterületek, városi terek, sportterületek létesítése az ellátatlan területeken
- a biológiai aktív felületek növelése (pl. erdőtelepítés, fasorok telepítése) a kerület kezelésében álló területeken

A csapadékvíz-elvezetés első sorban a kerületek feladata, főleg ott, ahol csak szennyvízcsatorna-hálózat épült ki. A vízvezetés helyett ösztönző rendszereket kell alkalmazni a csapadékvizek helyben tartására, valamint széles körű tájékoztatás szükséges az előnyökről, alkalmazható rendszerekről. A vizek visszatartásával egyúttal a felszíni vizek terhelése is csökken, melyek rendezése így módon a vízzárló kapacitás megoldódásával már csak a mederállapotra és jogi helyzetre korlátozódik.

Helyi szintű közlekedés fejlesztése (lakóterületek forgalomcsillapítása, gyalogos felületek növelése, akadálymentes közlekedés feltételeinek biztosítása, kerületi kerékpáros hálózat kialakítása és kerékpártárolók telepítése).

KVSZ-ek

A kerületek építési szabályzataiban, szabályozási terveiben a fejlesztési koncepciókban és a településszerkezeti tervben megfogalmazott célokkal ellentétes, vagy azok megvalósulását gátló tervi javaslatok nem szerepelhetnek. Olyan építési övezetek és beépítési paraméterek szükségesek, melyek

- ▶ az értékvédelmet helyezik előtérbe,
- ▶ a kompakt, vegyes használatot biztosítják,
- ▶ a barnamezős beruházásokat preferálják a zöldmezőssel szemben,
- ▶ helyet biztosítanak a differenciált központrendszernek,
- ▶ a környezettudatos beépítési módokat és kialakítást és az urbanisztikai hatékonyságot követelik meg,
- ▶ a távlati igényeket is biztosító közterületi rendszer (hálózati és keresztmetszeti kialakítás) számára szükséges területbiztosítás,
- ▶ biztosítják a zöldfelületi intenzitás (biológiai aktív felületek) növekedését (megfelelő zöldfelületi minimumok meghatározása),
- ▶ megteremtik az egészséges környezeti feltételeket.

4. BUDAPEST TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJÁBAN SZEREPLŐ JAVASLATOK VÁRHATÓ HATÁSAINAK ELEMZÉSE MEGVALÓSULÁSUK ÉS MEG NEM VALÓSULÁSUK ESETÉN

4.1. A koncepcióban szereplő javaslatok részletező elemzése azok megvalósulása, illetve azok meg nem valósulása esetén várható hatásuk szerint KÖRNYEZETI szempontból

4.1.1. a termőföld mennyiségére

A **környezeti erőforrások védelme** a termőföldek megőrzésére is kiterjed. Ennek érdekében törekedni kell a **hatékony, kompakt városszerkezet** kialakítására. A jelentős városklimatológiai hatású termőterületek megtartása racionális termőföld-gazdálkodás, különböző (területhasználati) funkciók területi igényeinek harmonikus összehangolása révén érhető el. A hatékony, kompakt városszerkezet kialakítása során a cél hogy a területhasználat és az infrastruktúrák fejlesztése takarékosabb formát öltjön, az új területek igénybevétele helyett a már infrastruktúrával ellátott területek váljanak a fejlesztések célterületeivé, barnamezős területek „újrahasznosítása” váljon a város elsőrendű fejlesztési érdekévé.

- ▶ A javaslatok **megvalósulása esetén** a termőföld mennyisége lényeges mértékben nem változik. A meglévő, jó minőségű termőföldek az erdő-, illetve mezőgazdasági hasznosításra fenntarthatók.
- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása esetén** a városi szétterülés formái, zöldmezős beruházások jelennek meg. A város belső tartalékterületeinek beépítése helyett, az ökológiai szempontból értékes, pótolhatatlan földterületek kerülnek felszámolásra.

4.1.2. a talaj minőségére

Budapest területén a korábbi ipari tevékenységekből eredően számos olyan létesítmény, potenciális szennyezőforrás található, melyek térségében beavatkozást igénylő talaj-, és talajvíz szennyezettséggel kell számolni. A **szennyező-források felszámolása, a kármentesítés**, további szennyezések megakadályozása kiemelten fontos az élhető városi környezet megteremtéséhez. Törekedve a kompakt városszerkezet kialakítására a barnamezős területek hasznosításra kerülnek, amely visszahat a talaj minőségére.

- ▶ A javaslatok **megvalósulása** esetén a szennyeződések felszámolásra kerülnek, a barnamezős területek kármentesítése során a talaj szennyezettsége csökken. A városszerkezetbe ékelődő, addig alulhasznosított területek bekapcsolnak a város életébe.
- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása** esetén a talajszennyezés továbbterjedése, talajvízszennyezés veszélye áll fenn.

4.1.3. a földtani és ásványvagyonra

A célok megvalósulása, illetve meg nem valósulása a földtani és ásványvagyonra nincs hatással.

4.1.4. a levegő minőségére

A környezeti tényezők biológiai és pszichés értelemben is hatással vannak az emberi egészségre, ezáltal befolyásolják az ember munkavégző képességét, a város élhetőségét. Budapest közlekedése jelentős környezetterhelő, légszennyező forrást jelent.

A globális klímaváltozás és a városi klímában megfigyelhető változások káros hatásai fokozottan érvényesülnek Budapesten is. A klímaváltozásért felelős üvegházhatású gázok kibocsátása az energiafogyasztással hozható összefüggésbe. Kiemelten fontos az épületek **energiahatékonyságát javító beruházások ösztönzése**. A cél eléréséhez egyrészt az energiafelhasználás csökkentése, másrészt a megújuló energiaforrások részarányának növelése szükséges.

- ▶ A javaslatok **megvalósulása** esetén a légszennyezés csökken. A kis károsanyag-kibocsátású gépjármű-technológiák, környezetbarát közlekedési módok (pl. vasút, kerékpár) előnyben részesítése, a modal-split arány növelése kedvezően befolyásolja a levegő minőségi állapotát. Emellett az épületek energiahatékonyságának javításával a városi életminőség növekszik.
- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása** esetén az egészségügyi hatások, illetve a klímaváltozás hatásai erősödhetnek, egyre kevésbé lesz élhető a főváros. Az átszellőzési sávok beépítése esetén a város légcseréjében változások következnek be, a légszennyező anyagok feldúsulnak. Hosszútávon a területhasználat optimalizálása, az érzékeny vagy zavaró funkciók áthelyezése nélkül a környezeti konfliktusok nem csökkennek.

4.1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége)

Meghatározó jelentőségű természeti erőforrások a különböző vízkészletek is, amelyekkel mind minőségi, mind mennyiségi értelemben is felelősen kell bánni. A környezet és az élővizek védelme ma már megköveteli a keletkező **szennyvizek teljes mértékben történő megtisztítását**. Budapest szennyvíztisztítói hosszútávon kellő kapacitással és korszerű tisztítás technológiával bírnak.

Budapesten, főként a budai oldalon számos vízfolyás található, melyek egyrészt a felszíni vizek (csapadékvizek) természetes vízvezető hálózatai, ugyanakkor környezetformáló elemként és ökológiai kapocsként is megjelennek. A **kisvízfolyások revitalizációja** a vízpartok ökológiai funkciójának fejlesztésében játszik jelentős szerepet.

A korábbi ipari tevékenységből fennmaradt **barnamezős területek kármentesítése**, az ott található talajszennyezések felszámolása a felszín alatti vizek minőségében pozitív változást eredményeznek.

- ▶ A javaslatok **megvalósulása** esetén a felszíni és felszín alatti vizek minőségében javulás következik be. A Duna, főként a Ráckevei (Soroksári)–Duna-ág potenciális rekreációs lehetőségeket rejt magában, amelyek kihasználása a vízminőség javulása esetén válik lehetővé és teljes körűvé. A kisvízfolyások revitalizációja szintén kedvező irányban befolyásolja a szabadidő eltöltés lehetőségeit, emellett ökológiai szempontból és a zöldfelületi rendszer szempontjából kiemelkedően fontos.
- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása** esetén a keletkező szennyvíz teljes körű megtisztítása, egyes városrészi területek csatornázatlansága a kisvízfolyások és a Duna vízminőségét tovább rontja. Ökológiai és az élővilág szempontjából kedvezőtlen hatású folyamatok indulnak el, illetve a meglévők továbbra is fennállhatnak. A vízparti rekreációs lehetőségek kihasználatlanok maradnak.

4.1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére

A Budapesten keletkező tetemes mennyiségű hulladék begyűjtése és ártalmatlanítása nagy teherként jelentkezik a város működtetésében, ezért a **keletkezett hulladékok csökkentését** kell megvalósítani. Az **újrahasznosítási arány növelése** révén hulladéknak minősülő anyagokat minél nagyobb arányban kell visszavezetni a használatba. A főváros közigazgatási területén jelenleg nem üzemel hulladéklerakó, de több **bezárt lerakó rekultivációja** időszerű.

- ▶ A javaslatok **megvalósulása** esetén akkor hulladékok keletkezésének megelőzése élvez prioritást és egyre kevesebb mennyiségű hulladék kerül a lerakókba. Az életciklus-szemléletű hulladékgazdálkodási politika kialakításával az erőforrások teljes életciklusában optimálisan csökkennek az összegződő negatív hatások. Az üzemen kívüli hulladéklerakók rekultiválásával használaton kívüli, vagy alulhasznosított területek visszakörülnek a városi élet körforgásába, környezeti terhelő hatásuk megszűnik.
- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása** esetén a környezet terhelése növekszik. A keletkező hulladékok lerakása energetikailag nem hasznosul. A felhagyott ipari területek, valamint az illegálisan elhagyott hulladékok potenciálisan tovább veszélyeztetik a talajok és vizek minőségét, különösen az érzékeny karsztos és egyéb vízbázis-védelmi területeken.

4.1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat)

A fenntarthatóság biztosítása érdekében hatékony és kiegyensúlyozott városszerkezetet, vegyes funkciójú, **kompakt városi területhasználatot** és hálózati rendszert kell kialakítani, tiszteletben tartva a megőrzésre érdemes természeti és épített környezetet, az egyedi városkaraktert. A kiegyenlített városszerkezet területtakarékos módon érhető el, a természeti környezet tiszteletben tartása mellett. Meg kell őrizni és fejleszteni kell a külső kerületeket tagoló, a városba ékszerűen benyúló szabadterületeket, a zöldsávok, zöldterületek és erdők, valamint a vízfolyások és mezőgazdasági területek rendszerét

- ▶ A javaslatok **megvalósulása** esetén szabadterületekkel megfelelően tagolt tájszerkezet alakul ki. A szabad területek kiválóan alkalmasak arra, hogy az urbanus beépítés egybefüggő hőszigetei közé ékelődve, azok kedvezőtlen klimatikus hatását megtöriék, biztosítsák. A lakóterületek indokolatlan terjeszkedésének megállításával a hegyvidéki területek tájképi értékei megőrizhetőek.
- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása** esetén a feleslegesen szétterülő és pazarló területhasználat a szabadterületek beépülését eredményezik, a harmonikus tájszerkezet megbomlik. Ez károsan hat ökológiai kapcsolatokra, az átszellőzési viszonyokra, a településklimára is.

4.1.8. az épített környezetre

Az épített környezet **értékeinek megőrzése** érdekében átfogóan igényes fejlesztési szemléletet kell erősíteni, ösztönözni. Meglévő védett elemek felújítása és hasznosítása, valamint új értéket létrehozása támogatandó. Ezáltal megőrizhetővé válik az egyes városrészek egyedi városkaraktere, és elkerülhetővé válik az utcaképben megjelenő, az elbontott épületnél gyengébb építészeti minőséget képviselő új épületek megjelenése.

További városrészek komplex rehabilitálása révén bővíthető a vonzó környezetet kínáló helyszínek száma. A vendéglátás, a tradicionális kereskedelem további fejlődése újabb területek felfedezésére ösztönzi az ott lakót és a látogatót egyaránt, így elősegíti a város felértékelődését.

- ▶ A javaslatok **megvalósulása** esetén az épített értékeink továbbra is megmaradnak, a város új értékes elemekkel bővíthet. Az új fejlesztések, átalakítások a megőrzött épületállománnyal szerves egységet képezve alkotják a főváros szövetét. Megőrizhető és erősíthető a város egyedi karaktere, amely egyre szélesebb körben válik ismertté. Budapest az európai turizmus kiemelt helyszíne marad, egyre kedveltebb turisztikai célterületté válhat.
- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása** esetén az értékes, védelemre méltó értékek pusztulása felgyorsulhat, nem várható az új és a régi közötti összhang fejlődése, ezáltal a város fokozatosan elveszti egyedi, vonzó, arculatát.

4.1.9. a kulturális örökségre

A város kulturális intézményrendszerének fejlesztése révén kell elérni a kitűzött célt, hogy Budapest hosszú távon is a térség kulturális központja maradjon. Az anyagi és szellemi értékeket magába foglaló kulturális örökséget a fenntartható városfejlődés hajtóerejének kell tekinteni. E téren erős gyökerekkel rendelkező Budapest vonzó kulturális központként tud betölteni vezető szerepet a kelet-közép-európai városok között. Az épített és szellemi örökség, a kulturális javak együttesen jelentik a legsajátosabb helyi vonzerőt.

Budapest világhírű, rendkívül értékes épített öröksége meghatározó jelentőségű a város kulturális értékei között. A műemlékek már önmagukban is felkeltik a látogatók érdeklődését, vonzzák a turistákat, ezért az épített örökség fokozottan védendő.

Budapest történelme során kulturális központ rangot vívott ki magának. Kialakult a híres kávéházi kultúra, a múlt század elejének világhíre szert tevő költői, írói itt alkottak, megépültek páratlan gyűjteménnyel rendelkező múzeumaink, nemzetközi szinten is elismert művészek léptek fel nemzeti operaházunkban. E nagyszerű múlt után a színvonal jelenkori megtartása és továbbfejlesztése nagy felelősséget is jelent a mindenkori városvezetésnek.

A kulturális intézmények egyenlőtlen eloszlásban helyezkednek el a városban, a kiemelt intézmények a sokszínű belvárosi térségben sűrűsödnek. A Duna-part jelentős hosszúságú

szakaszán sajátos hangulatú, különleges kínálatot nyújtó létesítmények helyezkednek el. Itt találjuk a város világhírű fürdőkulturáját megalapozó fürdők nagy részét is.

A várostérképen jelenleg is hangsúlyosan kirajzolódó kulturális tengelyek: a Budai várat a Városligettel összekötő Andrásy út, valamint az erre merőleges Duna mentén elhelyezkedő intézmények továbbfejlesztése „hangsúlyozása” révén emblematikus városszerkezet elemekké alakítandók, növelendő az intézményrendszer áttekinthetőségét és javítandó annak elérhetőségét.

- ▶ A javaslatok **megvalósulása** esetén megvalósítható a történeti városi táj rehabilitációja, a történeti hangulatú városkép és az itt zajló kulturális rendezvények révén a hazai és a nemzetközi közvélemény Budapestet továbbra is az egyik legszebb, leglátványosabb, kulturálisan is kiemelkedő fővárosként fogja számon tartani.
- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása** esetén Budapest imázsa leromlik, veszíti egykori fényéből és jelenlegi vonzásából.

4.1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra)

Budapest az épített értékek mellett egyedülálló természeti örökséggel is rendelkezik. Ennek védelme meghatározó a város vonzerejének megőrzése érdekében. Mivel a természeti területek sok esetben a rekreáció színterei is egyben, megőrzésük szempontjából további lényeges célkitűzés azok tehermentesítése. A terveken kijelölt, de még nem erdősített területeken erdőtelepítés megvalósítása, természetes folyamatokat követő erdőkezelés és erdőgazdálkodás elterjesztése szükséges. A vizes élőhelyek revitalizációja, fajmegőrzése fontos feladat.

- ▶ A javaslatok **megvalósulása** esetén a természeti értékek veszélyeztetettsége csökken, a természetvédelmi kezelés finanszírozási alapjainak újragondolása, a szabályozási háttér rendezése, a határos lakóterületi fejlesztések megfékezése révén. A vízpartok ökológiai funkciójának javítása, a vízfolyások menti területek összehangolt ökológiai és rekreációs fejlesztése, valamint az erdőtelepítések hatására az ökológiai kapcsolatok erősödnek, a hiányzó kapcsolatok megteremtődnek.
- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása** esetén a természeti értékek degradálódása következik be. A rekreációs igényeket kielégítő zöldfelületek biztosítása nélkül (új zöldfelületek létesítése, meglévő zöldfelületek fejlesztése, valamint funkciókínálatuk bővítése) a természeti területeken tapasztalható jelenlegi intenzív területhasználat nem mérsékelhető. A városi széttelepülés az ökológiai kapcsolatokat károsíthatja. A vízparti területek revitalizációjának elmaradása a biodiverzitást csökkenti.

4.2. A koncepcióban szereplő javaslatok részletező elemzése azok megvalósulása, illetve azok meg nem valósulása esetén várható hatásuk szerint TÁRSADALMI szempontból:

4.2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás),

A fizikai, műszaki, illetve társadalmi problémák területi koncentrációja felerősíti a társadalmi egyenlőtlenséget és rontja a kitörés esélyeit, mely a társadalom alsó részének talajvesztéséhez, illetve a bizonytalanságtól való félelem erősödéséhez vezethet. Az utóbbi években erőfeszítések történtek bizonyos krízisterületek kezelésére, ám a társadalmi, fizikai leromlás folyamatait sikeresen, fenntarthatóan megállító, visszafordító programok még nem indultak. Az esélyegyenlőség megteremtése azt a célt szolgálja, hogy a város által nyújtott szolgáltatások közül minden városhasználó elérje és igénybe vehesse azt, amelyre szüksége van. A város diszkrimináció nélkül mindenki számára megfelelő lehetőségeket biztosítson.

- ▶ A javaslatok **megvalósulása** esetén a főváros olyan multi-kulturális város lesz, ahol az idegenellenesség helyett a kultúrák és nemzetiségek egymás mellett élése egy sokszínű és izgalmas városi környezetet hoz létre. A szolgáltatások és programok csak tovább erősítik ezt az érzést, mely a turistákra is vonzó hatást gyakorol. A város területében megszűnnek a szegregált területek. A programok segítségével, és a szociális bérlakások számának növelésével a krízishelyzetbe került családokat még a teljes eladósodás előtt segítséget lehet nyújtani. A hajléktalanok számára is kinyílik a visszaintegrálódás lehetősége.

- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása** esetén növekedni fog az idegenellenesség, és a diszkrimináció. A városban egyre több krízisterület válik szegregált területté. A leszakadó rétegeknek nem lesz esélyük arra, hogy krízishelyzeteikből kikerüljenek, növekedni fog a hajléktalanok száma.

4.2.2. a foglalkoztatásra,

A lakosság gazdasági aktivitásának fokozása a hozzáadott értéktermelés, a vállalkozások piaci fennmaradásának, a gazdaság fejlődésének és a szociális elosztás döntő tényezője. Budapesten a foglalkoztatási lehetőségek az országos átlagot meghaladóak, ezért a munkanélküliség mértéke hosszú távon is várhatóan annál alacsonyabb lesz. A foglalkoztatás növelésében és egyensúlyban tartásában azonban alapvetően meghatározó a gazdaság helyzete, a munkaadók piaci lehetőségei. A foglalkoztatás alakulására (kivéve a szociális alapút) ezért az önkormányzatnak közvetett – pl. elősegítő, orientáló, koordinatív – eszközei vannak.

A magasabb rendű tervekkel összefüggésben a következő társadalmi célok szerepelnek: korai iskolaelhagyás csökkentése, a köznevelés eredményességének és hatékonyságának növelése, felsőfokú képzettséggel rendelkezők arányának növelése, élethosszig tartó tanulás minőségének és az ahhoz való hozzáférés javítása, az időskorú foglalkoztatás, a gyakornoki munka és a fiatalok pályakezdésének elősegítése, intelligens szakosodás fokozása.

A foglalkoztatás gazdasági szempontú céljai, összefüggésben a fenntartható, érték- és tudásalapú gazdaságfejlesztéssel:

- rugalmas támogatási formák terjesztése a munkaerőpiacon (részmunkaidős, megbízási),
- feladat- és időorientált munkamódok terjesztése,
- térbeli mobilitás elősegítése (pl. helytől független állás, távmunka),
- monitoring az oktatás és a munkaerő piaci igények összehangolása érdekében,
- tudásintenzív (K+F+I), IKT- és „zöld” technológiákhoz való hozzáférés biztosítása.

- ▶ A javaslatok **megvalósulása** esetén növekszik a foglalkoztatás mennyiségi és minőségi értelemben, bővül a piacképes tudás és készség, az innováció. Ezáltal növekszik a hozzáadott érték, fejlődik a méretgazdaságosság, az uniós, ill. a magvető pénzek hasznosítása, javul az innováció gazdaságba és a háztartásokba történő transzformálása.

Ezek eredményeként élénkül a gazdaság, bővülnek, növekednek a befektetések, a jövedelmek. Összességében javul az egyéni és a közjó közötti egyensúly (Nemzeti fenntartható Keretstratégia, az Új Széchenyi terv), ami a fenntarthatóság elvének egyik kritériuma.

- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása** esetén a foglalkoztatásban növekszik a szociális alapú foglalkoztatás, ami társadalmi és gazdasági konfliktusokkal jár, a munkanélküliség növekedésével növekednek a költségvetési terhek, csökkennek a gazdaságfejlesztésre fordítható közpénzek, az átlagos jövedelem színvonal stagnál/csökken. A szűkülő foglalkoztatási szerkezet korlátozza a gazdaság mozgásterét, ezzel teljesítményét.

Növekszik a különbség a duális gazdaság fő csoportjai között, nevezetesen, a nagyobb és a nemzetközi gazdasági életben érdekelt cégek teljesítménye, innovációs fejlődése egyre inkább külföldi érdekltségű lesz, a kisebb hazai cégek leszakadnak, egyre több lesz a fennmaradásért küzdő vállalkozás. Budapest lemarad versenyképességben, egyre kevésbé tölti be a gazdaság motorja szerepét.

4.2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire

A változó demográfiai arányok, a népesség fokozódó elöregedése, a gazdasági-társadalmi kihívások az életmód változásának szükségességét hozzák magukkal. Ennek egyik formája lehet az egészségmerőzés, az öngondoskodás és a szabadidő aktív eltöltése, amihez a városnak területi kínálatot kell teremtenie. A tömegsportolási lehetőségek bővítése érdekében kiemelt rekreációs helyszínek létrehozása elsősorban a cél.

- ▶ A javaslatok **megvalósulása** esetén hosszú távon csökkenhetnek a társadalombiztosítási rendszer és az egészségügyi ellátó hálózat terhei a tömegsport és az egészséges életmód szemlélet terjedésének köszönhetően. A versenysport fejlesztése a fiatalok aktív bevonását, motivációjának erősítését szolgálja.

- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása** esetén a lakosság egészségi állapotára tett kedvező hatások nem következnek be, amely hosszú távon a TB terhek további növekedéséhez és a rossz egészségi állapot fennmaradásához vezet. A közösségi életforma erősítésének fontos színterei nem alakulnak ki.

4.2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére,

Budapesten az oktatási-, nevelési, egészségügyi intézmények, tömegsport-létesítmények esetében az ellátás minőségét és az igénybevétel körülményeit a térbeli elhelyezkedés jelentősen meghatározza. Szükség van az intézmények típusának és sűrűségének az adott területen élő lakosság életszakasz szerinti összetételének és általános egészségi állapota szerinti szükségleteinek megfelelő módosítására. A változó demográfiai tendenciák következtében a következő évtizedekben az idősök aránya jelentősen nőni fog. Az elöregedés új szakaszában a várost és az ellátórendszerét a következményekre fel kell készíteni.

- ▶ A javaslatok **megvalósulása** esetén a népesség életminősége jelentősen javulni fog. Egyrészt a szolgáltatások a mostaninál optimálisabban, az idősödő társadalom szükségleteire fókuszálva lesznek elérhetőek. Az egészség minél hosszabb távú megőrzését a tömegsport kiszélesítése és a preventív akciók segítik. Az aktív időskor a nyugat-európai értelemben valósul meg, és nem kiszolgáltatottságot, mint inkább egy új fajta életformát jelent. Az erősödő szociális segítő hálózat kevésbé az önkormányzatokra, mint inkább az egyházi és civil szervezetekre támaszkodik, ezért kevésbé terheli a központi költségvetést.
- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása** esetén a mostani negatív tendenciák továbbélését segíti elő: az egészségügy területén tovább nő a krónikus betegként jelentkezők száma. Miközben az életkor kitolódik, az egészségben megélt évek száma nem növekszik, hanem csökkenni fog. Az idősök kiszolgáltatottsága és elmagányosodása erősödik.

4.2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére.

A gazdasági válság idején az általános biztonságérzet csökken, ezért szükség van arra, hogy a lakosság reális biztonságérzete erősödjön, és a rendőrséggel szembeni bizalomhiány csökkenjen.

- ▶ A javaslatok **megvalósulása** esetén a városi környezet élhetőbbé válik, mely a fizikai rendezettség mellett a konszolidált környékeket jelenti. Eltűnnek azok a területek, melyek bizonytalanságot és gyakran alaptalan félelmet keltenek leromlott környezetük miatt. A városrehabilitáció során építészeti és szociális szakemberek segítségével alakulnak át a szegregált környékek és egy-két éven belül integrációjuk a hétköznapi ember számára is láthatóvá válik.
- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása** esetén a krízisterületek és környékük továbbra is olyan helyek maradnak, melyeket az átlag városlakó elkerül, mert nem érzi biztonságban magát.

4.3. A koncepcióban szereplő javaslatok részletező elemzése azok megvalósulása, illetve azok meg nem valósulása esetén várható hatásuk szerint GAZDASÁGI szempontból:

4.3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai),

A térszerkezet, mint térbeli fizikai keret, meghatározó szerepet tölt be a gazdasági folyamatok alakulásában. A következő évtizedekben az előrejelzések szerint a hagyományos energiaforrások kimerülésével párhuzamosan, általánosan kiemelt feladattá válik az energia- és a közlekedési igények relatív csökkentése, a megújuló/megújítható és helyi energiák hatékony előállítására és felhasználására. A javak előállítása, eljuttatása, felhasználása és újrafeldolgozása ciklusában felértékelődnek a helyi természeti-környezeti és humán adottságok, központi szerep jut a hozzáadott értéket előállító tudásnak. Korunkban a város- és területfejlesztésben a társadalmi és gazdasági életet átfogó egyik fő rendező elv a kompakt városi struktúra létrehozása, a lakó- a munka-, az üzleti és a rekreációs terek, valamint az oktatás és egészségügy együttesének minél kisebb területen minél egységesebb megvalósítása („rövid utak városa”, „slowcity”). Ebben kiemelkedő jelentőségű eszköz az elektronizáció: információáramlás, e-kormányzás, távmunka, távoktatás, online-vásárlás, stb.

- ▶ A javaslatok **megvalósulása** esetén fokozatosan kiépül a kompakt városok rendszere Budapesten és térségében, esély nyílik a gazdasági fenntarthatóság nagyvárosi körülmények közötti megvalósíthatóságára: a termékek, szolgáltatások előállításában a minél kevesebb anyag-, energia- és importtartalom elérésére. Mindez a meglévő beépített területek intenzív hasznosításával, a környezeti és lakóértékek őrzésével, gazdagításával jár együtt.
- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása** esetén folytatódnak a kedvezőtlen tendenciák, az energiapazarlás, a belterületbe vonás extenzív területhasznosítási gyakorlata, ezzel a termékek, szolgáltatások előállításának költségnövekedése párhuzamosan a jövedelmek, hozamok csökkenésével. A folyamat nem teszi lehetővé a fejlesztési források felhalmozási gyakorlatának megvalósítását, ezért a város- és térségfejlesztés továbbra is követő magatartásra szorul, kiszolgáltatva az aktuális gazdasági konjunkturális helyzetnek. A befektetők érvényesítik helyzeti előnyüket, és újabb zöldmezős beruházások indulnak, hátráltatva a meglévő, alulhasznosított területek gazdaságfejlesztésbe vonását.

4.3.2. a településrendszerre,

Budapest és térségében a településrendszert a kerületi és az agglomerációs önkormányzatok alkotják. A települési együttműködés sokrétűsége, minősége a gazdasági hatékonyság fontos tényezője, mivel hatnak egymás környezeti és humán tényezőire, piacaira. Ezért a munkamegosztás racionális szervezése alapvető jelentőségű a gazdasági funkciók terítésében, a foglalkoztatás alakításában, az energiahasznosításban, a klímaközösségek szervezésében.

- ▶ A javaslatok **megvalósulása** esetén létrejön a közös környezeti, műszaki és humán infrastrukturális keretrendszer a gazdasági fenntarthatóság megvalósítására. Gazdasági tengelyek, klaszter-hálózatok fejlődnek ki elsősorban a helyi-térségi természeti és humán adottságokra építve, növelve a helyi gazdaság (piac, foglalkoztatás) szerepét.
- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása** a települések elkülönülten próbálják megoldani gondjaikat. Célfüggvényükben a külső (uniós, állami, magánbefektetői) segítség keresése áll, ezzel növelve kiszolgáltatott gazdasági helyzetüket, amit tovább gyengít, hogy ezzel egymás vetélytársaivá válnak.

4.3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai)

A természeti erőforrások közül a gyógy- és termálvizek emelendők ki. A nemzetközi trendekkel összevetve a főváros kihasználatlan potenciállal rendelkezik a gyógy- és termálvizekhez kapcsolódó turizmus területén. Az egyes fürdők felújítása és korszerűsítése mellett a szolgáltatási kínálat bővítésével, komplex fürdőnegyed létrehozásával az ide látogatók száma növelhető.

- ▶ A javaslatok **megvalósulása** esetén a termálkincsben rejlő gazdasági potenciál kihasználásra kerül, de hosszabb távon a vízkészlet megújulási rátát meghaladó mértékű felhasználása az erőforrás csökkenéséhez vezet.
- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása** esetén kihasználatlan marad termálkincsben rejlő gazdasági potenciál. Ugyanakkor gyógy- és termálvíz készlet, mint természeti erőforrás fennmaradása továbbra is biztosított.

4.3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére,

Budapest és térsége az ország iparában, kereskedelmében vezető szerepet tölt be. Az iparban a mennyiségi termelés visszaszorulása mellett növekszik a minőségi, K+F+I tevékenység és az ipari szolgáltatás aránya. A főváros gazdasági szerkezetében a kereskedelem és a szolgáltatások aránya döntő mértékű. Egyre inkább előtérbe kerül a környezetvédelmi szempontokat figyelembevevő telephelyválasztás. Ebből következően az ipar és a kereskedelem (és szolgáltatások) elkülönülése a lakó-, intézményi, rekreációs és más humán funkcióktól csökkenő tendenciájú. Budapest és térsége ugyanakkor kiválóan alkalmas nagyobb ipari és kereskedelmi kapacitások befogadására (telepítő tényezők: képzett munkaerő, jó megközelítés, kiépült infrastruktúra, nagy vásárlóerő, nemzetközi kapcsolatok, képzés, stb.).

- ▶ A javaslatok **megvalósulása** esetén várhatóan növekedni fog a vegyes funkciójú területek száma, kiterjedése. A minőségi, K+F+I jellegű ipari tevékenység, a kereskedelem és a szolgáltatások egyre közelebb kerülnek, kerülhetnek a lakóhelyekhez. Ezzel párhuzamosan a városszéli nagy kereskedelmi központok egy része funkcióváltáson fog keresztül menni. A nagyobb ipari és kereskedelmi kapacitások a fő közlekedési tengelyekhez, a kijelölt gazdasági övezetekbe fognak települni, térbeli hálózatok (klaszterek) létrehozásával.
- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása** esetén a jelenlegi tendenciák folytatódnak. A relatív stagnáló vásárlóerő és közlekedési költségek emelkedése miatt a városszéli nagy kereskedelmi központok kihasználatlansága növekszik, egyes területek barnamezős jellegűekké válnak. Nagyobb ipari kapacitások betelepülése véletlenszerűen következik be, ami gyors városrendezési és hatósági beavatkozásokat igényel, téves döntések kockázatával.

4.3.5. a mezőgazdaságra,

A mezőgazdaság szerepe a főváros gazdasági szerkezetében nem annyira jelentős, annak ellenére, hogy vannak jó termőhelyi adottságú mezőgazdasági területek. Mindazonáltal a koncepció javasolja termőföldekkel való takarékos gazdálkodást, az átlagosnál jobb minőségi termőföldek védelmét, az ökológikus gazdálkodás és a városi agrikultúra ösztönzését.

- ▶ A javaslatok **megvalósulása** esetén, a környezettudatos életmód terjedése és az energia- és költségtakarékosság kényszere felgyorsítja a városi kertek, kertészetek, gyümölcsösök létrehozásában és működtetésében gondolkodást. A termények kiváló felvevőhelyei a helyi piacok, őstermelői bolthálózatok. A környezet sokrétű megműveltsége növeli a városi lakhatóság, élhetőség minőségét, ami megjelenik az ingatlanhasználatban, funkciógazdagodásban. A városi agrikultúra jövedelemkiegészítő, foglalkoztató, környezetvédelmi és ezzel közösségépítő funkciója várhatóan erősödik.
- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása** esetén veszélybe kerülhetnek, beépülhetnek a jó termőhelyi adottságú termőföldek, kihasználatlanul maradnak a foglalkoztatási, jövedelemszerzési, közösségépítési lehetőségek, a mezőgazdaság, ill. kertészet általi környezetgondozás.

4.3.6. az erdőgazdálkodásra

Mivel Budapesten az erdőterületek zöme közjóléti, illetve védelmi rendeltetésű, a gazdasági erdőterületek kiterjedése rendkívül alacsony. Gazdasági hatásuk ezért elhanyagolható, inkább ökológiai, klímajavító és jóléti hatást fejtenek ki.

4.3.7. az idegenforgalomra,

Az idegenforgalom, mint gazdasági tevékenység, egyre sokrétűbbé válik. A klasszikus városnéző és pihenő idegenforgalom mellett erősödik a szakmai, konferencia-, gyógy- és fürdő-, kulturális, világörökségi, csak szórakozást kereső, ill. a jutalomutazással egybekötött turizmus. Budapest és térsége adottságai jelentős tartalékokkal, egyedi attrakciókkal, ki nem használt lehetőségekkel rendelkezik. Cél a minőségi turizmus terjesztése minél több vendégjuzaka és költés elérésével.

- ▶ A javaslatok **megvalósulása** esetén Budapest hírneve erősödik, növekednek a turizmusból származó bevételek, amelyek révén újabb ágazati szegmensekben ér el javuló eredményeket (konferencia-turizmus, gyógyidegenforgalom, rekreáció, kulturális rendezvények, stb.). A források bővülése lehetőséget teremt a minőség folyamatos fejlesztésekre mind területi, mind ágazati vonatkozásokban.
- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása** esetén a minőségi turizmus és új, vonzó attrakciók bevezetése helyett a meglévő kínálat további kihasználása folytatódik, növekszik a mennyiségi (tömeges és olcsó) idegenforgalom. A tendencia gazdasági szempontból kedvezőtlen, mert a bevételek alakulása elmarad a felújítási, karbantartási költségek növekedése mögött. Ezzel romlik az idegenforgalmi helyszínek vonzása, ami a kereslet és így a bevételek folyamatos csökkenésével jár.

4.3.8. a vízgazdálkodásra,

A természeti erőforrások közül kiemelt fontossággal bírnak vízkészleteink. A jó minőségű ivóvíz – a megfelelő ivóvízhálózat és rendelkezésre állás mellett – nélkülözhetelen erőforrásunk. Az élővizek védelme csak a szennyvizek teljes mértékű megtisztítása mellett valósulhat meg.

- ▶ A javaslatok **megvalósulása** esetén a vízkészletekkel való tudatos gazdálkodás részben az ivóvízfogyasztás csökkentését, részben a csapadékvíz elvezetésének mérséklését és a hálózat tehermentesítését eredményezi.
- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása** esetén a vízkészletek veszélyeztetése növekszik, továbbá az egyre szélsőségesebb időjárási események miatt az árvízi védekezés nehézségei erősödnek, az árvízvédelmi védművek állaga fokozatosan romlik, a csatornahálózat terhei nőnek.

4.3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére,

Budapest és térsége eltartó képessége és a gazdaság versenyképessége nemcsak egymással függ össze szervesen, hanem – és ma már ez kijelenthető – a fenntarthatóság biztosításával is. Szükséges feltétel az egészségügyi és az oktatási-képzési rendszer fejlesztése, az innováció eredményeinek gazdasági életbe ültetésének felgyorsítása. A közös nevezős nevező a minél alacsonyabb anyag- és energiaigényű, de minél nagyobb hozzáadott értéktartalmú termékek, szolgáltatások előállításának a természeti-környezeti feltételek védelme, gazdagítása mellett.

- ▶ A javaslatok **megvalósulása** esetén a javuló versenyképesség révén keletkező jövedelem- és vagyongyarapodás javítja az életminőséget, az üzleti klímát, általában a munkavégzés körülményeit, ezzel Budapest és térsége eltartó képességét.
- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása** esetén az eltartó képesség csökken, növekszik a versenyképes tudással rendelkező emberek, vállalkozások, intézmények elvándorlási hajlandósága és a térség tényleges elhagyása, amely a csökkenő fejlesztésekben, egyben a versenytársak erősödésben jelentkezik. A csökkenő fejlesztési források negatív spirált indítanak el a gazdaságban, szűkítve a versenyképes tevékenységek körét, rontva a térség eltartó képességét.

4.3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak),

A globalizálódó világban a közlekedéssel szembeni elvárás – akár személyszállítás, akár áruszállítás történik – a sebességének növelése (a közlekedéssel eltöltött idő csökkentése), a fajlagos költségeinek csökkentése, az általa okozott környezeti károk mérséklése a folyamatosan növekvő mennyiségi és minőségi igények mellett. A közlekedés ezeknek az elvárásoknak csak a permanens műszaki fejlődés révén tud eleget tenni, ezért igen szoros kölcsönhatásban van a gazdasággal, egyrészt kiszolgálja azt, másrészt az innovációs igénye révén fejleszti is azt.

- ▶ A javaslatok **megvalósulása** esetén a komplex szerepkörnek megfelelő közlekedési rendszer hozzájárul egyrészt Budapest (és a hozzá funkcionálisan kapcsolódó várostérség) nemzetközi szinten szükséges versenyképességéhez, másrészt saját maga számára a sikeres nagyvárosi életér megteremtéséhez.
- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása** esetén az elégtelen külső közlekedési kapcsolatok versenyhátrányba hozhatják a várost, jelentős gazdasági problémákat okozva (befektetések elmaradása). A nem megfelelő belső közlekedési rendszer pedig hosszú távon komoly társadalmi problémák forrásává válhat (elvándorlás), és azon keresztül szintén a gazdasági nehézségeket fokozhatja.

4.3.11. az energiaellátásra.

A környezeti erőforrások védelme és fenntartható használata, valamint a természeti értékek megőrzése érdekében jelentős mértékben csökkenteni szükséges a klímaváltozásért felelős üvegházhatású gázok kibocsátását, mely az energiafogyasztással hozható összefüggésbe. Az energiafogyasztás csökkentése mellett az energiamix megfelelő megválasztásával, az atomenergia mellett előtérbe kell helyezni a megújuló energiák részarányának növelését. A környezettudatos energiagazdálkodás nagymértékben hozzájárul a klímaváltozás káros hatásainak enyhítéséhez. A meglévő épületállomány komplex energetikai felújítása révén jelentős energia-megtakarítás érhető el.

- ▶ A javaslatok **megvalósulása** esetén a hősziget-hatás enyhíthető, az energiafelhasználás csökkenthető, a megújuló energiaforrások részaránya növekszik, hosszútávon a földgázimport-függőség csökken.
Az intelligens energiaellátó és elosztó hálózat létrehozásával a visszatáplálás és a fogyasztók közötti elosztás rugalmas rendszere biztosítottá válik, utat nyitva a nagyobb napelem-parkok, széléróművek villamos hálózatba történő integrálhatóságának.
- ▶ A javaslatok **meg nem valósulása** esetén a földgázimport-függőség erősödik, a távhő-hálózat üzemeltetésének gazdaságossága nem lesz javítható, versenyképessége tovább csökken. A CO₂-kibocsátás növekedésével fokozódnak a klímaváltozás káros hatásai. Megújuló energiaforrások vonatkozásában kiaknázatlan marad a hazai kiemelkedő geotermikus potenciál.

A területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat a 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet előírásai alapján, Budapest területfejlesztési koncepciója javaslattevő fázisának megalapozó munkarészeként készült.

A területfejlesztési koncepció javaslattevő munkafázisával párhuzamosan készülő hatásvizsgálat a koncepció céljainak várható környezeti, társadalmi és gazdasági hatásait, illetve a javasolt változások prognosztizált következményeit tárja fel. A hatásvizsgálat a várható hatások felmérése, elemzése ismeretében, a részletes és általános következtetések levonása után, a koncepció célrendszerének tervezése folyamán jelezte az esetlegesen káros, kevésbé előnyös hatásokat. Így a koncepcióalkotás és a hatásvizsgálat folyamata egymás felé oda-vissza csatolva alakította ki a végleges, a káros hatások mérséklésére és ellentételezésére is javaslatot adó koncepciót.

A hatásvizsgálat készítése folyamán, a koncepciót összevetve a vele megegyező tervi szinten elhelyezkedő Pest megye területfejlesztési koncepciójával, megállapításra került, hogy a megfogalmazott célok a kölcsönös előnyök szem előtt tartásával kerültek meghatározásra, szinergikus hatással egymást erősítik. A hatásvizsgálat belső konzisztencia vizsgálata megmutatta, hogy a stratégiai célok sem tartalmaznak ellentmondást, egymással ütköző célok a célrendszerben nem szerepelnek, kisebb-nagyobb mértékben kapcsolódnak egymáshoz, erősítik egymást.

A koncepció a feltárt környezeti konfliktusokra megfelelő javaslatokat határozott meg. A környezeti konfliktusok értékelése rávilágított, hogy a célok meg nem valósulásának jelentős környezeti, társadalmi és gazdasági hatásai lennének. Így például a növekvő energiafelhasználás és a kedvezőtlen városszerkezet miatt fokozódó környezeti terhelésekre, és ezáltal romló életkörülményekre, illetve demográfiai folyamatokra lehet számítani.

Ezzel ellentétben a koncepció megvalósulása kedvező hatásokat eredményez mind környezeti, társadalmi és gazdasági szempontból. Céljainak megvalósulása néhány esetben ugyan eredményezhet kisebb káros hatásokat is, melyek azonban kezelhető mértékűek. Ilyen káros hatással lehet a hiányzó közlekedési infrastruktúra elemek kiépítése (zaj- és légszennyezés) vagy éppen az egyes célok egyoldalú megvalósítása (pl. a turizmus egyoldalú fejlesztése okozta környezeti és társadalmi konfliktusok). Mindezen káros hatások megfelelő beavatkozásokkal illetve arányos fejlesztésekkel kiküszöbölhetők, mérsékelhetők.

Ennek megfelelően a koncepcióban a káros környezeti, gazdasági és társadalmi hatások minimalizálására, illetve ellentételezésre megfogalmazásra kerültek a megfelelő javaslatok, így **összességében javuló életfeltételeket teremt, biztosítja a környezeti erőforrásokkal történő hatékony és fenntartható gazdálkodást, hozzájárul a gazdasági versenyképesség fokozásához.**

II/B. RÉSZDOKUMENTUM

BUDAPEST
TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

***A BTFK-RA ÉS A TERÜLETI
HATÁSVIZSGÁLATRA ÉRKEZETT VÉLEMÉNYEK ÉS VÁLASZOK***

TARTALOM – BTFK-RA, A HELYZETELEMZÉSRE ÉS A TERÜLETI HATÁSVIZSGÁLATRA ÉRKEZETT VÉLEMÉNYEK ÉS VÁLASZOK

1.	ÁLLAMIGAZGATÁSI SZERVEK	1
2.	KERÜLETEK	32
3.	AGGLOMERÁCIÓS TELEPÜLÉSEK	62
4.	EGYÉB SZERVEZETEK	71
5.	FPH	72
6.	KÖZMŰ	76
7.	CIVILEK	81

1. Államigazgatási szervek		
Belügyminisz- térium	<p>Általános észrevételek:</p> <p>1. Budapest esetében sajtóságot teremt, hogy a területfejlesztési tervezés a fővárost térségként, a településtervezés (Budapest 2030 városfejlesztési koncepció) településként értelmezi. Ráadásul, míg a tervhierarchiában a térségi tervezésnek meg kell előznie a településtervezést, jelen esetben a településfejlesztési koncepció készült el előbb, és ez alapján alkotta meg a Főváros területfejlesztési koncepcióját. A tervezet egésze végül lényegében részben a „Budapest 2030 koncepció” továbbfejlesztése, részben pedig annak egyfajta kivonata (pl. a célrendszer redukciójával létrehozott új célrendszer) lett, a további területfejlesztési dokumentumok (pl. Területi Agenda 2020) általános alapelveihez illesztve.</p>	Választ nem igényel.
	<p>2. A két fővárosi dokumentum egymást kiegészítő, illetve egymásra épülő jellegét nagyban erősítené, ha a területfejlesztési koncepció nagyobb hangsúlyt helyezne a főváros és térsége gazdaságfejlesztési, illetve gazdaságszervezési szerepére. Javasoljuk a tervezetben ezen szempontok erőteljesebb megjelenítését.</p>	A javaslatnak megfelelően a főváros és térsége gazdaságfejlesztési és – szervezési szerepére vonatkozóan a dokumentum kiegészítésre került (Javaslat III. fejezet: 1. KEZDEMÉNYEZŐ, EGYÜTTMŰKÖDŐ TERÜLET-, VÁROS- ÉS TÉRSÉGFEJLESZTÉS)
	<p>3. A tartalmi követelmények alapvetően megfelelnek „a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól” szóló 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet 3. mellékletében foglaltaknak. A sajátos tervezési helyzet következtében azonban több helyen a koncepció túl részletesen tér ki egy-egy problémára (pl. épületek ideiglenes hasznosítása). A léptéknek megfelelő részletesség megtartását javasoljuk.</p>	Az épületek átmeneti hasznosítása Budapest esetében az üresen álló ingatlanok nagy száma miatt gazdasági jelentőséggel bír. Az összes beérkezett vélemény értékelése alapján a dokumentumot helyenként a túl részletes leírások vonatkozásában rövidítettük, helyenként azonban éppen az egyes vélemények alapján részletesebben kifejtettük (pl. hulladékgyűjtés).
	<p>4. A koncepció 12. oldalán a tervezet kifejti, hogy „Budapest helyzete a megyéktől eltér. Sajátossága, hogy a területfejlesztési koncepció csak egy település területére vonatkozik.” A fővárosra vonatkozó területfejlesztési feladatok más szerepe, a „jó gazda” szerepébe helyezik Budapest vezetését. A „jó gazda” szerep ellátásához alapvetően más koncepcionális hozzáállás szükséges a területfejlesztés terén. Bár igaz, hogy Budapest város, de városként koncepcionális elképzeléseit a városfejlesztési koncepcióban kell megfogalmaznia. Területfejlesztési feladatai szempontjából a megyékhez hasonló szerepkört kellene felvállalnia, és ahogy a megyék a településekre hatnak a koncepció készítésével, úgy kellene koordinációs szerepet betöltenie a fővárosnak a kerületekkel kapcsolatban.</p>	Budapest 2030 városfejlesztési dokumentum célként tartalmazza a kerületekkel történő szoros kapcsolat kialakítását. Jelen dokumentumban is megjelenik a főváros koordinációs szerepe a kerületekkel kapcsolatban, de a vélemény alapján hangsúlyosabban került megfogalmazásra. A javaslatnak megfelelően a főváros és térsége gazdaságfejlesztési és – szervezési szerepére vonatkozóan a dokumentum kiegészítésre került (Javaslat III. fejezet: 1. KEZDEMÉNYEZŐ, EGYÜTTMŰKÖDŐ TERÜLET-, VÁROS- ÉS TÉRSÉGFEJLESZTÉS)
	<p>5. A konkrét projektjavaslatok esetében a koncepció készítőjének határozott szándéka volt, hogy ne csak a fővárosi tulajdonú területek fejlesztését célozza meg. Nehéz azonban megállapítani, hogy milyen arányban érintett a fővárosi tulajdonú területekkel pl. a 40 belvárosi programelem.</p>	A javasolt téma a későbbi, programozási szakaszban kerül kifejtésre.
	<p>6. Kiemelkedően fontos, hogy ne csak a koncepcionális célok, hanem a konkrét programok esetében is a „jó gazda” szerepet vállalja fel a város. Ehhez szükséges a nem fővárosi tulajdonú területek fejlesztése is. Különösen aktuális ezen felül a vegyes tulajdoni szerkezetű területek (általában utak, terek) kezelése.</p>	A dokumentum a programok esetében nem csak a főváros tulajdonában lévő területek fejlesztését emeli ki, így pl. a barnamezős területek töredéke van csak fővárosi tulajdonban. A közterületek kezelését, illetve fejlesztését – melynek tulajdonjoga nagyobb részt a kerületei önkormányzatoké és csak kisebb részben a fővárosi önkormányzaté –

	a koncepció tulajdon semlegesén javasolja megvalósítani a közösségi, a kerékpáros és a gyalogos közlekedés preferálásával. A javasolt téma a későbbi, programozási szakaszban kerül kifejtésre.
7. A konkrét projektek, projektszoportok esetében a fejlesztési programok a belső területeket célozzák meg (belváros valamint a szomszédos kerületek). Egyedül a Duna part komplex fejlesztése von be külső kerületeket, ami a folyó jellegéből fakad. Ugyanakkor területfejlesztési rendszerben gondolkodva fontos lenne – a Duna példájánál maradva – a Dunára rákötő vízfolyások rendszerének folyóval együtt kezelt fejlesztési gondolata, és az ehhez kapcsolódó egységes térségi szemlélet, amely a programozásban is megjelenne. Így a folyóra fűzött rekreációs és alternatív közlekedési rendszer kibővülne a város egészét átfogó rendszerré. Érdemes lenne az ilyen alapvető, természetes fizikai térből fakadó hálózati adottságokra jobban alapozni.	A dokumentum konkrét projekteket még nem határoz meg, ez a későbbi programozási szakasz feladata. A felvetett gondolatot a koncepció tartalmazza. A Duna és a kisvízfolyások rendszer szintű fejlesztését az 5.1 VEGYES TERÜLETHASZNÁLAT KIALAKÍTÁSA c. alfejezet „Zöldfelületi kapcsolatok erősítése” témaköre alatt leírtak irányozzák elő.
8. A központi részre koncentráló fejlesztési koncepció a területfejlesztésben jól ismert centrum-periféria szétválást eredményezheti. Az e folyamat elleni küzdelem, a területi kiegyenlítés Magyarország területfejlesztési politikájának egyik kulcseleme, amihez a tervnek illeszkednie kell.	A koncepció a városközpont megújítását, élhetőségének növelését tűzi ki célul. A tervet illeszkedik az ország területfejlesztési politikájához, mivel a centrum-periféria szétválása ellen éppen a differenciált központrendszer kialakítása a városközpont tehermentesítése érdekében, de a gazdaság területén (pl. a turizmus decentralizálása) is hat. (5.3. Differenciált központrendszer létrehozása” alfejezet)
9. A Duna-part fejlesztése kapcsán fontosnak tartjuk továbbá, hogy a koncepció hangsúlyosabban térjen ki a közlekedés tehermentesítésére.	Az 5. fejezet, stratégiai cél 5.4. A Dunával együtt élő város alfejezete a véleménynek megfelelően hangsúlyosabban foglalkozik a Duna partok közlekedés alóli tehermentesítésével.
10. Az élhetőség és a vonzó karakter egyensúlya Budapest, mint jelentős turisztikai desztináció esetében igen fontos, ezért a jövőkép szempontjából helyes az alapvető célként az egyensúly megteremtése, prioritásként definiálva az élhetőséget. Egy nem élhető város nem fenntartható. Épp ezért azonban a fő célok meghatározásánál nem világos, miért tesz különbséget a két fogalom között a tervet, illetve ha az élhetőséget, mint a fenntarthatóság egyik elemét kezeli, miért e fogalom került első helyre.	A koncepció egyik alapvetése, hogy Budapest képes lesz megtartani lakosságát, ehhez bizony szükséges a város élhetőségét minden területen javítani. A fenntarthatóság hosszú távon és a gazdaság és környezet oldalát hangsúlyozza. Összességében az élhetőség természetesen csak a fenntarthatósággal együtt lehet releváns. A felsorolás nem sorrendiséget jelent.
Részletes észrevételek	
11. A 3. oldalon (Bevezető rész) kérjük az alábbi szövegrészek pontosítását: „A főváros településfejlesztési feladatai” szövegrész helyett „A főváros területfejlesztési feladatai”, mivel a bekezdés a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény szerinti feladatszabályozásra vonatkozik. A 2018/2009. (X. 6.) Korm. rendelet megnevezése pedig pontosan „a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól” szóló 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet.	Javításra került.
12. A 4. oldalon szintén kérjük a következő szövegek pontosítását: „különösen: a Növekedési Terv, az Új Széchenyi terv, a Nemzeti Reformprogram, a Geostratégia, a Vidékstratégia” szövegrész helyett „különösen: a Növekedési Terv, az Új	Pontosításra került.

<p>Széchenyi terv, a Nemzeti Reformprogram, a Geostratégia, a Nemzeti Vidékstratégia”. (Bár az „Útmutató a megyei önkormányzatok számára a megyei területfejlesztési koncepciók kidolgozásához, valamint az Országos Területfejlesztési Koncepció kidolgozásában való közre-működéshez” című anyag 9. oldalán is így szerepel.)</p>	
<p>13. Szintén a 4. oldalon „A megyei területfejlesztési koncepció kidolgozásához szükséges szakmai és módszertani iránymutatást a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Fejlesztési Koordinációs Főosztály és a Nemzeti Stratégiai Tervezési Hivatal biztosítja.” szövegrész helyett: „A megyei területfejlesztési koncepció kidolgozásához szükséges szakmai és módszertani iránymutatást a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Fejlesztési Koordinációs Főosztály és a Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal biztosítja.”</p>	<p>Pontosításra került.</p>
<p>14. Ugyanitt (4. oldalon) a tervezet a területi tervek illeszkedésének elemzése kapcsán világosan kifejti a területrendezési tervekhez való viszonyát. Ugyanakkor végső következtetésként azt vonja le, hogy csak a formálódó OFTK jóváhagyását követően lehetséges a BTFK elfogadása. Kérjük az OFTK mellett az OTrT-t is megemlíteni, tekintettel arra, hogy akkor lehet egységes, tervi környezetbe illesztett, ha az országos elemek tekintetében a 2013-ban felülvizsgált OTrT-hez illeszkedik.</p>	<p>Kiegészítésre került, bár az útmutató szerint kifejezetten az OFTK a lehetséges jóváhagyás kritériuma.</p>
<p>15. Az 5. oldalon a második bekezdésben („<i>BUDAPEST TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA (BTFK) – HELYZETELEMZÉS</i> című dokumentum a VFK (Városfejlesztési Koncepció) helyzetelemzésére épült, a vonatkozó kormányrendelet szerinti tartalmi követelményeknek megfelelően kiegészítve. A terület-fejlesztési koncepció helyzetelemzésére vonatkozóan a Fővárosi Közgyűlés 2012. november 28-án a 2617/2012. érdemi határozattal úgy döntött, hogy Budapest területfejlesztési koncepciójának helyzet-elemzése megfelel a további tervezés alapjául.”) érdemes lenne azt is jelezni, mikor döntött úgy a Közgyűlés, hogy kidolgoztatja a területfejlesztési koncepciót a vonatkozó jogszabályok hatályának megállapítása érdekében.</p>	<p>A Fővárosi Közgyűlés a területfejlesztési koncepció kidolgoztatásáról külön nem határozott, hanem a Budapest Főváros Városépítési Tervező Kft. közszolgáltatási éves szerződésében elvégzendő feladatként határozta meg (2146/2012.(10.31.) számú határozattal fogadta el a Kgy.)</p>
<p>16. A 6. oldalon („Budapest jövőképe”) a jövőkép értelmezés kapcsán az alábbi megállapítás-elvárás szerepel: „Az európai kultúra hagyományainak továbbélését biztosító városként Budapest: a kultúra, a művészetek otthona; sajátos hagyományainak és identitásának őrzője és közvetítője (...)” A kulturális sokszínűség őrzésére, a kulturális központ szerep kialakítására folyamatosan történik utalás a tervezetben. A „4. A nemzetközi szerepkör erősítése a térségi pozíció kihasználásával” stratégiai cél esetén a cél megvalósításának főbb, általános eszközei, beavatkozások között szerepel a kulturális központ szerepre vonatkozó eszközök. Ugyanakkor érdemes lenne megfontolni a Budapest Új Városfejlesztési Koncepciója célrendszeréből a „14. A kulturális sokszínűség megőrzése és fejlesztése” célra vonatkozó megállapítások, illetve eszközök átvételét is. Ezt támaszthatja alá, hogy a SWOT analízis a „8. Befogadó, támogató, aktív társadalom” célnál az erősségek között szerepelteti a „Magyar kulturális intézmények nagy számban koncentrálódnak Budapesten, jelentős hagyományok” meghatározást.</p>	<p>A Budapest 2030 célrendszeréből a „14. A kulturális sokszínűség megőrzése és fejlesztése” célra vonatkozó javaslatokat, megállapításokat, illetve eszközöket a javaslatnak megfelelően szerepeltettük. A koncepció kiegészítésre került a „8.4. A kulturális kínálat bővítése” című alfejezettel, prioritással.</p>

<p>17. A 13. oldalon a „Budapest területfejlesztési koncepciójának célrendszere” ábra pontosítása javasolt Budapest Új Városfejlesztési Koncepciója vonatkozó két ábrájához illeszkedően, ugyanis az egyes célok közötti kapcsolatok nem igazán egyértelműek. Nem világos, hogy a stratégiai célok azon átfogó célok alá vannak-e rendezve, amelyeket előmozdítnak, amelyekkel a legintenzívebb a kapcsolatuk. Például: az ábra értelmezhető úgy is, hogy a „8. Befogadó, támogató, aktív társadalom” cél mindenekelőtt a „Fenntartható, érték- és tudásalapú gazdaság”, valamint az „Egészséges, harmonikus, sokszínű városi környezet” átfogó célokat szolgálja, miközben mindenekelőtt talán a „Javuló életminőség, harmonikus együttélés”-t.</p>	<p>Eltérő intenzitással, de mindegyik átfogó célt szolgálják a stratégia célok. A dokumentum III., Budapest fejlesztésének stratégiai céljairól szóló fejezete a javaslatnak megfelelően kiegészítésre került a célok közötti viszonyt bemutató ábrával.</p>
<p>18. A 27. oldalon a tervezet javaslatot tesz a BATRT törvény felülvizsgálatára és módosítására. Felhívjuk a tervezet készítőit, hogy a BATRT törvény várhatóan módosul az OTrT módosítása következtében, de tartalmában e módosítások átvezetése a cél. Nem tervezünk jelentős átalakítást, ami esetlegesen a tervek tartalmi követelményeinek átalakítását is érintené.</p>	<p>Tudomásul vettük.</p>
<p>19. A 30. oldalon („4.2. A versenyképesség növelése”) „A cél elérésének alapja a nemzetközi szervezetek letelepedését ösztönző, elősegítő, valamint igényeiket és beilleszkedésüket folyamatosan figyelő szervezet létrehozása, illetve a Külügyminisztériummal való együttműködés az információk rendszeres cseréjéről és a szolgáltatáskínálat biztosításáról.” A Külügy-minisztérium mellett feltehetően más tárcák (MEH, NGM) bevonása is szükséges lehet.</p>	<p>Kiegészítésre került.</p>
<p>20. A 35. oldalon a tervezet nagyon helyesen világít rá a kompakt város létrehozása során a zöldfelületek fontosságára. A kompakt város azonban csak egy egységes zöldfelületi rendszerben képzelhető el, amely szoros kapcsolatban van az infrastruktúrárendszerrel is. A területtel és a természeti-műszaki erőforrásokkal való takarékos gazdálkodás, valamint a klímaadaptáció ezért egy egységes zöld infrastruktúra kialakítását igényli, amely részben alkalmazkodik az infrastruktúra kialakult rendszeréhez, részben pedig integrálja azt (pl. csapadékvíz-kezelés, vonalas létesítmények puffer-területeinek bevonása a hálózatba, stb.). A tervezetnek tehát a parkok vagy a zöldterületek (45. oldal) hálózatának kialakításán túl meg kell fogalmaznia egy tágabb rendszernek, egy fővárosi léptékű zöld infrastruktúra-hálózati rendszer létrehozásának szükségességét, amely egyesíti az ökológiai, rekreációs és részben az infrastrukturális szolgáltatásokat.</p>	<p>A tágabb értelemben vett zöld infrastruktúra hálózattal az 5.1 KOMPAKT VÁROS – VEGYES TERÜLETHASZNÁLAT KIALAKÍTÁSA c. alfejezet „Zöldfelületi kapcsolatok erősítése” témakör alatt leírtak foglalkoznak. Külön kiemelendő az alfejezet Zöldfelületi rendszer fejlesztése c. ábrája. Az említett oldalon a Központrendszer kerül kifejtésre, ahol értelemszerűen a közterületi zöldfelületeken van a hangsúly a zöldfelületek vonatkozásában. A „tágabb rendszer” elemeivel (pl. vasúti területek, kisvízfolyások, mezőgazdasági területek zöld infrastruktúra elemeivel) az említett 5.1 alfejezet foglalkozik. Fentiek írják le a kialakítani javasolt - véleményben hiányolt - zöld hálózati rendszert. A dokumentum tartalmi kiegészítést nem igényel.</p>
<p>21. A 83. oldalon („8.3. A humán szolgáltatások optimalizálása” fejezet „A beavatkozás területi egységei” része) az alábbi szerepel: „A gyermekek alapfokú ellátásában beavatkozást igénylő területek a város külső kerületeiben található.” A 82. oldalon szereplő térképre is figyelemmel a témának ennél részletesebb kifejtése javasolt.</p>	<p>A megjegyzésnek megfelelően a szöveg korrekcióra, illetve bővítésre került.</p>
<p>22. 88. oldal. A tervezet helyesen világít rá, hogy a BATRT előírásainak meg kell felelnie a területfelhasználás tervezett alakítására vonatkozó irányelveinek, de meg kell jegyezni, hogy ezeket a területrendezési kereteket már a városfejlesztési koncepciónak is figyelembe kellett vennie, így az ott megszületett, a tervezetben is</p>	<p>A Budapest 2030 a magasabb rendű tervekkel összhangban készült, de vannak olyan területi elemek, amelyeket az OTrT korrigál. Ezeknek az elemeknek a figyelembe vétele szükséges az új TSZT kidolgozásakor, az OTrT tervezett átmeneti rendelkezéseknek megfelelően.</p>

<p>megjelenő fejlesztési elképzelések illesztése már megtörtént.</p> <p>23. A 94. oldalon kezdődő „V. A célrendszer koherencia vizsgálata” fejezetben javasolt, hogy a külső koherenciavizsgálat ne csak az Európa 2020 stratégiára, a formálódó OFTK-ra, a Növekedési Tervre, az Új Széchenyi Tervre és a Fenntartható Fejlődési Stratégiára terjedjen ki, hanem a Budapest Új Városfejlesztési Konceptióra is. A vizsgálatot az alábbi szempontok is alátámasztják:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budapest speciális helyzete: ugyanazon területegységre vonatkozik a két fejlesztési dokumentum; • A két koncepciótervezet alapja ugyanazon helyzetelemzés; • Budapest Új Városfejlesztési Konceptiójában nevesített 17 fejlesztési cél, azokhoz rendelt tematizált feladatok és a tervezetben meghatározott stratégiai célok (specifikus célkitűzése), az azokhoz tartozó prioritások értelemszerűen nem fedik át egymást teljes tartalomban, és a tervezetben szereplő prioritások sem mindig ugyanahhoz a célhoz tartoznak. Például: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Budapest Új Városfejlesztési Konceptiója szerint a „4. Budapest nemzetközi és európai szerepkörének erősítése” magában foglalja a nemzetközi és országos közlekedési kapcsolatok fejlesztése területet, ugyanakkor a tervezet megfelelő pontjai, azaz „4. NEMZETKÖZI SZEREPKÖR ERŐSÍTÉSE A TÉRSÉGI POZÍCIÓ KIHASZNÁLÁSÁVAL” és a „7. BUDAPEST KOMPLEX SZEREP-KÖRÉNEK MEGFELELŐ KÖZLEKEDÉSI RENDSZER MEGTEREMTÉSE” célok között „kevésbé szoros, de van kapcsolódás a stratégiai célok között” viszonyt feltételez. ➤ Budapest Új Városfejlesztési Konceptiója szerint a „2. Partnerség – a jövő közös tervezése a térségben és országosan” cél magában foglalja a térségi közlekedési kapcsolatok területet, ugyanakkor a tervezet megfelelő pontjai, „3. PARTNERSÉG – A JÖVŐ KÖZÖS TERVEZÉSE, ÖSSZEHANGOLT FEJLESZTÉSEK BUDAPESTEN ÉS A VÁROSTÉRSÉGBEN” és a „7. BUDAPEST KOMPLEX SZEREPKÖRÉNEK MEGFELELŐ KÖZLEKEDÉSI RENDSZER MEGTEREMTÉSE” célok között „kevésbé szoros, de van kapcsolódás a stratégiai célok között” viszonyt feltételez. 	<p>A koncepció V. fejezetének külső koherencia vizsgálata kiegészült a Budapest Új Városfejlesztési Konceptiójának célrendszerével való összhang elemzésével szóló résszel.</p>
<p>24. A 102. oldalon („V. A célrendszer koherencia vizsgálata – Stratégiai célok közötti összhang”) az „5. Hatékony városszerkezet kialakítása – kompakt város” cél és a „8. Befogadó, támogató, aktív társadalom” célok között a tervezet „nem releváns a célok közötti kapcsolat vizsgálata” viszonyt jelez. Ennek újragondolása javasolható az alábbiak miatt:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ a „Kis távolságok városa” elv keretében is megállapítják, hogy „Egy adott városrész helyzetéhez, infrastruktúrájához igazított optimalizált intenzitást kell kialakítani, amelyet a településrendezési tervekben meg kell határozni. Ugyanezen terveknek számolniuk kell a már méretezhető nagyságú terület alapfokú intézményi ellátásával is, mivel azok lakóhelyhez való közelsége is csökkenti a felesleges utazási igényt, vagyis kis távolságon belül legyen minden alapellátás elérhető, ami gyaloglási, kerékpározási távolságot, esetleg egykét buszmegállónyi utazást jelent.” (37. oldal) 	<p>Módosításra került:</p> <p> "kevésbé szoros, de van kapcsolódás a stratégiai célok között (mind gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból)" –re</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ A „8.3. A humán szolgáltatások optimalizálása” prioritásnál megállapítja a tervezet, hogy „A közoktatás alapfokú intézményeinek (óvodák és általános iskolák) mennyisége és eloszlása a fővárosban jelenleg megfelelő, törekedni kell arra, hogy az intézményhálózat, sűrűsége, kapacitása minden városrészben, mindenkor kövesse a lakosság életszakasz-változását, és az ebből következő szükségleteket.” (81. oldal) ➤ A „8.3. A humán szolgáltatások optimalizálása” prioritásnál megállapítja a tervezet, hogy „Mind a járó-, mind a fekvőbeteg-ellátásban kiemelt feladat, hogy minden lakos – kortól és egészségi állapotól függetlenül – egyforma esélyekkel érje el a számára szükséges ellátást.” (82. oldal) 	
<p>25. A Területi hatásvizsgálat dokumentum 13. oldala alapján „A koncepció javaslata tartalmaz a külső tervekkel való összhang vizsgálata mellett belső koherencia vizsgálatot is, mely bemutatja az egyes stratégiai célok egymáshoz viszonyulását. Az egyes célok kisebb-nagyobb intenzitással kapcsolódnak egymáshoz, egyes esetekben azonban a kapcsolódás valójában nem releváns. A stratégiai célok ellentmondást nem tartalmaznak, egymással ütköző célok nincsenek a célrendszerben. A környezeti, gazdasági, társadalmi ágazati bontás szerinti konzisztencia-mátrix részletesebb bontásban mutatja a célok kapcsolódását.” Ennek alapján érdemes lenne a koncepció 102. oldalán szereplő ábrát a Területi hatásvizsgálat hivatkozott, részletesebb ábrájával összevetni, a kapcsolódás/megfeleltetés logikáját leírni. A tervezet ugyanis a 9. és 2., valamint a 9. és 4. célok között „nem releváns a célok közötti kapcsolat vizsgálata” viszonyt feltételez, míg a Területi hatásvizsgálat társadalmi és gazdasági kapcsolódást is jelez.</p>	<p>A területfejlesztési koncepció belső koherencia-vizsgálata általánosan vizsgálja az egyes stratégiai célok kapcsolatát. A területi hatásvizsgálat műfajából adódóan, valamint a kormányrendeletben meghatározott környezeti, gazdasági és társadalmi viszonyok alapján részletesebben vizsgálja a célok kapcsolódását is. Ahol a koncepció nem relevánsnak ítéli meg a célok kapcsolatát, a részletesebb, szegmensekre bontott vizsgálatban természetesen még lehetséges kapcsolódás. A területfejlesztési koncepcióban az értékelés kiegészítésre került az ellentmondás kiküszöbölése érdekében az alábbiak szerint:</p> <ul style="list-style-type: none"> szoros, erős kapcsolódás a stratégiai célok között kevésbé szoros, de van kapcsolódás a stratégiai célok között (mind gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból) általánosságban nem releváns a célok közötti kapcsolat vizsgálata értelmezhetetlen a kapcsolódás vizsgálata
<p>26. A 110. oldalon („VI. A fejlesztés eszköz- és intézményrendszere”) a fejezet az intézményrendszer bemutatásával foglalkozik, az eszközrendszerrel az alábbi okok miatt nem: „Ezen dokumentumok elfogadása után kerül majd sor Magyarország és az Európai Unió megállapodására a fejlesztési célok megvalósítását szolgáló fejlesztési források biztosításáról, a koncepciók alapján a későbbiekben kidolgozásra kerülő fejlesztési programok támogatásáról és finanszírozásáról. Az azzal kapcsolatos intézményrendszer is ezek ismeretében határozható meg véglegesen.” Ugyanakkor javasolható a stratégiai város- és területfejlesztő szervezet és az ahhoz kapcsolódó városfejlesztési alap nevesítése az „1.1. A város- és térségfejlesztés megvalósításának intézmény-rendszere” cél alapján a két fejezet összhangjának és a visszacsatolás megteremtése érdekében.</p>	<p>Az „1.1. A város- és térségfejlesztés megvalósításához szükséges intézményrendszer kiépítése” alfejezet után található „A megvalósítás főbb, általános eszközei, beavatkozások” felsorolása kiegészítésre került „a stratégiai város- és területfejlesztő szervezet és az ahhoz kapcsolódó városfejlesztési alap létrehozása” javaslattal.</p>
<p>27. A 111. oldalon („VII. A tervezési folyamat, a társadalmisítás és a legitimizáció leírása”) leírtak alapján „A javaslati munkarész előtt elvált a két terv (VFK és</p>	<p>„A tervezési folyamat, a társadalmisítás és a legitimizáció leírása” pontosításra került a véleménynek megfelelően.</p>

	<p>BTFK) társadalmisítási és legitimizációs folyamata, mert a területfejlesztési koncepcióval kapcsolatban a 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet írja elő a lefolytatás menetrendjét, míg a VFK-hoz nem tartozik hasonló előírás." Ennek pontosítása szükséges, mivel az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 2011. áprilisban hatályos 9. § (6) bekezdés az alábbiakat írja elő:</p> <p>„(6) A véleményezési eljárás befejezése után a településrendezési eszközöket az elfogadásuk előtt - a (3)-(4) bekezdés alapján beérkezett, de el nem fogadott véleményekkel és azok indoklásával együtt - a polgármesternek (főpolgármesternek) legalább egy hónapra a helyben szokásos módon közzé kell tennie azzal, hogy az érintettek a közzététel ideje alatt azokkal kapcsolatban észrevételt tehetnek, továbbá meg kell küldenie szakmai véleményezés céljából:</p> <p>a) a főváros, a fővárosi kerület, a megyei jogú város igazgatási területének egészére egyszerre készített szabályzatot és terveket a jogszabályban meghatározott állami főépítész (a továbbiakban: állami főépítész) útján a miniszternek, a fejlesztési koncepciókat a településfejlesztésért és településrendezésért felelős miniszternek,</p> <p>A miniszter 90, az állami főépítész 30 napon belül, a 9/A. § szerinti esetekben 15 napon belül adhat véleményt; ha e határidőn belül nem nyilatkozik, úgy véleményét egyetértőnek kell tekinteni. A véleményt a döntésre jogosult testülettel ismertetni kell.” (A Fővárosi Közgyűlés 512/2011 (IV.6.) határozatával döntött úgy, hogy készüljön el Budapest Új Városfejlesztési Koncepciója.)</p>	
<p>Budapest Főváros Kormányhivatalának Földhivatala Földmérési és Földügyi Osztály</p>	<p>Budapest Főváros Területfejlesztési Koncepciójában (a továbbiakban: Javaslat) megfogalmazott célok összhangban vannak a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Tftv.) termőföld mennyiségi védelmére vonatkozó előírásaival, hiszen a Javaslat egyöntetűen a környezeti elemek védelmét, ezen belül a talaj- és a termőföld védelmét, mint a környezeti elemek alapvető közegét kiemelten kezeli. Mivel a termőföldek különösen veszélyeztetettek a város peremterületein (II, III, IV, IX, X, XI, XII, XV, XVI, XVII, XVIII, XX, XXI, XXII, XXIII kerületek) ezért a Javaslat a zöld-és a biológiailag aktív felületek megőrzését, védelmét, növelését előtérbe helyezve Budapest egész területén, a településfejlesztéseknél a zöldmezős beruházások helyett a barnamezős beruházásokat részesíti előnyben.</p> <p>A fenti célokkal egyetértve felhívom a figyelmet arra, hogy a Tftv. A termőföldek mennyiségi csökkenését, mind a jelenleg hatályos, mind a tervezett jogszabály módosítások eredményeképpen szigorú szabályokkal korlátozza, illetve akadályozza meg.</p> <p>A Javaslat meg nem valósulása esetén is a földhivatalok, mint a termőföldek mennyiségi védelme ügyében hatáskörrel rendelkező ingatlanügyi hatóságok jogalkalmazói feladataik ellátása során a termőföldek egyre növekvő felhasználásának visszaszorítását hivatottak végrehajtani.</p> <p>Ez annak köszönhető, hogy Budapest Főváros közigazgatási területén is jelentős azon</p>	<p>Budapest Főváros Kormányhivatalának Földhivatala egyetért a koncepcióban megfogalmazottakkal.</p> <p>A Földhivatal nem támogatja a termőföldek rovására irányuló fejlesztéseket, addig amíg a belső üres, barnamezős területek jelentős tartalékot adnak a város későbbi fejlesztéseinek elhelyezésére.</p> <p>Fentiek teljesen egybeesnek a koncepcióban megfogalmazottakkal.</p> <p>A véleményben szereplő adatok alátámasztják a helyzetelemzés vonatkozó fejzeiteit.</p>

területek száma, amelyek belterületbe csatolását a földhivatalok korábban már engedélyezték, de azok területfelhasználása, beépítése nem történt meg. A fel nem használt beépítetlen területek következtében, újabb területek igénybevételére, belterületbe csatolásának engedélyezésére csak akkor kerülhet sor, ha az önkormányzat a beépítésre szánt, belterületi felhasználásra kiengedett földrészleteket a településszerkezeti tervében meghatározott célra ténylegesen felhasználja.

Budapest Főváros területe összesen 52512 hektár. Ebből a mezőgazdaságilag hasznosított terület (erdő nélküli termőföld terület) 7226 hektár, amely a teljes terület 14%-a. Az ingatlan-nyilvántartás adatai szerint a főváros belterületén 21590 darab ingatlan szerepel kivett beépítetlen területként, melyek összterülete 4893, 43 hektár.

E tény alapvetően meghatározza a későbbi fejlesztéseket, így a Javaslatban szereplő „zöldmezős” beruházások korlátját jelenti a termőföldvédelem, hiszen a termőföldek rovására a jövőben már nem irányulhat fejlesztés akkor, ha van még a település belterületén beépítésre kijelölt, de még fel nem használt terület is.

A Fővárosi Földhivatal ezért nem támogatja a termőföldek rovására irányuló fejlesztéseket, addig amíg a belső üres, barnamezős területek jelentős tartalékot adnak a város későbbi fejlesztéseinek elhelyezésére.

A Tfv. módosításáról szóló T/11456 számú törvényjavaslat a fenti alapelveket jogszabályi szintre emeli, így a törvénymódosítás hatályba lépését követően a földhivatalok mérlegelés nélkül fogják elutasítani az olyan önkormányzat által előterjesztett belterületbe csatolással egybekötött területfelhasználás iránti kérelmeket, ha a település belterületén beépítésre kijelölt, de még fel nem használt területén is megvalósítható lenne az adott fejlesztés

Mivel a Javaslat földvédelmi hatáskörbe tartozó kérdéseket, földvédelmi jogszabályon alapuló követelményeket érint, ezért a Fővárosi Földhivatal részt kíván venni a véleményezési eljárásában. Egyben nyilatkozom, hogy a 2/2005.(I.11.) Korm.rendelet 4. számú mellékletének tartalmi követelményeit a Fővárosi Földhivatal legendőnek tartja, a környezeti értékelés kiegészítésére javaslat részéről nem merült fel.

Fenti véleményemet a Tfv. Földvédelmi rendelkezései alapján adtam meg.

A Fővárosi Földhivatal hatáskörét az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005.(I.11.) Korm.rendelet 7.§ (1), (3) bekezdése és a jogszabály 3. számú mellékletének II.2.f. pontja, illetékességét a földhivatalokról, a Földmérési és Távérzékelési Intézettről, a Földrajzinév Bizottságról és az ingatlan-nyilvántartási eljárás részletes szabályairól szóló 338/2006.(XII.23.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Korm.rendelet) 2.§ (1) bekezdése, illetékességét a Korm.rendelet 3.§ (2) bekezdése határozza meg.”

**Emberi
Erőforrások
Minisztériuma
Közigazgatási
Államtitkár**

I. Általános észrevételek:

1. A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: Njtv.) 10. §
  - (1) bekezdése szerint a nemzetiségi önkormányzatok alapvető feladata a nemzetiségi érdekek védelme és képviselete a nemzetiségi önkormányzati feladat- és hatáskörének gyakorlásával,
  - (4) bekezdése szerint a helyi önkormányzat a nemzetiségi ügyek ellátása körében

A felsorolt jogszabályok a koncepció készítése során figyelembe vételre kerültek.

biztosítja a nemzetiségi jogok érvényesülését, e körben ellátja különösen a település, megye illetékességi területén jelentkező, a kulturális szolgáltatással, nyilvános könyvtári ellátással, muzeális intézmények fenntartásával, közművelődéssel, tájékoztatással, a nemzetiség szellemi, épített és tárgyi örökségével, írott és elektronikus sajtójával, a szociális alapellátással, a helyi közfoglalkoztatással kapcsolatos helyi önkormányzati feladatokat,

– (6) bekezdése szerint a helyi önkormányzat szervezeti és működési szabályzata részletesen szabályozza a helyi önkormányzat képviselő-testülete feladatait a településen, megyében működő települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzattal, valamint nemzetiségi egyesülettel történő együttműködés során, ide értve a javaslatok, kezdeményezések kezelését, a véleményezési és egyetértési jog gyakorlásának részletes rendjét.

– Az Njtv. 118. § (1) bekezdés d) pontja értelmében az országos nemzetiségi önkormányzat egyetértési jogot gyakorol - az adott nemzetiséget közvetlenül érintő kérdésekben - a fejlesztési tervekkel kapcsolatban.

– A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják. A fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 7. § (2) bekezdés c) pontja szerint a településfejlesztés során figyelembe kell venni a helyi népesség identitásának erősítését, kulturális örökségük sokféleségének és gazdagságának megőrzését.

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 13. §-a értelmében a megyei önkormányzat feladatainak ellátásában együttműködik a települési önkormányzatokkal, a megye fejlesztésében közvetlenül és közvetve közreműködő területi államigazgatási szervekkel, az érdekelt civil és szakmai szervezetekkel, továbbá a megye területén összehangolja a kormányzat, az önkormányzatok és a gazdasági szervezetek fejlesztési elképzeléseit.

A területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r.)

– 13. § (1) bekezdése értelmében a területfejlesztési koncepciók és programok kidolgozásának része az állampolgárok, a tervezéssel érintett területen működő érdekképviselők, társadalmi szervezetek és vállalkozások tervezésbe való

<p>bevonását részletező partnerségi terv;</p> <p>– 17. § (1) bekezdése szerint a területfejlesztési koncepciót és programot, valamint a területrendezési tervek elfogadás szempontjából fontos részeit tartalmazó dokumentációját véleményezésre meg kell küldeni az egyeztetésben résztvevők részére, valamint társadalmi egyeztetés céljából közzé kell tenni a TeIR-ben. A területrendezési terv kidolgozásáért felelős szervnek gondoskodnia kell arról, hogy az eredeti méretarányú tervlapokat és rajzi mellékleteket tartalmazó teljes dokumentáció megtekinthető legyen.</p>	
<p>Az előzőekben hivatkozott jogszabályhelyekre tekintettel a fővárosban működő helyi nemzetiségi önkormányzatokat a fejlesztési terv készítésébe érdemben be kell vonni, továbbá a terv elfogadása során biztosítani kell az érintett országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértési jogát.</p> <p>A hivatkozott jogszabályok attól függetlenül megilletik az érintett nemzetiségi önkormányzatokat, hogy a Korm. r. 18. § (1) bekezdésben hivatkozott 10. melléklete a véleményezésre jogosultak között a nemzetiségi önkormányzatokat nem tünteti fel.</p>	<p>A koncepció kidolgozásához szükséges, kötelezően előírt egyeztetések megtörténtek.</p>
<p>– 2. Felhívom a figyelmet arra, hogy nem fogadhatóak el olyan fővárosi területfejlesztési elképzelések, célok melyek a nemzetiségi jogok érvényesülésével kapcsolatos, az Alaptörvényből és az Njtv.-ből következő célokat nem határozzák meg. Javasolom ezért a tervezet ennek megfelelő kiegészítését mind a helyzetfelmérés, mind a javaslat tekintetében, továbbá az előzőekben részletezett módon történő egyeztetését.</p> <p>Jelezni kívánom, hogy a tervezet fenti hiányosságai azért is sérelmesek, mivel annak Területi hatásvizsgálat része azt tartalmazza, hogy „A javaslatok megvalósulása esetén a főváros olyan multi-kulturális város lesz, ahol az idegenellenesség helyett a kultúrák és nemzetiségek egymás mellett élése egy sokszínű és izgalmas városi környezetet hoz létre.”</p>	<p>A koncepció a korábban felsorolt jogszabályok figyelembe vételével készült, az ezektől nem függetlenül kialakított prioritások mentén halad.</p> <p>A kéréseknek megfelelően hangsúlyozásra kerültek a területtel kapcsolatos adatok és összefüggések.</p>
<p>– 3. A Korm. r. 1. melléklet 2.1. c) pontja alapján javasolom a koncepció véglegesítése során figyelembe venni a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiáról, valamint végrehajtásának a 2012-2014. évekre szóló kormányzati intézkedési tervről szóló 1430/2011. (XII. 13.) Korm. határozatban foglalt célkitűzéseket és intézkedéseket.</p> <p>A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (a továbbiakban: NTFS) 2011-2020. közötti időszakra megfogalmazott hármas célrendszere alapján csökkenteni kell a szegénységben, társadalmi kirekesztettségben élők arányát, meg kell akadályozni a szegénység újratermelődését, és javítani kell a társadalmi gazdasági javakhoz, közszolgáltatásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférést, valamint erősíteni kell a társadalmi összetartozást, továbbá a befogadás elérése érdekében hangsúlyos szerepet kell szánni a szemléletformálásnak.</p> <p>Az NTFS fő beavatkozási területei a gyermek jól-lét, az oktatás-képzés, a foglalkoztatás, az egészségügy és a lakhatás. Az NTFS helyi (települési) szintű megvalósítása a helyi esélyegyenlőségi programokon keresztül történik, amelyek megléte 2013. július 1-jétől a hazai és uniós forrásokhoz jutás alapfeltétele. Ezért szükségesnek tartom a helyi esélyegyenlőségi programok és a megyei elképzelések</p>	<p>A dokumentum kiegészítésre került, a hátrányos helyzetű csoportokra vonatkozó adalékokkal.</p> <p>(Koncepció 8.3. alfejezet után található „A cél megvalósításának főbb eszközei, beavatkozások”)</p>

<p>összhangjának megteremtését. Magyarországon a szegénységben élők körében kiemelten kell kezelni a jelentős arányban települési és térségi szintű szegregátumokban élő cigány nemzetiség helyzetét. A fentiek alapján javaslok, hogy a koncepcióban markánsabban jelenjenek meg a hátrányos helyzetű csoportok (egyres megyékben különös hangsúllyal a roma népesség) helyzetének javításával kapcsolatos tervek, fejlesztések, a megyére jellemző specifikumok hangsúlyozásával.</p>	
<p>– 4. A koncepcióban a hátrányos helyzetűek támogatásának, valamint a hozzáférés esélyegyenlősége biztosításának koncepciója véleményem szerint elnagyolt. Javaslok annak részletesebb bemutatását, hogy hogyan lehetséges a következő években a hátrányos helyzetűek, különösen a hátrányos helyzetű fiatalok és a halmozottan hátrányos helyzetűek közép- és felsőfokú oktatásba való eljutásának és bennmaradásának, közép- és felsőfokú képzésben való részvételüknek elősegítése.</p>	<p>A megjegyzést nagyon fontosnak tartjuk, ennek megfelelően a dokumentum kiegészült. A téma teljes kifejtésre nincs mód, hiszen a részletes iskola-koncepció bemutatása nem a területfejlesztési koncepció feladata. (Koncepció: II. BUDAPEST FEJLESZTÉSÉNEK ELVEI ÉS ÁTFOGÓ CÉLJAI, JAVULÓ ÉLETMINŐSÉG, HARMONIKUS EGYÜTTÉLÉS és III. BUDAPEST FEJLESZTÉSÉNEK STRATÉGIAI CÉLJAI, 8.3. A HUMÁN SZOLGÁLTATÁSOK OPTIMALIZÁLÁSA)</p>
<p>– 5. Jelezni kívánom, hogy a hátrányos helyzetű csoportok támogatása, társadalmi integrációja során alkalmazandó speciális nevelési programok megvalósulásához kiemelt jelentőségű központi programként a hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének javítását szolgáló képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés (Integrációs Pedagógiai Rendszer) megvalósítása zajlik, a program célja az intézményi szintű komplex fejlesztés. A program keretei jogszabályi szinten rögzítettek, lebonyolítására a központi költségvetés forrást biztosít. A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet XIX. Fejezet „Különleges pedagógiai célok megvalósításához igazodó nevelés- és oktatásszervezési megoldások” címének „67. A képesség-kibontakoztató és az integrációs felkészítés szabályai” alcímében foglalkozik az általános és középiskolai tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képesség-kibontakoztató vagy integrációs felkészítés szervezésével (171-172. §).</p>	<p>A megjegyzést nagyon fontosnak tartjuk, ennek megfelelően a dokumentum kiegészült. A téma teljes kifejtésre nincs mód, hiszen a részletes iskola-koncepció bemutatása nem a területfejlesztési koncepció feladata. (Koncepció 8.3. alfejezet)</p>
<p>– 6. Felhívom a figyelmet arra, hogy a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 75. § (1) bekezdése értelmében az oktatásért felelős miniszter a köznevelési feladatok megszervezéséhez szükséges döntései előkészítése céljából a kormányhivatalok közreműködésével megyei, illetve Budapesti kerületi szintű bontásban feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet készít. Ezen megyei tervdokumentációk a www.oktatas.hu honlapon 2013. április 30-án társadalmi vitára bocsátás céljából megjelentek. Kérem, hogy a koncepció véglegesítése során az oktatásról szóló részek ezen oktatási terv figyelembevételével készüljenek el. Megjegyzem, hogy ebben az óvodai férőhelyekre vonatkozó számadatok néhány kerület esetében egyre növekvő férőhelyhiányt prognosztizálnak az elkövetkezendő évekre. A fentiekre tekintettel javaslok, hogy a koncepcióban és a tervben szereplő óvodai adatsorokat vessék össze az eltérő adatsorok tisztázása érdekében.</p>	<p>A dokumentum az oktatási terv figyelembevételével kiegészítésre került. (Koncepció 8.3. alfejezet: A cél megvalósításának főbb eszközei)</p>

<p>– 7. A koncepció egyáltalán nem tér ki a tehetséggondozásra, a kutatói életpálya fontos kérdéseire, amelyek alapfeltételei a kutatás-fejlesztésnek, az innovációnak, a regionális, országos és nemzetközi versenyképességnek, különösen akkor, amikor Budapest Magyarország versenyképességi központja. Javasolom ezért, hogy a koncepció a releváns szövegkörnyezetekben térjen ki a tehetséggondozásról, a kutatói életpályáról, a kutatási humán erőforrás-fejlesztésről alkotott speciális (Budapest) területi elképzelésekre.</p>	<p>A kérésnek megfelelően a kutatói életpálya-modell megjelenik a koncepcióban. (Koncepció 2.1. alfejezet)</p>
<p>– 8. Javasolom továbbá, hogy a koncepcióban az intelligens szakosodás elvét követve, a Budapesti felsőoktatási, akadémiai és vállalkozási kutatóhelyek kutatási irányai és együttműködései az innováció mellett részletesebben jelenjenek meg, és kapjanak nagyobb hangsúlyt. A koncepció kifejti, hogy a kutatás-fejlesztés területe szorosan kapcsolódik az ún. zöld gazdaság összes ágazatához (20. oldal). A zöld gazdaság ugyanakkor egy horizontális (téma)terület, amelyet a koncepció az akadémiai szektor aspektusából viszont csak sematikus (megújuló energiák, mezőgazdasági bioenergia, környezetipar hulladékpar stb. 30. o.) fejt ki. Ezért lenne fontos, hogy a Közép-Magyarország régió intelligens szakosodási stratégiájának releváns K+F elemei jelenjenek meg a koncepcióban is.</p> <p>A Budapesti felsőoktatási intézmények és akadémiai kutatóintézetek, intézményi hálózatok, tudásközpontok jelentős szerepet játszanak a nemzetközileg is versenyképes K+F projektek, programok elnyerésében és azoknak a különböző szervezetekkel, intézményekkel közös megvalósításában. Budapest területi stratégiájában, továbbá gazdasági és társadalmi szempontból is kiemelt szerepe van/lesz a felsőoktatási intézményeknek, kutatóintézeteknek, tudáspólusoknak (<i>technológiai transzferhelyeknek, kiválósági központoknak, tudás-parkoknak, inkubátor házaknak stb.</i>).</p>	<p>A javaslatnak megfelelően a kutatás-fejlesztés elemeinek vonatkozásában a dokumentum kiegészítésre került (Koncepció III/2. fejezet és Helyzetelemzés 1.2.3 e) pontok)</p>
<p>– 9. Javasolom a Koncepcióban - amennyiben a lakosság egészségi állapotáról van szó – „egészségügyi állapot” kifejezés helyett az „egészségi állapot” kifejezés használatát.</p>	<p>Javításra került.</p>
<p>II. Részletes észrevételek</p>	
<p>– A Területi hatásvizsgálat kötethez az alábbi észrevételeket teszem</p> <p>1. Az 1. „A területi hatásvizsgálat kidolgozásának ismertetése” című fejezetben „A területi hatásvizsgálathoz felhasznált információk” résznél (5. oldal) található felsorolást kiegészíteni javasolom az alábbiakkal:</p> <p>„Újraélesztett egészségügy – Gyógyuló Magyarország - Semmelweis Terv az egészségügy megmentésére – szakmai koncepció”</p>	<p>Kiegészítésre került.</p>
<p>– A 2.1. „Budapest területfejlesztési koncepciójának főbb céljai, tartalmának összefoglaló ismertetése” alfejezet „Befogadó, támogató, aktív társadalom” címe alatti szövegrészt (10. oldal) javasolom kiegészíteni a lakosság egészségi állapotát bemutató részletesebb helyzetértékeléssel, népegészségügyi mutatókat ismertető ábrákkal.</p>	<p>Az anyag a kérésnek megfelelően rövid kiegészítésre került.</p>
<p>– A 2.4. „A jelenlegi környezeti, társadalmi és gazdasági állapotnak a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése” című alfejezetben (15. oldal) szereplő</p>	<p>Kiegészítésre került.</p>

<p>SWOT analízisben javaslom a lakosság rossz egészségi állapotát és az egészségi állapotban mutatkozó jelentős egyenlőtlenségeket feltüntetni.</p>	
<p>– 4. A 2.6. „A koncepció által feltárt környezeti konfliktusok értékelése, és a környezeti, társadalmi és gazdasági állapot várható alakulása abban az esetben, ha a javaslatok nem valósulnának meg” című alfejezethez az alábbi észrevételeket teszem:</p> <p>4.1. Az alfejezetben (18-20. oldal) az egészségre vonatkozó hatások bizonyos esetekben társadalmi, más esetekben környezeti hatásként vannak feltüntetve. Javaslom az egészségre gyakorolt hatások konzisztens módon történő feltüntetését.</p>	<p>Kiegészítésre került.</p>
<p>– 4.2. A „Területhasználatból származó szomszédsági konfliktusok” cím (20. oldal) alatt a lehetséges környezeti hatásoknál az alábbi módosítást javaslom:</p> <p>„Egészségkárosító Pszichés, mentális zavaró hatások”</p>	<p>Módosításra került.</p>
<p>– 5. A 4.1.4. „a levegő minőségére” pont (30. oldal) alábbiakban idézett szövegrészeinek pontosítását javaslom a következők szerint:</p> <p>„A környezeti tényezők <u>egészségügyi biológiai</u> és pszichés értelemben is hatással vannak az emberi szervezetre <u>egészségre</u>, ezáltal ...”</p> <p>„A javaslatok meg nem valósulása esetén az <u>egészségügyi egészségre gyakorolt hatások</u> ...”</p>	<p>Módosításra került.</p>
<p>– 6. A 4.2.3. „a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire” ponthoz (34. oldal) az alábbi észrevételeket teszem:</p> <p>6.1. Az első bekezdéshez jelezni kívánom, hogy az elöregedés és a társadalmi kihívások által okozott életmódváltozások jellemzően nem egészségmegőrző magatartásban nyilvánulnak meg, így javaslom a mondat átfogalmazását.</p>	<p>Az észrevétel alapján kiegészítésre került az alábbiak szerint: „A változó demográfiai arányok, a népesség fokozódó elöregedése, a gazdasági-társadalmi kihívások az életmód változásának szükségességét hozzák magukkal. Ennek egyik formája lehet az egészségmerőzés, az öngondoskodás és a szabadidő aktív eltöltése, amihez a városnak területi kínálatot kell teremtenie.”</p>
<p>– 6.2. Javaslom továbbá az alábbi mondatok következők szerinti módosítását:</p> <p>„A javaslatok megvalósulása esetén <u>hosszú távon csökkenhetnek</u> a társadalombiztosítási rendszer és az egészségügyi ellátó hálózat terhei...”</p> <p>„A javaslatok meg nem valósulása esetén a lakosság egészségi állapotára tett kedvező hatások nem következnek be, amely hosszú távon ~~nem jó befektetés a társadalom számára~~ <u>a TB terhek további növekedéséhez és a rossz egészségi állapot fennmaradásához vezet.</u> A közösségi életforma erősítésének fontos színterei nem alakulnak ki.”</p>	<p>Módosításra került.</p>
<p>– 7. A 4.2.4. „a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére.” című pont (35. oldal) alatti szövegben a következő módosításokat javaslom:</p> <p>„Szükség van az intézmények típusának és sűrűségének az adott területen élő lakosság életszakasz szerinti összetételének <u>és általános egészségi állapota szerinti szükségleteinek</u> megfelelő módosítására”</p> <p>– „A javaslatok megvalósulása esetén a népesség életminősége jelentősen javulni fog. Egyrészt a szolgáltatások a mostaninál optimálisabban, az idősödő társadalom</p>	<p>Módosításra került.</p>

<p>igényeire szükségleteire fókuszálva lesznek elérhetőek. Az egészség minél hosszabb távú megőrzését a tömegsport kiszélesítése és a preventív akciók segítik. Az aktív idősokor a nyugat-európai az Egészségügyi Világszervezet ajánlásai szerinti^[1] értelemben valósul meg, és nem kiszolgáltatottságot, mint inkább egy új fajta életformát jelent.”</p>	
<p>– A Budapest Területfejlesztési Konceptiója Javaslat kötethez az alábbi észrevételeket teszem</p> <p>1. A „II. Budapest fejlesztésének elvei és átfogó céljai” című fejezetben a „Javuló életminőség, harmonikus együttélés” című szövegrészben (11. oldal) javaslom megemlíteni a prevenciós tevékenységeket, illetve javaslok kitérni az egyenlőtlenségek egészségi dimenzióira is a szociális dimenziók mellett.</p>	<p>A szöveg a kérésnek megfelelően kiegészítésre került.</p>
<p>– A „III. Budapest fejlesztésének stratégiai céljai (Specifikus célkitűzések)” című fejezethez az alábbi észrevételeket teszem:</p> <p>2.1. Jelen levél I. 5., 8. és 9. pontjában foglaltakra tekintettel a 4. „A nemzetközi szerepkör erősítése a térségi pozíció kihasználásával” című alfejezet 4.1. „Együttműködések erősítése” című pont utolsó bekezdésének (29. oldal) alábbiak szerinti kiegészítését javaslom:</p> <p>„... Budapestnek az országos városhálózat hierarchiájában betöltött vezető szerepe ma megkérdőjelezhetetlen, de ennek hosszú távú fenntartása érdekében hangsúlyt és figyelmet kell fordítani az országos szintű igazgatás XXI. századi feltételeinek (humán és műszaki) biztosítására, a felsőoktatásban, kutatás-fejlesztésben és a kultúra területén betöltött országos vezető szerep megőrzésére, a „híd” és katalizátor szerep erősítésére.”</p> <p>Ezzel egyértelműen jelezné a koncepció, hogy a felsőoktatási intézményektől és akadémiai kutatóhelyektől a híd szerepen túl egy aktív, dinamikus közreműködő, „beindító” szerepet is elvár.</p>	<p>Kiegészítésre került.</p>
<p>– 2.2. A 4.2. „Versenyképesség növelése” című pontban „A cél megvalósításának főbb, általános eszközei, beavatkozások:” cím a „Kulturális központ szerep és az összmagyarság identitásának erősítése” alcím (32. oldal) alatt az alábbi új pont szerepeltetését javaslom:</p> <p>„A kulturális központ szerep erősítésére alkalmas kulturális intézményeket befogadó nemzetközi színvonalú helyszínek fejlesztése”</p>	<p>A javasolt kiegészítés megtörtént a Konceptió III/4. fejezet végén szereplő eszközrendszer (A cél megvalósításának főbb, általános eszközei, beavatkozások) között.</p>
<p>– 2.3. Az 5.2. „Barnamezős területek funkcióváltása” című pont „Meglévő infrastruktúra kihasználása” részében (43. oldal) egyetértek azzal a célkitűzéssel, hogy a város- és területfejlesztés célterületeinek magját a barnamezős területek képezzék. Felhívom azonban a figyelmet a felhagyott iparterületeken felhalmozódott különböző humán- és környezetegészségügyi szempontból nagy kockázatot jelentő szennyező-anyagok jelenlétére, ezért ezen területek csak alapos környezeti monitoring, kockázatértékelés és a szükség szerint</p>	<p>A javasolt kiegészítés megtörtént a Konceptió 5.2. BARNAMEZŐS TERÜLETEK FUNKCIÓVÁLTÁSA alfejezetén belül.</p>

^[1] pl. Active Ageing – A Policy Framework, WHO, 2002, Madrid; Global Age-friendly Cities: A Guide, WHO, 2007, France

<p>elvégezendő kármentesítés után vonhatók be a város- és területfejlesztésbe, továbbá ezt nem csak a Duna vonalába eső barnamezős területek újrahazsno-sítása alkalmával kell elvégezni, hanem az egész fővárosban a városrehabilitációba vont területeken is.</p>	
<p>– 2.4. Az 5.4. „A Dunával együtt élő város” című ponthoz (48. oldal) az alábbi észrevételeket teszem:</p> <p>a) Az 5.4. pontban az ELŐVÁROSI ZÓNA, a DUNA MENTI ZÓNA és a HEGYVIDÉKI ZÓNA fejlesztési tervei között környezetegészségügyi szempontból javaslom nagyobb hangsúllyal kezelni az illegális hulladéklerakatok felszámolását. Továbbá a belvárosban és az egész fővárosban a tiszta közterületek megteremtését, amely nem csak a lakosok hulladék kezelési szemléletének javítását foglalja magába, hanem pl. a közterületi szemégyűjtők rendszeres ürítését, esetenként szükségszerű pótlását, valamint a kutyaürülék-probléma kezelését is.</p> <p>– b) A turisták és a Budapesten közlekedő emberek komfortérzetének növelése érdekében véleményem szerint nagyon fontos lenne a nyilvános illemhelyek higiéniés állapotának javítása az egész Fővárosban, amely nem szerepel kiemelt célként a Javaslattevő kötet célkitűzései között. Javaslom ezt a célkitűzést is felvenni a dokumentumba.</p>	<p>A hulladékgyűjtési és köztisztasági kérdésekkel a 6.4 KORSZERŰ HULLADÉKGAZDÁLKODÁS ÉS TALAJVÉDELEM alfejezet foglalkozik. A hulladékgyűjtés és köztisztaság megszervezése területi vonatkozás nélkül, az egész városra vonatkozóan jelent városüzemeltetési feladatokat, nem csupán a Dunával kapcsolatos kérdés.</p> <p>Ez nem területfejlesztési koncepcionális kérdés, későbbi tervezési fázisban szerepeltethető.</p>
<p>– c) Kiemelem „A római limes magyarországi szakasza – a Ripa Pannonica Magyarországon” várományos területben rejlő lehetőséget, amely a Duna menti vízi és szárazföldi (kerékpár, vízisport) sportturizmusban rejlik, és amely érinti a világörökségi várományos helyszíneket. A Limes várományos helyszínek linearitása, hálózati jellege, kapcsolata a Dunával infrastrukturális fejlesztést igényel. Erre vonatkozóan a Külügyminisztérium EU Duna Régió Stratégia Kormánybiztosi Titkársága által irányított metaprojekt az Eurovelo6 kerékpárutat, a vízi pihenőhelyeket és a Limes lelőhelyeket fogja össze. A projekt neve: Dunamenti ökoturisztikai és örökségvédelmi metaprojekt. Célja a duna-menti idegenforgalmi folyosók és vonzók rendszerbe szervezése. Így a fenti kérdéskör kiterjedhet a „Dunakanyar– kultúrtáj” világörökség-várományos területfejlesztés városhatáro-kon átnyúló regionális fejlesztésekre is.</p>	<p>A javasolt téma a későbbi, programozási szakaszban kerül kifejtésre.</p>
<p>Szükségesnek tartom úgy a világörökségi területeken, mint az egész Főváros területén elfogadandó Közterület Fejlesztési Kódex elfogadtatását, amelynek lényege a Főváros területén használatos utcaburkolatok (gyalogos, kerékpáros stb.), utcabútorok, közmű-műtárgyak stb. Budapestre általánosan érvényes (Budapestre felismerhetően jellemző) rendszerének kidolgozása, megtervezése és bevezetése (mint pl. Berlinben, Londonban).</p>	<p>Az 5.5. „Értékvédelem-értékteremtés” című alfejezethez tartozó, a cél megvalósulásának főbb, általános eszközei, beavatkozások felsorolása kiegészült a következő ponttal:</p> <p>„A Világörökségi és várományos területeken Közterület- fejlesztési kódex elfogadása”.</p>
<p>– 2.5. Az 5.5. „Értékvédelem-értékteremtés” című ponthoz az alábbi észrevételeket teszem:</p> <p>a) Az 5.5. pontban található térkép kapcsán (51. oldal) jelezni kívánom, hogy a térképről nem azonosítható pontosan, hogy mely városrészekre gondol az anyag készítője. Javaslom ezért a városrészek szövegszerű felsorolását.</p>	<p>A térkép a koncepció szintjén megfelelő, a program készítésekor kerül részletre a konkrét városrészek megnevezése, lehatárolása.</p>
<p>– b) Az 5.5. pontban „A cél megvalósításának főbb, általános eszközei,</p>	<p>Kiegészítésre került.</p>

<p>beavatkozások:" cím alatt a „Barnamezős területek funkcióváltása” (rész 55. oldal) alatt az alábbi új pont szerepeltetését javaslom:</p> <p>„Barnamezős területek fejlesztése esetén a meglévő ipari örökség védelme és hasznosítása”</p>	
<p>– 2.6. A 6. „A környezeti erőforrások védelme és fenntartható használata, a természeti értékek megőrzése” című alfejezet „Zaj- és légszennyezés” című bekezdés második mondatának (58. oldal) módosítását javaslom a következők szerint:</p> <p>„Ezek a környezeti tényezők biológiai egészségügyi és pszichés értelemben is hatással vannak az emberi szervezetre egészségre, ezáltal ...”</p>	Módosításra került.
<p>– 2.7. A 6.1. „zöld és egyéb biológiailag aktív felületek megőrzése, növelése” című pont (59. oldal) nem említi a civil aktivitáson nyugvó „belvárosi közösségi kertek” témáját, noha az elmúlt években erre igen jó és népszerű kezdeményezések voltak a belvárosi foghíj-telkeken.</p>	A III/6. fejezet, stratégiai cél után szereplő eszközrendszer („A cél megvalósításának főbb, általános eszközei, beavatkozások”) említi a közösségi kertek témakörét.
<p>– 2.8. A 6.4. „Korszerű hulladékgazdálkodás és talajvé-delem” című ponthoz az alábbi észrevételeket teszem:</p> <p>a) A korszerű hulladékgazdálkodás előremozdításához és ösztönzéséhez (63. oldal) javaslom felvenni a prioritások közé a szelektív hulladékgyűjtő szigetek állapotának javítását is.</p>	Nem területfejlesztési koncepcionális javaslat. A szelektív hulladékgyűjtő szigetek szerepe egyébként is általuk: a továbbiakban védetten, csak az üvegfrakció gyűjtésének feladatát fogja ellátni: a műanyag-, fém- és papírfrakció szelektív gyűjtése a házaknál fog történni.
<p>– b) Véleményem szerint a közterületeken nagyobb hangsúlyt kell fektetni a közterületi játszótérek talajhigiénés állapotának javítására, a homokozók betakarására a játszótér bezárása után, illetve a játszótéri homokozók rendszeres homokcseréjére. Ez a célkitűzés is kerüljön beépítésre a Főváros fejlesztési célkitűzései közé.</p>	Nem területfejlesztési koncepcionális javaslat.
<p>– c) „Köztisztaság javítása” bekezdéssel (64. oldal) kapcsolatban jelzem, hogy a hulladékgazdálkodási fiskális szemlélet miatt megszűntek a korábbi „közkonténerek”, aminek következtében a nagyobb hulladékok elhelyezése nem biztosított. Ezek visszaállítása javasolt.</p>	Nem területfejlesztési koncepcionális javaslat.
<p>– 2.9. A 6.5. „Korszerű vízgazdálkodás” című ponthoz (64. oldal) az alábbi észrevételeket teszem:</p> <p>a) A Főváros egészséges ivóvízellátásának a megteremtéséhez véleményem szerint nem csak a közműhálózat fejlesztése szükséges, hanem hangsúlyozni kell a főváros ivóvízbázisának (lásd. Helyzetelemzés) védelmét és állapotának javítását is.</p>	A vízbázis védelmét a 123/1997 (VII. 18) kormányrendelet részletesen és szigorúan szabályozza. A terület távlati üzem-, működőképességének megóvása a Fővárosi Önkormányzat feladata.
<p>– b) Az alpontra javaslom beépíteni az ólom vízvezetékek cseréjét.</p>	Nem területfejlesztési koncepcionális javaslat. Külön anyagjelölést nem kívánunk megadni, mivel az ólom vezetékeken kívül az azbesztcement (etemit), öntöttvas vezetékek is cseréjére szorulnak.
<p>– c) Véleményem szerint hiányzik továbbá a koncepcióból a környezeti rehabilitáció útján az egészségkockázatok csökkentésének feltüntetése (Budapest északi részén az óbudai gázgyár területének kármentesítése, Budapest déli részén a Ráckeve-Soroksár Duna (RSD) mederkotrása és a dél-Pesti szennyvíztisztító telep kivezetésének áthelyezése a nagy Dunába).</p>	A kármentesítés kérdésével több helyen is foglalkozik a koncepció (lásd 5.2. és 6.4. alfejezetek), kiegészítésre nem szorul.
<p>2.10. A 6.6. „Energiahatékonyság és Klímavédelem” című pontban (66. oldal) vázolt célkitűzésekkel alapvetően egyetértek (pl.: zöldterületek rendbetétele; kerékpáros</p>	A korszerű fűtési módok támogatását a 6.6. Energiahatékonyság és klímavédelem alfejezet tartalmazza.

<p>közlekedés fejlesztése), de javaslom a légszennyezettség csökkentése érdekében a következő célok átgondolását: A korszerű fűtési módok támogatása a fosszilis tüzelés háttérbe szorítása érdekében;</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Forgalomirányító jelzőlámpák helyes beállítása; 	<p>Az észrevétel fontos szakmai szempont a közutak teljesítő képességét, és a gyalogos közlekedés biztonságát tekintve, azonban ez egy olyan üzemeltetési feladat, mely meghaladja egy területfejlesztési koncepció tartalmi mélységét.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Közösségi közlekedés és a kerékpáros közlekedés összekapcsolása (pl.: autóbusz elején lehajtható kerékpártartó; kerékpár szállítása a metró); 	<p>Általában a közösségi közlekedési eszközök esetében a kerékpárok szállítása jelentős mértékben lassítaná a járművek átlagos utazási sebességét (autóbusz elején történő szállítás) egy-egy kerékpár levétele vagy felrakása esetén, vagy jelentős kényelmetlenséget okozna a közösségi közlekedést igénybe vevő többi utas számára a járművön belüli szállítással (metró). Egy új utas megnyerésével legalább kettő elvesztésre kerülne.</p> <p>A nagyméretű (széles) járművek esetében, a hajókon azonban ez - az észrevételnek megfelelően - ésszerűen megoldható, és már ma is alkalmazott megoldás. Jelenleg a BKK „kísérleti” járatokat üzemeltet.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Az útfelületek és a beépített területek közötti kiterjedt zöldterületek, parkok, nagy lombú fák és cserjék telepítése, főleg az aeroszol részecskék mennyiségének csökkentése céljából; 	<p>Ezzel a témakörrel a 6.3 ZAJ- ÉS LÉGSZENNYEZÉS CSÖKKENTÉSE alfejezet foglalkozik.</p>
<p>– Továbbá javaslom, hogy a kerékpárutak tervezési folyamatában szerepeljenek levegőtisztasági szempontok is, a kerékpárral közlekedők egészségének védelme érdekében.</p> <p><u>Indoklás:</u> A forgalmas útvonalak mellett lévő kerékpárutak egészségügyi határértéket meghaladó szintű nitrogén-dioxid terhelése kockázatot jelenthet a rendszeresen erre közlekedő kerékpárosok számára. Különösen veszélyeztetik egészségüket azok, akik napi gyakorisággal, hosszabb időtartamban használják ezeket az útvonalakat, és azok is, akiknek szervezete érzékeny a légszennyezettségre.</p>	<p>Nem területfejlesztési koncepcionális javaslat. A településrendezési tervek készítésének szintjén (a közlekedési infrastruktúra területek biztosítása során), vagy a kerékpárút hálózat koncepciójának felülvizsgálata során jelenhet meg először a tervezés folyamatában markánsan az a szempont, hogy a kerékpárutak lehetőleg a kevésbé szennyezett környezetben kerüljenek kialakításra.</p>
<p>– A 8. „Befogadó, támogató, aktív társadalom” című alfejezethez (78. oldal) az alábbi észrevételeket teszem: 3.1. Az alfejezet alatti 5. bekezdés (78. oldal) alábbiak szerinti módosítását javaslom: „Budapest sajátos hagyományai és gazdag kulturális élete miatt is vonzó város, egyedi karakterét a kulturális sokszínűség erősíti. Az itt nagy számban koncentrálódó kulturális intézmények és kulturális civil szervezetek meghatározzák a városlakók életminőségét, identitástudatát és helyhez kötődését, valamint a főváros nemzetközi vonzerejét, versenyképességét is. Budapest ...”</p>	<p>Kiegészítésre került.</p>
<p>– 3.2. Az alfejezet kiegészítését javaslom az alábbiakkal: „Az ifjúság, mint állandó horizontális szempont, jelenjen meg a fővárosi szintű stratégiák és koncepciók megalkotásánál. Ez élethelyzetük javítását, az őket érintő szolgáltatások, meghozott intézkedések hatékonyabb működését eredményezi, a velük való</p>	<p>A szövegrész kiegészítésre került.</p>

kapcsolattartásban.,	
<p>– 3.3. A 8.2. „Az életformák és a társadalmi gazdasági környezet változásainak összehangolása” című ponthoz (80. oldal) az alábbi észrevételeket teszem:</p> <p>a) „Az öngondoskodás erősítése” című részben az öngondoskodás részét képező egészségmegőrzéssel kapcsolatban javasolt a sportolás mellett egyéb egészség tudatos magatartásformákat is megjeleníteni, hiszen az egészségmegőrzés számos tényezőtől áll.</p> <p>b) „Az aktív életkor meghosszabbítása” című részben javasolt kitérni a krónikus betegségek megelőzésére és ellátására/gondozására, mely tényezők kiemelt szerepet játszanak az időskorúak aktivitásának megőrzésében.</p>	Mindkét rész a javaslatnak megfelelően kiegészítésre került.
<p>– 3.4. A 8.3. „A humán szolgáltatások optimalizálása” című ponthoz az alábbi észrevételeket teszem:</p> <p>a) „Az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése, a prevenció erősítése, és az egészséges életmódra való ösztönzés” című részben (81. oldal) javasolt részletesebben megemlíteni a prevenciók tevékenységeit is.</p>	A szöveg a javaslatnak megfelelően kiegészítésre került.
<p>– b) „A közbiztonság fejlesztése, a lakosság reális biztonságérzetének erősítése” című rész (83. oldal) kapcsán jelzem, hogy hiányolom a bűnmegelőzési prevenciók és rehabilitációs programok szükségességének megemlítését, különösen olyan környezetben, ahol a fiatalok nagy számban mutathatnak deviáns viselkedésformákat.</p>	A szöveg kiegészítésre került.
<p>– c) „A beavatkozás területi egységei” című résznél (83. oldal) szerepel, hogy a gyermekek alapfokú ellátásában beavatkozást igénylő területek a város külső kerületeiben találhatóak. Javasolom annak kifejtését, hogy a gyermekek alapfokú ellátásában pontosan milyen beavatkozást tartanak szükségesnek.</p>	A szöveg korábban is tartalmazta, az említett rész a vélemény alapján kiegészítésre került.
<p>– d) „A cél megvalósításának főbb, általános eszközei, beavatkozások” című felsorolást az alábbiakkal javasolom kiegészíteni: „a köznevelés komplex, integrált szemléletű fejlesztése a leszakadó társadalmi rétegek integrációja érdekében – kutatási eredmények, módszerek megismerése, alkalmazása;”</p>	A javaslatnak megfelelően kiegészítésre került a koncepció III/8. fejezet végén szereplő eszközrendszer (A cél megvalósításának főbb, általános eszközei, beavatkozások) között.
<p>4. Az V. „a célrendszer koherencia vizsgálata” című fejezet „Egyedi városkarakter megőrzése, értékvédelem és értékteremtés révén” cím alatti szövegrész (95. oldal) alábbiak szerinti módosítását javasolom: „Budapest világhírű, rendkívül értékes épített öröksége meghatározó jelentőségű a város kulturális értékei között. A műemlékek már önmagukban is felkeltik a látogatók érdeklődését, vonzzák a turistákat, <u>így fejlesztésük, fenntartható hasznosításuk kiemelt prioritást kell, hogy élvezzen az elkövetkező évtizedekben.</u>”</p>	A koncepció időtávlata miatt (2020) az évtizedekre szóló kiegészítés nem indokolt.

<p>Honvédelmi Minisztérium Dankó István közigazgatási államtitkár</p>	<p>– A Főváros közigazgatási területén több HM vagyonkezelésű, honvédelmi érdeket szolgáló ingatlan található, amelyek eredeti, jelenlegi funkció szerinti használatát a honvédelmi tárca hosszú távon tervezi.</p> <p>A fentiekből adódóan a Főváros infrastrukturális elemei és lakóövezetei fejlesztése során külön figyelmet kell fordítani azon elemekre, projektekre, amelyek fejlesztése a katonai objektumok környezetében, illetve azok védőterületén történik, ezért kérem, hogy a Főváros területfejlesztési koncepciója készítése során az előzőeket mind a tervezés, mind a megvalósítás időszakában figyelembe venni szíveskedjenek.</p> <p>Tájékoztatom továbbá, hogy az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény (OTrT) felülvizsgálata érinti a kiemelt fontosságú honvédelmi területekre és a honvédelmi területekre vonatkozó szabályozást is. A korábbi szabályozással szemben várható változás, hogy mind a kiemelt fontosságú honvédelmi területeket, mind a honvédelmi területeket a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben településhatárosan kell megjeleníteni. E területeket a településrendezési eszközökben kell a továbbiakban tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni, és beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt különleges honvédelmi terület, vagy erdőterület területfelhasználási egységbe sorolni.</p> <p>Budapest Főváros területfejlesztési koncepciójának kidolgozásához az alábbi, honvédelmi szempontú részletes tájékoztatást adom:</p> <p>A Főváros területén lévő honvédelmi rendeltetésű ingatlanok egy része az OTrT szerinti kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület övezetébe, egy része pedig a honvédelmi terület övezetébe sorolt.</p> <p>A kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület övezetébe (OTrT 16/C.§) az alábbi ingatlanok tartoznak:</p> <p>A kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület övezetébe (OTrT 16/c.§) az alábbi ingatlanok tartoznak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Budapest 02.ker. 13088 2) Budapest 04.ker. 76500 3) Budapest 05.ker. 24997; 24970 4) Budapest 06.ker. 28229; 28233 5) Budapest 09.ker. 38209/2 6) Budapest 10.ker. 40991/11 7) Budapest 10.ker. 38900/12 8) Budapest 11.ker. 4821/3 4891; 4774/4 9) Budapest 11. ker. 2636; 3637; 2640; 2641 10) Budapest 12.ker. 10886/44; Budakeszi 1670 11) Budapest 12.ker. 10733/10; 10736/2; 10737; 10738; 10735 12) Budapest 13.ker. 27630 13) Budapest 13. ker. 28001/1 14) Budapest 13.ker. 28003/3; 28005/2 15) Budapest 15 ker. 91084 16) Budapest 16.ker. 102323 	<p>A véleményem nem a területfejlesztési koncepciót, hanem a településszerkezeti tervet érinti. A jelenleg készülő TSZT-ben figyelembe vételre kerül.</p>
--	--	---

	<p>17) Budapest 16.ker. 103772/6 18) Budapest 17.ker. 0137664 <u>A honvédelmi terület övezetébe (OTrT 27/A.§) az alábbi ingatlanok tartoznak:</u> 1) Budapest 01. ker. 6636 2) Budapest 02.ker. 011204/2; 011204/3; 11228/4; 11230/1; 11231; 11246; Budapest 12. ker. 010886/39 3) Budapest 07.ker. 32939 4) Budapest 08.ker. 38837/5; 38837/7 5) Budapest 09.ker. 38229/10 6) Budapest 11.ker. 5032; 5033/1; 5519 7) Budapest 12.ker. 09140/10; 09140/11; 09140/6 8) Budapest 14.ker. 32301 9) Budapest 14. ker. 32666/1; 32666/2; 32666/3; 32666/4; 10) Budapest 14. ker. 32683/1 11) Budapest 14. ker. 32703 <u>Kérem tájékoztatásom</u> szíves tudomásul vételét, és az <u>abban foglaltak</u> <u>figyelembevételét</u> Budapest Főváros területfejlesztési koncepciója kidolgozása során.</p>	
<p>Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Területi Közigazgatásért és Választásokért Felelős Államtitkár</p>	<p>Mindenekelőtt szeretném megköszönni, hogy véleményezésre megküldte Budapest Területfejlesztési Koncepcióját. Ennek eredményeként Minisztériumunk szakmai főosztályai a közvitára bocsátott munka-anyagot alaposan áttanulmányozták. Mindezek alapján a koncepcióval összefüggésben – Dr.Navracscics Tibor miniszter úr megbízásából – az alábbiakról tájékoztatom.</p> <p>A szakterületek véleménye alapján a megküldött dokumentum egy magas színvonalú, minden ágazatot áttekintő, komplex anyagnak bizonyult.</p> <p>Mások számára is követendő példaként szolgálhatnak Budapest fejlesztési stratégiai céljai, mint például a környezeti erőforrások védelme és fenntartható használata, a természeti értékek megőrzése, a megfelelő közlekedési rendszer megteremtése, valamint a rugalmas és korszerű lakásstruktúra kialakítása.</p> <p>Külön említést érdemel, hogy célként tűzték ki a nemzetközi szerepkör erősítését a térségi pozíció kihasználásával, a tudásalapú, versenyképes, innovatív és „zöld” gazdaság megteremtését, valamint Budapest és Pest megye között partnerség megerősítését.</p> <p>Figyelemre méltó az is, hogy a vizsgálati anyag jelentős része szorosan kapcsolódik az EU 2020 Stratégiában megfogalmazott célterületekhez, továbbá a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Stratégia és részben a nemzeti Vidékstratégia 2012-2020 átfogó céljaihoz is. Mindezek alapján a koncepció tartalmával egyetértünk, fentiek kivül egyéb észrevételt nem teszünk.</p> <p>Budapest Területfejlesztési Koncepciójában foglaltak megvalósításához ezúton kívánok Önnek és munkatársainak is sikereiben gazdag, eredményes munkát.</p>	<p>Választ nem igényel.</p>
<p>Nemzeti Fejlesztési Minisztérium</p>	<p>A területfejlesztési koncepció előzetes jóváhagyása a vonatkozó jogszabályi előírások értelmében a Nemzetgazdasági Miniszter hatásköre, azonban javaslom észrevételeim figyelembevételét.</p>	<p>Választ nem igényel.</p>

<p>Az elkészült munkaközi egyeztetési dokumentum alapvetően megfelel a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009 (X.6.) Kormányrendelet (a továbbiakban: rendelet) 3. számú melléklete 1. pontjában foglaltaknak.</p> <p>A dokumentum alapvetően jó színvonalú és megfelelő részletezettséggel rendelkezik, tartalmaz. A koncepcióban szereplő stratégiai célok egy része és azokhoz meghatározott prioritások egésze nézetem szerint a később elkészítendő területfejlesztési program részei.</p>	
<p>A már hivatkozott rendelet előírásai alapján javaslom, hogy a koncepcióban az e fejezetben felsorolt célokat, a rendelet 3. számú melléklete f) pontjának megfelelően dolgozzák át.</p>	<p>A hivatkozott pont az alábbiakat tartalmazza:</p> <p>„f) a fejlesztési célok értelmezése a megyén belül különféle sajátosságokkal rendelkező területi részegységekre (a részcélok és beavatkozás területi egységei);”</p> <p>A koncepció Budapest sajátosságai alapján a fejlesztési célokat a főváros megkülönböztetett zónáira vonatkozóan határozza meg, amennyiben a célnak területspecifikus vonzatai vannak.</p>
<p>A koncepció környezetvédelmi szempontból igen széleskörű szempontrendszerrel érvényesít, ennek köszönhetően megfelel a korszerű komplex szemléletnek. A célokkal, megfogalmazott feladatokkal egyet lehet érteni. A közlekedési fejezetre vonatkozóan javasoljuk, hogy a bemutatott ábrákon a fejlesztések időtávjai is kerüljenek feltüntetésre.</p> <p>A Koncepcióval kapcsolatos egyéb részletes észrevételek:</p> <p>Alábbi észrevételek elsősorban a Koncepció „7. Budapest komplex szerepkörének megfelelő közlekedési rendszer megteremtése” című fejezetére vonatkoznak.</p>	<p>A közlekedési fejezetben bemutatott ábrákon megjelenítésre kerül az időtáv. A fejlesztési feladatok megosztásra kerülnek a koncepció 2020 évi időtávjának, és az azt követő időszaknak (a hatályos Városfejlesztési Koncepciónak) megfelelően.</p>
<p><u>68. oldal:</u> A „Környezetbarát közlekedési módok és eszközök fejlesztése” csak általánosságban említi a közösségi kerékpáros közlekedési rendszert, holott a BUBI rendszer 2014 második felétől már üzemelni fog. Javaslom a kérdés későbbi – a területfejlesztési program részeként történő - részletesebb tárgyalását.</p>	<p>A lakossági kerékpárállomány meghaladja az 500.000-es értéket Budapesten, ezen bonyolódik majd a kerékpár forgalom döntő része a későbbiekben is. A BUBI csak a város kis területét fedi majd le, és mintegy 1100 kerékpárral fog rendelkezni, ezért került csak általánosságban, koncepció részletezettségének megfelelően említésre.</p> <p>A BUBI természetesen megjelenik a területfejlesztési programban, és a készülő településszerkezeti tervben is.</p>
<p><u>71. oldal:</u> A „7.1 Nemzetközi és országos közlekedési kapcsolatok fejlesztése” című fejezetben a gyorsforgalmi úthálózat fejlesztése során javaslom kiemelni a meglévő sugár irányú autópályák főváros közeli szakaszainak bővítését (M1, M2, M3, M5, M7). Ennek háttere a mindenkori fejlesztési jogszabály, jelenleg a 1222/2011. (VI. 29.) Korm. határozat.</p>	<p>A 7.1. alfejezet kiegészítésre került.</p>
<p><u>71. oldal:</u> „A nemzetközi forgalom tekintetében a repülés a személyszállítás kiemelkedő jelentőségű eleme, míg a hajózás csak az áruszállításban vehető figyelembe.” Fenti megállapítás vitatható, mivel a szállodahajókon nyilván kevesebb turista érkezik a fővárosba, de azért ez a szektor jelentős bevételt generál most is és ezt a jövőben</p>	<p>A szállodahajós turizmus elsősorban turizmus témakörébe tartozik, és csak másodlagosan jelentkezik a közlekedésben.</p> <p>A szállodahajós turizmus valóban jelentős bevételt generál, de még nagyobb bevételt eredményezne, ha a város szállodáiban jelenne meg ez a</p>

<p>tovább lehetne növelni. A szállodahajós turizmus dinamikusan fejlődik, amit javasolt figyelembe venni, ami a 72. oldalon meg is jelenik. Javasolom összhangba hozni ezeket a megállapításokat.</p>	<p>vendégforgalom. A 7.1. alfejezetben a hajózás fejlesztése a menetrendszerinti (szárnyas) hajó közlekedésre utal, összhangban a készülő településszerkezeti tervvel.</p>
<p><u>74. oldal:</u> Javasolom a városi és elővárosi vasúti közlekedés fejlesztés tekintetében az agglomerációs (elővárosi) vasúti közlekedést részletesen tárgyalni, kitérni a szükséges jelenlegi fejlesztési elképzelésekre.</p>	<p>Jelenleg folyamatban van Budapest Közlekedési Rendszerének fejlesztési terve, és az észak-déli regionális gyorsvasútra vonatkozó megvalósíthatósági tanulmány készítése is. a korábban készült S-bahn koncepció felülvizsgálata is aktuális. Ezek eredményeinek hiányában nem részletezhető jobban a témakör, hanem csak a programozási szakaszban.</p>
<p><u>74. oldal:</u> A vízi közlekedés koncepcionális szintnek megfelelően megfogalmazott, azonban a nemzetközi hajókikötővel kapcsolatban csak annyit említ a dokumentáció, hogy új helyszínen kell fejleszteni, de arra nem tér ki, hogy miért és hol kellene fejleszteni. Javasolom a koncepció kiegészítését.</p>	<p>A 7.1. alfejezet kiegészítésre került. A nemzetközi hajózó utat jelentő Dunán a nemzetközi kikötőt azért kell áthelyezni, mivel a jelenlegi helyszín szinte alig nyújt érdemi, elfogadható szintű szolgáltatást, és a jelenlegi helyen ezek utólagosan sem teremthetők meg. A helyszínrre vonatkozóan a koncepció kiegészítésre került.</p>
<p><u>74. oldal:</u> A „Közlekedési eszközváltás rendszere a fővárosban” ábrán a P+R parkolók mellett javasolom feltüntetni a B+R parkolókat, valamint a kerékpáros hálózat fő elemeit is.</p>	<p>A 7.3. alfejezetben az ábra kiegészítésre került a B+R parkolókkal, a kerékpáros hálózat fő elemeinek meghatározása a településszerkezeti terv részeként jelenleg folyamatban van, ezért nem kerül feltüntetésre.</p>
<p><u>74. oldal:</u> A közlekedési eszközváltás feltétel rendszerének biztosítása során javasolom, hogy a dugódíj esetleges bevezetését, a szükséges intézkedéseket és annak várható hatásait is tartalmazza a koncepció javaslat. Az elmúlt időszakban többször is felmerült a dugódíj bevezetésének gondolata. A dugódíj bevezetése jelentős befektetést igénylő beruházásoknak a bevezetést megelőző kiépítésével járna. A koncepció tartalmazza a P+R vagy B+R parkolók kiépítésének, vagy az intermodális kapcsolódási pontok elhelyezésének, a közlekedési eszközváltás feltételrendszerének javaslatát; de a dugódíj esetleges bevezetése is befolyásolhatja ezek elhelyezését, illetve kialakítását. Ugyanez vonatkozik a fővárosi vagy agglomerációs közösségi közlekedési hálózat esetleges módosítására is.</p>	<p>A 7.3. alfejezetben az eszközváltásra vonatkozó szövegrész kiegészítésre került a behajtás korlátozásával („dugódíj”) A „dugódíj”-at mint a cél megvalósításának eszközét tartalmazza a koncepció.</p>
<p><u>75. oldal:</u> A fővárosi egyéni közlekedés fejlesztésében csak ábrán, szövegesen nem jelenik meg a Körvasút menti körút, valamint a Külső keleti körút fontossága és szerepe a hálózatban. Javasolom a fejezetet kiegészíteni, figyelembe véve a jelenleg zajló BKRFT felülvizsgálatra.</p>	<p>A 7.4. alfejezetben a szöveg kiegészítésre került.</p>
<p><u>76. oldal:</u> A gyalogos közlekedés fejlesztése tekintetében javasolom, hogy a koncepció részletesebben térjen ki területek szerint differenciáltan a fejlesztési lehetőségekre, kapcsolódóan a közúti közlekedés forgalom-csillapításához szükséges beavatkozásokhoz.</p>	<p>A 7.4. alfejezetben a gyalogos közlekedés fejlesztése, bővítése az egyes városfejlesztési programok részeként történik majd a város minden területén, koncepcionális jelentőségű térségi differenciálás nem adható meg. A közúti közlekedés forgalomcsillapítása nincs direkt kapcsolatban a gyalogos közlekedés fejlesztésével, az a teljes közlekedési rendszer (közösségi közlekedés, kerékpáros közlekedés, P+R parkolás) célirányos fejlesztésével érhető el összességében.</p>
<p><u>76. oldal:</u> A koncepció megfelelő módon tartalmazza a kerékpáros közlekedés fejlesztéséhez, a 10% modal split eléréséhez szükséges koncepcionális terveket. A közlekedési (hivatásforgalmi) célú kerékpározás mellett javasolom hangsúlyosabban kezelni a turisztikai (szabadidős) célú kerékpározást. Az anyagban csak említés szintjén jelenik meg például a fővároson áthaladó EuroVelo 6 kerékpárút, holott a belföldi és nemzetközi kerékpáros turizmus dinamikus növekedése indokolná, hogy a</p>	

	<p>területfejlesztési koncepció a jelenleginél részletesebben foglalkozzon ezzel a kérdéskörrel.</p> <p>Az anyagban javasolom hangsúlyosabban kezelni a regionális kerékpáros hálózathoz való kapcsolódást (a 7.2 fejezet ezt csak felületesen tárgyalja). A kerékpáros közlekedése fejlesztéséhez az infrastrukturális elemek mellett szüksége van oktatási, népszerűsítési, szemléletformáló tevékenységre is. Javasolom ezt a kérdéskört is koncepcionális szinten tárgyalni az anyagban.</p>	<p>A 7. fejezet, stratégiai cél leírása elején megjelent a szemléletformálás, mint a közlekedést segítő eszköz.</p> <p>A 7.2. alfejezetben a regionális kerékpározás megjelent a szövegben az alábbiak szerint:</p> <p>„A kerékpározás a közlekedési cél (hivatás forgalom) mellett turisztikai célt (szabadidővel kapcsolatos forgalom) is jelent, melyet elsősorban az országos és térségi elemek jelenítenek meg a fővárosban”</p>
	<p>76. oldal: A „Kerékpározás fejlesztése” bekezdés esetében a 10%-os közlekedési részarány eléréséhez javasolom a céldátumot is megjeleníteni (ez szerepel a 69. oldalon). Ugyan ebben a fejezetben javasolom a jelenlegi és a hosszabb távon tervezett kerékpáros hálózatot szemléltető ábra beillesztését.</p>	<p>A 10%-os arány tényleges elérése – mint ahogy a Bevezetőben ismertetésre került – Budapest Városfejlesztési Koncepciója által meghatározott 2030.</p> <p>A 6.6. alfejezet végén szereplő érték a 2011-2016 közötti időszakra érvényes Fővárosi Környezeti Programban szerepel, mely a mai állapot és a változás várható üteme alapján már nem tekinthető reálisnak.</p>
	<p>76. oldal: A parkolási problémák részletezése során javasolom a koncepciót kiegészíteni a jelenlegi, valamint előkészítés alatt álló fizető övezeteket bemutató ábrával.</p>	<p>A kerékpáros hálózat fő elemeinek meghatározása a településszerkezeti terv részeként jelenleg folyamatban van, ezért csak az országos, a térségi és a kerületeket összekötő, kerékpáros hálózat struktúráját szimbolizáló ábrát tartalmaz a koncepció.</p>
	<p>77. oldal: Javasolom a kerékpáros közlekedés fejlesztésének eszközrendszerét bővíteni (pl. közösségi kerékpáros közlekedés, szemlélet-formálás).</p>	<p>A 7. fejezet végén lévő cél megvalósításának főbb, általános eszközei, beavatkozások szövegrész kiegészítésre került a kerékpáros és közösségi közlekedés terén az oktatás, szemléletformálással.</p>
Nemzetgazdasági Minisztérium	<ul style="list-style-type: none"> – Budapest Területfejlesztési Koncepciója (továbbiakban: Koncepció) formailag követi a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet 3. számú mellékletében előírtakat. – A koncepció tartalmilag követi a Nemzetgazdasági Minisztérium és a Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal által kiadott „Útmutató a megyei önkormányzatok számára a megyei területfejlesztési koncepciók kidolgozásához, valamint az Országos Fejlesztési és területfejlesztési koncepciók kidolgozásához való közreműködéshez” című dokumentumban előírtakat. 	Választ nem igényel.
	<ul style="list-style-type: none"> – A Koncepció korábbi tervezete a Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal (NTH) által értékelésre került, amelynek eredményei beépültek a dokumentumba. 	Választ nem igényel.
	<ul style="list-style-type: none"> – A dokumentum véglegesítése során törekedni szükséges arra, hogy a koncepcióban megfogalmazott átfogó célok időtávjára vonatkozóan történjen konkrét utalás. 	Az NTH útmutatója szerint az időtáv 2020, amit a koncepció tartalmaz.
	<ul style="list-style-type: none"> – Tájékoztatom, hogy az elkészült fővárosi területfejlesztési koncepció a 2014-2020-as operatív programok kidolgozása során a fejlesztési igények alapjának tekinthető, ezért azt az operatív programokat tervező tárcák felé is meg fogjuk küldeni.. 	Választ nem igényel.
	<p>Ennek érdekében a főváros területfejlesztési koncepció véglegesítése során az alábbi általános szempontokat javasolom figyelembe venni.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a tervezés és annak későbbi fázisai során szorosan működjön együtt Pest megyével 	- Pest megyével az együttműködés szoros és folyamatos.

	<p>és a budapesti agglomerációs településekkel,</p> <ul style="list-style-type: none"> - A koncepciót úgy alakítsák ki, hogy az annak alapján készülő budapesti területfejlesztési program majd alkalmas legyen javaslatokat megfogalmazni az ágazati operatív programok felé, - A koncepcióban oly módon kerüljenek megfogalmazásra a célok, hogy azok az elfogadás előtt álló Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióhoz igazodjanak, - Az EU2020 Stratégiában megfogalmazott célokat vegyék figyelembe. 	<ul style="list-style-type: none"> - a program kidolgozása folyamatba van, az operatív programokra javaslatok készültek - az OFTK ismert változata figyelembe vételre került - figyelembe vételre került.
<p>Pest megye Közyűlésének Elnöke</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Örömmel olvastuk a véleményezésre közzétett egyeztetési dokumentációt azért is, mert az elmúlt hónapok alatti – munkatársaival történt – közös munka, a közös gondolkodás elindulása, valamint az egyeztetések eredménye kézzelfogható a dokumentáció helyzetfeltáró és javaslattevő munkarészében is. A dokumentáció jól szerkesztett, áttekinthető, érthető, ugyanakkor olvasmányos. Az egyeztetések alatt már kiderült, hogy a területfejlesztési koncepció és a célrendszer a 218/2009.(X.6.) Korm.rendelet előírásainak nemcsak megfelel, hanem az elvártaknál többet is nyújt. Az alapos előkészítést követően elkészült, reális képet adó, célrendszert előrevetítő helyzetfeltárást logikusan felépített jól átgondolt célrendszert követ, melyeket áthatnak az EU által javasolt prioritások is. A célrendszer leírását és az egyes célok közötti kapcsolatot egyértelműsítik a jól szerkesztett ábrák és táblázatok. A koncepció gazdasági kormányzással összefüggésben megfogalmazott javaslatai kifejezetten előremutatóak. Határozott álláspontot közvetítenek azzal kapcsolatban, hogy a Főváros sajátos helyzetében milyen feltételeket kell megteremteni ahhoz, hogy a területfejlesztés hatással legyen a gazdaság fejlődésére, a gazdaságból származó jólét szétterítésére, valamint a kockázatokat is mérsékelje. A koncepció következetes a tekintetben is, hogy ne maradjon nyitott kérdés. Ezért átfogó választ ad azzal a működési modellel, amely kemény és puha eszközökkel képes változtatni. A térségi gazdasági kormányzásban szerepet vállaló Budapest Főváros által megfogalmazott koncepció példaértékű válasz lehet a gazdasági fellendülés elősegítésére. Épp ezért kérem, engedje meg, hogy a további méltató mondatokkal párhuzamosan néhány előremutató észrevételt is megfogalmazzak: <ul style="list-style-type: none"> - 1. Megfontolásra javaslom, hogy a „zöld gazdaság” (önmagában teljes mértékben megalapozott) kiemelt támogatása mellett a technológiai szektor, különösen az IKT, és az egészségipar még határozottabb kiemelést kapjon a „2. tudásalapú, versenyképes, innovatív és „zöld” gazdaság”, valamint a „4.2. Versenyképesség növelése” fejezetekben. - 2. Szintén megfontolást érdemel az előbbiekkal részben átfedésben lévő, a koncepció által tárgyalt térségi, hazai és nemzetközi kulturális központi szereppel szorosan összefüggő kreatív ipar kidolgozása. <p>A felsorolt tudásintenzív ágazatokban, illetve tevékenységcsoportokban Budapest és Pest megye kiemelten versenyképes, melyekben a vállalkozások működése szervesen és szorosan összekapcsolódik, egységes piacot alkot. A Pest megyei koncepció stratégiai céljai</p>	<p>Választ nem igényel.</p> <p>A kutatás-fejlesztéssel foglalkozó fejezet kiegészítésre került a Koncepció 2.fejezetében és 4.2 alfejezésében.</p> <p>A kreatív ipar jelentőségére vonatkozó résszel kiegészítésre került a Koncepció 4.2 pontja.</p>

<p>között is kiemelt helyen szerepel a technológiai és innovációs pólustérségek fejlesztése. A „Közép-Magyarország intelligens innovációs szakosodási stratégiája 2014-2020” dokumentumban foglaltak is alátámasztják a kiemelést, ami összhangban van Budapest területfejlesztési koncepciójában foglalt célokkal és eszközökkel.</p>	
<p>– 3. A „4. Nemzetközi szerepkör erősítése a térségi pozíció kihasználásával” c. fejezethez a következő kiegészítések megfontolását javasoljuk.</p> <p>Álláspontunk szerint a kereskedelmi közvetítő szerepre jó eséllyel pályázik Budapest, ami a metropolisztérség egészének érdeke. Pest megyének kiemelt stratégiai célja – a nemzetközi „KAPU” térség fejlesztése, – de ez csak Budapesttel együttműködésben valósítható meg. Javasolom, hogy a Pest megyei „Kapu” térség fejlesztése kerüljön be a BFTK-ba, illetve kapcsolódjon Budapest kereskedelmi közvetítő szerepéhez. (Pest megye számos központi térszerkezeti eleme, intermodális központja, és más kapcsolódó fejlesztése is Budapest közigazgatási területén helyezkedik el, ami meg is jelenik a koncepcióban. Pl.: a 2. fejezetben található térképes szemléltetés, 7. old. „Munkahelyek” térkép, „új gazdasági területek fejlesztése” diagram).</p> <p>A „KAPU” térség fejlesztése a legfontosabb céljaink egyike; amely nem csak a logisztikai szolgáltatások fejlesztését öleli fel, hanem az ipar, a feldolgozóipar, továbbá a termelési szolgáltatások, üzleti szolgáltatások, és K+F+1 szolgáltatások széles körét; azokat a tevékenységeket, amelyekben a logisztika hozzáadott értéke kiemelkedő, vagy ilyen típusú tevékenységekkel állnak üzleti kapcsolatban.</p>	<p>A nemzetközi szerepkör kapcsán a KAPU és HÍD szerep egyaránt hangsúlyosan megjelenik az anyagban (az értelmezés miatt a KAPU esetében a központ, csomópont, találkozóhely, míg a HÍD funkció esetében a transfer vagy közvetítő szerep kifejezéseket használja a dokumentáció). A várostérség - közlekedésföldrajzi pozíciója valamint a térség gazdasági súlya, szellemi központ jellege miatt – jelentős és kiaknázható megállító és befogadó (beruházások, innováció, stb.) potenciállal bír. Felelőssége, hogy ezt a vonzerejét megőrizze és ezáltal hosszútávon is képes legyen a transfer szerep ellátására a szűkebb térben, országos és makroregionális szinten egyaránt. Ennek csak egyik leképezését, „befogadó terét” jelentik a fizikai térben is megjelenő ún. kaputérségek. A koncepció külön említést tesz a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér gazdasági zónájának fejlesztéséről, illetve a nemzetközi kereskedelmi központ és transferfunkciók erősítését biztosító beruházások ösztönzéséről.</p> <p>A közös térségi gazdaságfejlesztési övezetek létrejöttének elősegítésére vonatkozó résszel a Koncepció 4.2 alpontja kiegészítésre került.</p>
<p>Értékelésünk szerint (a nemzetközi példák alapján) <u>valódi áttörést a nagytérségek közötti kereskedelmi és üzleti kapcsolatok szervezésében egy ilyen, több száz vállalatot, és akár több ezer hektárnyi gazdasági fejlesztési területet integráló zónától, valamint klasztertől remélhetünk.</u> E logisztikai klaszter fejlesztés miatt fontos számunkra a Liszt Ferenc Nemzetközi repülőtér és térsége, továbbá a mintaértékű logisztikai központok fejlesztése, vagy például a VO teherforgalmi vasútpálya megépítése. <u>Arra kérjük a Fővárost, hogy koncepciójában támogassa ezt a megyei szempontot, valamint azt a megközelítést is, hogy Budapest megkülönböztető értékű szolgáltatásokat nyújtson a tudás generalálása és megosztása, a nemzetközi üzleti szolgáltató központok, nemzetközi vásárok, a hivatássturizmus, vagy akár az egyetemi oktatás egyes területein is.</u></p>	<p>A közös térségi gazdaságfejlesztési övezetek létrejöttének elősegítésére vonatkozó résszel a Koncepció 4.2 alpontja kiegészítésre került.</p>
<p>– 4. A reális megalapozott tervezést bemutató koncepcióban a „Versenyképesség növelése” c. fejezetben, és más helyen is egyetértünk a kulturális központ szerep, valamint a turisztikai potenciál tekintetében tett megállapításokkal. Pest megye sajátos érdekei és szempontjai miatt azonban néhány kiegészítést javaslok.</p>	<p>Kulturális központ és versenyképesség kapcsolatáról ld. fent.</p>
<p><u>A turisztikai kereslet egyre rétegzettebb, ezért a fenntartható fejlődés és az innováció, valamint a kultúra és turizmus által teremtett érték szétterítésének igénye</u></p>	<p>A javasolt téma a későbbi, programozási szakaszban kerül részletesebben is kifejtésre.</p>

<p><u>miatt fontos a kiemelt események és látványok beágyazottságának erősítése, a kulturális sokszínűség fenntartása, erősítése – egyfajta innovációs képesség elérése is. A megkülönböztető erővel bíró attrakciófejlesztés és a kiemelt kulturális események jelentik azt a húzó erőt, amellyel a Főváros – és hozzá kapcsolódva Pest megye – képes erősíteni pozícióját a nemzetközi versenyben. Budapest érdeke is az – különösen hosszabb távon –, hogy a Pest megyei kulturális alközpontok (Szentendre, Vác, Gödöllő, Visegrád...) sajátos élményt és hozzáadott értéket nyújtó térségei, tematikus kínálat (kastélyok, zarándokút, rekreációs turizmus), másfelől a kreatív ipar, a közművelődés, valamint a kulturális intézmények fejlődjenek. Erősítsék, sőt helyenként megújítsák a Főváros kulturális és turisztikai kínálatát, gazdasági és intézményi hátterét „kulturális központ” szerepét. Az eszközrendszeren belül javasolom megemlíteni az inkubáció, a projektgenerálás, a szakmai/módszertani szolgáltatások fejlesztését, továbbá a társadalmi innováció és a klaszteresedés ösztönzését.</u></p>	<p>A 3. cél alatt a „Partnerség Budapest és Pest megye között” bekezdés kiegészült a turizmus terület megjelölésével, illetve az eszközök, beavatkozások alatt a következőkkel: „Együtműködés a gazdaságfejlesztésben, a turisztikai kínálat integrált fejlesztésében és értékesítésében”. További kiegészítés történt a III. fejezet 4. stratégiai cél alfejezetei között, a nemzetközi versenyképességet erősítő turisztikai potenciál témakörben. Az eszközrendszerre tett javaslatok megjelennek a III. fejezet 2. stratégiai cél alatt (tudásalapú, versenyképes, innovatív és „zöld” gazdaság).</p>
<p>– 5. <u>Javasolom, hogy a „Budapesti Gazdasági Tér” amely tartalmában azonos Pest megye koncepciójában a metropolisztérséggel fejlesztését célzó partnerségnek („3. Partnerség – a jövő közös tervezése, összehangolt fejlesztések” c. fejezet) Pest megye is legyen a része. A Pest megyében található várostérségek, pólustérségek, valamint a „KAPU” térség („logisztikai zóna”) teljesítménye meghatározzák a metropolisz márkarejét, innovációs és gazdasági erejét is. Pest megye megkerülhetetlen a nagytérségi szintű stratégiai döntésekben az említett térségek, a Pest megyei vállalkozások, valamint az egyedülálló – kistérségeken átnyúló – regionális, innovációs rendszer jelenléte miatt. Különösen fontos Pest megye szerepe az olyan kezdeményezésekben, mint a „térségi marketing”, vagy a „befektetési társulás kialakítása”.</u></p>	<p>A javaslatnak megfelelően a főváros és térsége gazdaságfejlesztési, szervezési és együttműködési feladataira vonatkozóan a dokumentum kiegészítésre került (Koncepció III/1. fejezet)</p>
<p>– 6. Szeretném üdvözölni, hogy Budapest és Pest megye stratégiai partnerségét a koncepció is deklarálja („3.2. Partnerség Budapest és Pest megye között” c. alfejezet). Ez nagyon fontos előrelépés, ami megteremti a lehetőségét annak, hogy a megye és a Főváros közötti együttműködést folyamatosan fejlesszük. E cél erősítése érdekében <u>ajánlom, hogy az együttműködésre javasolt területek tekintetében határozottabb célok kerüljenek megfogalmazásra. A megyei koncepció eredményei szerint ugyanis nemcsak a közösségi közlekedés, hanem a versenyképesség növelés, a turizmusmarketing, a klímaváltozásra való felkészülés és egy sor innovatív, megkülönböztető erővel bíró ágazat, vállalati tevékenység is összekapcsolja a Fővárost és Pest megyét.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • A technológiai innováció és tudástranszfer hatékonyságának javítása <ul style="list-style-type: none"> ▫ a K+F+I környezetének javítása, ▫ az innovációs és vállalkozási pólustérségek és fejlesztési célterületek fejlődésének elősegítése, ▫ a térségi marketing és K+F+I szolgáltatások; • Turizmus fejlesztése, turizmusmarketing; • Versenyképesség növelése 	

<ul style="list-style-type: none"> ▫ Kulturális központi szerep, ▫ Kereskedelmi közvetítői szerep, ▫ Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér és környezete, mint a „KAPU” térség része; • Budapest (és az agglomeráció) kaputérsegeinek fejlesztése; • Együttműködés a térségi integrált hulladék-gazdálkodás, az energiahatékonyság, a zöld energetika, és az egészségipar fejlesztésében; • Együttműködés a klímaváltozásra való felkészülésben, a vízgazdálkodásban, az ésszerűbb, térségi szinten értelmezett területgazdálkodásban, a zöldterületek megóvásában, bővítésében és hasznosításában; • A humán szolgáltatások optimalizálásában; • Együttműködés a Dunához kapcsolódó fejlesztések területén. 	<p>A javasolt téma a későbbi, programozási szakaszban kerül kifejtésre.</p>
<p>– 7. Ezen kívül az agglomeráció fejlődését támogató, orientáló szerepvállalásban (integrált területi beruházások mellett a közösségi alapú helyi kezdeményezések (CLLD támogatása) is kézzelfogható az együttműködés lehetősége. Biztató az a más-más ágazati összefüggésben is erőteljesen megjelenő cél, hogy a Főváros törekszik a Budapesti metropolisz-térséggel való harmonikus együttműködésre. Bár apróságnak tűnik, mégis észrevételezném, hogy ugyan külön fejezetek is foglalkoznak a megye és Főváros partnerségi szerepével, mind a helyzetfeltárásban, mind a javaslatban <u>kimaradt Pest megye a koncepcióalkotás folyamatába bevont szereplők felsorolása közül.</u></p>	<p>Pest Megye Önkormányzata a bevont szereplők között szerepel (VII. fejezet, A TERVEZÉSI FOLYAMAT, A TÁRSADALMASÍTÁS ÉS LEGITIMÁCIÓ LEÍRÁSA).</p>
<p>– 8. Egyetértünk a dokumentációban megfogalmazott térségi közlekedés fejlesztésére irányuló elképzelésekkel, ugyanakkor javasoljuk, hogy kerüljön hangsúlyozásra az a megállapítás, miszerint <u>csak ott szabad megszüntetni a párhuzamos közösségi közlekedést, ahol az egyik megtartásával annak kapacitásbővítése, valamint elérhetősége is biztosított a másik megszűnésével egy időben.</u></p>	<p>Ez alapvető közlekedés szakmai evidencia, ennek figyelembe vételével a szöveg nem került módosításra.</p>
<p>– 9. <u>Javaslom átgondolni a specifikus célok között szereplő „Öngondoskodó, élhető és életképes vidék, egészséges élelmiszer-termelés és ellátás” cél elérésében való szerep megjelenített alacsony mértékét,</u> hiszen a Főváros mind az agglomeráció, mind a megye esetében, valamint a metropolisztérségen túl is pozitívan képes hatni az öngondoskodó vidék megerősödésére vonatkozóan, azok piacának létrehozásával, tudatos erősítésével a Fővároson belül. A Pest megyei koncepció társadalmi egyeztetése során elmerült javaslatok pedig abba az irányba hatnak, hogy a Fővárossal közvetlenül határos agglomerációs területeken rejlő lehetőségeket érdemes újragondolni a helyi gazdaság fejlesztése, a mezőgazdaság szerepének bővítése érdekében.</p>	<p>A javaslat alapján a dokumentáció kiegészítésre került (3.2. PARTNERSÉG BUDAPEST ÉS PEST MEGYE KÖZÖTT alfejezetben)</p>
<p>– 10. Végezetül szeretném felhívni a figyelmet egy megállapításra: a dokumentáció</p>	<p>Az észrevétel alapján a tervezet az alábbiak szerint módosult:</p>

több helyen is utal rá,

- hogy „Budapest és agglomerációja között számos, évtizedek óta fennálló konfliktus, egyensúlytalanság létezik”. Ehhez kapcsolódóan fogalmazódik meg, hogy „a közlekedés, oktatás, egészségügy és kultúra területén a kiköltözők (...) a Főváros infrastruktúráját használják, de adóikkal, vásárlásaikkal elsősorban lakóhelyüket erősítik.” Megértjük a Főváros szempontjait, s azt az igényt, hogy felhívják a figyelmet egy fontos problémára. Mégis, arra kérjük a Fővárost, hogy a koncepció más megközelítésből vizsgálja a kérdést: pontosabban, ahogy két bekezdéssel később is kijelenti: „A kezdeményező és együttműködő város- és térségfejlesztés lényege (...) „a belső források bővülő újatermelése irányába kell elmozdulnia”

Tapasztalatunk szerint a kijelentés sokszor és sokféle módon vitatott. Például azért, mert Budapest különleges helyzete abból adódik, hogy az ország Fővárosa, Pest megye „székhelye”, és az agglomeráció várostérségének központi települése is. Ezért természetes, hogy infrastruktúráját az ország lakossága használja, hogy közútjait az ország valamennyi lakosa, és a hazánkba látogató, illetve átutazó külföldiek nagy része is koptatja. Nem áll rendelkezésre egzakt számítás arról, hogy mi az együttélés költség és a haszon alapján számított egyenlege. Csak néhány példa: a várostérségben lakók nemcsak a művelődésre és sportolásra költik jövedelmük egy részét a Fővárosban, hanem a mindennapi vásárlásaik egy részét és a hétfégi bevásárlásaik nagy részét is a Budapesti üzletekben, bevásárlóközpontokban intézik. Vagy például: a fővárosban foglalkoztatottak hozzájárulnak az ott működő cégek teljesítményéhez, eredményességéhez, de a fővárosi, megyében dolgozók a megyei székhelyű cégeket erősítik. Nem érdektelen, hogy azért nettó a számítás, mert nincs pontos ismeretünk arról, hogy hányan járnak be, valamint ki a Fővárosból Pest megyében dolgozni; mint ahogy arról sem, hogy hányan kirándulnak a „Pest megyei” természetbe, hányan pihennek itt, használják a közutakat különösebb költés nélkül. Arról is csak hozzávetőleges az ismeretünk, hogy a Pest megyei fogyasztók hiánya milyen módon érintené a Fővárosi kulturális intézmények működését és viszont. Csak közvetett információink vannak arról, hogy a vállalkozások közötti tudás áramlása, a formális üzleti kapcsolatok és informális hálózatok, klaszterek milyen hatással bírnak. Éppen azért, mert számunkra is alapvető érdek, hogy Budapest valóban „élhető és vonzó, egyedi karakterű Főváros, az ország és a várostérség innovatív gazdasági és kulturális központja az európai városhálózat megbecsült tagja” legyen, szeretném hangsúlyozni, hogy nem abban látjuk a kiutat, hogy e kérdésekről vitát folytassunk, hanem éppen azokiban az alapelvekben, amelyeket Budapest koncepciója is lefektetett az együttműködésről és partnerségről.

Azzal kívánok sok sikert a további munkához, hogy a kitűnően felépített, és jól használható dokumentációt remélhetően hasonlóan példaértékű programozás követ. A javaslattevő fázisban meghatározott specifikus, területi és horizontális célokhoz igazodó beavatkozásokra tett javaslatok jól előrevetítik a továbbtervezés lehetőségét, a céloknak megfelelő integrált programokká formálhatók, amelynek eredménye remélhetőleg a Főváros és Pest megye számára is a területi és specifikus célok összehangolásának bizonyítékaként lesz megvalósítható.

„Térségi összefüggéseket elemezve kitűnik, hogy Budapest és agglomerációja között számos, évtizedes egyensúlyhiány létezik, amelyek kölcsönösen gyengítik a lehetőségek kihasználását. Ilyenek a műszaki- és humán infrastruktúra ellátottságban, pl. a közlekedés, az oktatás, az egészségügy, a kultúra területén, a szolgáltatások elérhetőségében, a munkalehetőségekben fennálló egyenlőtlen térbeli eloszlás, a sok kényyszerű utazás. Mindezek a rendszerváltást követő gyors agglomerációs népességnövekedéssel váltak hangsúlyossá. Közös megoldást kell találni az egyenlőtlenségek rendezésére, az együttműködésre épülő kölcsönös előnyök érvényesítése alapján.”

Vidékfejlesztési Minisztérium	<p>I. Általános észrevételek: A jelen tervi dokumentáció a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009.(X.6.) Korm.rendelet (továbbiakban: Rend.) 1. mellékletében körülírt feltáró – értékelő vizsgálat tartalmi követelményeinek és a 3. melléklet 1. pontja szerinti javaslattevő fázisban szereplő koncepcionális elemeknek – meglátásom szerint – megfelel.</p>	<p>Választ nem igényel.</p>
	<p>Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005.(I.11.) Korm.rendelet a területi tervekre (így a fejlesztési koncepcióra is) környezeti vizsgálat (továbbiakban SKV) készítését írja elő, melyet a tervezési folyamat részeként kell elkészíteni. Ennek megfelelően a tervi dokumentáció hiányossága, hogy nem készült el hozzá az SKV. Fentiek alapján mihamarabb el kell kezdeni – az SKV rendeletnek megfelelő eljárás keretében – a koncepció környezeti vizsgálatát.</p>	<p>A környezeti vizsgálat készítése folyamatban van.</p>
	<p>Javasolom a javaslattevői fázisban hangsúlyosabbá tenni az ökológiai és a táji szempontokat. Összhangban, a Firenzében, 2000. október 20-án kelt, az Európai Táj Egyezmény kihirdetéséről szóló 2007. évi CXI., törvénnyel, a területfejlesztési koncepció és program hatékonysága érdekében javasolom minden ágazatot érintően további ökológiai és tájvédelmi szempontok horizontális integrálását a környezetfejlesztési célok közé:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kedvező táji adottságok megőrzése, a táj szerkezetének és karakterének kedvezőtlen irányú változásának lassítása/megállítása; • természetes és természetközeli élőhelyek megőrzése; • táji örökség (egyedi tájértékek és a kedvező tájkarakter-elemek) megőrzése; • a kedvező tájkaraktert őrző termelés, kereskedelem és egyéb szolgáltatások erősítése; • meglévő mezsgyék, fasorok megőrzésére, újak telepítése; • működőképes ökológiai rendszerek, zöld infrastruktúrák fennmaradásának és fejlesztésének biztosítása; • az ökoszisztéma szolgáltatások megőrzése; • tájidegen inváziós fajok terjedésének visszaszorítása; • fejlesztések során az ökológiai viszonyoknak megfelelő, honos fajok alkalmazása; • táj jellegének kedvezőbbé tétele, kedvező adottságok megőrzése; • közvilágítás korszerűsítése: energiatakarékos és fényszennyezés-mentes technikai megoldások alkalmazása ezáltal a fényszennyezés csökkentése; • ökoturizmus, nemzeti parki turizmus fejlesztése; • építmények és létesítmények tájba illesztése. <p>Felhívom a figyelmet arra, hogy az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004.(X.8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Natura Korm.rendelet) 10.§-a alapján meg kell vizsgálni szükség van-e Natura hatábecslési eljárás lefolytatására.</p>	<p>A hiányolt és a célkitűzések között nem szereplő, ugyanakkor Budapest esetében valóban releváns, koncepcionális szinten meghatározó, ökológiai, illetve tájvédelmi szempontokkal kiegészítésre került a dokumentáció. A 6.2 TERMÉSZETI – TÁJKÉPI ÉRTÉKEK MEGŐRZÉSE c. alfejezet bevezető része az alábbiak szerint módosult: „A táji örökség (egyedi tájértékek és a kedvező tájkarakter-elemek), a természeti értékek és a biodiverzitás megőrzéséhez szükséges a jelenleg érvényes védelmek megerősítése.” Továbbá ugyanezen bekezdés kiegészült az alábbi mondattal: „A táj jellegének kedvezőbbé tétele, illetve a kedvező adottságok megőrzése érdekében az érzékeny területeken meg kell határozni az építmények és létesítmények tájba illesztésének szempontjait.”</p> <p>A koncepcióban szereplő javaslatok közül a tervezett új logisztikai kikötő (DILK) hatással lehet Natura2000 területre nézve. Ugyanakkor e tekintetben a koncepció csak leköveti a készülő OTrT-ben tervezett elemeket, ennél fogva a hatábecslés készítése az OTrT-ben indokolt.</p>

<p>A Natura Korm.rendelet és a kiadott Bizottsági Útmutató szerint a Natura 2000 hatásbecslés tekintetében a terveket a lehető legtágabban kell értelmezni. Ezért már a koncepció kidolgozása során is, annak részletezettségének mértékében figyelemmel kell lenni a Natura 2000 területekre gyakorolt hatására.</p> <p>Felhívom a figyelmet arra, hogy az országos jelentőségű természetvédelmi területek nem tartoznak a Natura 2000 területekhez, ahogyan ez a helyzetértékelő dokumentumban szerepel, ezért javaslok mindkét természetvédelmi kategóriát önálló alfejezetként megjeleníteni és felsorolás szinten feltüntetni minden Natura 2000 terület nevét az országos jelentőségű védett természeti területekhez hasonlóan, amelyek a következők Budapest területén:</p> <p>Különleges természetmegőrzési és kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budai-hegység (HUDI20009) • Duna és ártere (HUDI20034) • Ráckevei Duna-ág (HUDI20042) • Érd-Tétényi plató (HUDI20017) 	<p>A tördelési hibát (az országos jelentőségű természetvédelmi területeknél voltak feltüntetve a Natura2000 területek) javítottuk, az országos jelentőségű természetvédelmi területeket megfelelő kiemelést kaptak, illetve a Natura2000 területek részletezésre kerültek az alábbiak szerint:</p> <p>„Natura 2000 területek (kb. 3313 ha, Budapest területének 6%-a) Az Európai Unió ökológiai hálózatába tartoznak az értékes növényzettel borított budai hegyek jelentős része. Különleges természetvédelmi területekbe továbbá sorolták a Duna déli szakaszát és ártereit, valamint idetartoznak a Ráckevei Duna-ág és partszakaszai is. A különleges természetmegőrzési és kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek Budapest területén az azonosítójuk megnevezésével: a Budai hegység (HUDI20009), a Duna és ártere (HUDI20034), a Ráckevei Duna-ág (HUDI20042), Érd-tétényi plató (HUDI20017).”</p>
<p style="text-align: center;">II. Részletes észrevételek a „Javaslat” című munkaanyaghoz:</p> <p>A munkaanyagban, több esetben helytelenül szerepel a „Nemzeti Fenntartható stratégia” kifejezés. Kérem ennek javítását 18/2013.(III.28.) OGY határozat alapján „Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia” elnevezésre.</p>	<p>Az észrevételnek megfelelően a dokumentáció javításra került.</p>
<p><u>58. oldalhoz:</u> „A környezeti erőforrások védelem és fenntartható használata, a természeti értékek és táji örökség megőrzése”. Javaslok a táji örökség védelmét a célrendszerben horizontálisan megjeleníteni és integrálni a teljes dokumentumba.</p> <p><u>60. oldalhoz:</u> Kérem, hogy a 6.2. fejezet a táj tájképi értékén túlmenően a táji örökség komplex védelmével is foglalkozzon és ezzel összefüggésben a címet is kérem módosítani:</p> <p><u>63. oldalhoz:</u> A „Korszerű hulladékgazdálkodás és talajvédelem” című fejezettel kapcsolatban felhívom a figyelmet arra, hogy a környezet és az emberi egészség védelmét szem előtt tartva, környezetvédelmi szempontból a hulladékégetés nem támogatható hulladékkezelési eljárás. Az energiahasznosítással történő égetésre kizárólag az a hulladék kerülhet, amelyből eltávolításra kerültek a még hasznosítható összetevők. A tovább már nem hasznosítható maradék hulladékot, a jövőben az égetést megelőzően minősíteni szükséges, hogy az a hulladékkört elhagyva, mint termék, szilárd tüzelőanyag (RDF) kerülhessen felhasználásra. Kérem, hogy a tervezett égetőmű beruházása során a Fővárosi Önkormányzat a fentiek fokozott</p>	<p>A táji örökség védelme horizontális célként nem indokolt megjeleníteni a koncepcióban, ugyanakkor a stratégiai célok között való megjelenítése valóban fontos. Az észrevételnek megfelelően javítottuk a cél megnevezését: „A környezeti erőforrások védelem és fenntartható használata, a természeti értékek és a táji örökség megőrzése”</p> <p>Az észrevételnek megfelelően a 6.2 alfejezet kiegészítésre került.</p> <p>A kérdés vizsgálata során megállapítást nyert, hogy gazdaságossági és fenntarthatósági szempontból az önálló szennyvíziszap energetikai hasznosítás gazdaságtalanabb lenne, mint egy hulladékhasznosítással (a nem hasznosítható, éghető frakciók) közös beruházásban működő energetikai hasznosítása, hiszen annak távhőrendszerre való kapcsolása csak egy közös „hulladékos” változat keretében oldható meg, így a fosszilis tüzelőanyag felhasználása mellett jelentős távhődíj megtakarítás is elérhető lenne. A probléma megoldására ugyan több megoldás is létezik, végleges döntés csak a környezeti hatásvizsgálatok eredményének ismeretében hozható. Egyebekben ekkora mennyiségű szennyvíziszap komposztálása a talajterhelési határértékek tervezett drasztikus</p>

figyelembevétele mellett járjon el.	szigorítása mellett nem lesz megvalósítható.
<p style="text-align: center;">III. Részletes észrevételek</p> <p style="text-align: center;">a „Területi hatásvizsgálat” című munkanyaghoz:</p> <p><u>12. oldalhoz:</u> „A koncepció összevetése más, megegyező szintű releváns tervekkel, koncepciókkal” című fejezettel kapcsolatban megjegyzem, hogy Pest Megye Területfejlesztési Koncepciójának jövőképe helyesen: Európai térben versenyképes, minőségi életfeltételeket biztosító megye.</p>	Javításra került.

2. Kerületek		
<p>Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat</p>	<p>– Köszönettel vettük a Budapest Területfejlesztési Koncepcióról készült FPH059/177-71/2013. számú Polgármester Úr által küldött anyagot. Szakmai szempontból az anyagot rendkívül értékesnek és alaposnak tartjuk. Egy ilyen vizsgálat, illetve koncepció azonban számtalan magától értetődő tény, megoldást és javaslatot tartalmaz, ezért különösen fontos lenne az abban szereplő kérdések individualizálása. Koncepció esetén értelemszerűen kevés lehet a konkrét megoldásra vonatkozó információ, ezért az anyaggal kapcsolatban csupán általános egyetértést tudunk jelezni.</p>	<p>Választ nem igényel.</p>
	<p>Néhány dolgot azonban mindekképpen megjegyzünk. Ezek egyike az anyag statikusságával, illetve dinamizmusával kapcsolatos kérdéskör. A hasonló tervek egyik hibájának szoktuk azt tartani, hogy a számtalan szempont és elhatározás összhangját nem támasztják alá fontossági sorrenddel. Ezalatt nem csak az objektív sorrendet értjük, hanem az egyes fővárosi területrészeket érintő sorrendet is. Az egységes főváros fejlesztése mindenképp parciális elemekből tevődik össze, ezért az anyagból a döntéshozók számára fontos súlyozás jobban ki kell, hogy derüljön.</p>	<p>A dokumentum 2020-ig szóló koncepcionális célokat és feladatokat tartalmazza, a megvalósításhoz vezető eszköz a jelenleg készülő területfejlesztési stratégiai program, amelynek feladata a prioritások meghatározása.</p>
	<p>A másik kérdéskör a fejlesztések időbeni meghatározása. Mivel minden mindennel összefügg, már ezen a szinten is meg kell egy bizonyos sorrendet határozni. A főváros jövőjének egyik rendkívül fontos eleme a közlekedés. A napi munkánk során is számtalanszor „belefutunk” abba a kérdéskörbe, hogy egy-egy szomszédos terület legális fejlesztése milyen közlekedési hatásokkal jár. A kerületek önállósága révén e fejlesztések összehangolásának egyik meghatározó stratégiai elem lehet a fejlesztési koncepció, ami értelemszerűen nem csak a kerületeket, hanem a potenciális beruházókat is orientálja.</p>	<p>A közlekedési elemek megvalósítási sorrendjét a fővárosban Budapest Főváros Közlekedési Rendszerének Fejlesztési terve hivatott meghatározni. Ennek figyelembe vételével készül jelenleg az Integrált településfejlesztési stratégia, illetve ezt kell alapul venni a készülő területfejlesztési stratégiai és operatív program készítése során is.</p>
	<p>Az anyag értelemszerűen Budapest-centrikus. Ugyanakkor nyilvánvaló, hogy a főváros egy nagyobb településhálózat része és a hálózatnak különösen a közeli elemei jelentős hatást gyakorolnak minden területen. Valószínű, hogy a vonzáskörzet hatásainak, illetve az ezzel összefüggő kérdéseknek a koncepcióban nagyobb súlyt kellene kapniuk.</p>	<p>Budapest és Pest megye területfejlesztési koncepciója összehangoltan készül, így a „vonzáskörzet” adottságai, fejlesztési elemei is figyelembe vételre kerültek.</p>
	<p>A tervezetnek nagyobb hangsúlyt kellene fordítania a Fővárosi Önkormányzat működésével összefüggő kérdésekre, ennek kereteire. A fejlesztési koncepcióhoz minden esetben meghatározott hivatali struktúra is tartozik, illetve a struktúra jelentősen befolyásolja a koncepció realitását. A kerületi működési lehetőségek nem teszik lehetővé, hogy az egész fővárost érintő, sőt az agglomerációra is hatást gyakorló koncepciót érdemben és részleteiben véleményezzük. A felhozott javaslatokat azonban mindenképp megfontolásra javasoljuk és kérjük, hogy ezekkel a kérdéskörökkel a végleges javaslatot egészítsék ki.</p>	<p>A dokumentum a javaslatnak megfelelően kiegészítésre került (1.1. A VÁROS- ÉS TÉRSÉGFEJLESZTÉS MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES INTÉZMÉNYRENDSZER KIÉPÍTÉSE) A koncepció egyértelműen állást foglal az intézményrendszer fejlesztésére vonatkozóan, javaslatot tesz a hiányzó városfejlesztési vonatkozású stratégiai és operatív struktúrák felállítására, ugyanakkor ennek pontos meghatározása az operatív programozás és az ezt követő szervezetfejlesztési projektek kidolgozása keretében történhet meg. A javasolt stratégiai és operatív intézményrendszer fontos feladata a Fővárosi Önkormányzat hivatali rendszerének időnként szükséges (pl. feladatellátás körének változása, racionalizálás, stb.) átalakítása mellett a koordináció és az operatív program során meghatározott intézkedések végrehajtásának biztosítása.</p>

Budapest Főváros II. kerület Önkormányzat	-	-
Budapest Főváros III. kerület Önkormányzata	<p>– Az Óbuda-Békásmegyer Képviselő-testülete által korábban elfogadott dokumentumokban (Kerületfejlesztési Konceptió és Óbuda-Békásmegyer Integrált Városfejlesztési Stratégia) foglalt célkitűzéseink összhangban vannak Budapest Területfejlesztési Konceptiójában rögzített fejlesztési elképzelésekkel, programokkal. Konceptió egyeztetési anyagával alapvetően egyetértünk, de javasoljuk, hogy az alábbi, nem csak kerületi, hanem fővárosi szintű kiemelt fejlesztési célokat a Konceptióban szerepeltetni szíveskedjen:</p>	-
	<p>1.) Az M0 autópálya a főváros és környéke közlekedéshálózatának – a területszerkezet fejlődését és a fejlesztési potenciálok térbeli elrendezését lényegesen meghatározó – kulcsfontosságú eleme. Az M0 funkcionális feladata sokrétű: transzeurópai közlekedési csatornák találkozási pontja és közös pályaszakasza, az országos gyorsforgalmi úthálózat részek, a városkörnyéki térségek összekötése, fővárosba irányuló forgalom szétosztást és a főváros külső területrészei közötti forgalom vezetését szolgáló kapcsolati elem. Az érintett térségek helyzetbe hozásával, nyomvonala meghatározó szerkezetformáló erő és fejlesztési zóna.</p> <p>A 90-es évek társadalmi, gazdasági változásai a kibővült kapcsolati, kommunikációs lehetőségek, valamint a területfejlesztés és a környezetgazdálkodás változó értékrendje az M0 autópálya jelentőségének új, árnyaltabb megközelítést igénylő értelmezést adtak: A környezeti egyes szakaszai ma már nem csupán az országos gyorsforgalmi úthálózat részei, hanem a transzeurópai csatornák kiemelt jelentőségű összekötő elemei.</p> <p>A közlekedéshálózati funkciók mellé meghatározó jelentőséggel társul új szempontként a szerkezetformáló, területfejlesztő tényező – annak kívánatos és kerülendő hatásaival egyaránt. A megváltozott fejlesztési környezetből hogy az M0 – mint körirányú funkcionális elem – nem homogén, feladata és a hálózati, szerkezeti jelentőségű feladataik hatékony ellátására és az ebből eredő kívánatos kapcsolati, fejlesztési hatások kiváltására, ha útkategóriájuk és vonalvezetésük a szektorokban kívánatos, elsődleges funkcióknak felelnek meg:</p> <p>A nyugati szektor pályavonala környezet érzékeny – fejlesztési hatásoktól és tranzitforgalomtól védendő – térségben halad, a nagyterületi kapcsolatteremtés nem kívánatos. Feladata lokális közlekedési feszültségek oldása, a budai hegyvidék átjárhatóságának javítása, a városközpont felé haladó völgyvonulatok tehermentesítése.</p> <p>Az M0 környezeti feladatainak területorientált szelektív megközelítése indokolja, hogy dél-keleti szektortól közvetlen gyorsforgalmi jellegű átkötés épüljön az M3 irányába. E gyorsforgalmi úthoz kapcsolódhat – a város szerkezetének kívánatos fejlesztését segítő – Külső keleti körút (ipartelepítési út) időben párhuzamosan kiépülő pályája.</p> <p>E megoldással az autópályák makroregionális kapcsolat-rendszere a korábbinál kedvezőbb vonalvezetéssel és rövidebb úthosszon valósul meg úgy, hogy a budai oldal alacsonyabb paraméterekkel kiépülő pályaszakasza már sem a szolgáltatási színvonal, sem az úthossz-különbözet miatt nem vonzó a tranzitforgalom számára, így ennek vezetése alól mentesítve csak mező- és mikro szintű térségi feladatokat lát el.</p>	<p>Az észrevétel intézkedést nem igényel, a konceptió számol a M0 gyűrű továbbépítésével és a Külső keleti körút (ipartelepítési út) kiépítésével. (Lsd. 7.4. A fővárosi egyéni közlekedés fejlesztése alfejezet.)</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – 2.) Az Észak-Budai régió közlekedési hálózatából ma még több városszerkezeti jelentőségű elem hiányzik. Az M0 északi szakaszának átadása a 2-es és 11-es út között csak részbeni forgalom átrendeződést eredményezett. Budapest ezen régiójából régóta hiányzó új gyűrű, a Körvasúti Körút megépítése és a 11-es út M3-as összekötése, az Aquincumi híd megépítése elengedhetetlen ahhoz, hogy a térség megfelelő közlekedés hálózattal rendelkezzen és ma a belső központi területeken átzúduló forgalom átrendeződjön. E közlekedés fejlesztés nem csak a forgalom átrendeződése, de olyan belső, ma zárványként működő barnamezős volt munkahelyi területek feltárását és helyzetbehozását eredményezné, mely ezen területek rehabilitációját, felértékelődését, a város és gazdaság szerves vérkeringésébe való illesztését segítené elő. 	<p>Az észrevétel intézkedést nem igényel, a koncepció számol a Körvasút menti körút, és annak részeként az Aquincumi híd kiépítésével. (Lsd. 7.4. A fővárosi egyéni közlekedés fejlesztése alfejezet.)</p>
	<ul style="list-style-type: none"> – 3.) A III. kerület korábbi fejlesztési koncepciójában is szerepelt már a belső és külső turizmus fejlesztése, a római kori és a múlt századi helyi épített építészeti értékeink megfelelő helyzetbe hozásának javaslata. Ennek iránymutatója a „Budai promenád” névre keresztelt gyalogos útvonal, mely a Kolosy tértől a Fő térig felfűzi és összeköti e két végpont között fellelhető értékeinket, a Nagyszombat utcai amfiteátrumot, a Lajos utcai műemléképületeinket, a Kiskorona utcai kolostorromot, a volt zsinagóga előtti teresedést, és a régi óbudai hangulatot tükröző Óbudai Szent Péter és Pál főplébánia környezetét, majd a Szentlélek téren keresztül ér el a Fő térre. 	<p>Az észrevétel intézkedést nem igényel.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> – 4.) A főváros közlekedési állapota a tapasztalatok és a hozzánk érkező jelzések alapján is kaotikus. A városi közlekedés fejlesztésének több alternatív, de együttesen megvalósítandó iránya van, melyek közül a közösségi közlekedés mellett a leghangsúlyosabb szerep a kerékpáros közlekedés infrastruktúra-fejlesztésének jut. Óbuda-Békásmegyeren a kerékpárút hálózat hossza az igénybevevők számához viszonyítva elenyésző, saját forrást az építéshez az önkormányzat nem tud biztosítani. A pályázati források önrészt sem lehet kerületi szinten kigazdálkodni, ez ellehetleníti a beruházások tervezését és megvalósításának megkezdését. A városi közlekedés eszközváltásának elősegítése érdekében a kerületben legalább 15 km új kerékpárút megépítése volna szükséges. A beruházás támogatása kedvezően hatna az agglomerációból nap, mint nap a fővárosba igyekvő munkavállalók, valamint a hétfégi turisztikai célú egészségmegőrző kerékpárosok számára. – A fentebb tett észrevételeink figyelembevétele mellett Budapest Területfejlesztési Koncepciójának elfogadása ellen szakmai kifogást nem emelünk. Egyúttal kérjük, hogy az elfogadást követően a Koncepció egy nyomtatott, valamint egy digitális példányát önkormányzatunknak megküldeni szíveskedjenek. 	<p>Az észrevétel intézkedést nem igényel, a koncepció hangsúlyos eleme a kerékpáros közlekedés fejlesztése, ennek részeként új kerékpárutak építése. (Lsd. 7.4. A fővárosi egyéni közlekedés fejlesztése alfejezet.)</p>
<p>Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata</p>	<p>-</p>	<p>-</p>

Budapest Főváros V. kerület Önkormányzata	-	-
Budapest Főváros VI. kerület Önkormányzata	-	-
Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata	<p style="text-align: center;"><u>Általános vélemény:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Az elmúlt évek bebizonyították, hogy a koncepciók néha a fióknak készülnek és azok az innovatív gondolatok, melyek abban szerepelnek, nem érvényesülnek. Ahhoz, hogy a koncepciónak hatása legyen a reálfolyamatokra, annak megismerésére van szükség és arra, hogy a későbbiekben meghozott döntések a koncepció szellemiségében történjenek. Mi azt javasoljuk, hogy amennyiben a Közgyűlés elfogadja a koncepciót akkor azt követő tervek jóváhagyása tehát a TSZT, és a Fővárosi rendezési szabályzatról szóló rendelet a hatályos koncepció alapján legyenek elfogadva. Az is fontos, hogy amit a szakemberek kidolgoztak és elképzelték a döntéshozók is tegyék magukévá és képviseljék azt a város fejlesztésének folyamataiban. Ennek eredménye azt lehet, hogy az összfővárosi érdekeket szolgáló, a kompakt város kialakításának irányába mutató folyamatok generálódnak. – Szükség van továbbá egy olyan „kapocsra” a koncepció implementálása érdekében, amely a tervezetben szereplő elméleti és tudományos formában megfogalmazott törekvéseket és fogalmakat átülteti, tovább elemzi és konkretizálja a gyakorlatba, a való életbe. Ha ezt nem tesszük meg akkor a szakemberek maguknak készítik jelen dokumentumot és hatása korlátozott lesz. <p>A Budapest Főváros területfejlesztési koncepciója alkalmas arra, hogy a különböző szakágak közötti egyensúlyt megteremtse, így lehetőséget adva arra, hogy a folyamatok a város egységes és harmonikus fejlesztését szolgálják. Véleményünk szerint a koncepció a szakágak szempontjait nem önti egységes formába, a sokrétű javaslat sor nem áll össze egy kompakt egészé.</p> <p>Alkalmazása során komplex szemléletű beruházási programok kidolgozását javasoljuk.</p> <p>A jelenleg az európai térség (így hazánk és Budapest is) gazdasága és ezzel összefüggésben a társadalma a krízis utáni sokkból való kilábalás állapotában van. E tény sok bizonytalanságot hordoz a gazdasági folyamatok jövőbeni alakulását illetően még a nemzetközi gazdasági szakértők véleménye is nagy szórást mutat azzal kapcsolatban, hogy mikor indul be pl. a gazdasági növekedés, vagy eszkalálódik a válság. Erre figyelemmel érdemes lenne több alternatívát felállítani, hogy mi lesz, ha tovább stagnál, vagy esetleg nő majd a gazdaság és a növekedés fenntartható lesz-e. A koncepciót csak így tudjuk a valós folyamatokhoz kapcsolni és a helyzettől függően azt az irányt követni, amely megvalósul. A koncepció jövőképe 2030-ra, míg stratégiája 2020-ra tekint előre, miközben tudjuk, hogy a forrásoldal bizonytalan. Ezt javasoljuk a koncepció gazdasági részénél figyelembe venni, ugyanis a források bevonása jelentősen függ a gazdasági helyzettől. A következő EU-s költségvetési ciklusban a KKV szektor és a szociális (ESZA) terület kerül előtérbe, miközben a fejlesztésre szánt pénzek</p>	<p>A jelenleg készülő településszerkezeti terv (TSZT) és a Fővárosi rendezési szabályzat (FRSZ) jelen koncepcióval összhangban készül.</p> <p>Egyetértve a véleménnyel rögzíthető, hogy „kapocs”-ként a tervezés következő, programozási szakaszának kell szolgálnia.</p> <p>A koncepció feladata nem egy előre, különböző scenáriók mentén definiált forrás keret felhasználásának tervezése. A koncepció célja egy ideális jövőkép alapján megfogalmazott fejlesztési irány, melyet rugalmas szervezeti keretek között a döntéshozók a finanszírozási lehetőségek fényében tudnak megvalósítani. Cél, hogy a városfejlesztés együtt mozogjon a gazdasági lehetőségekkel. Részletesen a téma majd a későbbi, programozási szakaszban lesz kifejtve.</p>

<p>csökkennek. Ennek azaz üzenete, hogy az emberi lét humánus körülményeinek megteremtése (a szociális gondoskodás és munkahely teremtés) mégiscsak fontosabb, mint a fejlesztés (bár ez is teremti munkahelyeket). Ez abba az irányba is mutat, hogy nagyarányú új fejlesztések helyett, a város meglévő épületállományának és infrastruktúrájának felújító, javító, fenntartható, fejlesztéseit kell előtérbe helyezni. A kötött pályás tömegközlekedési eszközök (buszok és metró kocsik) cseréje tehát jó irány és ezzel összhangban an. A nagyobb arányú új épület beruházások megindítását csak akkor javasoljuk megkezdeni, ha marad forrás az előbbieken körvonalazott felújítási költség felhasználása után. Továbbá az épületek hatékony energetikai átalakítása és a megújuló energiák felhasználásának intenzifikálása is ezt a szándékot húzza alá. Álláspontunk szerint erőforrásaink egy az eddiginél nagyobb részét erre a területre kellene átcsoportosítani.</p>	
<p>Fontos, és helyes, hogy a belső kerületek rehabilitációja prioritást élvez a tervezetben. A probléma nem odázható tovább, beláthatatlan következményei lehetnek a halogatásnak. Az átgondolatlan privatizáció eredménye jelen pillanatban is érezhető, de a közeljövőben kulminálni fog. Nagy léptékű, tömböket felölelő, egységes szemléletű rehabilitációs programokra van szükség. Javasoljuk, hogy a források biztosítása érdekében már most kezdődjön meg a pénzügyi tervezés.</p> <p>Maximálisan támogatjuk azt a törekvést, mely arra irányul, hogy összfővárosi szinten hozzanak létre egy adatbázist a lehetséges fejlesztési területekről. Ez lehetőséget ad arra, hogy a Főváros a</p> <p>Kerülettel együtt tud kijánlani egy projektet és nem egymás ellenében. Illetve ennek lehet egy olyan hatása is, hogy a funkciók „optimális helyszínre irányítása” működhet.</p>	<p>Egyetértünk a véleménnyel, intézkedést jelen dokumentum szintjén nem igényel.</p>
<p>Konkrétan kerületünket érintő észrevételek az alábbiak:</p> <p>– ad.5. Hatékony városszerkezet kialakítása-kompakt város</p> <p>E fejezet eleve rosszul kezdődik. Álláspontunk szerint a meglévő értékekből kell kiindulni minden más, csak ezután következnek. Hiányolunk az anyagból egy a Budapest, mint kompakt város génius locijának, identitásának megállapítását tartalmazó művészeti esszét, amely generális módon (pl. Hamvas Béla 5 génius) méltatja a várost. <u>A koncepció csak a szellemből fakadhat, az nem technokrata.</u> Ebből kiindulva lehetne meghatározni azt pl., hogy a város eredeti értékeinek védelme érdekében melyik az a terület, ahol konzerválunk, melyek azok, ahol engedünk új épület építését meghatározott feltételekkel a tömbön belüli foghíjak beépítésére. Hol lazulhat fel a meglévő beépítés, hogy lehet bontani, stb., a térbeli lehatárolás nem tilos a településfejlesztési koncepcióban. Rögzíteni kell pl, hogy a meglévő szintterület nem növelhető, illetve ha növelhető milyen közlekedésfejlesztés teszi lehetővé. Ugyanakkor a foghíjaknak meg kell hagyni azt a jogot, hogy beépüljenek. Az arculati elemek védelme is hiányzik az anyagból Pl. a Duna-parti „waterfronts view protection” különösen a hídfők csatlakozása a város szövetéhez érdemelné erős védelmet, mint fő sziluett elem. Ez azért lenne fontos, mert az eszközzel ehhez rendelve hozzá segítene a feladatok prioritásának felállításában. <u>A magas házak dilemmája sem jelenik meg e fejezetben, pedig legalább koncepcionális szinten érinteni kellene a kérdést. Magas házakat a városi szövet és a sziluett védelme miatt csak a Hungária körgyűrűn kívül lehet elhelyezni de ott is csak csoportosan, (persze lehet ezzel vitatkozni, de egy ilyen mondat hiányzik nekünk az</u></p>	<p>A véleménnyel egyetértünk abban a vonatkozásban, hogy a felsorolt témák, problémák kezelésére a településfejlesztési koncepcióban van helye. Budapest 2030 hosszú távú városfejlesztési koncepciója, amit a Fővárosi Közgyűlés 2013 áprilisában el is fogadott, ezeket a témaköröket kezeli. Az elfogadott koncepció alapján folyik jelenleg az új településszerkezeti terv tervezése, ezen belül lehet megtenni a javasolt konkrét területi meghatározásokat is.</p>

<p><u>anyagból). Mégiscsak építészeti alap koncepció!</u></p> <p><u>ad.5. Hatékony városszerkezet kialakítása-kompakt város</u></p> <p><u>ad.7. Budapest komplex szerepkörének megfelelő közlekedési rendszer megteremtése a két alrendszer összehasonlító elemzése:</u></p> <p>Az egyes területfelhasználási egységek és az infrastruktúra hálózatok közötti kapcsolat elve ugyan érintőlegesen benne van a koncepcióban azonban lényeges és mindent fölül író elemként nem szerepel az anyagban, pedig szükséges lenne.</p> <p>A közlekedés kapacitása és a szintterület sűrűség egymással összhangban van. A közlekedés kapacitásába bele értendő az adott területhez kötődő parkolókon túl közvetve a P+R rendszerek kiépítése is. Ha hálózatban tervezünk, akkor a belváros felé menő egyéni közlekedést a bevezető főutak mentén nagy kapacitású és olcsón igénybe vehető parkoló rendszer tudja csillapítani. Ez feltételezi, hogy ugyanakkor hogy a közösségi közlekedés kapacitását bővítjük. Hatása lehet a belső területek forgalmának csillapítása mellett a környezeti értékek javulása is, mivel csökken a mozgások száma összfvárosi szinten főleg a belső területeken. Ennek olyan hatása van a parkoló szabályozásra, hogy a belső területeken – tekintettel a fentiekre – normatív szempontból kevesebb parkoló is elég lehet az egyes projektekhez, mivel közösségi közlekedéssel közelítik meg azt. Szükséges lenne, meglévő szintterület felmérése terület felhasználási egységenként összfvárosi szinten és ehhez hozzárendelni a megfelelő közlekedési kapacitást, amennyiben nem elegendő, ott a közlekedés fejlesztésére van szükség.</p>	<p>A szintterület és a közlekedési (tágabb értelemben környezeti) kapacitás numerikus egymáshoz rendelése a településszerkezeti terv szintjén történhet meg.</p>
<p><u>ad.6.6. Energhatékony és klímavédelem:</u></p> <p>Hogyan lehet a védendő belső városi szövet értékvédelmi szempontjait és az energiahatékony kérdésüket összevetni, A passzív védelem, tehát az utólagos hőszigetelés ellentétes sz értékmegőrzés elveivel, hiszen az ornamentikákat nem lehet eltakarni. Viszont a beépítetlen padlásfödém hőszigetelhető, a nyílászárók belső szárnyait ki lehet cserélni hőszigetelő üvegőre, a belső oldali fal hőszigetelése is alkalmazható. Tehát komplex megoldások helyett épületelemek célzott energetikai fejlesztése lehetséges, aminek értékelhető energia megtakarítása van. A hőcsillapítás kérdése is felmerül, ezzel az anyag nem foglalkozik, pedig különösen a nyári kánikulában egyre inkább alap probléma lesz. Ezzel kapcsolatban nagy jelentőségű feladat a zöldfelület növelése, melynek csak egyik eleme a zöld tetők létrehozása, de sok más eszköz is alkalmazható (például a víz alkalmazása az épületek közötti közterek hűtésére). A legutóbbi a belső városi terek felújítása során hazánkban elterjedt, hogy faltól-falig térburkolatot helyeznek el még azt a kevés zöld felületet is megszüntetik, ami ott volt korábban. Véleményünk szerint koncepcionálisan jelezni lehet, hogy Budapest tereinek felújítása során ez nem támogatott irány a továbbiakban. Érdemes lenne tehát zónákra bontva egy táblázatba összefoglalni, hogy az alábbi elsorolásból melyeket hol alkalmaznák. Az elővárosokban nagyobb üres területeken lehetne geotermikus és a napenergiára épülő erőműveket elhelyezni, amire nyilván nincs lehetőség a belső területeken.</p>	<p>A hőcsillapítás kérdésével a biológiailag aktív felületek növelésével a 6.1. ZÖLD- ÉS EGYÉB BIOLÓGIAILAG AKTÍV FELÜLETEK MEGŐRZÉSE, NÖVELÉSE c. alfejezet foglalkozik koncepcionálisan. A konkrét eszközök meghatározása nem a koncepció feladata, ez a stratégia és operatív programozás szintjén jelenik meg.</p> <p>A megújuló energiaforrások nagyobb mértékű hasznosítását a koncepció szorgalmazza, a helybiztosítás a településszerkezeti terv feladata.</p>
<p>– Összességében megállapítható a koncepcióról, hogy egy technikailag jó kezdemény, de kompaktságához hiányzik még valami. Mivel a koncepció csak a szellemből fakadhat, hiányérzetünk felerősödik abban, hogy jelen koncepció szellemisége nem gyökerezik eléggé a város identitásában. Hiányérzetünk van abban is, hogy alrendszerei finom hangolása néhány</p>	<p>A koncepció szellemisége a város identitásában gyökerezik, mivel alapvetően érték alapú.</p> <p>A koncepció számomra kért több elem nem a területfejlesztési koncepció feladat körébe tartozik, az észrevételeket a következő</p>

	<p>esetben nem történt meg. Ebből csak az infrastruktúra kapacitása és a szintterület sűrűség összefüggései közötti vizsgálat hiányára hívnám fel a figyelmet ezért technikailag is kiegészítésre szorul. Az energetikai tervfejezetnél javasoljuk, hogy terület specifikusan kezeljék a kérdést, ugyanis e vonatkozásban nem lehet a várost egységesen kezelni. Hogy a közvélemény is értse, javasolunk egy közérthető összefoglaló összeállítását is. A koncepciót csak a fenti vélemények elfogadása után javasoljuk elfogadásra.</p>	<p>tervezési fázisban (programozás), illetve a településszerkezeti terv készítése során lehet figyelembe venni. Így az infrastruktúra kapacitás és a szintterület sűrűség összefüggéseit a jelenleg készülő új településszerkezeti terv tartalmazza, ennek eszköze.</p>
<p>Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala</p>	<p>– Köszönettel vettem a Budapest Területfejlesztési Koncepció véleményezése tárgyában, 2013. május 24-én érkezett megkeresését.</p> <p>Tisztelettel kérem, hogy Józsefváros területére megfogalmazott fejlesztési elképzeléseket szerepeltessék a dokumentumban a mellékelten megküldött – a közép- és hosszútávú célokat részletesen bemutató – táblázat alapján (kivonat a 431/2008.(VII.9.) sz. képviselő-testületi határozattal elfogadott, egységes szerkezetbe foglalt, Budapest Józsefváros Integrált Városfejlesztési Stratégiájából, - 54. oldal).</p> <p>Ezúton tájékoztatom továbbá, hogy 2012. szeptemberben a Józsefvárosi IVS részleges felülvizsgálatra került a Magdolna Negyed program III. Integrált szociális városrehabilitációs program vonatkozásában. A dokumentáció teljes szövegét ezúton tisztelettel megküldöm szíves felhasználásra.</p>	<p>A javaslat az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) és jelen koncepció stratégiai és operatív programjának készítése során kerülhet figyelembe vételre, mivel ez meghaladja a területfejlesztési koncepció szintjét.</p>
<p>Budapest Főváros IX. kerület Ferencvárosi Önkormányzata</p>	-	-
<p>Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat</p>	<p>– Fontosnak tartjuk, hogy Budapest hosszú távú jövőjét egységes területfejlesztési elvek alapján határozzuk meg, ennek egyik lényeges pillére a szakmai elemzésen alapuló hatásvizsgálat, amely megalapozza a területfejlesztési javaslatokat. A megküldött dokumentumokat áttekintettük, a részletes észrevételeket és javaslatokat a levél mellékletében foglaljuk össze. Kérjük, hogy véleményünket elfogadni és Budapest Területfejlesztési Koncepciójának végleges változatába beépíteni szíveskedjenek.</p> <p>Budapest Területfejlesztési Koncepció „Területi hatásvizsgálat” 15. oldal</p> <p>Javasoljuk a SWOT analízis egyes megállapításait felülvizsgálni. A SWOT analízisnek az „erőségek, gyengeségek” kategóriának olyan tényezőket kellene tartalmaznia, amelyek a Fővárosi Önkormányzattól független, külső tényező miattiak, nem befolyásolhatóak erősség, gyengeség, amellyel számolni szükséges). A „lehetőségek, veszélyek” kategóriának olyan tényezőket kellene tartalmaznia, amelyek a Fővárosi Önkormányzattól függő, belső tényező miattiak, befolyásolhatóak (ha teszünk érte, a lehetőség megvalósul; ha nem teszünk semmit, veszélyé válik).</p> <p>Ennek fényében érdemes felülvizsgálni a SWOT analízis megállapításait, pl. a közlekedésre</p>	<p>Az érintett fejezet „hagyományos” SWOT analízis szerint épül fel, a gyengeségek és erősségek mindig a belső tényezőkre, a veszélyek és lehetőségek pedig a külső tényezőkre épülnek.</p> <p>Gyengeségek, belső tényezők: olyan dolgok, amik nem jól működnek, de lehet rá befolyás, hogy jobb legyen.</p> <p>Erősségek, belső tényezők: pozitív dolgok, amik jól működnek és lehet rá befolyás, hogy még jobban működjenek.</p> <p>Lehetőségek, külső tényezők: olyan adottságok, amelyeket nem tudunk befolyásolni, de kedvezőek, és rájuk építve kihasználhatjuk az erősségeinket.</p> <p>Veszélyek, külső tényezők: olyan korlátok, negatív tényezők, amelyeket nem tudunk befolyásolni, és csökkentik a siker esélyeit, kockázatot is jelentenek.</p>

<p>vonatkozóakat máshogy érdemes csoportosítani. Például „a városi közlekedési infrastruktúra műszaki állapota és a nyújtott szolgáltatások színvonala romlok” megállapítás nem a gyengeségek, hanem a veszélyek rovatba tartozik.</p> <p>Ennek nemcsak formailag van szerepe, hanem azért is, mert ezáltal elkülöníthető, melyek azok a területek, ahol a Fővárosi Önkormányzatnak (a kerületi önkormányzatokkal együttműködve) valós mozgástere van. Ennek a jelenlegi forráshiányos időszakban különösen nagy jelentősége van, hiszen a fejlesztési koncepció egyik célja éppen az, hogy meghatározza az általános fejlesztési irányokat, a szükséges beavatkozások közötti prioritásokat.</p>	
<p>– A 2.6. pontban ennek megfelelően kellene a külső tényezők miatti gyengeségeket és belső tényezők miatti veszélyeket, mint konfliktusokat csoportosítani és a vonatkozó javaslatokat megadni.</p> <p>Jelenleg a „Tervi javaslatok” egy része inkább óhaj, nem pedig javaslat. (Pl. kívánság helyett: „a város és területfejlesztés célterületeit a barnamezős területek kell, hogy képezzék” tervi javaslatként pl. ezen területek pozíciójának, megközelítésének javítását kellene kitzúzni.) Ezzel összefüggésben az alacsony intenzitással beépített területek javasolt intenzívebb beépítése helyett inkább a barnamezős, alulhasznosított területek fejlesztését kellene elérni.</p>	<p>A tervi javaslatok részletezése nem a területi hatásvizsgálat feladata, ez a későbbi, a koncepcióra épülő programozás során került kifejtésre.</p>
<p>– 21. oldal 1.2. pont</p> <p>Nem feltétlenül igaz, hogy a csökkenő EU támogatások miatt „önfenntartó/önfinanszírozó” projekteket kellene indítani, hiszen számos városi probléma nem oldható meg önfinanszírozó módon, nem termel bevételt (pl. árvízvédelem költsége nem terhelhető a part menti ingatlanokra).</p>	<p>Valóban, ahol másképp nem lehetséges finanszírozni, ott szükséges új források becsatornázása. Ugyanakkor az uniós források csökkenésével, az a leginkább ökonomikus megoldás, ha egy projekt (pl. ingatlanfejlesztés) képes önfenntartó/önfinanszírozó megoldásra.</p>
<p>– 21. oldal 2.3. pont</p> <p>A turisztikai célterületek túlterhelése nemcsak a területek közterületi „felkészítésével” érhető el, hanem a turisztikailag használt területek kiterjesztésével, például a turistabuszok máshol parkoltatásával. Az indikátorok használata nem oldja meg, legfeljebb jelzi a túlterhelést.</p>	<p>Az észrevételnek megfelelően kiegészült a „2.3. TURIZMUS MINT GAZDASÁGI HÚZÓÁGAZAT” c. alfejezethez kapcsolódó káros hatások ellentételezésének részletezése a következő mondattal: „A turisztikailag használt területek kiterjesztése.”</p>
<p>– 28. oldal 3.2. pont</p> <p>Fontosnak tartjuk, hogy a megfogalmazott területfelhasználási alapelvek következetesen érvényesüljenek a készülő településszerkezeti tervben, kapcsolódó rendezési szabályzatban és az ezekkel összhangban kialakítandó kerületi koncepciókban.</p>	<p>A TSZT és az FRSZ a koncepcióval összhangban készül.</p>
<p>– 33. oldal 4.1.10. pont</p> <p>Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a terveken kijelölt, de még nem erdősített területeken megtörténjen az erdőtelepítés, a természetes folyamatokat követő erdőkezelés és erdőgazdálkodás.</p>	<p>Intézkedést nem igényel.</p>
<p>Összességében megállapítható, hogy a területfejlesztési koncepció elvégzett hatásvizsgálata fontos eszköz a város közeljövőjét befolyásoló hatások elemzésében. Fontosnak tartjuk, hogy a hatáselemzést a koncepcióban foglaltak megvalósítása, illetve a koncepciótól eltérő szándékok megvalósítása esetén is elvégezzék.</p>	<p>Intézkedést nem igényel.</p>
<p>Budapest Területfejlesztési Koncepció „Javaslat”</p> <p>A javaslatok jól átgondoltak. Megvalósításuk eszközrendszerét kell úgy kialakítani, hogy hosszabb távon is következetesen lehessen érvényesíteni azokat.</p> <p>– 15. oldal</p>	<p>A városfejlesztési alap a városfejlesztési célú beruházásokkal van összefüggésben úgy, hogy a fejlesztések eredményéből meghatározott</p>

	<p>A „budapesti városfejlesztési alap” figyelemre méltó elgondolás. Forrásainak meghatározásánál azt is figyelembe kell venni, hogy ezen források becsatornázása a városfejlesztési alapba nem tesz-e forráshiányossá más szakterületeket. Kérdés az is, miként kerülhető el, hogy a nagyívű elképzelések megvalósítására létrehozandó új szervezet mozgástere beszűküljön, és funkciója kiürüljön.</p>	<p>százalék visszacsatolásra kerül az újabb fejlesztések fedezetének megtámogatására – más források becsatornázása mellett. Ebből adódóan forrásteremtő célú a működtetése, a gazdaságélénkítés egyik eszköze.</p>
	<p>– 59. oldal 6.1. Zöldfelületek megőrzése fejezet Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a barnamezős funkcióváltó területek esetében a célzott területfelhasználás kialakulásáig átmeneti hasznosításként meghatározó szerepet kapjon a zöldfelületi intenzitás növelése. Különösen igaz ez a talaj rekultivációval érintett területekre, ahol hosszabb időszakot vesz igénybe, hogy a talajszennyezés befejeződése és a rekultiváció után új területfelhasználásúvá (pl. közpark) válhasson a terület. Az energiapark területfelhasználási kategória nagyban segítheti ezt a hosszas átalakulási folyamatot. A fentiekhez kapcsolódóan javasoljuk felülvizsgálni a Gergely utcai rekultivált hulladéklerakó városi park funkcióját, mivel a területfejlesztési koncepció megvalósítási időszakában (2020-ig) ennek megvalósíthatósága kizárt. (5.1. fejezet, zöldfelületi rendszer-fejlesztések)</p>	<p>Az észrevételnek megfelelően kiegészült a 6.1 ZÖLD- ÉS EGYÉB BIOLÓGIAILAG AKTÍV FELÜLETEK MEGŐRZÉSE, NÖVELÉSE c. célnak az „Új zöldterületek létesítése az ellátatlan területeken” c. feladata az alábbi mondattal: „Az új zöldterületek létesítését ütemezetten, az átmeneti hasznosítási módok biztosítása mellett kell végrehajtani, figyelembe véve a zöldterületi ellátottság anomáliáit, illetve az érintett területek alkalmasságát (pl. a X. kerületi Gergely utcai, egykori hulladéklerakó esetében feltöltésének roskadását, talajmechanikai alakulását).”</p>
	<p>110. oldal A fejlesztés eszköz- és intézményrendszere fejezet nem részletezi a javasolt új struktúrát, illetve némileg ellentmondásban van a 15. oldalon felvázolt „budapesti városfejlesztési alap” javasolt működési rendszerével. Mivel a területfejlesztési koncepció lényege nem annak jóváhagyásában, hanem a benne foglalt célok hosszú távú, következetes érvényesítésében van, különösen fontosnak tartjuk, hogy a fejlesztések eszköz-és intézményrendszere átgondoltan kidolgozott és reálisan megvalósítható legyen.</p>	<p>A dokumentáció az észrevételnek megfelelően kiegészült, egyértelművé téve, hogy a szervezet- és eszközfejlesztésre vonatkozó javaslatok indikatívak, koncepcionális szinten a fejlesztési szükséglet került azonosítása, míg bevezetésük, működtetésük részletes kidolgozása az operatív programozási és projektfejlesztési szakaszban történik meg.</p>
<p>Budapest XI. kerület Önkormányzat</p>	<p>– Meglehetősen sajátos az a helyzet, mely szerint a főváros közigazgatási területére szinte egyidőben két fejlesztési típusú dokumentum készül. Ennek oka nyilvánvalóan a jogszabályi környezetben keresendő, ugyanakkor Budapest területén véleményem szerint nem választhatók ketté a területfejlesztési és településfejlesztési feladatok, azok gyakorlatilag átfedik egymást. A területfejlesztési és településfejlesztési feladatok közötti szoros kapcsolatot a két fejlesztési dokumentum tartalmában is tetten érhető. Bár az anyag megemlíti, hogy a Budapest Területfejlesztési Koncepció (VFK) helyzetelemzésére épült, ugyanakkor a helyzetértékelés alapján megfogalmazott javaslatok is gyakorlatilag azonosak a VFK dokumentációjában megfogalmazottakkal.</p>	<p>Intézkedést nem igényel.</p>
	<p>Amint azt már a VFK véleményezése során is kifejtettem, a koncepció helyzetértékelésével, a jövőképpel, valamint a célok meghatározásával általánosságban egyet lehet érteni, ugyanakkor a javaslatok, beavatkozások általános megfogalmazásán túl azok területi szintű megjelenését hiányolom. A főváros olyan kiemelt helyzetű és speciális szerepkörű területei, mint a Kelenföldi pályaudvar térsége annak rögzítésén túl, hogy intermodális csomópont és mellékközpont, nem kapnak kellő hangsúlyt, ezért a térségre vonatkozó javaslatok részletesebb kidolgozását megfontolandónak tartom.</p>	<p>A beavatkozások területi szintű megjelenítése a középtávú tervezési szakasz kiemelt feladata.</p>

	Ugyancsak nem kellően kimunkált Budapest legforgalmasabb bevezető útja (M1/M7 autópálya) környezetének jövőbeli szerepe és esetleges fejlesztési lehetőségei.	
Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat	–	
Budapest Főváros XIII. kerület Angyalföld Önkormányzata	<p>– A tiszteletreméltó alapossgal kidolgozott dokumentumokat jelentős szellemi teljesítménynek tartom, a benne foglaltak több tanulsággal szolgálnak a főváros és kerületei szakterületért felelős munkatársai számára.</p> <p>A neves szerzők a területfejlesztés holisztikus követelményeinek összességét tárgyalják – átfogó szemlélettel, kulturált nyelvezettel. Megállapításunk szerint mind a 2012. novemberi „Helyzetelemzés” mind a koncepció hitelesen foglalkozik a XIII. kerülettel, a kifejtett elképzelések nem ütköznek kerületi elhatározásainkkal.</p> <p>Összevetettük a megküldött területfejlesztési koncepciót a közeljövőben megállapításra kerülő Budapest XIII. kerületi hosszú távú fejlesztési koncepcióval (CDC Kft. 2013. május) és e két szakmai anyag koherenciáját nyugtázhattuk. Néhány fontosabb elemét ennek az összefüggésnek az alábbiakban jelölöm meg:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A „kompakt város” kialakítására való törekvés mindkét anyagban szerepel; – A gyűrű irányú településszerkezeti elemek bővítésének (Aquincumi-híd, Körvasútsori körút) fontossága közlekedés-szervezési, területfejlesztési és környezetvédelmi szempontból; – A Duna menti zóna kiemelt szerepe, a vízpart közhasználatának biztosítása (lásd a megbízásunkból elkészült „Budapest XIII. kerület Duna-parti sétány városrendezési tanulmánytervét” – BFVT Kft., 2009.); – A Rákospatak környezete biológiai aktivitásának növelése (lásd a kerületünk által 2011-ben kidolgoztatott revitalizációs tanulmánytervet), – A városkarakter megőrzése érdekében az egyedi építészeti értékek védelme, melyet vissza nem térítendő támogatások pályázati rendszerével és közterület megújítással teszünk hatékonyra (lásd: Pozsonyi út és környéke). <p>A dokumentáció tematikus szövegekőzi ábráin (lakóterületek, barnamezős fejlesztési célterületek, munkahely-fejlesztési térségek, zöldfelületi rendszer) a XIII. kerület területe megfelelően pozícionált.</p> <p>– Fentiek alapján a dokumentumban foglaltakkal egyetértek. A megfogalmazott szakmai koncepció megvalósítása érdekében javasolható az együttműködés módjának meghatározása.</p> <p>– Néhány metodikai észrevételt azonban megfontolásra ajánlok. A 116 oldalas anyag belső koherenciájának növelésével markáns rövidítést javasolok a közérthetőség és a lakossági támogatás megnyerése érdekében. A kiemelt mondanivalójú 2-3 ábra mértékének növelése, tanulmányozhatósága ugyanakkor célszerű lenne.</p> <p>A hatásvizsgálatot elfogadhatónak ítélem, a koncepcióval való összhangja megfelelő.</p> <p>Tisztelt Bizottság</p> <p>A közel 120 oldalas, a Budapest Főváros Városépítési Tervező Kft. által 2013 májusában készített dokumentum a Főépítészeti Irodán betekintésre rendelkezésre áll nyomtatott formában</p>	<p>A kerület által 2013 májusában elfogadott koncepció elemei összhangban vannak a területfejlesztési koncepcióval, jelen dokumentumra vonatkozóan intézkedés nem szükséges.</p> <p>A véleményezők zöme kiegészítéseket, részletesebb kidolgozást javasolt bizonyos témakörökben. A dokumentum így nem rövidíthető. Egyes ábrák mérete az olvashatóság érdekében növelésre került.</p>

	<p>és elérhető az alábbiak szerint: 1) http://infoszab.budapest.hu:8080/Hirdetmenyek.aspx vagy 2) LelkesN@budapest.hu Kérem fenti vélemény és az alábbi határozat elfogadását. Határozati javaslat: a Tulajdonosi, Kerületfejlesztési és Lakásgazdálkodási Bizottság az előterjesztésben foglaltak szerint támogató véleményt alakította ki Budapest Területfejlesztési Konceptiójának tervezetéről. Határozathozatal módja: egyszerű többség</p>	
Budapest Főváros XIV. kerületi Önkormányzata	<p>– Budapest Területfejlesztési Konceptió – a Fővárosi Önkormányzat hivatalos honlapján közzétett – egyeztetési anyagával és területi hatásvizsgálatával kapcsolatban észrevételt nem teszünk.</p>	Intézkedést nem igényel.
Budapest Főváros XV. kerületi Polgármesteri Hivatal Főépítési Iroda	<p>– <u>5.3. Differenciált központrendszer létrehozása</u> fejezet Tervezett központrendszer című ábrája (46. oldal) a XV. kerület vonatkozásában két kiemelt jelentőségű helyi központot ábrázol – egyiket Rákospalotán, amely egyben a kerület központja, másikat Újpesten, amely kerületrész a kb. 40.000 fős lakosságával nem lenne életképes külön alközpont nélkül. Az ábra a Rákospalota központtól északra határozza meg a helyi központ fejlesztés célterületeit. E jelnek az elhelyezkedése felülvizsgálandó, hiszen a jelölt terület kertvárosi lakóterületként, illetve ahhoz a városhatár irányában kapcsolódó munkahelyi, logisztikai területként funkcionál. Rákospalota központjának fejlesztése esetén célterületként a déli és keleti irányban fekvő, intenzívebben beépült lakóterületekre inkább illik a szövegben megfogalmazottak, ezen területek jelentős része a helyi értékvédelmi rendeletünk szerint védett településrész kategóriába tartozik míg az ettől kijebb elhelyezkedő területek védendő értékkel nem rendelkeznek. Kérjük felülvizsgálni a célterület ábrázolását.</p> <p>– <u>6.1. Zöld-és egyéb biológiailag aktív felületek megőrzése, növelése</u> fejezetben a Zöldfelületi intenzitás növelése című ábrán (59. oldal) a XV. kerület kertvárosi lakóterületei, amelyek jelentős zöldfelületi borítottságúak. „zöldfelületi intenzitás fejlesztését igénylő terület”-ként kerültek jelölésre. Az ábrához tartozó szöveges rész nem tér ki arra, hogy ezeken a túlnyomórészt magántulajdonban lévő családi házas, kis lakásszámú társasházak, egyébként jelentős növényállománnyal rendelkező területeken milyen jellegű fejlesztés oldhatná fel az anyag készítői által az ábrával felvetett por</p> <p>– <u>6.4. Korszerű hulladékgazdálkodás és talajvédelem</u> fejezet kármentesítés és rekultiváció ábrája (64. oldal) a XV. kerület északi részén jelentős területet jelöl „potenciálisan talajszennyezett, kármentesítést igénylő barnamezős területei” kategóriának. A jelölt terület csak igen kis része volt ún. „barnamezős” terület, ahol nagy valószínűséggel talajszennyezéssel járó ipari tevékenység folyt, pl. volt Növényolajgyár területe, illetve a Visonta utca menti munkahelyi területek. A terület nagyobb részén jellemzően logisztikai, raktározási tevékenység folyt, ami nem indokolja az ábrán szereplő besorolását, ezért kérjük annak felülvizsgálatát, pontosítását.</p> <p>– <u>7.3. A fővárosi közösségi közlekedés fejlesztése</u> fejezet Közlekedési eszközváltás rendszere a Fővárosban című ábráján (74. oldal) a „Közlekedési eszközváltó zóna” jelölése túl</p>	<p>A helyi központ fejlesztés célterületei elsősorban az elővárosi zóna azon lakóterületeit jelöli, ahol az alapfokú ellátást biztosító kisebb központok létrehozására is szükség van. Az észrevétel nyomán a vonatkozó alfejezet az alábbiakkal egészült ki: „A rendszer fontos elemei továbbá a szűkebb értelemben vett helyi lakosság alapellátását biztosító, gyalogosan elérhető távolságon belüli helyi központok, feladatukból fakadóan vonzáskörzetük területi értelemben is kisebb. Leginkább az elővárosi zónában van szükség ennek a rendszernek a kiterjesztésére, mivel az itt lévő lakóterületek nagy részén ezek a kisebb központok hiányoznak (helyi központok fejlesztési célterületei).”</p> <p>A XV. kerület kertvárosias lakóterületein – akárcsak más kerületekben is – alacsony a zöldfelületi arány, jellemzően nem éri el az építési szabályzatokban előírt minimumot. Ennek figyelembevételével, az észrevételnek megfelelően a 6.1. alfejezet 2. bekezdése az alábbiakkal egészült ki: „Továbbá az alacsony zöldfelületi intenzitású területeken – különösen a lakóterületeken és a gazdasági területeken – megfelelő jogi szabályozással illetve annak betartásával biztosítani kell a biológiai aktivitás javulását.”</p> <p>A lehatárolás az ábra léptékének megfelelő, irányadó elem a lehetséges talajszennyezéssel érintett térségekről, melynek alapját az egykori iparterületek, valamint az ismert talajvizsgálati, kármentesítési adatok (FAVI-KÁRINFO) adták. Az észrevétel alapján pontosításra került a lehatárolás.</p> <p>Az M3 autópálya bevezető szakaszának térségére jelölt eszközváltási zóna elnyúló jelölése tudatos, melynek egyes konkrét elemei csak a</p>

<p>„nagyvonalú”, ebben a formában pontatlan. Az M3 bevezető szakasza mentén a XV. kerületben sehol nincs kialakítva P+R parkoló, az elkészült zajvédő fal miatt ennek kialakíthatósága a térképen jelölt eszközváltó zónán belül nehezen oldható meg. A XIV. kerületi szakaszán viszont az ábra nem jelöli a Mexikói úti parkolót, pedig az M3 vezető szakasza mentén egyedül az ad lehetőséget arra, hogy a Hungária körgyűrűn kívül parkolva többféle közösségi közlekedési elemet vehessenek igénybe a Fővárosba ez irányból érkező autósok. Kérjük az ábra fentiek szerinti pontosítását.</p>	<p>településszerkezeti terv készítésének szintjén jelenhetnek meg. A városhatárhoz legközelebb eső eszközváltási helyszín a Mogyoród útja térsége lehet, ahol a tervezett 4-es metró majdani végállomásához kapcsolódva kerülhet sor átszállásra, sugárirányú kapcsolatot nyújtva. A XV. kerület határán futó körvasút – az S-bahn koncepció szerinti vonatforgalom esetén – lehet az eszközváltás következő helyszíne, a város távolabbi területei (Budafok, Soroksár) felé kapcsolatot nyújtva. A Szegedi út által jelentett tervezett körirányú kapcsolat és a meglévő Hunária gyűrű jelenti az eszközváltási zóna két belső átszállási pontját. A Szegedi úti 3-as villamos és a Hungária gyűrű 1-es villamosa körirányú kapcsolatokat, míg a MFAV sugárirányú kapcsolatokat nyújt a kapcsolódó városrészek elé. A térképen nevesített térségi parkolók – mivel a tervi hierarchia piramisának csúcsán lévő koncepcióról van szó – a Budapesti Agglomeráció Területrendezési tervében nevesített (1.10. táblázat) térségi parkolókat tünteti fel, mint a fővárosban létrehozandó P+R hálózat legfontosabb elemeit.</p>
<p>– Szintén a 7.3. fejezethez tartozik a Városi intermodális központok és fontosabb átszálló csomópontok ábra (75. oldal). Ezen nem került jelölésre a Káposztásmegyeri intermodális csomópont, mint „Tervezett intermodális központ”, pedig a IV. és XV. kerület területét egyaránt érintő fejlesztési elképzelés több évtizedes múltra tekint vissza. Az érintett két kerület, valamint a BKK közös tervezésében komoly előkészítő munkák vannak folyamatban. A korábban elkészült tanulmánytervre alapozó megvalósíthatósági hatástanulmány már elkészült, valamint fejlesztési területre Kerületi Építési Szabályzatok készülnek. Kérjük az ábra kiegészítését. A Budapest Területfejlesztési Koncepció tervezetének véglegesítésénél kérjük, vizsgálják meg és vegyék figyelembe fenti észrevételeinket.</p>	<p>A 7.3 alfejezet Városi intermodális csomópontok és fontosabb átszálló csomópontok ábra kiegészült az M3 metróvonal Káposztásmegyerig történő meghosszabbításával. A metró végállomás (az intermodális jellemzői ellenére), és az ott tervezett beépítés együttese nem tartozik a főváros öt – az átmeneti zóna területén – kijelölt intermodális központja közé, fontos átszálló csomópontként került feltüntetésre.</p>
<p>Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzata</p> <p>– Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületi határozata [212/2013.(VI.19.) Kt.]: Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete a Budapest Területfejlesztési Koncepciója egyeztetési anyagát áttekintve a következő véleményt alakította ki: Budapest Területfejlesztési Koncepciója a Budapest Főváros XVI. kerület általános fejlesztési irányának –a Budapest Településszerkezeti Tervéhez előzetes véleményezése során megfogalmazott területfejlesztési és társadalmi igényeket megfogalmazó – a 152/2013.(V.8.) Kt. sz. határozatában foglalt elvárásokat továbbra is fenntartja. A Képviselő-testület határozottan ellenzi a Körvasútsor menti Munkáskörút és a Külső keleti körút Szilas patak menti megépítését és nyomvonalát a korábbi határozatainak megfelelően. A Képviselő-testület elkéri a Polgármesterét, hogy a határozatot Budapest Főváros Főpolgármesterének küldje meg.</p>	<p>A Körvasút menti körút megvalósítása – melyet jelentőségénél fogva az Országos területrendezési terv is tartalmaz – a kiegyensúlyozott és működőképes településszerkezet igénye miatt a koncepció fontos közlekedési eleme. Kialakítását többek között támogatja a III., IV., XIII., XIX. és a XXI. kerület. A Külső keleti körút Szilas patak menti szakasza a vélemény alapján törülésre került, mely értelemszerűen visszahathat a kerület területén lévő fejlesztési területek beépíthetőségére.</p>
<p>Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Önkormányzatának</p> <p>-</p>	<p>-</p>

<p>Polgármesteri Hivatala</p>		
<p>Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata Polgármesteri Hivatal</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Budapest XIX. kerület Önkormányzat</p>	<p>A koncepció felépítése, tartalma szakmai véleményünk szerint megfelelő alapot nyújt a további tervezéshez, kerületünket érintően az alábbi fejlesztési elképzelések figyelembevételével:</p> <p>1. <u>Komplex településkép védelem</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Területhasználatból eredő konfliktusok megszüntetése, új beruházások esetén a biológiai aktivitás érték megmaradjon. A kertvárosi részeken a beépítés intenzitása ne növekedjen. - Negatív városképi hatások csökkentése pl.: Wekerle telepen hulladékgyűjtők átalakítása, tájidegen építmények megszüntetése. - Természeti értékek megőrzése, erdőgazdálkodási feladatok. Pl.: Férihegyi repülőtérré vezető út mentén lévő erdőterületek közösségi funkcióval való ellátása. - Kispesti fő terek rehabilitációs programjának folytatása (Kossuth tér, Ötvenhatosok tere). Alközponti szerepeket betöltő területek megújítása (Gutenberg tér, Vásár tér, Gyórfy István tér). Üllői út menti térfal rendezése. <p>2. <u>Közlekedésfejlesztés</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kispesten több jelentős forgalmat lebonyolító sugár irányú út halad keresztül pl.: Üllői út, Ady Endre út, Nagykőrösi út. Jelentős közúti közlekedési hálózati hiány a haránt irányú útvonalak, melyek kialakítása is szükséges. - Kerületen kívüli, de Kispesten is érintő közlekedésfejlesztés az M0 körgyűrű, és a Külső Keleti körút megvalósítása, mellyel a környezeti hatások javulnak, és csökken a haránt irányú forgalom. - Körvasút menti körút megépítése a Határ úti, illetve a Nagykőrösi úti csomópontokban külön szintű keresztezéssel. - Forgalom intenzitást csökkentő célkitűzések pl.: Ady Endre úton lámpás csomópontok kiépítése. - Köttőpályás közlekedési hálózat fejlesztésének fontos eleme a 3-as metró és az 50-es villamos összekötése, a 42-es villamos vonalának meghosszabbítása a Gloriett lakótelepig, és az elővárosi vasút kispesti szakaszának megépítése, mellyel együtt a Kecskemét-Lajsmizsei 	<p>A vélemény szerint a koncepció a kerületre vonatkozóan megfelelő alapot nyújt a további tervezésekhez.</p> <p>A felsorolt kerületi fejlesztési elképzelések illeszkednek a koncepcióba, a felsorolt programelemeket a tervezés további szakaszában (stratégiai és operatív programozás), illetve az ITS készítése során lehet figyelembe venni.</p> <p>A vélemény alapján jelen dokumentumra vonatkozóan intézkedés nem szükséges.</p>

	<p>vasútvonal alatt az Üllői út és az Ady Endre út vonalában aluljáró épülne.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Intermodális központ kiépítése a Határ úti csomópontban, az aluljáró (IX. kerület) és a hozzá kapcsolódó közösségi közlekedési megállóhelyek környezetének rendezése. – Kerékpárút hálózat bővítése, P+R parkolók kialakítása indokolt. <p>3. <u>Energiahatékonyság és megújuló energiaforrások hasznosítása</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Egyre nagyobb az igény a lakossági és az önkormányzati intézmények energiafogyasztó-rendszereinek a korszerűsítésére, az energiatakarékos épületek kialakításának a kezdeményezésére. – Célszerű lehet külső kerületekben energia telepek létrehozása, az új építésű ingatlanok esetében közös energiaellátó központ alkalmazása, esetleg hőszigetelési koncepció kialakítása. <p>4. <u>Munkahelyteremtés lehetősége</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Kereskedelmi és szolgáltató szektor fejlesztése – Egyéb – jellemzően nem ipari – tevékenységek előnyben részesítése – Barnamezős területek hasznosítása 	
<p>Budapest Főváros XX. kerület Pesterzsébet Önkormányzat</p>	<ul style="list-style-type: none"> – A Budapesti Városfejlesztési Koncepcióhoz képest a BTK legnagyobb különbsége, hogy amíg az előbbi 2030-ig hosszútávon vizsgálja a város fejlesztési irányait, a BTK 2020-ig vizsgálja, ezért a prioritások is mások, hangsúly eltolódások jönnek létre. A két koncepció a Főváros esetében sajátos viszonyban van a megyék dokumentációihoz képest, ezért a kettőnek szorosan összefüggő tartalommal kellett készülnie. A koncepciót részletesnek, magas színvonalúnak tartom. <p>Az átfogó célok üdvözlendőek: élıhetőség, fenntarthatóság, esélyegyenlıség. Ezeket a célkitűzéseket szorosan, régióban, Pest megyével együttműködve, összehangolva képzelni el Budapest, mely a BTK-ban is megjelenik közös fejlesztési térképekkel.</p> <p>Az esélyegyenlıséghez hozzá tartozik a nehéz helyzetű városrészek feltérképezése is. A városi krízisterületek helyszíneit feltárja a koncepció, kezelési módjukat még nem részletezi. Pesterzsébeten krízis területet nem említ. A XX. kerületnek több olyan összefüggő területe van, amelyek ilyen szempontból veszélyeztetett területek.</p> <p>Előkerül a koncepcióban a kompakt város megvalósítása, mely a kis távolságokra elérhető szolgáltatásokat, munkahelyeket preferálja, ami Budapest fenntarthatóságának a záloga. Pesterzsébeten a beépítési intenzitás növelése, a vegyes használat elérése csak egyes, a pesterzsébeti központhoz közel eső területen, illetve jelentősebb terek mellett valósítható meg, a helyi sajátosságok figyelembe-vételével.</p> <ul style="list-style-type: none"> – A dokumentum 5 eltérő adottságú zónát határoz meg, amin belül az elővárosi és a duna-menti zónába tartozik a főváros XX. kerülete. Az elővárosi zóna a leginkább önmagában is vegyes zóna, amely ugyanakkor a legtöbb közlekedési, infrastrukturális problémával sújtott, illetve a zónán belül is nagyon eltérő adottságokkal, lehetőségekkel bírnak a valaha önálló, eltérő fejlettségű települések. A szabad, beépítetlen területek differenciált, egyéni megítélése, hasznosíthatósága, a lakótelepek komplex rehabilitációja közös érdekünk. – A Duna menti zóna prioritása miatt is jó kidolgozott, és részletezett, Pesterzsébet kiváló adottságú partjának rendbetétele, megnyitása iránt elkötelezett. Jónak tartjuk kiemelt 	<p>Intézkedést nem igényel.</p> <p>A javasolt téma a későbbi, programozási szakaszban kerül kifejtésre.</p> <p>Nem ellentétes a koncepcióval, kerületi településrendezési eszköz készítése során jelentkezik feladatként.</p> <p>Egyetértve a véleménnyel programozási szakaszban és az ITS-ben részletesen kerül kifejtésre.</p> <p>Intézkedést nem igényel.</p>

	<p>övezetként kezelni a Duna-partot, mint Budapest meghatározó adottságát. A Soroksári-Duna ágon a sport és rekreáció mellett a gyógyfürdő, ill. gyógy-turizmus fejlesztési irány is fontos, a fellelhető, kihasználatlan jódos-sós gyógyvízre alapozva.</p>	
	<p>– A külön részletezett célokkal (zajcsökkentés, környezet-védelem, látványvédelem, klímavédelem, hulladék-gazdálkodás) egyetértünk, kerületünk is a nehezen kezelhető problémák megoldásában érdekelt, a fejlesztési irányelvekkel egyetért.</p>	Intézkedést nem igényel.
	<p>– A közlekedés-fejlesztésről írt fejezetnél, bár a koncepció nem szólhat konkrét projektekről, a térképen leolvasható új közlekedési kapcsolatok megkönnyíthetik Pesterzsébet elérhetőségét, integrálását, ilyenek az új Duna-hidak, a körvasút, a gyorsvasút hálózat. Ezek mellett a meglévő hidak kapacitásnövelésére is (Gubacsi-híd) szükség lenne. A pesterzsébeti hajóállomás használhatósága kapcsán érdemes lenne átgondolni a települések közti sétahajózás felállításának, visszaállításának lehetőségét a soroksári Dunán.</p>	<p>Intézkedést nem igényel.</p> <p>A Galvani és Csepel-Albertfalvai hidak megvalósulásával a jelenleg a Gubacsi és Kvassay kis-Duna hidak irányonként 3 forgalmi sávós kapacitása irányonként 8 forgalmi sávra bővülne.</p> <p>A Soroksári Duna ágban közlekedési célú kikötő jogszabályi tiltás (sebesség korlátozása) következtében nem reális, azonban a rekreáció és turisztikai célú hajózás (csónakázás, sétahajózás) lehetséges.</p>
	<p>– Bevezető</p> <p>Budapest Területfejlesztési Koncepciója a dokumentum műfajánál fogva nagyvonalú fejlesztési elveket, átfogó célokat fogalmaz meg a térség jövőképeinek formálására, melyet széleskörű hatásvizsgálat előz meg. Csepel a Budapest Területfejlesztési Koncepciójába (BTFK) illeszkedő elvek mentén 2008-ban elkészült Integrált Városfejlesztési Stratégiájában ad számot hosszú- és középtávú fejlesztési irányelveiről, célkitűzéseiről. A kerület a fővárosi és agglomerációs kapcsolatrendszerben is jelentős, stratégiai fontosságú szereppel bír (Csepel IVS 2.2., 2.3. fejezete), melyet az azonos hatásvizsgálaton alapuló, összehangolt BTFK és a készülő Budapest Városfejlesztési Koncepció egyaránt érint.</p> <p>– Jelen véleményezés a következőkben kiemeli Budapest XXI. kerület Csepel szempontjából, a kerületfejlesztést érintő lényeges meghatározásokat és vizsgálja azok koherenciáját a kerület városfejlesztési elképzeléseivel, valamint kitér a koncepció általános elemzéseinek, értelmezésének vitatható elemeire.</p>	Intézkedést nem igényel.
Budapest Főváros XXI. kerület Csepel Önkormányzata	<p>– Csepel térségi szerepkörének bemutatása</p> <p>Véleményünk kifejtése előtt szükségesnek tartjuk Csepel, Budapest XXI. kerületének különleges, Duna-szigeti fekvése révén a fővárosi viszonylatban kiemelt helyzetének ismertetését:</p> <p>A kerületet minden oldalról víz veszi körül, a Duna főága és mellékága a Ráckevei-Dunaág. A kerület adottságai révén elszigetelt helyzetben van, csupán a pesti oldallal van szárazföldi megközelítése a meglévő Duna-hidakon keresztül. Budapest kerületeinek és Csepel-sziget településeinek átmenő forgalma a szűkös keresztmetszetű Gubacsi-hídra, Kvassay-hídra és a rajtuk átvezetett utakra (haránt irányban az Ady Endre útra, és a Csepelt átszelő gerincútra) koncentrálódik.</p>	Intézkedést nem igényel.
	<p>– A közösségi közlekedés is hasonlóan leterhelt. A H7-es hév a helyi és átmenő forgalmat egyaránt bonyolítja, végállomásának kedvezőtlen helyzete és kiépítetlen környezete (P+R, központi funkciók, csatlakozó járatok hiánya) folytán azonban mégsem képes a jelentkező közlekedési igényeknek, eleget tenni. Éppen ezért, a Csepel-sziget településeinek és</p>	Intézkedést nem igényel.

<p>vonzáskörzetében történő intenzitás-növelő beruházások a kerület úthálózati elemeit és infrastruktúráját érintően Csepel helyzetét jelentősen befolyásolják, meghatározzák jövőbeli fejlesztéseit, térbeli alakulását.</p> <p>A kerület jövőjének kedvező változása a vele kapcsolatban lévő települések indirekt fejlődését vonja mag után.</p>	
<div data-bbox="409 343 952 965" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="963 359 1366 941" data-label="Text"> <p>Csepel Budapest XXI. Kerülete, a Csepel sziget csúcsa, szoros a kapcsolatban van a Csepel Szigeti térséggel.</p> <p>Csepel városfejlesztési elképzelése Csepel Integrált Városfejlesztési Stratégiája alapján (IVS, 2008)</p> <p>Csepel fejlesztési lehetőségeit a kerületi Integrált Városfejlesztési Stratégia összegzi. A kerület főbb, összvárosi hatótávolságú és az agglomerációs települések szempontjából is jelentős fejlesztései között városközponti, lakóterületi, a városi zöldhálózat minőségjavulását, bővülését érintő rekreációs, szabadidős fejlesztések szerepelnek, továbbá potenciális barnamezős fejlesztési lehetőségekkel bír.</p> </div>	<p>Intézkedést nem igényel.</p>

1. ábra Csepel meghatározó térségi kapcsolatai

<p>– Kiemelt irányelvek, célkitűzések és azok véleményezése Csepel tekintetében (BTFK 2013) Csepel a BTFK-ban, az eddigi, jelenleg is érvényes zónás beosztással (átmeneti zóna) ellentétben a Duna menti és elővárosi zóna részét képezi. A területfejlesztési koncepció szerint (kivonat a <i>BTFK, 91.o.-ról</i>): „A koncepció a város két fő térségének átalakulását preferálja: - a Duna menti zónára és - az átmeneti zónára fókuszál.”(idézet) A koncepcióban felsorolt területfejlesztési alapelvek és prioritás megfogalmazásában Csepel az átalakulásban preferált térség részeként szerepel.</p>	<p>Jelen koncepció a főváros hatályos településrendezési és településfejlesztési eszközeiben alkalmazott zónarendszerre épül, erre vonatkozóan változás nem történt.</p>
<p>Csepelt érintő beavatkozások a BTFK-ban (kivonat a BTFK-ból) Észak- Csepel és Háros fejlesztése kapcsán kiemelten fontos, hogy a BTFK-ban leírt normatív városfejlesztési finanszírozás elve érvényesüljön.</p>	<p>Intézkedést jelen dokumentumban nem igényel.</p>
<p>A turizmus, mint gazdasági húzóágazat tekintetében a BTFK kiemeli a termálvíz gazdasági hasznosítási lehetőségeit, és az egészségturizmust. Csepel Duna-szigeti fekvésével budapesti viszonylatban is jelentős nagyságrendű vízparti kapcsolattal bír. Termálvíz-kincs potenciáljának hasznosításával, a városon belüli nagyarányú vízparti kapcsolatok hozzáférhetőségeinek javításával, Duna-parti szabadidős zónák és az ehhez kapcsolódó szolgáltatások, vendéglátóhelyek kialakításával juthat érvényre.</p>	<p>Egyetértünk, az észrevétel intézkedést nem igényel.</p>
<p>– A budapesti gazdasági térség határainak újradefiniálásával, funkcionális nagyvárosi térségként való újraértelmezésével új partnerségi hálózatok kiépítésével a kerület tovább erősíthetné elővárosi kapcsolatait. Ezek irányításában a sajátos helyzet és ennek kezelésére alkalmas differenciált eszközökkel dolgozó szakmai csoport létrehozása segíthet.</p>	<p>Egyetértünk, az észrevétel jelen dokumentumban intézkedést nem igényel.</p>
<p>– Csepel és a vele kapcsolatba kerülő agglomerációs települések közös tématerületekre koncentrált fejlesztési tervekkel és megállapodásokkal, együttesen fellépve erősíthetik egymás programjait. A kerület szempontjából és a BTFK-ban jelölve Budapest egésze szempontjából is kiemelten fontos ezen kapcsolatok észak-dél irányú, Duna menti szerveződése. Emellett fontos számunkra a haránt irányú kapcsolatfejlesztés, például új déli Duna híd, vagy M0 esetleges szerviz útja, a közigazgatási határ és M0 közötti terület feltárására</p>	<p>A koncepció fontos eleme a Körvasút menti körút részét képező új déli Duna híd (Csepel-Albertfalva Duna híd). Az egyes területek feltárását biztosító úthálózati elemek – pl. M0 szerviz út - nem képezi a területfejlesztési koncepció részét, hanem a településrendezés feladata lehet kerületi terveszközben.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Ugyanilyen módon kihat a kerületre Budapest és Pest megye munkamegosztásos működési elven összehangolt, koordinált fejlesztéspolitika megvalósulásának lehetősége. 	<p>Egyetértünk, az észrevétel jelen dokumentumban intézkedést nem igényel.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – A versenyképesség növelése érdekében a koncepció szorgalmazza a nemzetközi szervezetek letelepedését, a nemzetközi K+F+I kapcsolatok erősítését, melyeknek az átmeneti zónában létrejövő új mellékközpontokban jelöl ki helyet. Szükségesnek tartjuk Csepel központjának is ilyen irányú fejlesztését is. 	<p>Csepel központ elsősorban vegyes lakó, kereskedelmi szolgáltató, és közszolgáltatási funkciókkal rendelkezik. A gazdaságfejlesztés Csepel esetében elsősorban a meglévő gazdasági (nagyreszt barnamezős) területekre koncentrálnak, de a szükséges műszaki infrastruktúra-fejlesztések követően Észak-Csepel területe a jelölt funkciók befogadására is alkalmas lehet.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – A dokumentum az eltérő jellegű, funkciójú és sűrűségű urbánus zónákban (Csepel és agglomerációja) a zóna jellegéhez igazodó integrált közlekedési rendszerek létrehozását kezdeményezi. A helyváltoztatási igények csökkentésére vegyes területhasználatú városi területeket javasol, mellyel egyetértünk. 	<p>Intézkedést nem igényel.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – A munka a csepeli Hév esetében is tapasztalható vasút elvágó hatásának oldását irányozza elő, melynek enyhítésére javaslatot tesz a város gyűrűs szerkezetének kiterjesztésére. A haránt irányú hálózat bővítésével a belső kerületek forgalma is enyhül. Csepel esetében ez az Albertfalva- Galvani hidpár megépülését kell eredményezze. E hidpárral szemben meghatározóbb a Budafoki – Galváni hidak megépítéséhez kapcsolódó ún „Körvasút menti körút” megépítése. 	<p>Az észrevétel intézkedést nem igényel, a koncepció tartalmazza.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Előirányzott a logisztika minőségi fejlesztése Csepelen. A már meglévő Szabadkikötő mellett a városhatár közelében új kikötő létesítésére kínál lehetőséget. És a várost elkerülő vasúti gyűrű kiépítését irányozza elő. Ezen javaslat tovább vizsgálendő, különös tekintettel a Szabadkikötő 70 éves koncesszió keretében folyó fejlesztése ismeretében. 	<p>Egyetértünk, az észrevétel intézkedést nem igényel.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Elsősorban említi a kötőpályás közlekedési elemek mentén jelentős nagyságrendű fejlesztési területek kijelölését. 	<p>Intézkedést nem igényel.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – A még beépítetlen városi területeket a koncepció továbbra is szigorúan szabad területként jelöli meg és egy a várost körbefogó parkgyűrű meghosszabbítását tűzi ki célul. E tekintetben Észak-Csepelt potenciális parkterületként kezeli. A szigetszerűen elhelyezkedő városi parkok zöldfelületi rendszerébe történő bekapcsolásával. Észak Csepel vonatkozásában, csak park fejlesztést előirányozni pazarlás egy városias környezet közepén lévő mintegy 210 ha terület esetében. 	<p>Az európai nagyvárosok összehasonlításában Budapest zöldterületi ellátottsága meglehetősen kedvezőtlennek mondható, ezért indokolt az észak-csepeli városi park helybiztosítása. Távlatban ez egészíti ki a városi parkgyűrűt. A tervezett városi parktól délre levő területek fejlesztését is előirányozza a koncepció, de ezt meg kell, hogy előzze a megfelelő műszaki infrastruktúra kiépítése.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – A koncepció a fejlesztés elsődleges területeiként – a zöldmezős beruházások teljes kizárásával- elsősorban az átmeneti és Duna-menti zónákban jelenleg alulhasznosított iparterületeket jelöl meg. Ezzel a fejlesztési tervekben rögzített fejlesztési lehetőségek magas kínálatának racionalizálását kívánja elérni. 	<p>Intézkedést nem igényel.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – A zöldmezős beruházásokat csak kivételes esetekben enged: – Észak-Csepelen található összefüggő zöldfelületet a város központjához való közelsége és különleges szerkezeti helyzete miatt csak összvárosi érdek szempontjából előnyös beruházás 	<p>Intézkedést nem igényel.</p>

<p>esetén támogatja. Az elővárosi zónában új beépítést enged a mára kezelhetetlenné vált volt zártkertek területére). Csepel – Háros mintegy 270 ha területén az elmúlt 20 évben kialakult rendezetlen állapot szociális és társadalmi feszültségeket eredményez, melynek feloldásáról városfejlesztési, városrendezési eszközökkel is segíteni szükséges.</p>	
<p>A Duna kapcsolattal rendelkező barnamezők új „waterfront” fejlesztései egy a gazdaságilag is befolyásos, tágabban értelmezett, új rekreációs-közösségi szinterek lehetnek. Ehhez a sérült partszakaszok rehabilitálása, a talajszennyezett területek kármentesítése és a víz-város gyalogos kapcsolatainak megteremtése nélkülözhetetlen.</p>	<p>Egyetértünk, a koncepció tartalmazza, intézkedést nem igényel.</p>
<p>– Az új mellékközpont-rendszer kialakításánál új elemként megjelenik Albertfalva és Gubacsi dűlő központja. Ezzel szemben, mint írtuk korábban, javasolt Csepel központ fejlesztése a közösségi közlekedés fejlesztések (M5 és 3-as villamos) függvényében.</p>	<p>A tervezett mellékközpont pontos területi lehatárolása a TSZT feladata, a tervezett infrastruktúra fejlesztés függvényében kialakuló hídfőhelyzet a területet erre predesztinálja. Csepel-észak területe jelen koncepció szerint is fontos eleme a differenciált központrendszernek, de ezt meg kell, hogy előzze a megfelelő műszaki infrastruktúra kiépítése.</p>
<p>– A koncepció előnyben részesesíti azokat a differenciált munkahelyi területeket, amelyek a gazdasági szerepkörhöz szükséges sokrétű területi kínálatot szolgáltatnak. <i>Megítélésünk szerint a volt Csepel Művek területe is ilyen!</i></p>	<p>Egyetértünk, az észrevétel intézkedést nem igényel.</p>
<p>Budapest stratégiai céljai (BTFK 8. oldal)</p> <p>– Budapest sajátosságai alapján stratégiai céljai között szerepel a hatékony városszerkezet kialakítása (kompakt város), a kezdeményező, együttműködő terület-, város-, és térségfejlesztés. A két fogalom kiemelésének oka, a fejezetek tartalmi fontosságának kihangsúlyozása, bővítése.</p>	<p>Egyetértünk, az észrevétel intézkedést nem igényel.</p>
<p>Kompakt város</p> <p>– A Kompakt város ideájának elérése a koncepció több szempontból tárgyalt része. Hangsúlyozásra kerül a barnamezős területek revitalizációja, a zöldterületek szabadon tartása, a közlekedési hálózati elemek ésszerű fejlesztése, ami a kerületi iparterületek (Weiss Manfréd, Papírgyár, Szabadkikötő), a főváros tartalékterületként emlegetett Észak-Csepel, és a közúti elemek (stb.) révén Csepel szerkezeti felépítését, élıhetőségét alapvetően meghatározzák.</p> <p>– Ugyanakkor a kompakt város koncepciója nem értelmezhető Csepelre általában, vagy nem foglalkozik kellő mértékben a kevésbé intenzív lakóterületek, kertvárosias területek kezelésének lehetőségeivel.</p>	<p>A koncepció Csepel esetében is foglalkozik a nevesített területekkel, jelöli a területi tartalékokkal rendelkező, illetve a rendezetlen területeket, és megfogalmazza az azokkal kapcsolatos teendőket, feladatokat.</p>
<p>Ilyen, a kompakt város elvével megfojtott terület a csepeli Háros jelenleg külterületi mezőgazdasági övezete. Az illegálisan, rendezetlenül beépült, mintegy 2000 fő szociálisan hátrányos helyzetű lakosú Duna-parti terület rendezése egyben fővárosi érdek. A területtel kapcsolatban álló térségi jelentőségű vízbázis védelme elsődleges szempont, de belterületbe vonás nélkül a közművesítés, csatornázás továbbra is megoldatlan kockázati tényezőt jelent.</p>	<p>Csepel-Háros esetében a kompakt város elve a koncepció szerint azt jelenti, hogy ésszerű ütemezés és a szükséges, önkormányzati feladatot jelentő alapellátás biztosítása mellett kerülhet csak fejlesztésre.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - A zöldmezős fejlesztés fogalmát és lehetőségét ilyen esetekben a dokumentum stratégiai céljaitól eltérően, egyéb szempontok számbavételével, megfontoltan kell alakítani. 	<p>Egyetértünk, az észrevétel intézkedést nem igényel.</p>
<p>Kezdeményező együttműködő fejlesztés</p> <ul style="list-style-type: none"> - A város- és térségfejlesztés megvalósításához a munka egy intézményrendszer kidolgozását vázolja. A fejlesztési feladatok ellátását egy stratégiai város- és területfejlesztő szervezet hivatott végezni, melynek forrásairól egy létrehozandó budapesti fejlesztési alap gondoskodna. A koncepció vázlatosan ábrázolja ezen bevételek eredetére vonatkozó elképzeléseket, azonban az intézmény szervezeti felépítéséről kevés az ismertetés. A szervezeti tagok köre általánosan megfogalmazott, de az írás nem részletezi sem a tagok szerepvállalásának súlyát, sem politikai vagy szakmai eredetét. - Hiányoljuk a kerületi önkormányzatok szerepének, részvételének megfogalmazását. 	<p>A koncepció egyértelműen állást foglal az intézményrendszer fejlesztésére vonatkozóan, javaslatot tesz a hiányzó városfejlesztési vonatkozású stratégiai és operatív struktúrák felállítására, ugyanakkor ennek pontos meghatározása az operatív programozás és az ezt követő szervezettefejlesztési projektek kidolgozása keretében történhet meg. A stratégiai szervezetben képviselői jogkörrel rendelkező tagok között a dokumentációban szerepelnek a kerületek, – azonban a szervezet pontos működésének kidolgozása, közte az egyes tagok döntéshozói és szakmai szerepe, hatásköre a későbbi intézményfejlesztési projekt keretében kerülnek pontosításra.</p>
<p>A koncepció általános értékelése</p> <p>A koncepcióban felvázolt iránymutatások a fenntartható fejlesztés alapelveinek eleget téve széles aspektusban alkotnak jövőképet. A koncepció kitekintés; koherens elképzelések bekapcsolása és példák híján - a területi vonatkozású jelölésektől eltekintve- nem emeli ki a csak Fővároshoz kapcsolható, a többi megyei tervtől eltérő jellegű elemeket, elméleti megfontolásokat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▫ A koncepció legnagyobb hiányossága abban áll, hogy bár a Budapestre, mint a megyék tervrendszerébe illeszthető területi egységre készült, csak néhány oldalas, rövid tartalommal (3., 4. fejezet) tér ki Budapest funkcionális várostérség összehangolt feladatainak tárgyalására. Budapest területi koncepciójában nagyobb hangsúlyt kíván a nemcsak irányelvek mentén megfogalmazott, agglomerációval, régiókkal a létező és kialakítható együttműködési lehetőségek, partnerségi fejlesztések és az erre vonatkozó megalapozó tanulmányok megjelenítése. Szükséges lenne Budapest területi határain átnyúló, agglomeráció, Pest megyei és Országos Területfejlesztési koncepciók szintjén megfogalmazott közös érdekeltégi területek BTFK-ba történő beépítése. ▫ Az írásban általánosan kialakított területfejlesztési elképzeléssel találkozunk, de ez végső javaslataival nem jelöli meg a célkitűzéseknek megfelelő prioritásokat. Az érdemes beavatkozási pontok a szövegből nem, csak a mellékelt grafikákról olvashatók le. Azonban az ábrák a fejlesztési témakörök rangsorolása nélkül csak a beavatkozás viszonylagos helyét jelölik ki, abban sorrendiséget nem állítanak fel. ▫ A koncepcióban leírt irányok, célkitűzések térbeli leképezéséről a területfelhasználás 	<p>Mind a helyzetértékelés, mind javaslati dokumentáció beazonosítja azokat a fejlesztési irányokat, mely Budapest számára kiemelten fontos és /vagy komparatív előnyöket jelent, így a koncepcionális területi irányok, fejlesztési zónák mellett megjelennek benne a sajátos ágazati fejlesztési elvek és irányok is (közlekedés, K+F, turizmus, stb.). Az észrevétel intézkedést nem igényel.</p> <p>A koncepció az irányelveket határozza meg, a partnerekkel történő egyeztetések alapján a stratégia és az operatív program kialakítása során történik meg az együttműködési platformok intézményesítésének kidolgozása, fókuszterületeinek részletesebb meghatározása. Pest megye különösen fontos partner a hatékony koordinációs mechanizmusok közös kialakításában. A BTFK kiemelt térségfejlesztési zónákat ugyan megemlíti (pl. Liszt Ferenc Nemzetközi repülőtér gazdasági zónája), de az operatív tervezés feladata a tématerületenként valószínű eltérő – és alapvetően nyitott – partnerségi struktúrák és mechanizmusok kialakítása. Hangsúlyozni szeretnénk a helyi önkormányzatok szerepét az alulról jövő együttműködési struktúrák kialakításában, ezt a folyamatot a Főváros támogatni kívánja, de semmiképp nem javasolt a fenntarthatóság miatt a top-down megközelítés.</p> <p>Az észrevétel intézkedést nem igényel.</p> <p>A koncepció irányelveket határoz meg. A javasolt általános eszközök, beavatkozások, valamint a mellékelt grafikákon megjelenő beavatkozási területek (fejlesztési projektek, akcióterületek) az operatív programozás alapján kerülnek pontosításra, prioritálásra. Az észrevétel intézkedést nem igényel.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▫ A koncepcióban leírt irányok, célkitűzések térbeli leképezéséről a területfelhasználás 	<p>Ahol a javaslatok jellege lehetővé tette a térképi, koncepcionális szintű,</p>

<p>alapelveit lefektető koncepción (IV. fejezet), és néhány egzakt összvárosi jelentőségű helymegjelöléssel bíró példán túl legfőképp a munkaanyag szemléltető ábráinak térképes grafikáiból nyerünk konkrét, ha csak vázlatosan is, helyhez köthető elképzeléseket.</p>	<p>összfővárosi léptékben is stratégiai jelentőségű elképzelések bemutatását, az a dokumentációban szerepel. A rajzi munkarészek nem kizárólag illusztráció céljából készültek, hanem a tartalmak megjelenítését, közvetítését szolgálják – több esetben részletes kíséző szöveg nélkül. A területfelhasználás részletesebb leképezése a Településszerkezeti terv készítése keretében történik. Az észrevétel intézkedést nem igényel.</p>
<p>– A térképek azonban gyakran hiányosak, nem egyértelműek vagy épp ellentmondásos tájékoztatást adnak. (lásd: Hibajegyzék melléklete)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▫ A tervdokumentumban ellentmondásként jelenik meg, hogy a XXI. kerületet hol az átmeneti, hol a Duna-menti zóna részeként emlegeti. Mivel a zónás beosztás területi lehatárolásai koncepcionális intézkedéseket és megvalósítási eszközrendszert vonnak maguk után, ezek pontos meghatározása, koherenciája a dokumentum egészére kiterjedően számottevő fontossággal bír. 	<p>Jelen koncepció a főváros hatályos településrendezési és településfejlesztési eszközeiben alkalmazott zónarendszerre épül. Csepel területe adottságai révén részben a Duna menti, részben az átmeneti tartozik, ennek megfelelően emlegeti a koncepció.</p>
<p>Összegzés A kerület észrevételei, összegző megjegyzések <i>A kerületet érintő átdolgozásra, javításra kért dokumentumrészeket és azok indoklását jelen véleményezés mellékletébe foglalt hibajegyzék tartalmazza.</i> A BTFK-ban általánosan megfogalmazott irányelvek egy fenntarthatóbb város lehetőségét vetítik előre, amelyek többnyire összhangban vannak Csepel elképzeléseivel.</p>	<p>Intézkedést nem igényel.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • A tervdokumentumban mindenképp rögzíteni kell az alapvető stratégiai céloktól való eltérés lehetőségét az összvárosi érdekű eseti kivételek felsorolásával; pl. csepeli Háros terület belterületbe vonása a zöldmezős beruházások tiltása ellenére. 	<p>A koncepció módosítása erre vonatkozóan nem indokolt, mivel nincs szó „tiltás”-ról, hanem preferenciákról. A csepeli Háros területe rendezendő területként szerepel, ésszerű ütemezés és a szükséges, önkormányzati feladatot jelentő alapellátás biztosítása mellett kerülhet sor fejlesztésre.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • A munkában gondosabb megjelenítést igényel a partnerségi viszonyok ábrázolása (együtműködések a Ráckevei –Duna ág mentén is) és a zónás beosztás. Csepel iparterületeinek fejlődése nem függhet a zónás beosztás területi határaitól, a megújulás lehetőségét besorolástól függetlenül biztosítani kell. 	<p>Csepel iparterületeinek fejlesztése nem függ a zónarendszertől, aminek a vélemény szerinti értelmezése eltér a koncepcióban leírtaktól. A Munkahelyek fejlesztési térségei c. ábra tartalmazza a csepeli iparterületeket is.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Az együttműködő, kezdeményező város- és területfejlesztés megvalósításához a koncepció új fejlesztési társaság megalakítását javasolja (stratégiai város- és területfejlesztő szervezet). A tagok köre általánosan megfogalmazott, de az írás nem részletezi sem a tagok, kerületek szerepvállalásának súlyát, sem politikai vagy szakmai eredetét, ennek pótlása nélkülözhetetlen. 	<p>A stratégiai szervezetben képviseleti jogkörrel rendelkező tagok között a dokumentációban szerepelnek a kerületek, – azonban a szervezet pontos működésének kidolgozása, közte az egyes tagok döntéshozói és szakmai szerepe, hatásköre a későbbi intézményfejlesztési projekt keretében kerülnek pontosításra.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Bővebb kifejtést érdemel a kertvárosias, és a belvárosi beépítettségétől eltérő, kevésbé intenzív lakóterületek kompakt kialakításának szempont- és eszközrendszere. 	<p>Budapest 2030 hosszú távú városfejlesztési koncepció részletesen tartalmazza, a területfejlesztési koncepció súlypontja - műfajából adódóan - a gazdaságfejlesztés, nem a településrendezés.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • A koncepcióban két új mellékközpont jelenik meg a Gubacsi dűlőnél és Albertfalva környezetében. A kerület szerint mellékközpont elhelyezése nem itt, hanem a két hely által kijelölt felezőponton lenne ésszerű (Corvin út-Teller Ede út-Weiss Manfréd út 	<p>A tervezett mellékközpontok pontos területi lehatárolása a TSZT feladata, a tervezett infrastruktúra fejlesztés függvényében kialakuló hídfőhelyzet a területeket erre predesztinálja. Csepel-észak területe</p>

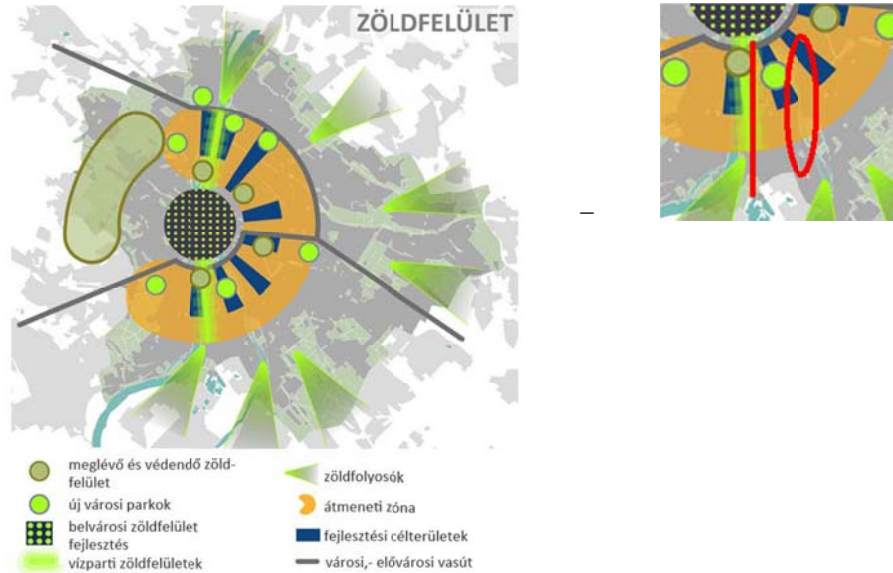
<p>találkozása), amely központképzés egyben Csepel északi részének fejlesztésével is összekapcsolódhat. Mellékközpontként a kerület ezt a helyet javasolja kijelölni.</p>	<p>jelen koncepció szerint is fontos eleme a differenciált központrendszernek, de ezt meg kell, hogy előzze a megfelelő műszaki infrastruktúra kiépítése.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Csepel városfejlesztési lehetőségei közlekedési kapcsolatainak adottságaitól függenek. A kerület szárazföldi elérhetőségét Budapest irányába pusztán két híd biztosítja (Kvassay és Gubacsi híd), miközben az agglomerációs térségekből jelentős átmenő forgalmat bonyolít. A kerületi fejlesztések origója az új közúti és közösségi közlekedési elemek létrehozása (Gubacsi-, Alberfalvai hídpar, Hév, vonalának meghosszabbítása, P+R parkoló, kikötő-fejlesztések) A Gubacsi és Alberfalvai híd megépítése elsődleges szempont. 	<p>Egyetértünk, az észrevétel intézkedést nem igényel, a koncepció tartalmazza.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • A koncepció hiányolható része egy a magasházak építési lehetőségeit elemző fejezet. A munka így egy évek óta konfliktusok középpontjában álló kérdést hagy említés nélkül, kezeletlenül, amely a hosszú távú fejlesztési koncepció részét kell képezze. Csepel területi érintettsége az ügyben meghatározó. 	<p>A magasházak témakörét a TSZT-ben és az FRSZ-ben kell a Budapest 2030 koncepció alapján tárgyalni.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • A koncepció irányelvei és célkitűzései jók és sokrétűek, de túlzottan általánosak. A tervdokumentumban folyamatos kettősség érzékelhető, ami az eltérő nézőpontból vizsgált átfogó irányelvekből és a Budapest Városfejlesztési Koncepció helyzetelemzéséből származó direkt megközelítésből adódik. A két lépték között van helye a Főváros területi specifikumait leíró koncepcionális javaslatnak. 	<p>Mind a koncepció helyzetértékelése, mind a javaslati dokumentáció beazonosítja azokat a fejlesztési irányokat, mely Budapest számára kiemelten fontos és /vagy komparatív előnyököt jelent (közlekedés, K+F, turizmus, stb.), és a tématerületek jellegének megfelelően - ahol erre lehetőség van - a területi leképezésre is koncepcionális javaslatot ad. Az érdekeltek magas száma és a tervezési tér komplexitása ugyanakkor a célok szintjén még nem lehet kellőképpen specifikus. Az általános koncepcionális irányelvek meghatározását követően stratégiai és operatív programozási fázis következik, melynek keretében a prioritások és intézkedések kidolgozása történik meg.</p>

Hibajegyzék:

– **A terület észrevételei alapján javítást kért ábrák, megállapítások:**

A jövőképről szóló fejezetben a térképes jelölésekből - így következésképp magából a koncepcióból- hiányzik a Csepelt érintő vízparti zöldfelületek és zöldfolyósok jelölése a Ráckevei-Soroksári-Duna ág mentén.

7. oldal ábrasorában ábrázolni kérjük a Csepelt érintő vízparti zöldfelületek és zöldfolyósok kijelölését a Ráckevei-Soroksári-Duna ág mentén.

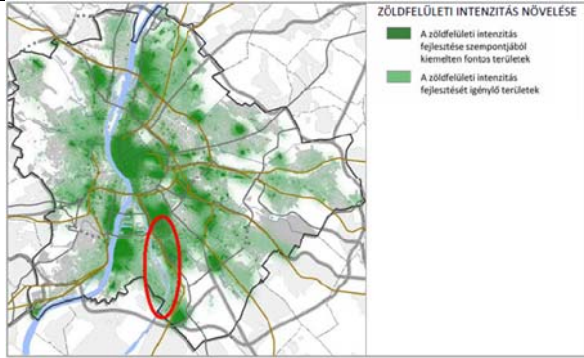

A Budapest jövőképe c. fejezetet illusztráló (7. oldal) képanyagban a tervezett és meglévő elemek keverednek. Nem helyénvaló a munkahelyi koncentráció jelölése a tervezett elemekkel egyenrangú felsorolásban.

A zöldfelületi rendszer jövőkép ábrája koncepcionális séma ábra. A kért ábrázolások a készülő TSZT feladatkörébe tartoznak.

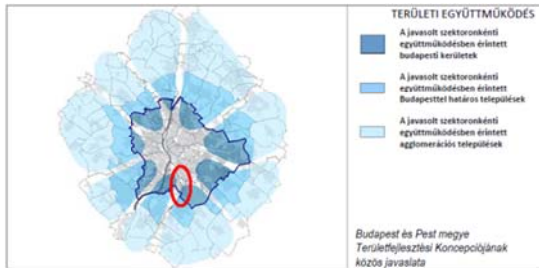
A sémaábra a belső zónában jelöli a munkahelyi koncentrációt, ami a foglalkoztatottak számát jelenti. Nem csak a mai helyzetet, hanem a jövőbeni állapotot is bemutatja, mivel nem cél ennek a megváltoztatása.

<p>– A 60. oldal ábrájáról hiányzik a Ráckevei-Dunaág ökológiai kapcsolataira és vízfolyás-revitalizációjára vonatkozó jelölés.</p> <p>Ezen a helyen Budapest zöldhálózatának nélkülözhetetlen részeként jelenleg is összefüggő part menti zöldfelületek találhatóak, melyek a kerületi IVS-ben (6.5 fejezet) is megfogalmazott rekreációs- és sportfejlesztések lehetősége rejlik. Amint a BTFK-ban is szerel (49 oldal):</p> <p><i>„... a Duna menti zóna északi és déli térségében, valamint a szigeteken még potenciális természetközeli területek állnak e célból rendelkezésre. A zöldebb és élhetőbb Budapest lehetséges jövőjének záloga ezekben a területekben is rejlik.”</i></p> <p>A Ráckevei-Soroksári-Duna ág menti revitalizációs beavatkozások, mint Budapest egy máig természetes, közvetlen Duna kapcsolata mindenképp, minden ábrán a megyei terv részét kell képezze.</p>	<p>A kifogásolt ábra nem a zöldfelületi kapcsolatokról, a vízfolyások revitalizációjáról szól, hanem a zöldfelületi intenzitás növelésének szükségességéről. Mivel valóban természetközeli területek állnak itt rendelkezésre, nem a zöldfelület intenzitás javítása a szükséges, hanem a rekreációs fejlesztés. A 37. oldalon ennek megfelelően ábrázolásra került a Ráckevei-Dunaág.</p>

A 26. oldalon található kép alapján a terv nem javasolja a Ráckevei-Dunaág menti partnerkapcsolatokat. A jelölés térségi kibővítését kívánjuk.

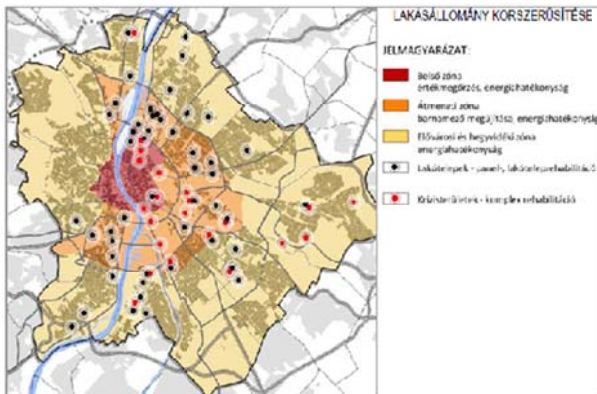
Az ábra a koncepcionális műfajhoz tartozó részletezettségű, javítást nem igényel.

A tervben ellentmondásként jelenik meg, hogy a XXI. kerületet hol az átmeneti, hol a Duna-menti zóna részeként emlegeti. A munka hektikusan kezeli a zónák szerinti terüleetspecifikus eszközök felsorolását; az átmeneti zónában kitér a barnamezők hasznosítására, míg ezt a Duna menti zóna esetében már nem említi (69., 70. oldal). (A probléma a 85. oldal ábráján is felmerül.)

Jelen koncepció a főváros hatályos településrendezési és településfejlesztési eszközeiben alkalmazott zónarendszerre épül. Csepel területe adottságai révén részben a Duna menti, részben az átmeneti zónába tartozik, ennek megfelelően kezeli a koncepció.

Az ábra és a szöveg pontosításra került az alábbiak szerint:

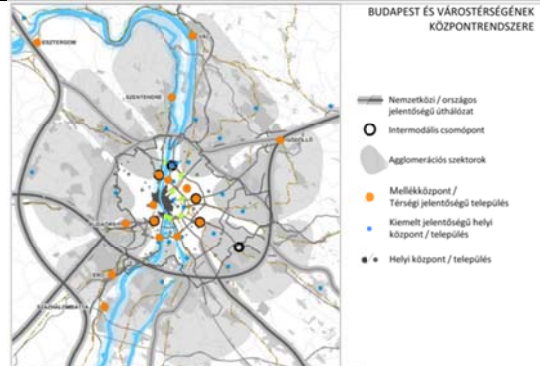

JELMAGYARÁZAT:

- Belső zóna értékmegőrzés, energiahatékonyság
- Átmeneti zóna barnamező megújítása, energiahatékonyság
- Elővárosi és hegyvidéki zóna energiahatékonyság
- Duna menti zóna határa
- Lakótelepek - panel-, lakóteleprehabilitáció
- Krizisterületek - komplex rehabilitáció

„A Duna menti zóna a lakásállomány szempontjából több eltérő karakterű területre oszlik, tulajdonságai a szomszédos zónákéval azonosak.”

A Csepel az átmeneti zónában környezetében. Csepel a Duna menti zónában környezetében. A kerület szerint mellékközpont elhelyezése nem itt, hanem a két hely által kijelölt felezőponton lenne ésszerű (Corvin út-Teller Ede út-Weiss Manfréd út találkozása), amely központképzés egyben Csepel északi részének fejlesztésével és összekapcsolódhat. Mellékközpontként a kerület ezt a helyet javasolja kijelölni.

A tervezett mellékközpontok pontos területi lehatárolása a TSZT feladata, a tervezett infrastruktúra fejlesztés függvényében kialakuló hídfőhelyzet a területeket erre predesztinálja. Csepel-észak területe jelen koncepció szerint is fontos eleme a differenciált központrendszernek, de ezt meg kell, hogy előzze a megfelelő műszaki infrastruktúra kiépítése.

		
<p>A dokumentumból hiányzik a kompakt város fogalmának meghatározása, és a fogalom értelmezése a város különböző jellegű, beépítésű területein. A sokszor hivatkozott fogalom a munka világos értelmezhetőségének záloga.</p>		<p>A kompakt város elve olyan szemléletet tükröz, amely szerint a város növekedését nem horizontális bővítés során kerül biztosításra, hanem a belső erőforrások hasznosításával. A vegyes és hatékony földhasználat biztosítja a szükséges települési funkciókat. Másik fontos szempont a hatékony infrastruktúra működtetése, ami a fenntarthatóság egyik fontos feltétele.</p>
<p>– Véleményem szerint a készülő területfejlesztési koncepció szorosan összefügg a közelmúltban elfogadott városfejlesztési koncepcióval, ezért ismételten kérem, hogy a végleges városfejlesztési koncepció 1 pld. papíralapú és 1 pld. CD/DVD dokumentációját szíveskedjenek megküldeni abból a célból, hogy az irodánkban áttanulmányozhassuk és elhelyezhessük.</p>		
<p>Budafok-Tétény Budapest XXII. ker. Önkormányzata</p> <p>A fővárosi honlapon található tárgyi dokumentáció áttanulmányozása alapján az alábbi véleményt adom:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mint már a Településszerkezeti terv előzetes véleményezésekor jeleztem, fontosnak tartom koncepcionális szinten is foglalkozni az alábbi kerületünket érintő problémákkal: – A jelenlegi TSZT-be meghatározott területfelhasználás kerületünkben több helyen is eltér a valós területfelhasználástól. Több olyan terület is van, ahol a jelenlegi TSZT-ben meghatározott területfelhasználás a távolabbi jövőben sem valósítható meg. (Pl. véderdő övezetben közművek helyezkednek el, ahol a fa ültetése tiltott.) A megvalósíthatatlan területfelhasználások a tulajdonosoknak kárt okoznak, ezért közös érdekünk, hogy a területfejlesztési koncepcióban és az új TSZT-ben ezen területeken megfelelő területfelhasználás kerüljön kijelölésre. 		<p>Nem a koncepció kérdéskörét érintő észrevétel, a véleményező által is említett TSZT feladata.</p>
<p>Az anyag rendezetlen lakott területként jelöli az Óhegyi térség területét, mely kerületünkben a legjelentősebb alacsony intenzitású lakóterületi fejlesztési terület. Véleményem szerint a fővárosnak megalapozott koncepcionális megoldási javaslatot kellene nyújtani a családi házas lakóövezetek fejlesztésére. Jelenleg az anyagban szereplő azon megállapítás, hogy a cél a „beépítés terjeszkedésének a megállítása”, nem oldja meg a már spontán beépült területek megfelelő irányú fejlődését, és nem ad választ a családi házas lakóterületekre nyitott lakossági rétegek igényeinek kielégítésére.</p>		<p>Nem célja a koncepciónak a „spontán” beépítések legalizálása, de az egykori zártkertek területeit a koncepció is a differenciált lakás kínálat biztosításához kertvárosias térségként figyelembe veszi. Ezeknek a területeknek az igénybevétele azonban csak ésszerűen ütemezetten lehetséges, megfelelő műszaki és intézményi infrastruktúra biztosítása mellett.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Kérjük a 42. oldalon szereplő térkép „közösségi közlekedési infrastruktúra fejlesztést igénylő fejlesztési célterületek” jelölését kiterjeszteni a Gyár utca térségére, és összhangba hozni a 39. oldalon a kerületünk területén jelölt „vegyes területhasználatba illeszthető munkahelyek fejlesztési térsége” általi lehatárolással. 	<p>A célterületek kijelölésének elsődleges szempontja a használaton kívüli barnamezős területek újra hasznosítása volt. Ide a Gyár utca menti térség volumene nem illeszkedik.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Az 53. oldalon szereplő térképen a „komplex rehabilitációt igénylő lakótelepek jellemző térsége” jelet kérjük a Leányka utcai lakótelep térségét is ábrázolni. 	<p>„A lakóterületi fejlesztési lehetőségek” című térképen a Leányka utcai lakótelep, mint „komplex lakótelepi rehabilitáció” szerepel. Az észrevétel a lakótelep méretéből és a térkép léptékéből adódhat. A térképet nagyobb léptékben szerepeltetjük a dokumentumban.</p> <p>Komplex lakótelepi rehabilitáció</p>
<ul style="list-style-type: none"> – A 61. oldalon található térképen nincsenek a kerületünkben áthaladó M0, M6 autópályák, valamint a 30a, 40a vasútvonalak mentén jelölve, hogy azok környezete is zajvédelmi beavatkozást érintő területek. Kérjük a jelölést a fenti nyomvonalak mentén pótolni. – Ugyanezen térképen kérjük felülvizsgálni a „területhasználat optimalizálása, védelmi beavatkozások az üzemi területeknél” jelkulccsal jelölt lehatárolásokat. 	<p>A koncepció léptékénél fogva a jelentősebb zajkonfliktussal érintett területek kerültek ábrázolásra. Ennélfogva a rajz az M0, M6 és az említett vasútvonalak mellett azokat a területeket jelöli, ahol jelentősebb lakószűrűség tapasztalható (lásd Budapest városfejlesztési koncepció helyzetelemzése).</p> <p>A „területhasználat optimalizálása, védelmi beavatkozások az üzemi területeknél” jelkulccsal jelölt lehatárolás azokat a térségeket ábrázolja, ahol előfordulnak üzemi területek lakóterületekkel szoros közelségben. A terv koncepcionális szintjéből adódóan nem indokolt a részletesebb konfliktusfeltárás és javaslattevés.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – A 64. oldali térképen kérjük „rekultiválható hulladéklerakó (rekultiváció folyamatban)” jelkulccsal jelölni a Tátra-Mátra utca környékén a korábbi hulladéklerakó területét. 	<p>Észrevételnek megfelelően jelölésre kerül.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – A 69. oldalon a zaj és légszennyezés csökkentéséhez szükségesnek tartom – a passzív akusztikai védelem támogatása mellett – az aktív zajvédelmi intézkedések támogatását, valamint a légszennyezés csökkentése érdekében a nagy forgalmú utak menti háromszintű növénytelepítést. 	<p>Az „aktív zajvédelem” témájával a 6.3 ZAJ- ÉS LÉGSZENNYEZÉS CSÖKKENTÉSE alfejezetben „A kibocsátások (emisszió) csökkentése” témakör foglalkozik már. A védő zöldsávok szükségességét „A lakossági érintettség csökkentése” témakör tartalmazza.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Kérjük a 70. oldalon, a belső zóna mentesítése érdekében kialakított, az elővárosi zónán 	<p>A védő zöldsávok telepítése nem zóna-specifikus, hanem általános</p>

	<p>áthaladó gyorsforgalmi utak mentén a levegő terhelés mérséklése érdekében véderdők és erdősávok tényleges kialakítását feltüntetni az elővárosi zónában szereplő beavatkozásoknál. Álláspontunk szerint ezen telepítések végrehajtása a Főváros feladatkörébe tartoznak, tekintettel arra, hogy összvárosi érdekű infrastruktúráról van szó.</p>	<p>feladat. Ezek szükségességét „A lakossági érintettség csökkentése” c. témakör taglja.</p>
	<p>– Tájékoztatom, hogy a Főváros területét is érintően működik a Magyar zárandokút, mely léptékéből adódóan kapcsolatot teremt a Főváros, Pest megye és az ország többi része között. A kiépített zárandokút kiemelten fontos turisztikai, gazdasági vonzerőt teremt, melyet a Főváros is hasznosítani tudna, így javaslom, hogy a Magyar zárandokút jelentős potenciállal rendelkező fejlesztési lehetőségei is jelenjenek meg a területfejlesztési koncepcióban.</p>	<p>A Magyar zárandokút a várostérség önkormányzatai számára az együttműködés egyik lehetséges eszköze, Budapest esetében területfejlesztési potenciálja nem jelentős. Projektként az ITS során szerepeltethető.</p>
	<p>– Alapvetően egyet értünk a Fővároson belüli tervezett központrendszer differenciált kialakításával, viszont a külső kerületekből hiányoljuk a mellékközpontok létesítését. Véleményünk szerint az elővárosi zónában jelölt kiemelt jelentőségű helyi központokban kellene biztosítani a jelentős átszállási pontokat, melyek mellett nagyobb férőhelyű P+R parkolók is megvalósíthatók. A belvárosba irányuló átmenő forgalom csökkentése másképpen nem oldható meg, csak ha a külső kerületekben (lehetőleg a városhatár közelében) magas színvonalú tömegközlekedési kapcsolatok állnak rendelkezésre az agglomerációból érkezők számára.</p>	<p>Egyetértünk, ennek megfelelően a koncepció Soroksár állomás térségét jelentős átszállási csomópontként is jelöli. (Lsd. 7.3. alfejezet Városi Intermodális központok és fontosabb átszálló csomópontok ábra.)</p>
<p>Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzat Polgármesteri Hivatala</p>	<p>– A koncepció ezeket az átszállási pontokat az átmeneti zónákban javasolja, viszont így a külső kerületek változatlanul hatalmas átmenő forgalmat kénytelenek elviselni. Az elővárosi zónában létrehozandó intermodális csomópontoknak további előnye lenne, hogy az átmenő forgalom csökkentésével tehermentesíteni lehetne a belvárosba vezető sugárutakat, az átmeneti zónákban javasolt mellékközpontokat, valamint a belvárosi főközpontot is. A belsőbb városrészekben található távolsági autóbusz végállomások, járatok egy részének kitelepítésével javulhatna a külső kerületek helyzete a tömegközlekedés területén is, továbbá a közlekedési csomópontok melletti területfejlesztésekkel új munkahelyek teremthetők, ezáltal az ingázók száma is kevesebb lenne.</p>	<p>A távolsági autóbusz végállomásokat – az elővárosi zóna számára remélt előnyök ellenére – nem célszerű az átmeneti zónán túl telepíteni, ugyanis a városon kívülről érkezők számára – akik az utazáshoz a legkönnyebben személygépjárműt választók körébe tartoznak - itt biztosított először a városon belüli kapacitív harántirányú közösségi közlekedés, jelentős központi funkciók közvetlen elérése, és a városközpont területe is rövid utazással elérhető a metró kapcsolat révén.</p>
	<p>Fontosnak és egyben támogatandónak ítéljük a koncepció azon célkitűzését, hogy elsődlegesen a barna mezős területek fejlesztését kell elősegíteni. Ugyanakkor szükségesnek tartjuk felhívni a figyelmet az egymástól eltérő fejlesztési igények sajátosságaira, ugyanis vannak olyan beruházások, ahol kimondottan jelentős zöldfelületi igények párosulnak a fejlesztésekhez pl.: természetkutatással, ismeretterjesztéssel, oktatással összefüggő létesítmények.</p>	<p>A barnamezős fejlesztés és a jelentős zöldfelület igények nem zárják ki egymást, ilyen típusú fejlesztések egy időben és helyen is megvalósulhatnak.</p>
	<p>Soroksár kerületfejlesztési koncepciójában turizmusfejlesztéshez is kapcsolódóan szerepelnek hasonló célkitűzések, mint pl.: MICE típusú konferenciaszállodák létesítése, természetkutató-központok, melyek barna mezős területeken nem valósíthatók meg. Fentiekben kívül a logisztikai funkció szintén olyan területi adottságokat igényel, melyek a belső kerületek barna mezős területein nem állnak rendelkezésre. (Az anyagban is szerepel, hogy ilyen típusú fejlesztésekhez az M0 körgyűrű mentén legkedvezőbbek a feltételek.) Mindezek alapján szeretnénk érzékeltetni, hogy a zöld mezős beruházásokra bizonyos esetekben szükség lehet, ezért új beépítésre szánt területek kijelölését véleményünk szerint külön-külön esetenként</p>	<p>A fenntartható várostervezés kritériumai a barnamezős területek újrahasznosítását követelik meg. Csak rendkívül indokolt esetben élvezhet előnyt a barnamezős fejlesztéssel szemben egy zöldmezős beruházás. Turisztikai fejlesztések elsősorban nem barnamezős területeken valósulnak meg, ugyanakkor nem igénylik jelentős új zöldmezős fejlesztési területek kialakítását sem.</p>

	<p>vizsgálni kell. Javasoljuk, hogy az anyagban a logisztikai funkció mellett, az említett zöldmezős beruházások is teret kaphassanak a külső kerületekben.</p> <p>– A közlekedésfejlesztéssel foglalkozó fejezetekből hiányoljuk a közösségi közlekedés gyűrűs irányú elemeinek fejlesztését, az anyagban szinte kizárólag a sugárirányú elemek szerepelnek. Érdemes lenne elgondolkodni azon, hogy pl.: a meglévő Nagy Burma vasútvonalat fel lehetne használni a szomszédos külső kerületek között létesítendő új kötőtpályás tömegközlekedési kapcsolatok kialakítására. Szükségesnek tartanánk felmérni a valós közösségi közlekedési igényeket és ennek megfelelően újragondolni az egyes járatok nyomvonalait, átszállási kapcsolatait. A 74. oldal ábráiról hiányoljuk a gyorsvasutak, így köztük az észak-déli gyorsvasút nyomvonalának feltüntetését. A 74. oldalon található ábrán a tervezett soroksári észak-déli gyorsvasút nem látható, ezért a jelölések javítását kérjük. A 75. oldal ábráján a kerületünket érintően a jelenlegi két kötőtpályás nyomvonal (HÉV, MÁV) helyett csak egy szerepel – ezzel egyetértünk – viszont a jelölt nagyvasúti hálózat helyett inkább gyorsvasút kialakítását javasoljuk. Kérjük a koncepció továbbtervezésénél észrevételeink figyelembevételét.</p>	<p>Az elővárosi zóna területén az alacsony beépítési intenzitásból (utazási igényből) következően a körirányú kapcsolatok biztosítása nem kötőtpályás eszközökkel hanem – továbbra is – autóbusz közlekedéssel célszerű. Nem a kapacitás nagysága, hanem az utazás gyorsasága a meghatározó tényező. Ennek megfelelően az új körirányú útvonalak (Körvasút menti körút, Külső keleti körút) megvalósítása rejti magában a közösségi közlekedési hálózat kiterjesztését is.</p> <p>2013 évben kezdődik meg az aktuális forgalomszámlálásokra alapuló forgalmi modell létrehozása, mely hatékonyan szolgálhatja a viszonylatszervezésre irányuló későbbi operatív intézkedéseket.</p> <p>A Ráckevei és a Csepeli HÉV továbbfejlesztésére vonatkozóan megvalósíthatósági hatástanulmány készítése van folyamatban, ennek eredménye azonban még nem ismert. Az Észak-déli gyorsvasút fejlesztésére csak 2020 után kerülhet sor.</p>
--	--	---

3. Agglomerációs települések		
Budaörs Város Polgármestere	<p>Az elmúlt időben a Főváros több településfejlesztési, és –szerkezeti tervezetéséről kaptunk értesítést, a véleményeztetések során minden alkalommal részletesen ismertettük elhatározásainkat. Örömmel értesültünk arról, hogy az elindult településfejlesztési, és –szerkezeti tervezéseket megelőzve, Pest Megye területfejlesztési koncepciójával párhuzamosan, annak elhatározásaival összhangban készül a főváros területfejlesztési koncepciója. Pest Megye Területfejlesztési Koncepciójának helyzetfeltáró és javaslati munkarészeit nemrég véleményeztük, ezért az arra adott véleményeink mentén fogalmazzuk meg a BTFK jelen egyeztetési anyagával kapcsolatos észrevételeinket.</p>	Választ nem igényel.
	<p>– 1.) Ez év elején hatályba lépett az új önkormányzati törvény, amely alapjaiban változtatta meg a kialakult, több évtizede működő önkormányzatiságot a területfejlesztést érintően a kistérségek statisztikai kistérségekké alakításával. Az eddig törvényileg szabályozott területi együttműködések felbomlása térségünkben már megkezdődött, a Budaörsi kistérség 10 településéből Budaörsszel közös együttműködést – egyes területeken – előreláthatólag csak 4 településsel sikerül megvalósítani. A megkezdődött kistérségi átalakulások kapcsán arra kívánjuk felhívni a figyelmet, hogy fel kell készülni arra, hogy a kistérségi rendszerre épülő helyzetfeltárást és javaslatot előreláthatólag a 2014-2020 időszakban a térségi szerveződések kapcsán esetleg felül kell vizsgálni. A Megye és a Főváros (külső kerületek) szerepét a térségi szervezések koordinálásában meg kell erősíteni, a forrásokból lehetőség szerint egy a koordinációt elősegítő szervezet létrehozásával.</p>	<p>Egyetértve a véleménnyel, ugyanakkor hangsúlyozni kell a helyi önkormányzatok szerepét az alulról jövő együttműködési struktúrák kialakításában. (Ennek egyik intézményesített formája lehet a CLLD végrehajtási eszköz alkalmazása, mely egyben a helyi szintű, partnerségi alapon kialakított térségfejlesztési stratégiák megvalósításához is finanszírozási keretet biztosít). Ezt a folyamatot a Főváros támogatni kívánja, de a fenntartható, érdemi működés miatt szakmailag nem releváns a top-down megközelítés. A kistérségi együttműködések, az agglomeráció településeinek külső kerületekkel történő együttműködése nem csak a Főváros, de Pest megye együttes támogatásával lehet sikeres. Az együttműködések rendszerének, intézményesítési módjának és ehhez kapcsolódó finanszírozási szükségletek meghatározása az operatív programozás és az intézményfejlesztési projektek keretében történi meg a tervezés következő szakaszaiban. Az észrevétel intézkedést nem igényel.</p>
	<p>– 2.) A 2014-2020 időszakban a gazdaságélénkítésre lesz a legnagyobb forrás megnyitva, ezért tartjuk fontosnak a nyugati városkapu összehangolt fejlesztésének biztosítását. Az anyagot áttanulmányozva a városkapuk fejlesztési pólusairól semmilyen információt sem találtunk a javaslati munkarészekben, ezért javasoljuk a koncepció átgondolását, és a városkapu fejlesztési pontok a (M1-M7 bevezető szakasz menti) nyugati városkapu térség szerepeltetését a területfejlesztési dokumentumban. Budaörs és térsége a megyében kiemelkedően jó közlekedési kapcsolatokkal rendelkezik, és ehhez is kapcsolódóan az elmúlt években jelentős gazdaságfejlesztés is történt. Ennek tapasztalatai alapján elmondhatjuk, hogy a remek infrastruktúrára épült gazdaságnak is szükséges van további infrastruktúrahálózat fejlesztésre, mert a gazdaság élénkülésével az azt kiszolgáló elemekre hatványozott terhek adódnak. A Főváros nyugati városkapu fejlesztései során kérjük a térségi kapcsolatokra is tekintettel lenni a közúti, kötöttpályás, tömegközlekedési és a Budaörsi repülőtér fejlesztési irányainak meghatározásakor. A városkapu térséghez kapcsolódva szükségesnek tartjuk az egyéni közlekedés és a közösségi közlekedés közötti átszállási kapcsolatok összehangolt fejlesztését, ezért azokat javasoljuk a főváros határán túl a közlekedési folyosók vonalán nem csak az agglomeráció, hanem Pest megye vonatkozásában is vizsgálni.</p>	<p>Budapest területfejlesztési tervének és Pest megye Területfejlesztési tervének készítése során több esetben egyeztetésre került sor.</p> <p>A kapuvárosok fejlett gazdasági régiók határán helyezkednek el, képesek arra, hogy a fejlett régióból érkező innováció-, információ-, tőke-, termék- és termelési kapcsolat-áramlásokat befogadják, feldolgozzák, s saját régiójuknak továbbítsák. Ez a szerep több Budapest agglomerációs településben is kialakulóban, illetve jelen van, mely a koncepció keretei között bemutatásra is kerül.</p>
	<p>– 3.) Kiemeljük a térség kötöttpályás fejlesztéseinek fontosságát, az anyagban jelentősebb</p>	<p>A közösségi közlekedés – mely alapvetően a kötöttpályás hálózatok fejlesztését jelenti – városon belüli szegmense, a jelentőségénél fogva egy önálló alfejezetet</p>

<p>hangsúlyt kell fektetni az elővárosi vasútfejlesztéseknek és azok hatékonyságát növelő körvasúti fejlesztéseknek, valamint a 4-es metró Virágpiaci, és annak folytatásaként Budaörs és Törökbálint Tó-park vonalszakasz fejlesztésre.</p>	<p>alkot. A vasúti közlekedéshez kapcsolódó fejlesztések pedig három fejezetben is megjelennek.</p> <p>Az átadás előtt álló metróvonal Virágpiacig történő meghosszabbítása elengedhetetlen az agglomerációs kapcsolatoknak a mainál jobb biztosításának szempontjából. Budapest számos, jelentős lakónépességgel rendelkező városrésze nem fog a jövőben sem rendelkezni városi gyorsvasúti kapcsolattal.</p> <p>Egy Virágpiac-Törökbálint Tópark között szakasz 8,5 km hosszúságú lenne (mely megegyezik a 2014-ben átadásra kerülő szakasz hosszával) és alacsony intenzitással beépített területeken létesülne, egy lényegében párhuzamos vasútvonal mellett, melynek fejlesztése amúgy is tervezett. Ennek ismeretében a metró Törökbálintig történő továbbvezetése megkérdőjelezhető, de legalábbis egyelőre nem kellően megalapozott elképzelés.</p>
<p>– 4.) Az elkövetkezendő időszak gazdasági fejlesztése során – a jelenlegi gazdasági helyzetben – városunk is a turizmus fejlesztésében lát erősebb potenciált, ezért a térség adottságait kihasználva szeretnénk az üzleti és a konferencia turizmus fejlesztésére koncentrálni, az ehhez szükséges infrastruktúra létesítményeinek megvalósítását támogatni. A térség gazdasági fejlettsége, szolgáltatásainak sokszínűsége mellett jelentős hátrány a felső-oktatás hiánya, ezért megtelepedésének elősegítésében szívesen vállalnánk szerepet, hisz a települt szolgáltatásokat K+F és egyéb oktatási központok hatékonyan kiegészíthetnek.</p>	<p>A térségi szintű koordinált gazdaságfejlesztés és befektetésösztönző tevékenység mellett a térségi turisztikai kínálat és szolgáltatások rendszerbe szervezése és hatékony kiajánlása is megjelenik a koncepció együttműködési célja alatt (3. fejezet). A Budapest márka fejlesztése és a Fővárosi Önkormányzat tervezett gazdaság- és kifejezetten K+F+I élénkítő intézkedései a várostérség prosperitását is segítik (Főváros közvetítő – híd – szerepe). Budaörs közvetlen és erősödő kapcsolata a Fővárossal egyre kevésbé jelent akadályt abban, hogy sikeresen bekapcsolódjon mind a mice turizmus, mind a K+F+I (többek között a start-up ökoszisztémák) rendszerébe. A felsőoktatási infrastruktúra fejlesztése középtávon elsősorban magánkegyetek keretében tűnik reálisnak.</p> <p>Az észrevétel intézkedést nem igényel.</p>
<p>– 5.) A fővárosi hegyvidéki zóna turizmus fejlesztését örömmel olvastuk, ahhoz kapcsolódva városunkban is szeretnénk fejlesztéseket indukálni, támogatni (a KFKI és a Kőhegy összekötése, a volt vitorlázó repülőtér fejlesztése Farkas-hegyen, a NÉBIH Erdészeti Igazgatósága által készített Budai-hegyek erdőtervezési körzeti erdőterv készítése során a fejlesztési elhatározások érvényesítése).</p>	<p>A javasolt, gyűjtőút szintű kapcsolatok lokális jelentőségű közlekedési elemek, ezért nem jelennek meg a területfejlesztési koncepcióban.</p>
<p>– 6.) A sajátos térszerkezetből adódóan a Főváros nyugati kapuja és Budaörs város térsége a városüzemeltetés területén is több szállal kapcsolódik egymáshoz, ezért szükségesnek tartjuk már fejlesztési szinten a minél szorosabb kapcsolat kialakításának lehetőségét meghatározni a közmű szolgáltatások (vezetékes ivóvíz ellátás, szennyvíz-csatornázás/tisztítás), a felszínivíz kezelés (Hosszúréti-patak vízgyűjtő területe problémáinak komplex kezelése), a hulladékgyűjtés, valamint a tömegközlekedés területén.</p>	<p>A szennyvízcsatornázási tervek már számolnak a Budaörsi vizek Hosszú-réti patak menti bevezetésével, és a Csepel-szigeti Központi Telepen történő megtisztításukkal. A fővárosi vízellátásban is jelentős tartalékok vannak, köszönhetően annak, hogy a vízfogyasztás az elmúlt 20 évben a felére esett vissza. A patak rendezése, revitalizációja a fővárosi szakaszon a szűk keresztmetszeti szélességek miatt csak korlátozottan lehetséges. A vízgyűjtőterület egységes rendezése szükségessé teszi Budaörs várossal való szorosabb együttműködést, ennek érdekében már történtek előrelépések.</p> <p>Budaörs és Budapest között jelenleg is hatékonyan működő tömegközlekedési (autóbusz) szolgáltatási rendszer áll üzemben, mely a főváros gyorsvasúti hálózatának fejlesztésével párhuzamosan változik majd.</p> <p>A tömegközlekedés szerepét erősíti a jövőben a P+R parkoló hálózat tervezett fejlesztése.</p> <p>Szintén a két település közötti tömegközlekedési lehetőségek fejlesztését szolgálja a városi-elővárosi vasúti közlekedés tervezett bevezetése.</p>

<p>Dunakeszi Város Önkormányzata</p>	<p>– Dunakeszi Város Önkormányzata nevében a településfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009.(X.6.) Korm.rendelet 18.§ (5) bekezdése alapján tájékoztatom, hogy a Budapest Területfejlesztési Koncepcióban foglalt célokkal Önkormányzatunk egyetért, kérjük azonban a káposztásmegyeri intermodális központ és annak agglomerációs megközelítési lehetőségének szerepeltetését a tervekben a 7.3-as pontban, mivel arra helyi építési szabályzat készítése van folyamatban. Az eljárás további menetében Dunakeszi Város Önkormányzata részt kíván venni, az elfogadott koncepció digitális adathordozón is megfelelő.</p>	<p>A 7.3 alfejezet Városi intermodális csomópontok és fontosabb átszálló csomópontok ábra kiegészült az M3 metróvonal Káposztásmegyerig történő meghosszabbításával.</p> <p>A metró végállomás (az intermodális jellemzői ellenére), és az ott tervezett beépítés együttese nem tartozik a főváros öt – az átmeneti zóna területén – kijelölt intermodális központja közé, fontos átszálló csomópontként került feltüntetésre.</p>
<p>Ecsér Nagyközségi Önkormányzat Polgármestere</p>	<p>A 2013. május 17-én kelt megkeresésében kérte Budapest Területfejlesztési Koncepció Egyeztetési anyagának illetve területi hatásvizsgálatának véleményezését. Mellékelten megküldöm Ecsér Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testületének 2013.06.19-én megtartott üléséről készített jegyzőkönyvi kivonatot. Tájékoztatom továbbá, hogy Ecsér Nagyközségi Önkormányzat az egyeztetési anyag és a hatásvizsgálatban foglaltakat tudomásul vette, egyben kéri, hogy a további eljárás során vegyék figyelembe a község jelenleg érvényben lévő település-rendezési eszközeit.</p> <p>– Jegyzőkönyvi kivonat, Készült Ecsér Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testületének 2013. június 19-én megtartott soros üléséről: A képviselő-testület 7 igen szavazattal – ellenszavazat és tartózkodás nélkül – az alábbi határozatot hozta:</p> <p>– 147/2013.(VI.19.) sz. határozat Ecsér Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testülete tudomásul vette a Budapest Területfejlesztési Koncepció Egyeztetési anyagát és a területi hatásvizsgálatát. Ecsér Önkormányzata a további eljárásban részt kíván venni.</p>	<p>Intézkedést a dokumentum tartalmára vonatkozóan nem igényel.</p>
<p>Fót Város Önkormányzatának Főépítésze</p>	<p>A főváros Főpolgármesteri Hivatala Városépítési Főosztálya szakmai irányításával készült, 2013. május–sal datált és Fót Város Önkormányzatához eljuttatott anyaggal kapcsolatosan Fót Város főépítészeként az alábbi szakmai véleményt adom:</p> <p>– A fejlesztés elveinek és átfogó céljainak elírása az „Élhetőség”-et, a „Fenntarthatóság”-ot és az „Esélyegyenlőség”-et jelöli meg alapelveként. Fót városát ezek az alapelvek – általános szakmai indokoltságukon túl – a „Fenntarthatóság” körén belül az erőforrások optimálisabb használata, valamint az „Esélyegyenlőség” témakörében a város és környezete használatának biztosítása vonatkozásában érinti.</p> <p>– Megítélésem szerint a megfogalmazott alapelvek érvényre juttatása a főváros és közvetlen környezetének az eddigi gyakorlatot minőségileg is meghaladó együttműködését teszi szükségessé. Bár ezzel a kérdéssel a „Javaslat” további részei is foglalkoznak, – és azokra ott kívánok reagálni, – itt a következőket kívánom megjegyezni: Ha a főváros és közvetlen környezetéről van szó, illetve Budapest és térségéről beszélünk, akkor ezeket a fogalmakat mindenképpen a kétoldalú kölcsönhatás és együttműködés keretei között kell értelmezni. Ez más szóval azt is jelentheti, hogy ezt a kérdést nem csupán a főváros felől annak környezete felé, hanem fordítva is, a környezet felől a főváros irányába is vizsgálni kell.</p> <p>– Ha nagyon sarkosan szeretnék fogalmazni, akkor akár magának a Budapest körüli, – de Budapestet, csak mint „belső” környezetét figyelembe vevő – agglomerációs térség</p>	<p>Intézkedést nem igényel.</p> <p>Egyetértünk a véleménnyel. Budapest területfejlesztési tervének és Pest megye Területfejlesztési tervének készítése során számos egyeztetésre került sor. A két koncepció összhangban van, amit a Pest megyei vélemény is alátámaszt. A két koncepció közös, azonos tartalmú szövegrészeivel és ábraanyaggal rendelkezik.</p>

<p>területfejlesztési koncepciója javaslatát is tárgyalni lehetne. A kérdés szakmailag azért is érdekes, mivel egy ilyen jellegű vizsgálat magát az agglomerációt egy „belső” és egy „külső” környezettel való kölcsön-hatásában, – mint egy hídszerepben – értékelhetné. Számos megnyilvánulása van a térség kárára ennek az „egyirányú utca gondolkodásnak” a különféle koncepciókban, javaslatokban. Ehhez a gondolathoz a fővárosi fejlesztések barnamezők felé terelése kérdésénél még visszatérek.</p>	
<p>– A végleges koncepcióban az erőforrások hivatkozott optimálisabb használatának olyan konkrét tartalmakat kell adni, mint amit pl. a főváros zöldség- és gyümölcscellátása biztosításán belül az erre alkalmas térségi termelőkapacitások számbavétele és olyan piaci szabályozás alkalmazása, amely segíti a városkörnyezet ilyen tartalmú szerepének fejlesztését. Feltehető, hogy</p> <p>amikor a javaslat az un. önfenntartó városgazdálkodási rendszer létrehozásáról, illetve azon belül a városhatárt átlépő térségi (agglomerációs) szerveződésről ír, ilyen léptékű és jellegű elemek megvalósítására is gondol. A főváros határában felépítendő hűtőház-gyűrűvel akár egy zöldség-gyümölcstermelő, tároló, feldolgozó és értékesítő klaszter is életképes lehet. (Ha csak az így lecsökkenő termék- és áruszállítási távolságokat vesszük figyelembe, egy lényeges lépést tehetünk a minduntalan hivatkozott, – de csak a legkritikább esetben konkrét lépésekhez kötött – zöld gazdaság megalapozásához.)</p>	<p>A főváros határában lévő hűtőház gyűrű zömében Pest megye északi, Börzsöny melletti területeit érinti, ahol egészen Kelet-Nógrádig elhúzódóan találkozhatunk bogyós gyümölcstermesztéssel és az arra épült infrastruktúrával (pl. Nézsa, Berkenye, Szob, Rétság), aminek kimutathatóan múlt század elejei gyökerei vannak. A várost ellátó primer gazdaság fejlesztéséhez szükség van a megfelelő közigazgatási/tervezési szintek tervezési szintű hatékony együttműködésére (Pest- és Nógrád megye), valamint arra, hogy operatív szinten megjelenjenek a területfejlesztés „új” eszközeiben CLLD/ITI a konkrét ilyen jellegű elképzelések. A Budapest stratégiai programjának tehát legfőképpen, mint fejlesztési irányt kell kijelölnie, hogy vonzáskörzetében fekvő települések több arcúak és eltérő fejlesztési megközelítést igényelnek (centrum-periféria relációk fejlesztési irányainak kijelölése).</p> <p>Budapest várostérségében vannak olyan rurális területek ahol vidékfejlesztés módszerével történő beavatkozás a szükséges, mindvégig úgyelve arra, hogy a gyorsan fejlődő gazdasági pólusok is fejlesztési támogatásokban részesüljenek (Törökbálint, Budaörs).</p> <p>Fentiek alapján megállapítható, hogy a vélemény olyan konkrét szakági felvetést tartalmaz, amit célszerűbb a fővárosi stratégiai programban és operatív programban szerepeltetni.</p>
<p>– A tudásalapú, versenyképes, innovatív és „zöld” gazdaság kérdését tárgyalva mutatja be a koncepció-javaslat „Budapest és Pest Megye Területfejlesztési Koncepciójának közös javaslata”-ként az egyes térségek és övezetek topológiai rendszerét. (19. oldal)</p> <p>Némi magyarázatra szorul a közreadott térkép. Dunakeszi–Fót–Kistarcsa–Pécel településeket magába foglaló É-K-i térséget „vállalkozási térség”-nek jelölik, ahol Dunakeszi és Fót „kaputérség”-ként szerepel. E térség középtengelyére szimmetrikusan szerveződik – Veresegyház és Gödöllő magába foglalva egy „gazdasági pólustérségnek” nevezett övezet. Ez utóbbira ezen kívül még a „high-tech versenyképességi innovációs pólus” megjelölés is vonatkozik. A fejezetszöveg semmilyen magyarázatot nem ad ezekre a kategóriákra. (A 115. oldalon kezdődő „VIII. Fogalomtár” is adós marad e kifejezések bármilyen magyarázatával.) A „pólustérség” fogalma önmaga keveredik a „pólus” fogalmával: a Veresegyház és Gödöllő érintő térkép-folt a jelmagyarázatnál pólustérség, a térképi „beszúrásnál” viszont csak pólus szerepel. Milyen alapon különböztetődik meg a Zsámbék környéki „innovációs pólustérség” a</p>	<p>Az említett terminológia a Pest Megyei Területfejlesztési Koncepciójából származik. A területfejlesztési fogalomtár alapján kijelenthető, hogy a pólus és a pólustérség között a területi kiterjedésben van az egyik legmarkánsabb különbség. A hivatkozott ábrán, tömörülés, koncentráció esetében a „pólus”, míg a lazább szerkezetű, szövetű, nagyobb kiterjedésű homogén körzetek esetében a „pólustérség” definíció jelenik meg.</p> <p>Fót kaputérségként történő szerepeltetésére az alábbi indokok miatt van</p>

<p>„high-tech versenyképességi pólus”-tól, vagy a Liszt Ferenc repülőtér, ill. Vecsés körüli „technológiai pólus”-tól? Ezt a fogalmi zavart egyértelműen tisztázni kell úgy, hogy kellő magyarázatot kap az a döntés, hogy egyik vagy másik „pólus” vagy „pólustérség” miért és milyen alapon telepítődik a térképen jelölt topológiai zónához. Miután Fót városát két fogalom tekintetében is érintik a leírtak, várjuk a részletes magyarázatot és egy ezzel kapcsolatosan valahol meghozott döntés indoklását is. Illendő volna tudni, hogy a város érintő javaslat-elemek Fót fejlesztésére milyen következményekkel járnak, illetve azok megfogalmazásának milyen megfontolások voltak az alapjai.</p>	<p>szükség:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fejlett terület határán fekszik, emiatt helyzeti energiája magas - főbb közlekedési nyomvonal mentén található (M2-es, M3-as autópályák) - viszonylag nagy népességszáma városi funkcióinak növekedését eredményezheti.
<p>– A javaslat „3. Partnerség” c. fejezete a jövő közös tervezésével és az összehangolt fejlesztéssel foglalkozik a fővárosban és annak várostérségében. Egységes budapesti gazdasági tér kialakítása a cél, illetve az agglomerációs problémák hatékony kezelése is a térségi funkciók egyike. Nem történik említés arról a tényről, hogy a 2011-ben elfogadott törvény mind Fótot, mind pedig a többi agglomerációs települést több tekintetben is hátrányosan érinti. Több, Budapesttel is közösen kezdeményezett felülvizsgálati szándék mind a mai napig válasz nélkül maradt. A javaslat a budapesti külső kerületek és a szomszédos agglomerációs települések közötti „településközi fejlesztési és rendezési feladatok megoldására” un. „integrált fejlesztési programok kezdeményezését” írja elő. A hangzatos és szakmailag szimpatikus szándékok realitását azonban egy sor, eddig még csak meg sem kísérelt kooperáció, együttműködés, egymást segítő egyeztetés hiánya teszi illuzórikussá. Senkit ne tévesszen meg az egyes települések településrendezési eszközei módosításakor, átalakításakor, megváltoztatásakor a szomszédos településeknek a változtatási folyamatba a jogszabály előírta bevonásának kötelezettségét. Itt esetleg parciális részletkérdések egyeztetéséről, összehangolásáról van szó, ami nem azonos egymás problémáinak komplex kezelésével. A leírtakat magyarázza a következő tény is:</p>	<p>Egyetértünk a véleménnyel, ugyanakkor szeretnénk hangsúlyozni a helyi önkormányzatok szerepét az alulról jövő együttműködési struktúrák kialakításában. (Ennek egyik intézményesített formája lehet a CLLD végrehajtási eszköz alkalmazása, mely egyben a helyi szintű, partnerségi alapon kialakított térségfejlesztési stratégiák megvalósításához is finanszírozási keretet biztosít). Ezt a folyamatot a Főváros támogatni kívánja, de a fenntartható, érdemi működés miatt szakmailag nem tartjuk relevánsnak a top-down megközelítést. A kistérségi együttműködések, az agglomeráció településeinek külső kerületekkel történő együttműködése nem csak a Főváros, de Pest megye együttes támogatásával lehet sikeres. Az együttműködések rendszerének, intézményesítési módjának meghatározása az operatív programozás és az intézményfejlesztési projektek keretében történik meg a tervezés következő szakaszaiban. Az észrevétel intézkedést nem igényel.</p>
<p>– Egyértelmű, hogy Budapest jövőképe a térbeli fejlesztésnek arra a filozófiájára épül, hogy az új lakások építése, a munkahelyi területek fejlesztése, illetve a fejlesztési célterületek alapvetően és kizárólag az un. „barnamezők” preferálása révén valósul meg. Természetesen a főváros eme szándékát „kívülről” nem illik bírálni, – még ha szakmailag volna is kritizálni való e javaslatban. Ha már tehát ez a főváros szándéka, akkor viszont egy olyan településnek, mint a fővárossal közvetlen közös településhatárral rendelkező Fótnak, ezzel a „jövőképpel” meg kell barátkoznia. Ez azt jelenti, hogy a Fóttal határos XV. kerület kívül marad a hivatkozott fővárosi fejlesztési szándékok köréből. Más szóval: ha ma Fót felől indulunk a főváros felé, a következő évtizedekben is először csak ugyanazzal a kis-városias, néhol kertvárosias Budapesttel fogunk találkozni, mint ahogy az ma is létezik. Félreértés ne essék, – ez nem jelenti azt, hogy ez egy hibás szakmai elképzelés, de valamelyest ellent mondani látszik a már hivatkozott, a főváros közvetlen térségének Budapesttel összehangolt fejlesztési szándékával. Természetesen minden további nélkül lehetséges egy ilyen irányú összehangolt fejlesztés, de akkor kell mondani azt is, hogy ez a főváros ezen térségében csak egy kevésbé városias térség áthidalása révén valósulhat meg.</p>	<p>A barnamezők preferálása nem zárja ki más területen a fejlesztést. A XV. kerület esetében a közlekedési infrastruktúra determinálja a fejlesztés irányait és lehetőségeit, így a Fóttal határos térsége elsősorban gazdasági területek fejlesztésére alkalmas, és ily módon szerepel a koncepcióban. Az intenzívebb lakóterületek létesítését a koncepció egyértelműen a megfelelő közösségi közlekedési ellátottsághoz köti, e mellett a differenciált lakásstruktúra fejlesztése a cél. Az észrevétel intézkedést nem igényel.</p>
<p>– A fentiek illusztrálására hadd említsem meg azt, hogy „központrendszer” megjelölésű</p>	<p>A” fejlesztési célterületek” c. térkép javításra került, Fót és a XV. kerület</p>

<p>térképen Fót irányába jelzett „fejlesztési célterületek”-nek nevezett területsáv külső határvonala alig éri el a XV. kerület belső határát.</p> <p>Az elmondottak alapján végkép érthetetlen az a térképi jelzés, amely a 25. oldalon „A budapesti egységes gazdasági tér- és kapcsolatrendszer” c. térképen a központi gazdasági térnek jelzett piros színű folton belülinek jelzi Fót városát. Ugyanezen az oldalon a „Térségi központrendszer” c. térképen Fót mint kistérségi központ szerepel. Ezt a státusz-szándékot a várossal eddig nem közölték. Ma Fót városa Göddel és Mogyoróddal a Dunakeszi-i kistérséghez tartozik.</p> <p>Támogatjuk a 27. oldalon említett „A Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervéről szóló törvény felülvizsgálata és módosítása” célkitűzését, mint a differenciált térségi szabályozás kidolgozásának egyik feltételét.</p>	<p>kapcsolatát a „Kaputérségek” nevű kapcsolati jel is mutatja. (2. TUDÁSALAPÚ, VERSENYKÉPES, INNOVATÍV ÉS „ZÖLD” GAZDASÁG című alfejezet, A4-es térkép), „A budapesti egységes gazdasági tér- és kapcsolatrendszer” c. térképen a központi gazdasági tér piros színű jelölése egy szemantikus ábrázolás, amely a főváros súlyát mutatja. A térkép szemantikus ábrázolása a területfejlesztési koncepció műfajának megfelel.</p> <p>A „Térségi központrendszer” c. térkép a Pest Megyei koncepcióval összhangban javításra került, Fót nem szerepel kistérségi központként. (3.1. PARTNERSEG A BUDAPESTI GAZDASÁGI TÉR ÖSSZEANGOLT FEJLESZTÉSE ÉRDEKÉBEN című alfejezet, szövegközi térkép)</p>
<p>– A „4.2. Versenyképesség növelés” fejezet „Turisztikai potenciál” c. szakasza Budapest és szűkebb vonzáskörzetében jeleníti meg a hazai turisztikai teljesítmény legnagyobb hányadát. A főváros ilyen alapon fejlesztendő intézményi struktúrája figyelmébe ajánljuk a Fóton fellelhető, országos jelentőségű idegenforgalmi látványosságok (Károlyi Kastély, az Ybl Miklós tervezte katolikus templom, az annak alagsorában található Károlyi-kripta, a Vörösmarty kunyhó) Budapestről kiinduló uticélként való megjelenését. (Fót alig van messzebb, mint Szentendre).</p> <p>A 32. oldalon említett „városmarketing”-et mint a versenyképesség növelésének eszközét helyesen nem csak a fővárosra, hanem annak várostérségére is kiterjeszteni szándékozik a javaslat. Ez a szándék azonban a továbbiakban csak két irányból, egymás felé indított kezdeményezések eredményeképpen valósulhat meg.</p>	<p>A térségi szintű koordinált gazdaságfejlesztés és befektetésösztönző tevékenység mellett a térségi turisztikai kínálat és szolgáltatások rendszerbe szervezése és hatékony kijáánlása is megjelenik a koncepció együttműködési célja alatt (3. fejezet).</p>
<p>Az „5. Hatékony városszerkezet kialakítása” c. fejezet a 39. oldalon szereplő térképe az M0-hoz közeli fővárosi területen jelzi a „kiváló adottságokkal rendelkező munkahelyi területek logisztikai funkció számára” megjelölésű területet. Ez arra enged következtetni, hogy Fótnak továbbra is a Déli–Vállalkozási terület–és annak a fejlesztésbe ma még nem bevont környéke – lehet a fővárossal hasonló jellegű egyik fejlesztési súlypontja. Ez a szándék természetesen összehangolandó a javaslat más fejezeteiben az e területekre vonatkozó megállapításaival. A kérdés annál is inkább aktuális, mivel a 60. oldalon ugyan e területre a „6.2. Természeti- tájképi értékek megőrzése” c. fejezet térképe „egybefüggő zöldterület- domináns térségek megőrzése” illetve „rekreációs erdők telepítése” megjelölésű zónákat szerepeltet a Fót menti teljes határszakaszon. Ezt az ellentmondást szerencsés volna feloldani.</p>	<p>A Fóttal határos területen jelölt „egybefüggő zöldfelület- domináns térségek megőrzése” nem összeegyeztethetetlen kisebb léptékű zöldbe ágyazott munkahelyi fejlesztéssel. Itt nem zöldterületek (közparkok stb), hanem zöldfelületek dominanciáját kell érteni, amely akár építési telken belül is lehetséges.</p>
<p>Végül üdvözöljük a 7. oldalon található „A kerékpáros közlekedés struktúrája” megnevezésű térképen szereplő és Fót felé irányuló „országos kapcsolat” megjelölésű útirányt. Reméljük, ennek a szándéknak valós realitása van. A két héttel ez előtt a XV. kerület főépítésével folytatott konzultáció után továbbra is csak egy viszonylag „laza” jövőbeni lehetőségként szerepel a kerületi fejlesztési tervekben egy Fót felé irányuló korszerű kerékpárút megvalósítása. Városunknak határozott szándéka, hogy a szomszédos településekkel összehangolt kerékpárút hálózat kiépítésébe fog.</p>	<p>Az országos kapcsolatot az Országos területrendezési terv nevesíti, megvalósítására állami beruházásban kerül sor várhatóan.</p>
<p>Osztjuk a javaslat 95. oldalán leírtakat: „Szemléletváltás... és széleskörű társadalmi részvétel szükséges a várospolitikai döntések meghozatala során.”</p>	<p>Intézkedést nem igényel.</p>

<p>Halásztelek Város Polgármestere</p>	<p>– A Budapest Főváros Önkormányzatának FPH059/177-71/2013.(05.17.) sz. a Főváros új Településfejlesztési Konceptiójának véleményezésével kapcsolatos megkeresésére hivatkozással, ez úton nyilatkozatomat teszem, mi szerint:</p> <p>– 1. a területrendezési terv készítése kapcsán kérem annak figyelembevételét, hogy a Budapest közigazgatási területén lévő erdő és zöldfelületek képezik a határa mentén fekvő települések „tüdejét”, így további beépítésre, belterületbe vonásra szánt területek ne kerüljenek kijelölésre,</p> <p>a) javasoljuk a beépítésre nem szánt, elsősorban mezőgazdasági művelés alatt álló (külterületi) földrészteltek erdősítését a Főváros és az Agglomerációs települések biológiai aktivitás értékének növelése érdekében, akár új parkerdők vagy meglévő parkerdő új területeinek faültetésével történő fejlesztését.</p>	<p>Az észrevétel intézkedést nem igényel. A koncepció meghatározó célkitűzése a földterületekkel való takarékos gazdálkodás, a termőföldek védelme, illetve az erdőtelepítések, fasorok telepítésének támogatása.</p>
	<p>– 2. a Területfejlesztési Konceptió készítése kapcsán a tömegközlekedési rendszerek fejlesztési elképzeléseinek felvázolásánál legyenek figyelemmel a szomszédos agglomerációs településekkel történő (tömeg)közlekedési kapcsolatok fejlesztéseire is.</p> <p>a) javasoljuk/támogatjuk a városi/agglomerációs tömeg-közlekedési hálózatok Dunai hajóáratok kiépítésével történő vízi-közlekedési rendszerek kiépítésével történő fejlesztését.</p> <p>b) javasoljuk a Csepeli HÉV Halásztelek-Tököl-Szigethalomig történő kiépítésének és a Ráckevei HÉV szárnyvonalaként történő becsatlakozásának tervbevitelét (Tömegközlekedési fejlesztési koncepció/irányelv szinten).</p> <p>– 3. javasoljuk olyan, új fővárosi kiemelt beruházás megjelölését, amelyek a Főváros és az Agglomerációs települések közigazgatási határán vagy ahhoz közel kerülnének megvalósításra, és amelyek mind a Főváros, mind a szomszédos települések foglalkoztatási helyzetén segítenek, új gazdasági lehetőségeket biztosítanak (pl. Budafok-Tétény és Érd közigazgatási határán jelenleg is működő, fejlesztésre szánt „Harbor-park”.</p>	<p>A koncepció 7.2. alfejezete a <i>Településközi hajóforgalom beindítása</i> néven már tartalmazza.</p> <p>A koncepció számol a Csepeli és a Ráckevei HÉV vonalak fejlesztésével. A fejlesztésre vonatkozóan jelenleg megvalósíthatósági tanulmány készítése van folyamatban, ennek eredménye azonban még nem ismert. A koncepcióban hatályos tervekben szereplő elképzelések 2030 évig prognosztizálható fejlesztései jelennek csak meg grafikusan.</p> <p>Tekintettel az 1. sz. észrevételben is megemlített szempontokra a koncepció csak indokolt esetekben javasol új, jelentősebb beruházásokat a közigazgatási határ mentén (pl. DILK).</p> <p>A felvázolt kiegészítés konkrét szakági felvetést tartalmaz, amit célszerűbb a fővárosi stratégiai programban és operatív programban szerepeltetni.</p>
	<p>– Tájékoztatom továbbá, hogy Halásztelek Város Önkormányzata a település teljes közigazgatási területére vonatkozó, az Étv. hatályos előírásainak, illetve a 2013.01.01.-től hatályos új jogszabályok által meghatározott településrendezési jelkölcsöknek megfelelő tartalmú, az Agglomerációs törvénnyel történő összhangját megteremtő új Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Tervet kíván készíttetni 2014.06.30.-ig, ami ugyancsak a most készülő új Településfejlesztési Konceptión alapul. Kérem tájékoztatóm szíves tudomásul vételét, szíves együttműködését.</p>	<p>Intézkedést nem igényel,</p>
<p>Kistarcsa Város Önkormányzat Képviselő-testület</p>	<p>– <u>179/2013.(VI.19.) számú határozat</u> Kistarcsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Budapest Területfejlesztési Konceptió egyeztetési anyagát és a területi hatásvizsgálat megállapításait elfogadja. A Képviselő-testület felkéri a Polgármestert, hogy erről tájékoztassa Budapest Főváros Önkormányzatát. <i>Határidő: azonnal, Felelős: Solymosi Sándor polgármester</i></p>	<p>Intézkedést nem igényel.</p>

<p>Törökbálint Város Polgármestere</p>	<p>– Törökbálint Város Önkormányzata üdvözi, hogy a Főváros az együttműködést és a közös tervezést ki kívánja terjeszteni „a terület- és településfejlesztési célok, valamint az alkalmazásra kerülő fejlesztési- és rendezési eszközök összehangolására” és ezen belül kiemelten a közlekedés térségileg összehangolt fejlesztésének tervezésére.</p> <p>A koncepcióban a célok között szerepel a közösségi közlekedés, azon belül elsősorban a kötőpályás közösségi közlekedés fejlesztése, térségi összehangolása. Felhívjuk szíves figyelmét arra, hogy Törökbálint településrendezési tervei az ún. Tó-Park területén (M0, M1-M7 autópálya találkozási pontja) intermodális központot, valamint a vasúti pálya mellett elővárosi vasút nyomvonalat jelölnek. A térség és Budapest közlekedési problémáinak enyhítése szempontjából az intermodális központ és az elővárosi vasút megvalósulása stratégiai jelentőségű, ezért kérjük a tervezett elővárosi vasút nyomvonalának – a meglévő vasúti pálya mellett Kelenföld és Törökbálint Tó-park között – feltüntetését Budapest településrendezési terveiben, valamint a megvalósítást elősegítő fővárosi közreműködést.</p>	<p>Intézkedést nem igényel.</p> <p>A vasúti infrastruktúra felhasználása a városi-elővárosi közlekedésre teljes mértékben azonos a budapesti elképzelésekkel.</p>
	<p>A fent leírtak értelmében, kérjük a koncepció 74. és 75. oldalán található ábrákon, „a tervezett gyorsvasúti hálózat (metró, regionális gyorsvasút)” jelölés meghosszabbítását Kelenföldtől Budapest határáig.</p> <p>A koncepció céljai között szerepel a környezetbarát, alternatív közlekedési eszközök fejlesztése, így a vasút, elővárosi vasút preferálása mellett, a kerékpárút-hálózat kiépítése. Törökbálint Város kidolgozta a település kerékpárút hálózatának koncepcióját, melynek nyomvonala az egyeztetés alatt álló településrendezési tervekben már megjelenik, kérjük a nyomvonal figyelembevételét a fővárosi tervek készítése során.</p>	<p>Az átadás előtt álló metróvonal Virágpiacig történő meghosszabbítása elengedhetetlen az agglomerációs kapcsolatoknak a mainál jobb biztosításának szempontjából.</p> <p>Egy Virágpiac-Törökbálint Tópark közötti további szakasz 8,5 km hosszúságú lenne (mely megegyezik a 2014-ben átadásra kerülő I. ütem hosszával) és alacsony intenzitással beépített területeken létesülne, lényegében egy párhuzamos vasútvonal mellett, melynek fejlesztése amúgy is tervezett. Ennek ismeretében a metró Törökbálintig történő továbbvezetése megkérdőjelezhető, de legalábbis egyelőre nem kellően megalapozott elképzelés. Budapest több, jelentős lakónépességgel, lakóúrséggel rendelkező városrésze sem fog rendelkezni gyorsvasúti kapcsolattal. A településszerkezeti terv nem jelöli a metró meghosszabbítását a városhatárig, hanem csak a Virágpiac területéig.</p>
	<p>A koncepció stratégiai célként fogalmazta meg a tervezett, koordinált térségfejlesztést, az épített és környezeti értékek megóvását és fejlesztését, különös tekintettel a klímaváltozásra. Budapesti külső kerületeinek és a szomszédos agglomerációs települések közötti együttműködés elősegítése érdekében a koncepció az alábbi célkitűzést fogalmazza meg:</p> <p>„Közös metodika szerint összehangolt tervek előkészítése és kidolgozása mindazon tématerületekre, amelyek vonatkozásában az együttműködés keretében a felek azt szükségesnek tartják és vállalják a közös tervezést és a közös fellépést, ...térségi integrált fejlesztési programok kezdeményezése, előkészítése és megvalósulásuk elősegítése.”</p> <p>Törökbálint területén évek óta súlyos problémát okoz a Hosszúréti-patak túlterheltsége, a patak melletti, beépített területrészek, és az ott található épületek ismétlődő elárasztása. A Hosszúréti-patak problémájának megoldása, a Pistály-réti tározó kiépítése, a Törökbálinti-tó záportározóként való üzemeltetése (az M1 és M0 autópályákon keletkező csapadékvíz</p>	<p>Hasonlóan a törökbálinti elöntésekhez, a fővárosi szakaszon is problémát jelentenek a nagy vízhozamok kármentes levezetése. A közterület szélessége és az egyes patak menti beépítések miatt a meder szélesítése hosszú távon sem reálisan megvalósítható feladat, így a vízhozamok kiegyenlítésére az</p>

befogadója), a vízvezetési problémák rendezése, a térségi adottságokat és lehetőségeket egységben kezelő megoldást, hosszabb távra kitekintő stratégiát igényel. A patak túlterheltsége, az elárasztások, szomszédos fővárosi területeket is érintenek, ezért az összehangolt tervezés, az érintett településekre lebontható stratégia kidolgozása, a közös finanszírozás lehetőségeinek megvizsgálása tekintetében számítunk a Főváros közreműködésére is. A főváros körül egyre sűrűsödő beépítés, összenövési tendenciák csillapítására javasoljuk, az un zöldfolyosó rendszerek további fejlesztését.

említett tározó és további tározók adhatnak csak megoldást. A főváros az érintett településekkel a patak rendezéséhez szükséges feladatok egyeztetését megkezdte.

4. Egyéb szervezetek		
<p>Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége MÓOSZ</p>	<p>– A véleményezésre megküldött egyeztetési dokumentáció a 218/2009.(X.6.) Korm.rendelet szerint került kidolgozásra. Mind a helyzetértékelés, mind a javaslattevő fázis a lényegre törés mellett is olvasmányos, az érthetőséget segítő ábrákkal és táblázatokkal együtt jól alátámasztott, jól szerkesztett, közérthető dokumentáció.</p> <p>A Budapest Városfejlesztési Koncepció mellett készülő Területfejlesztési Koncepció valóban a térségi szerepének megfelelően koncentrálna a jövőképet meghatározó térrel való kapcsolat erősítésére. Az európai pozícióra vonatkozó megfogalmazódott célokat, részletes kitekintést tartalmazó, reális helyzetfeltárás előz meg mind a gazdaság, mind a társadalom, a humán infrastruktúra, a térszerkezet, a tájhasználat, valamint az erőforrások, a környezeti állapot és a műszaki infrastruktúra tekintetében is.</p> <p>Nemcsak a célrendszert, hanem már a helyzetfeltárást is áthatják az EU által kijelölt prioritások. A célrendszer és helyzetértékelés közötti kapcsolat mind az átfogó, mind a stratégiai, mind pedig a horizontális célok bemutatása esetében is részletesen és jól érthetően került kifejtésre.</p> <p>A gazdasági fellendülés előtérbe helyezése mellett folyamatosan nagy hangsúlyt kap a stratégiai és horizontális célokban is a fenntarthatóság mind a térszerkezet jövőképeinek alakítására, mind környezet, mind gazdasági fejlődés biztosítására vonatkozóan.</p> <p>Előremutató, hogy a megfogalmazott jövőkép – „élhető és vonzó, egyedi karakterű Főváros, az ország és a várostérség innovatív gazdasági és kulturális központja az európai városhálózat megbecsült tagja” – elérése érdekében hangsúlyt fektet mind a kerületekkel, mind az Agglomerációval, mind Pest megyével, és a metropolisz térséggel való együttműködés létrehozására, erősítésére.</p> <p>A dokumentációnak külön értéke, hogy minden ágazatban, illetve részleteiben is célratörő megfogalmazással irányítja a figyelmet a célokra és intézkedési javaslatokra.</p> <p>A Budapesti Területfejlesztési Koncepció országos tervekhez való igazodás vizsgálata azért is példamutató, mert nemcsak a dokumentumokkal való megfelelést igazolja, hanem egyben az elkészült koncepció önvizsgálatát is bemutatja.</p> <p>A jól felépített, és a Főváros számára is értékes, használható dokumentációt remélhetően hasonlóan példaértékű, Pest megyével és más térségi partnerekkel együtt kidolgozott programozás követi majd a területi és specifikus célok összehangolásának bizonyítékaként.</p>	<p>Intézkedést nem igényel.</p>

5. FPH		
Budapest Főváros Önkormányzata Főpolgármesteri Hivatal Projektmenedzsment Főosztály Pályázatkezelési Osztály	<ul style="list-style-type: none"> – A Projektmenedzsment Főosztály Pályázatkezelési Osztálya megvizsgálta a Budapest Területfejlesztési Konceptiójáról szóló tervezetet, és az abban foglaltakkal egyetért. A 2013 áprilisában már véleményezett anyagba bekerültek az általunk javasolt módosítások, így további tartalmi észrevételt nem kívánunk tenni. Egy pontosításra lenne javaslatunk: a koncepció 4.1. pontjában (29. oldal) a jelenleg zajló közlekedési projektek között említett CATSH-MR (A közlekedés kihívásainak kooperatív megközelítései a nagyvárosi régiókban) című projekt 2012. december 31-én már lezárult. 	A szöveg pontosításra került a CATSH-MR törlésével.
Budapesti Közlekedési Központ BKK	<ul style="list-style-type: none"> – Köszönettel vettük kézhez (FPH059/177-46/2013. iktatási számú) megkeresésével Budapest Területfejlesztési Konceptiójának munkaközi dokumentációját, hiszen a koncepció-alkotással párhuzamosan készítjük Budapest közlekedési rendszerének felülvizsgálatát, amelynek egyik megalapozó dokumentuma a területfejlesztési koncepció is. Azokat, a Budapest 2020-2030 hosszú távú városfejlesztési koncepcióban is megjelenő településfejlesztési irányokat melyek az egyéni személygépjármű használat, a motorizált mobilitási igények csökkentését szolgálják (vegyes területhasználat, kompakt város, meglévő infrastruktúrával ellátott barnamezős területek fejlesztése) a BKK részéről támogatjuk, a közlekedésstratégiai tervezés, és az intézkedések kidolgozása és a projektek megvalósítása során is igyekszünk érvényesíteni. 	Intézkedést nem igényel.
	<ul style="list-style-type: none"> – A Budapesti Közlekedési Központ részéről nagyon fontosnak tartjuk a felkérést és a munkában való közreműködést, a koncepció egyeztetési anyagával kapcsolatosan az alábbi észrevételeket fogalmazzuk meg. A terv bevezetőjében átfogó képet kapunk a tervezést meghatározó jogszabályi háttérről, ami nagyban segíti a munka megértését, azonban Budapest esetében mégis egy olyan speciális területrendezési lehatárolás adódik, amely egybe esik települési közigazgatási határral, így területrendezés és településrendezés a Főváros esetében átfedésben van. A területfejlesztési koncepciók és területrendezési tervek tartalmi követelményét meghatározó jogszabály (218/2009.(X.6.) a hagyományos értelemben vett területfejlesztési szóhasználattal él, a budapesti koncepció egyedi értelmezése miatt fontosnak tartanánk a Bevezető részt kiegészíteni azzal, hogy az anyag milyen értelemben használja a „társég” fogalmakat. Javasoljuk definiálni és ennek megfelelően következetesen alkalmazni, hogy a tervező mit ért a várostárség, Budapest és várostársége, Budapest és társége illetve városkörnyék és agglomeráció fogalmán. 	A fogalommagyarázat kiegészítésre került a Budapest és várostársége, és az agglomeráció fogalmakkal. A városkörnyék kifejezés kikerült a dokumentumból az egységesség érdekében. A várostárség jelentése jelen dokumentumban azonos a Budapest és városkörnyéke kifejezés jelentésével.
	<ul style="list-style-type: none"> – A „Kezdeményező, együttműködő terület-, város- és térségfejlesztés hangsúlyozza Budapest elősegítő és koordináló szerepét (16. old.) és az intézményrendszerre vonatkozóan messzemenően támogatható javaslatot tesz egy stratégiai város és területfejlesztő szervezetre. Ez a szervezet a város fejleszthetősége szempontjából nagy előrelépést jelentene. Ugyanakkor fontosnak tartjuk a Budapest kezdeményező szerepét az agglomerációs és regionális fejlesztéseket katalizáló intézményrendszer létrehozásában és támogatásában is. A felülvizsgálat alatt lévő BKRFT fontos stratégiai célja a Főváros külső elérhetőségének javítása, mely cél elérésének fontos eszköze a fővárosi és regionális térségi közlekedés együttműködés és intézményi háttér kialakulásának elősegítése. Javasoljuk, hogy a kezdeményező, szervező szerepkörrel alkotott célkitűzés 	A város- és térségfejlesztés szöösszetétel következetes használata lefedi a felvetett javaslatot. A BTFK „VI. A fejlesztés eszköz- és intézményrendszere” c. fejezet kiegészítésre került.

terjedjen ki az agglomerációs és regionális szintre is.	
– A 2. 3 fejezetben megjelenik a repülőtéri összeköttetés fontossága, melyet a BKK stratégiai tervezése során is kiemelten kezelünk. Javasoljuk, hogy a fejezetet összefoglaló „A cél megvalósításának főbb, általános eszközei” között is jelenjen meg egy a célkitűzést elősegítő eszköz, egészítsék ki a felsorolást „a Liszt Ferenc repülőtér kötőpályás kapcsolatának és közúti megközelítésének megbízhatóbbá tétele” ponttal.	Az ismétlések elkerülése végett ez a javaslat a 7., a közlekedést tartalmazó fejezetben jelenik meg.
– A 26. oldalon lévő térségi központrendszer ábrán lévő közlekedési kapcsolatrendszer (nemzetközi/országos/ térségi kapcsolatok tekintetében) nem definiált, nem tükrözi a közlekedési hálózat hierarchikus felépítettségét. Ezen kívül az M3-as autópálya belső szakasza hiányzik a rajzról.	A térképnek nem célja a közúthálózat hierarchikus felépítésének bemutatása, mivel az Pest megye és Budapest által meghatározott térségnek a belső és a szomszédos térségekkel való funkcionális kapcsolatrendszerét szeretné szemléltetni. Az M3 belső szakaszával kiegészítésre kerül a szövegközi ábra.
– A 29. oldalon lévő felsorolás 3. részét javasoljuk kiegészíteni „a fővárosi térség közlekedésének megfelelő szintű integráltságát biztosító intézményi kapcsolat „kialakításával, mert nagyon fontosnak tartjuk az agglomerációs közlekedési kapcsolatokat szervező intézményi háttér támogatását.	A javasolt kiegészítés megtörtént a Konceptió III/4. fejezet végén szereplő eszközrendszer (A cél megvalósításának főbb, általános eszközei, beavatkozások) között.
– A 38. oldal 3. bekezdésének szemlélete azt tükrözi, hogy az elhanyagolt rossz minőségű városi terek „közterületi állapotok” oka maga a közlekedés. Ezt a megközelítést kérjük számúzni az anyagból, hiszen az elhasználódás oka a fenntartás hiánya vagy az igénytelen tüneti felújítás. A személygépjárművek kitiltása önmagában nem hoz minőségváltást, de elengedhetetlen feltétele lehet egy köztér megújulásnak, ugyanakkor más közlekedési módok nagyobb „teret nyerne”, a gyalogos-, kerékpáros közlekedés megjelenésével a térhasználat változik. A közlekedés és annak jól szervezett módjai tehát fontos része a közterületeknek, melyek elérhetősége és élhetősége szempontjából a közlekedés fejlesztésére is szükség van.	A hivatkozott bekezdés nem a közlekedést okolja a közterületek állapotáért, hanem arra irányítja a figyelmet, hogy a városi terek humanizálásával élhetővé lehet tenni a városrészeket, és megfelelő arányban „a helyhez illően biztosítsa a gyalogos közlekedés, a kerékpáros közlekedés és a közösségi közlekedés – sok esetben azonos térfelületen való – együttélését.”
– A 40. oldalon lévő ábrán több olyan „zöldmezős” fejlesztési térség is található, amelyek nem egyeztethetők össze a koncepció által felvállalt „kompakt város” elvével. Az új szerkezeti terv jóváhagyásáig ezeket a megkérdőjelezhető fejlesztési területeket nem javasoljuk ábrázolni.	A várost nem lehet kizárólag a barnamezős területeken fejleszteni, ésszerűen ütemezetten kell a város külső részein is mozgásteret biztosítani.
– A 45. oldalon lévő „Budapest és várostérségének központrendszere” ábráról hiányzik az M6 autópálya Százhalombatta – M0 közötti szakasza.	A kis léptékű szövegközi ábra javításra kerül, az M6 autópálya jelentette nyomvonalnak az M0 gyűrűn belüli szakasza hiányzik. -
– Az 56. oldalon az átmeneti zónára kidolgozott terület-specifikus eszközök között szerepel „Az intermodális központok létrejöttének támogatása”. Az anyagban felsorolt központok mindegyike létezik már, ezért sokkal inkább a központok továbbfejlesztésére van szükség. Ugyanitt a „P+B” „B+R”-re javítandó.	A szöveg javításra került az intermodális központok tekintetében, a P+R parkoló törlésre kerül az ismétlések elkerülésére törekedve, az a 7. fejezetben jelenik csak meg.
– A zaj és légszennyezéssel foglalkozó fejezet a 61. oldalon és később a 68. oldalon is hibás kontextusban használja a modal-split fogalmat. A modal-split arány „növelés”-nek önmagában nincs értelme, a választott közlekedési módok egymáshoz viszonyított arányát kell vizsgálni és ezen belül a gyalogos-, kerékpáros közlekedés részarányát illetve a közösségi közlekedés részarányát kell növelni az egyéni személygépjármű használat részarányának terhére.	A véleménynek megfelelően javításra került az érintett fejezet 6.3 ZAJ- ÉS LÉGSZENNYEZÉS CSÖKKENTÉSE c. alfejezet első mondata: „Általánosságban a gyalogos, kerékpáros közlekedés, illetve a közösségi közlekedés részarányát kell növelni az egyéni személygépjármű használat részarányának terhére.”
– A koncepció alapvetően jól integrálja a kerékpáros közlekedést a városfejlesztési célok	6.6. ENERGIAHATÉKONYSÁG ÉS KLÍMAVÉDELEM c. célnak „Környezetbarát közlekedési módok és eszközök fejlesztése”

<p>rendszerébe azonban a 68. oldalon az FKP-ra hivatkozva tévesen határoz meg célokat: „A kibocsátás-csökkentésre a legegyszerűbb mód az autós közlekedés kiváltása olyan közlekedési módokkal, melyek nem jelentenek semmilyen környezeti terhet, így kiemelten fontos a kerékpáros- és gyalogosbarát városi köztér-, illetve közúthálózat kialakítása. Az FKP-ban 2016-ig a kerékpárút hálózat kiépítettségének 50%-os, 2020-ig a kerékpárral megtett utazások részarányának 10%-os növekedése a cél, melynek jó eszköze lehet a közösségi kerékpáros közlekedési rendszer létrehozása.”</p> <p>Budapestre nézve mind a BKRFT-ben mind pedig a BKK által készített kerékpáros koncepcióban a következőket képviseljük és kérjük a dokumentum idézett szövegét ennek megfelelően kijavítani:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. nem 10%-os növekedést szeretnénk, hanem 10%-os részarányt a jelenlegi 2-3% helyett, 2. nem kerékpárút-hálózatról beszélünk, hanem kerékpárforgalmi főhálózatról, 3. ennek kiépítettségét 2020-ig minimum 80%-ban szeretnénk megvalósítani, 4. a KKKR (Bubi) az optimista becslések szerint, még közvetett hatásaival együtt is legfeljebb 1%-ponttal növeli a kerékpározás részarányát. 	<p>feladatának első két bekezdése az alábbiak szerint módosult:</p> <p>„A kibocsátás-csökkentésre a legegyszerűbb mód az autós közlekedés kiváltása olyan közlekedési módokkal, melyek nem jelentenek semmilyen környezeti terhet, így kiemelten fontos a kerékpáros- és gyalogosbarát városi köztér-, illetve közúthálózat kialakítása. Az FKP-ban 2020-ig a kerékpárral megtett utazások részarányának 10%-ra való növekedése a cél.</p> <p>Az autós forgalom kiváltására a közösségi közlekedési hálózat jobb elérhetősége biztosít megfelelő lehetőséget, a gyalogos-, kerékpáros közlekedés illetve a közösségi közlekedés részarányának növekedésével a közlekedésből származó légszennyezés jelentősen csökkenhet.”</p>
<p>– A 73. oldalon foglalkozik az anyag a térségi közlekedésfejlesztéssel, a 2. bekezdésben kifejtett autóbusz szolgáltatások fejlesztésénél kérjük meg-említeni a járműpark korszerűsítésének fontosságát is.</p>	<p>A szöveg kiegészítésre került.</p>
<p>– A 74. oldalon lévő „Közlekedési eszközváltás rendszere a fővárosban” című ábráról hiányoznak a vasútvonalak. Úgy gondoljuk, hogy egy ilyen tematizálásban minden-képpen feltüntetendő közlekedési eszköz a vasút is.</p>	<p>A térkép kiegészítésre került.</p>
<p>– A 75. oldalon kezdődő „Fővárosi egyéni közlekedés” címet javasoljuk átgondolni, hiszen a fejezet sokkal inkább a közúti közlekedéshez kötődő koncepcionális javaslatokat tartalmazza. A közlekedési módok integrált szemléletű fejlesztését sokkal hangsúlyosabban kérjük megjeleníteni ebben a fejezetben, például a Duna hidak, átkelési lehetőségek építésével kapcsolatban fontos lenne megemlíteni, hogy nem csak a gépjármű forgalom és az egyéni közlekedés, hanem a közösségi közlekedés szempontjából is fontos hálózati kapcsolatokat jelentenének.</p>	<p>A személygépjármű közlekedés, a kerékpáros közlekedés és a gyalogos közlekedés mind egyéni közlekedési mód, mely a közúthálózaton (közterületek hálózatán) bonyolódik. A 7.3 és a 7.4 alfejezetek címe együttesen teljes mértékben lefedik a város saját, belső közlekedését.</p> <p>A Duna hidak kapcsán a szöveg kiegészítésre került.</p>
<p>– A 76. oldal kerékpározás fejlesztését bemutató bekezdés így szól: „Budapest teljes területét lefedő, a domborzati és beépítési adottságok alapján területileg differenciált sűrűséggel rendelkező kerékpáros közlekedési rendszert kell kialakítani. Véleményünk szerint nem „kerékpáros közlekedési rendszert kell kialakítani”, hanem a teljes</p>	<p>A kerékpározásra vonatkozó szöveg a vélemény szellemiségével összhangban módosításra kerül.</p> <p>A területfejlesztési koncepciónak a területi és részletezettségre vonatkozó korlátai folytán nincsen módja megismételni az egyes</p>

<p>közúthálózatot fokozatosan alkalmassá kell tenni a gyors, kényelmes, biztonságos kerékpározásra, melynek része a főhálózat kialakítása. Kérjük „A budapesti kerékpáros közlekedés fejlesztési koncepciója” szerint hivatkozni a célkitűzést az alábbiaknak megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Budapest kerékpáros fejlesztésének jövőképe Budapesten a kerékpározás meghatározó közlekedési mód, nagyban hozzájárul a jó hangulatú, élhető, mobil, és virágzó gazdaságú város kialakulásához. A kerékpározás általánosan elfogadott, gyors, biztonságos és támogatott közlekedési mód. A kerékpáros közlekedés részarányának növekedése javítja a városi életminőséget. A kerékpározás a közösségi közlekedéssel, gyaloglással és egyéb közlekedési módokkal kombinálva, hozzájárul a gépjárműforgalom egy részének kiváltásához levegőt, teret, és lehetőséget teremtve az itt élők számára az optimális közlekedési mód szabad megválasztásához és a közlekedők harmonikus együttműködéséhez. – A koncepció átfogó céljai: <ul style="list-style-type: none"> ➤ A Budapesti kerékpáros közlekedés részaránya 10%-ra növekedjék 2020-ig. A növekedés főként az egyéni gépjárműhasználat kiváltásával történjék. ➤ A kerékpározás biztonsága és elfogadottsága növekedjék. – A terület specifikus eszközök a következők: <ol style="list-style-type: none"> I. Belső városrész: a Bubi közösségi kerékpár rendszer és a komplex kerékpárosbarát fejlesztés teheti a belső zónát teljes egészében kerékpárral könnyen átjárhatóvá. II. Hungária gyűrűn belüli részen a kapacitív kerékpáros főhálózati elemek fejlesztése, a városrészek közötti kapcsolatok megteremtése és vonzó kerékpáros szolgáltatások fejlesztése a fő feladat III. Lakóterületi és külső kerületi fejlesztések: A külső városrészek esetében a helyi kerékpáros kapcsolatok fejlesztése és a városközpontok közti kapcsolat fejlesztése segítheti a kerékpáros munkába járást és javíthatja a regionális és turisztikai úti célok kerékpáros elérhetőségét, a B+R feltételek kialakítása hozzájárulhat a kombinált közlekedési módok térnyeréséhez. 	<p>ágazatok szakterületeinek koncepcióját. A közlekedésen belül, a kerékpáros közlekedéssel kapcsolatos szövegrészek terjedelmének is többé-kevésbé arányban kell lenniük a többi közlekedési módéval, a közlekedésben betöltött szerepével.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – 77.oldalon a Kerékpáros közlekedés általános eszközeire vonatkozó szövegjavaslatunk: <ul style="list-style-type: none"> ▶ Összefüggő kerékpáros főhálózat kialakítása, teljes közúti hálózat kerékpáros barát átalakítása; 	<p>A szöveg kiegészítésre került.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Kerékpártárolás eszközrendszerének fejlesztése: lakóterületi, intézményi, közterületi és kerékpártárolók kialakítása; 	<p>A szöveg kiegészítésre került.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Kombinált közlekedés előmozdítása B+R kerékpártárolókkal; Kombinált közlekedés előmozdítása kerékpárszállítással; egyéb kényelmi szolgáltatások és információs rendszer fejlesztése. 	<p>A szöveg kiegészítésre került.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – A fejezetek végén lévő „A cél megvalósításának főbb, általános eszközei”-t tartalmazó összefoglaló rész nagyon hasznos, ám mivel nincs külön számozva, vagy egyéb módon tagolva összemosódik a megelőző alfejezettel. Fontos lenne jobban elkülöníteni és érzékeltetni, hogy az itt felsorolt eszközök mely célkitűzéshez tartoznak. 	<p>A cél megvalósításának főbb, általános eszközei markánsabban válnak el az utolsó alfejezettől. Az eszközök már nem alfejezeti, hanem az egyes közlekedési módok szerinti bontásban kerülnek megjelenítésre.</p>

6. Közmű		
Budapesti Távhőszolgáltató Zrt. (FŐTÁV Zrt.) Magyar Távhőszolgáltatók Szakmai Szövetsége (MaTÁSzSz)	Általános megállapítások – A VII. fejezet szerint a koncepcióalkotás folyamatába bevonni tervezett nagyszámú szereplő között szerepel ugyan a Budapest Főváros Vagyonkezelő Központ Zrt., de nem szerepel a BVK Holding Budapesti Városüzemeltetési Központ Zrt., a FŐTÁV Zrt., a MaTÁSzSz, a Magyar Mérnöki Kamara, sem bármilyen, Budapest energiaellátásában érdekelt energetikai cég vagy szakmai szervezet (miközben szerepel például a Magyar Kajak-kenu Szövetség).	A közszolgáltatásért felelős Városüzemeltetési Főosztály véleményében képviselte a fővárosi közmű cégek állásfoglalását.
	– Nincsenek hivatkozások vagy utalások az anyagban olyan fontos dokumentumokra, mint pl. az Országgyűlés 77/2011. (X.14.) OGY határozatával által elfogadott Nemzeti Energiastratégia 2030, Magyarország Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Terve vagy például az EU 2010/31/EU irányelve az épületek energiahatékonyságával kapcsolatos minimumkövetelményekről, illetve az EU 2012/27/EU irányelve az energiahatékonyságról, amelyek jelentős befolyást gyakorolhatnak a város és az épületállomány fejlesztésére.	A területfejlesztési koncepció az említett dokumentumok figyelembevételével készült, azokkal összhangban van. A hivatkozások kiegészítésre kerültek.
	– A Nemzeti Energiastratégia 2030 6.3.2. pontja szerint a távhőellátás és kapcsolt energiatermelés jövőbeli irányainak meghatározása érdekében <u>szükséges egy távhőfejlesztési cselekvési terv (ezen belül budapesti fejlesztési terv) elkészítése</u> . A budapesti távhőfejlesztési tervet össze kell hangolni a jelen területfejlesztési koncepcióval.	A távhőfejlesztési cselekvési terv készítésére vonatkozó javaslat a 6.6. Energiahatékonyság és klímavédelem c. alfejezetbe beépítésre került.
	– Nincsenek az anyagban javaslatok olyan törvények vagy más jogszabályok megalkotására, amelyek szükségesek a koncepció megvalósításához, vagy amelyek azt elősegítik.	A kiegészítés megtörtént, a szükséges jogi környezet megteremtése az eszközzrendszerbe beépítésre került.
	Konkrét megállapítások <u>III. fejezet</u> – 6. A környezeti erőforrások védelme és fenntartható használata, a természeti értékek megőrzése 6.3. Zaj- és légszennyezés csökkentése A kibocsátások (emisszió) csökkentését az anyag kizárólag közlekedési kérdésnek tekinti, pedig a sűrűn lakott belterületeken és a történelmi városrészekben túlnyomó részben korszerűtlen, rossz hatékonyságú egyedi vagy központi fűtőberendezések vannak, amelyek a korábbi vizsgálatok szerint téli inverziós időszakban jelentős mértékben hozzájárulnak a légszennyezéshez.	Az alfejezet valóban csak a fő konfliktusforrásokra fókuszál, az észrevételnek megfelelően az anyag kiegészítésre került.
	6.6. Energiahatékonyság és klímavédelem – A bevezető szerint „A területfejlesztési koncepció javaslata megfogalmazza a térség 2030-ra elérni kívánt jövőképét, térszerkezetét, valamint a 2020-ra szóló átfogó és stratégiai célokban előirányzott célállapotot”. Ugyanakkor a 6.6. pont szerint „Hosszú távon, a jelenleg fosszilis alapú energiaellátás teljes mértékben megújuló energiaforrásokra történő átállása szükséges. Rövid és közép-távon el kell érni a megújuló energiaforrások (pl. geotermikus, szoláris energia) részarányának növelését, mind a város elektromos energiaellátásban, mind a távhőhálózatokban, hogy hosszú távon a karbonsemlegesség, és a fosszilis energiaforrásoktól való teljes függetlenség megvalósulhasson.” A Nemzeti Energiastratégia 2030 szerint (6.3. fejezet) Magyarország várható lakossági és tercier hőfelhasználásán belül 2020-ban a megújuló energiák aránya 24 %, 2030-ban 32 % lesz. A fosszilis energiaforrásoktól való teljes függetlenség Budapesten is csak sokkal hosszabb távon, a területfejlesztési koncepció tervezési időhatárán messze túlnyúlva érhető el.	A „hosszú táv” itt valóban hosszú távot jelent, nem a koncepció tervezési időtávját, a pontosítás megtörtént. Távlatilag az energiaigények fedezése – földgázimport-függőség csökkentése és az EU 2050-es villamosenergia-szektor dekarbonizációja mellett – jelenleg nem képzelhető el másképp, mint az atomenergia mellett megújuló energiaforrások használatának jelentős fokozásával, a fosszilis energiaforrásoktól való függést megszüntetve.
– A megújuló energiaforrások közül elsősorban a biomassza, a geotermikus energia, a részben ide sorolható hulladékégetés és a napenergia jöhet számításba. ➤ A biomassza, a geotermikus energia és a hulladékégetés elsősorban a távhőellátás jelentős	Budapest területén a megújuló energiaforrások hasznosításának lehetőségeit a koncepció helyzetelemzése tartalmazza. A dokumentum tartalmazza, hogy a távhőhálózatok energetikai	

<p>továbbfejlesztésével használható ki. Jelenleg a meglévő távhő infrastruktúra kihasználása sem megfelelő. A budapesti távhőfejlesztési cselekvési tervnek ki kell térnie új fogyasztók bekötésére, a sűrűn lakott, de jelenleg korszerűtlen egyedi vagy központi fűtésű városrészek fokozatos bekapcsolására.</p>	<p>reformja szükséges, az eszközrendszerben szerepel a városi távhőrendszerek integrációja, régi vezetékszakaszok felújítása, hővesztés csökkentése, intenzív beépítésű területek bevonása a távhőszolgáltatásba. Emellett a városfejlesztési koncepció is kitér a távhő szolgáltatási területének bővítésére, valamint az egymástól elszigetelt távhőkörzetek összekapcsolására.</p>
<p>➤ A legjelentősebb potenciális megújuló távhőforrást jelentő biomassza-hasznosítás elé az előkészítés alatt levő METÁR túlzott méretkorlátokat állít. (Lásd a IV. fejezet 5. ponthoz tett észrevételünket is.)</p>	<p>Veszélyként a SWOT tartalmazza, hogy támogatás és megfelelő jogi környezet nélkül a megújuló energiaforrások hasznosításának megvalósítása ellehetetlenül.</p>
<p>➤ A jelenleg is távhővel ellátott panelépületek hőigénye a korszerűsítés eredményeként akár 40-50 %-kal is csökkenhet, ugyanakkor a belterületi történelmi városrészek, közintézmények korszerűsítésével városkép-védelmi okokból csak kisebb energia-megtakarítás érhető el. Ez további ok arra, hogy elsősorban ezeket kössék rá a távhőellátásra.</p>	<p>A távhőhálózat piacának bővítését a koncepció támogatja, eszközrendszerében szerepel. A belvárosi területek távhőellátásának gazdaságos kiépítését gyakorta nehezíti a már kialakult zsúfolt közműhelyzet.</p>
<p>➤ A biomassza akkor tud jelentős mértékben részt venni az energiaellátásban, ha sikerül megfelelő beszállítási lehetőséggel rendelkező, engedélyezhető telephelyeket találni, amelyekből a meglévő vagy a jövőben megvalósuló távhőhálózat elérhető.</p>	<p>A területbiztosítás nem a koncepció, hanem a településszerkezeti terv feladata, az ahhoz kapott információk alapján a fűtőművek, fűtőerőművek helyigénye megjelenítésre kerül.</p>
<p>➤ A számításba jövő, ezután megnyitandó új geotermikus források a jövőben is részben balneológiai és wellness-célokat szolgálhatnak, távhőellátásra ott használhatók jó hatékonysággal, ahol megvalósul az alacsony hőfokú távfűtés.</p>	<p>Az energetikai hasznosíthatóság a fluidum hőmérsékletétől függ és persze a beruházás-gazdaságosságtól. Alacsony hőfokú fűtőrendszerekkel megvalósított lakóparkok, irodák, intézmények ellátásához a geotermikus energiaforrások megfelelő alternatívát jelentenek.</p>
<p>➤ A meglévő és a tervezett új hulladékhasznosító mű, amely utóbbi integrált megoldást adhat a szennyvíziszapkezelés problémájára is, csak akkor használható ki megfelelően, ha korszerű, nagy hatékonyságú fűtőerőművön keresztül csatlakozik a távhőszolgáltató rendszerre. Ehhez a meglévő szemétegetőmű erőművi részét korszerűsíteni kell, az újat pedig így kell megépíteni. (Budapesten a szemétegető mű mintegy 4 %-kal járul hozzá a távfűtéshez, Bécsben kb. 20 %-kal.)</p>	<p>A távhőrendszer hatékonyságát növelő beruházásokat a koncepció támogatja, a hulladékok energetikai célú hasznosításával a 6.6 Energiahatékonyság és klímavédelem fejezet foglalkozik, valamint a cél megvalósításának főbb eszközei között is megjelenik.</p>
<p>➤ A napenergia-hasznosításnak jelentős szerepe lehet a jövőben a hőellátásban, elsősorban a melegvíz-előállításban, de a fűtésben is. Távhővel ellátott felhasználóknál azonban figyelembe kell venni, hogy a napenergia hasznosítása ne rontsa az alap- (megújuló vagy kapcsolt) hőforrások gazdaságosságát, az eredő gazdaságosság javuljon és ne romoljék a napenergia alkalmazása következtében.</p>	<p>A dokumentum kiegészítésre került.</p>
<p>– A Nemzeti Energiastratégia 6.2. fejezete szerint 2030-ig a hazai áramszektor gázkereslete a megvalósuló energiamix függvényében a jelenlegihez képest 30-80 %-kal is nőhet. Ugyanebben az évben még várhatóan 55 % lesz a lakossági és terciér hőtermelési célú földgázfelhasználás a teljes energiafelhasználáson belül. Ezért véleményünk szerint a megújuló energia-alapú hőellátás arányának jelentős növelése mellett a földgázüzemű, távhőellátási célú nagy hatékonyságú kapcsolt energiatermelés a tervezési időszakban nemcsak fenntartandó, hanem fejlesztendő, Budapesten is.</p>	<p>A földgáz fontossága az energiaszektorban és a kapcsolt energiatermelés hatékonysága nem kérdéses. A kapcsolt energiatermelés jelenleg fennálló problémáját az V. fejezethez tett észrevételek alapján rögzítettük a SWOT analízisben is.</p>
<p>– Az alacsony hőmérsékletű távfűtés jelentős mértékben hozzájárulhat a távhőszolgáltatás energiahatékonyságához és gazdaságosságához. Ez elsősorban az új fejlesztési területeken valósítható meg. A meglévő épületek energetikai korszerűsítése utóbbiaknál is lehetővé teszi alacsonyabb hőmérsékletű távfűtés alkalmazását, a megvalósításához azonban az is szükséges, hogy az adott ellátási körzetben erre az összes fogyasztó alkalmas legyen. Az ilyen egységes fejlesztéshez</p>	<p>A koncepció támogatja az alacsony hőmérsékletű távfűtés elterjesztését, annál is inkább, mivel a megújuló energiaforrás részarány ezeken a rendszereken keresztül növelhető kellőképp. Az alacsony hőmérsékletű távhőszolgáltatással a 6.6. Energiahatékonyság és klímavédelem c. alfejezetnek a Meglévő</p>

<p>a Főváros megfelelő jogszabályokkal és fejlesztési forrásokkal kell, hogy rendelkezzenek.</p>	<p>távhőhálózat felújítása és a kiépítettség növelésére vonatkozó bekezdése foglalkozik.</p>
<p>– Hasonlóan az alacsony hőmérsékletű távfűtéshez, a távhűtés is ott és akkor valósítható meg, ahol az adott ellátási körzetben erre az összes fogyasztó alkalmas. A drága infrastruktúra miatt nem jöhet számításba, hogy egyenként kössék rá a fogyasztókat, legfeljebb nagy kereskedelmi és közintézményeket.</p>	<p>A koncepció támogatja a távhőszolgáltatás fejlesztését, a szolgáltatási terület kiterjesztését, új szolgáltatás (pl. távhűtés) elterjedését, a beruházás gazdaságosságát természetesen mérlegelni kell, mely területek alkalmasak és tehetőek alkalmassá távhűtés szolgáltatásba történő bevonásra.</p>
<p><u>IV. fejezet, A terület-felhasználás alapelveit lefektető koncepció</u></p> <p>– A terület-felhasználási elvek között nem szerepel a közművek terület-felhasználási igényeinek meghatározása és biztosítása. A fejlesztési területek meghatározásával egyidejűleg meg kell határozni az adott fejlesztési terület közműigényeit, és az ehhez tartozó nyomvonalakat le kell védeni, egyúttal a fejlesztés ütemezését is meg kell határozni.</p> <p>Hasonlóképpen meg kell határozni és le kell védeni a jövőben létesítendő biomassza- és más fűtőművek és fűtőerőművek telephelyét és leendő közműkapcsolatait is. Lásd az alábbi pontot is.</p>	<p>A helybiztosítás a településszerkezeti terv feladata, a közművek, így a távhőrendszer ismert tervezett fejlesztéseit is a TSZT készítésekor figyelembe kell venni.</p>
<p><u>5. A tisztább környezet, a hatékonyabb gazdaság, a felelősség-teljesebb társadalom érdekében közelebb kell hozni a társadalmat helyi környezetéhez:</u></p> <p>– Nem értünk egyet az alábbi megállapítással:</p> <p>„A biomassza, mint megújuló energiaforrás használata csak kisléptékű autonóm energiagazdálkodási rendszerekben támogatható. Ez az energiaforrás csak akkor tekinthető megújulónak, ha felhasználása a népességhez közel történik, átlátható és nyomon követhető az újratermelése és a felelősség teljes fenntartható használata.”</p> <p>Ez az elképzelés a biomasszának, mint legnagyobb mértékben rendelkezésre álló megújuló energiaforrásnak a hasznosítását mind a termelői, mind a felhasználói oldalon jelentősen korlátozná, és legfeljebb a kisebb vidéki településekre tekinthető érvényesnek, de nem Budapestre.</p> <p>A kis hőtermelők csak jó minőségű, esetenként csak feldolgozott – és ezért drága és kis mennyiségben rendelkezésre álló – biomasszát tudnak hasznosítani. Ezzel szemben, a Nemzeti Energiatérkép 2030 szerint (6.3. fejezet) „A távhőrendszerek kiemelten fontos szereplői lesznek a hőellátás megújításának azzal, hogy szinte bármilyen hőforrásból termelt hőt be tudnak fogadni, és el tudnak juttatni a végfelhasználókhoz”. Többek között mindenféle biomasszából lehet távhőt termelni, a kis hőtermelőkhöz képest jobb hatásokkal, akár kapcsolt villamosenergia-termeléssel is (lásd a pécsi új biomassza-erőművet).</p> <p>– E mellett a beszállítás néhány nagy, többnyire külterületen elhelyezkedő hőforráshoz, ütemezett módon, esetenként akár vasúton, sőt vízi úton is történhet, míg sok kis rendszerhez a városi közutak rendszeres igénybevételével, gyakran forgalomkorlátozó és a közterületet szennyező módon történhet a beszállítás. A biomassza jelenleg a legjelentősebb potenciális megújuló energiaforrás. Ha a – hosszú távú – cél Budapesten a teljes mértékben megújuló energiaforrásokra történő átállás, akkor az elérhető biomassza-készleteket maximálisan ki kell használni, ami csak távhőellátással lehetséges. E mellett, kisebb mértékben, és a közlekedést és köztisztaságot nem zavaró módon, lehet jó minőségű, nem szennyező biomasszát energiatermelésre hasznosítani, elsősorban családi házakban vagy más kisebb lakó- és középületekben.</p>	<p>Az idézett szövegrészt az OFTK tervezete tartalmazza, mellyel az összhang biztosítása szükséges.</p> <p>5.7. Térhasználati elveink c. alfejezet, „A tisztább környezet, a hatékonyabb gazdaság, a felelősségteljesebb társadalom érdekében közelebb kell hozni a társadalmat helyi környezetéhez” bekezdés első megállapítása:</p> <p>„A biomassza, mint megújuló energiaforrás használata csak kisléptékű autonóm energiagazdálkodási rendszerekben támogatható. Ez az energiaforrás csak akkor tekinthető megújulónak, ha felhasználása a népességhez közel történik, átlátható és nyomon követhető az újratermelése és a felelősség teljes fenntartható használata.”</p>
<p><u>V. fejezet, SWOT-elemzés</u></p> <p>– A SWOT-elemzés az erősségek között nem említi meg a meglévő távhőszolgáltatást. A 240.000</p>	

lakást, a lakásállomány 30 %-át ellátó, műszakilag jó vagy megfelelő állapotban levő távhőrendszer jelentős értéket képvisel, és megteremti a lehetőségét a jövőre nézve a megújuló energiaforrásokból származó hő jelenleginél sokkal nagyobb mértékű befogadásának.	
– Ugyancsak az erősségek között kell megemlíteni, hogy a távhő nagy részét korszerű, földgázüzemű, az uniós minősítés szerint is nagy hatékonyságú, kapcsoltan hőt és villamos energiát termelő erőművekben, illetve az anyagában nem hasznosítható hulladékot felhasználó szeméttégető műben lehet előállítani, amelyek egyúttal Budapest villamosenergia-igényeinek nagy részét is helyben tudják ellátni.	Erősséggként megjelenítettük a hőtermelés magas hatékonyságát és a távhőhálózat kiterjedtségét, valamint lehetőségként a rendszer megújuló energiaforrásokból származó hő befogadóképességét.
– A gyengeségek között kell ugyanakkor megemlíteni, hogy a sűrűn lakott belterületek és a történelmi városrészekben túlnyomó részben korszerűtlen, rossz hatékonyságú egyedi vagy központi fűtőberendezések üzemelnek.	A koncepció kellően hangsúlyozza az épületek energetikai korszerűsítésének fontosságát, de az észrevételnek megfelelően a SWOT analízisben is szerepeltettük azt.
– A gyengeségek közé tartozik az épületállomány jelentős részének rossz műszaki állapota, a korszerűtlen egyedi és központi fűtőrendszerek, beleértve a kémények állapotát is, valamint a távhővel ellátott épületek korszerűtlen fogyasztói rendszerei.	
– Ugyancsak a gyengeségekhez tartozik, hogy a nagy távhőrendszerek egymástól elválasztva, szigetüzemként működnek, emiatt nincs meg a lehetőség arra, hogy a leghatékonyabb, környezet- és klímavédelmi szempontból a legelőnyösebb hőforrásokat lehessen a legjobban kihasználni.	Gyengeséggként kiemeltük a távhő szigetüzemét.
– A gyengeségekhez tartozik, hogy az épületek egyébként üdvözlendő korszerűsítésének a következtében fogyasztói oldali koncepciózus fejlesztés nélkül fokozatosan romlik a meglévő távhő-infrastruktúra (hőforrás és vezetékek) kihasználása.	Ez egy veszély, nem gyengeség. A fogyasztói oldal korszerűsítése mellett a távhő piacot is bővíteni szükséges. Ugyanígy új hőforrások bekapcsolása is piacbővítéssel célszerű párosuljon. A tervezett stratégiai vezeték a versenyképesség javítása mellett a piacbővítést is szolgálja.
– Jelenleg a gyengeségekhez tartozik az is, hogy a hatékony földgáz-tüzelésű kapcsolt energiatermelő berendezéseket a hatályos jogi szabályozás miatt nem lehet megfelelően kihasználni, és nem lehet őket elsősorban Budapest érdekében működtetni.	A szabályozói döntések hatására a hazai 20% feletti (2010) CHP termelés részesedése –, mely az EU-ban kiemelkedő eredménynek számított – mára felére esett vissza. A SWOT analízisben rögzítésre került.
– A gyengeségek között kell számon tartani, hogy a kiemelten hangsúlyozott kerületi széttagoltság egyúttal azzal a hátránnyal is jár, hogy a Főváros érdekében megvalósítandó fontos és alapvető energetikai létesítmények: megújuló energia-alapú hőforrások (biomassza-fűtőerőmű), a szigetüzemű távhőrendszereket összekötő, egyúttal új ellátási területeket feltáró távvezetékek a kerületek ellenállása miatt elbukhatnak.	Ez egy veszély, nem gyengeség. A TSZT a szükséges helybiztosítást jelölni fogja, amennyiben a tervezett nyomvonal annak készítésekor rendelkezésre áll.
Jogi javaslatok	A javaslatot elfogadtuk, az eszközrendszerbe beépítésre került.
– A Főváros ösztönözze az önkormányzati törvény és a távhőtörvény olyan módosításait, hogy az önkormányzatok meghatározhassák az egyes fejlesztési területeken az energiaellátás módját a megújuló energiaforrások jobb kihasználása és a hatékonyabb energiafelhasználás érdekében.	
– A Főváros kezdeményezze az önkormányzati törvény olyan módosítását, hogy az egységes fővárosi fejlesztések érdekében szükséges döntéseket, beleértve az egységes energiaellátást is, a Főváros hozhassa meg.	A javaslatot elfogadtuk, az eszközrendszerbe beépítésre került.
– A Főváros kezdeményezze, hogy az előkészület alatt levő METÁR-ban ne emeljenek indokolatlan, Budapestre nézve ésszerűtlen méretkorlátokat a biomassza fűtőerőművekkel szemben.	A javaslatot elfogadtuk, az eszközrendszerbe beépítésre került.
– A Főváros kezdeményezze, hogy jogszabály segítse elő a földgázüzemű, távhőellátási célú nagy hatékonyságú kapcsolt energiatermelés hatékony kihasználását és további fejlesztését.	A javaslatot elfogadtuk, az eszközrendszerbe beépítésre került.

<p>Egyéb megjegyzések III. fejezet 6. A környezeti erőforrások védelme és fenntartható használata, a természeti értékek megőrzése 6.6. Energiahatékonyság és klímavédelem</p>	
<p>– Általánossá vált, hogy az új irodaépületek üvegpanel homlokzatokkal valósulnak meg, ami jelentős hővesztességgel jár, míg a nagy kereskedelmi célú épületekben (üzletközpontokban) kizárják a természetes megvilágítást, ugyanakkor az alkalmazott nagyteljesítményű világításnak az energiaigénye is nagy. Helyi (fővárosi) vagy központi szabályozással kellene a befektetőket energiatakarékosabb megoldásokra ösztönözni.</p>	<p>A korszerű üveghomlokzatok hővesztése nem nagyobb, mint bármilyen más határoló szerkezeté. Az energiatudatos építészet jogi szabályozásának előmozdítására vonatkozó javaslattal az eszközrendszer kiegészítésre került.</p>

7. Civilek		
Borsay Attila	<ul style="list-style-type: none"> – A multikulturális társadalom az elmúlt években bukott meg Nyugaton ... nem kellene ennek megvalósítását itthon célul tűzni! (Átfogó célok – utolsó előtti bek.) 	<p>A multikulturális társadalom az Egyesült Királyságban és részben Franciaországban és Németországban is kedvezőtlennek bizonyult. Bár ezekben az országokban történelmi gyakorlat van, és nagyszámú országból tartósan érkezett bevándorlókról van szó. Budapest ennek a kezdetén van, és eltér helyzete abban is, hogy többségük magyar nemzetiségű és az integrálódás, asszimilálódás könnyebben valósul meg. A célunk a befogadó és nyílt támogató társadalom.</p>
Danubius Nemzeti Hajós Egylet és Építők Margitszigeti Diák Kajak Klub Budapesti Evezős Szövetség Budapesti Kajak-kenu Szövetség	<p>Az aláíró szervezetek véleményezni kívánják a Budapesti Területfejlesztési Konceptiót, és igénylik, hogy a dunai vízi sportot érintő részletek kidolgozásába a későbbiekben is bekapcsolódhassanak.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Egyetértünk azzal, hogy a Dunát jobban be kell vonni a város életébe. Ebből a szempontból a Margitszigetnek kiemelten fontos szerepe van. A Margitsziget egyedülálló adottságokkal bír a világvárosokkal összehasonlítva, a folyam közepén és a város központjában található közpark, sport és rekreációs területként. A vízzel való kapcsolatait illetően más elbírálás alá kell esnie, mint a többi partszakasznak. <p>Szempontok:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A Margitsziget, mint „partszakasz” műszakilag másképp van kiépítve, mint a belvárosi partszakaszok. Azokhoz hasonló „kereskedelmi” célú hasznosítása nem indokolt és nem is lehetséges. A sport és rekreációs célú hasznosításhoz szükséges infrastruktúra (víz, csatorna, áram, gáz, hulladékszállítás) minimális szinten rendelkezésre áll. Megvalósul és fenntartandó az ember–víz közvetlen kapcsolat. Az ember–víz közvetlen kapcsolatok közül kiemelendő az evezés és kajak-kenu sportok jelentősége. Az evezésnek gróf Széchenyi Istvánig visszanyúló történelmi hagyományai vannak. A Margitszigeten és a szemközti Duna-parton a háború előtt 12 csónakházüzemelt, amelyek a sport részeként társadalmi, polgári, „társasági” funkciót is elláttak. Még az 1970-es évek közepéig is három evezősklub és több kajak szakosztály működött a Szigeten. Jelenleg egy evezős és egy kajakklub működik (két régi parti csónakház használatlan, leromlott, a Szigethez méltatlan állapotban van). A Margitszigetnek ez a sajátos hagyománya mindenképpen megőrzendő, sőt fejlesztendő. A Dunának ez az „emberi”, közvetlen használata a város belső területén kedvező adalék lehet a város általános arculatához. – Maximálisan egyetértünk a Fejlesztési koncepció 52. oldalán megfogalmazottakkal, hogy a világörökségi területeken lévő „egyedi értékek védelme kiemelkedő fontosságú feladat.” Felhívjuk a figyelmet a Margitsziget budai partjánál kikötött Wesselényi Csónakházra, amelyet a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal 2005-ben védettnek nyilvánított. A maga nevében utolsó, egyedülálló a magyar vizeken. – A hagyományőrzésen messze túlmenő jelentősége van a margitszigeti vízi sportok könnyű, gyors elérhetőségének (kis távolságok városa). A város belső területein lakó versenyzők, szabadidős sportolók és a vízi sportok iránt érdeklődő külföldiek közösségi közlekedéssel vagy kerékpárral, gépkocsi használat nélkül könnyen elérhetik a klubokat. – A klubok biztosítják, hogy a sportolók szakszerű, biztonságos körülmények között szálljanak vízre és evezzenek. Ennek sok évtizedes gyakorlata van. A szakemberek 	<p>Intézkedést nem igényel.</p> <p>Az felvázolt szempontokat egyetértünk. Ennek megfelelően a dokumentum a vízi sportok fontosságát hangsúlyozza, előirányozza az azzal kapcsolatos fejlesztéseket. (5.4. A DUNÁVAL EGYÜTT ÉLŐ VÁROS alfejezet) A területfejlesztési koncepció műfajához képest túl részletes megállapítások az ágazati koncepciók tartalmi feladata.</p> <p>Intézkedést nem igényel.</p> <p>Intézkedést nem igényel.</p> <p>Intézkedést nem igényel.</p>

	<p>megtanulták, hogy hogyan kell balesetmentesen együtt élni az áramló Dunával és a hajóforgalommal.</p>	
	<p>– A meglévő evezős- és kajak egyesületek működéséhez az infrastrukturális és létesítményi feltételek lényegében adottak, ám fenntartó fejlesztésére folyamatosan szükség van. Különösen komoly anyagi ráfordítást igényel az időjárás viszontagságainak kitett kikötő-stégek és úszóművek rendszeres karbantartása és nagy-felújítása, az uszadékok folyamatos eltávolítása.</p>	A koncepció szintjén intézkedést nem igényel.
	<p>– A part- és közterület-használati szabályokat, díjakat a sportcélú használat szem előtt tartásával kell kialakítani, figyelembe véve az egyesületek gazdasági fenntarthatóságát, és azt, hogy azok a sportolási lehetőségek biztosításával közhasznú, non-profit feladatokat látnak el, ezért az eddigiekhez hasonlóan továbbra is ingyenes part használatot kellene számukra biztosítani.</p>	A koncepció szintjén intézkedést nem igényel.
	<p>– Tudomásunk szerint a Margitsziget fejlesztése a Főváros hatáskörébe kerül és a fejlesztésre részletes terv készül. Kérjük (igényeljük), hogy a tervezésbe az érdekelt sportegyesületeket (szakszövetségeket) vonják be, támaszkodjanak a Dunát illető napi tapasztalataikra, szakértelmükre és a Város, valamint a Duna iránti elkötelezettségükre.</p>	A Margitsziget a későbbiekben készítendő Duna-parti építési szabályzat egyik részterülete.
Gábor Péter	<p>– Megítélésem szerint a prioritás fogalmát nem helyesen használják a 13. oldalon. Prioritás a stratégia célokat meghatározó alapvetés. Mivel itt a prioritás alatt szereplő feladatok a stratégiai célok néven szereplő feladatok alatt helyezkednek el, a részfeladatok kifejezés talán helyesebb lenn.</p>	<p>A koncepció az NGM /NTH által kiadott tervezési útmutató és a 218/2009. (X. 6.) Korm. rendeletben meghatározott tematikát és kifejezéseket használja. A kormányrendelet szerint: <i>prioritás</i>: a specifikus célok elérését szolgáló kiemelt szándékok, a későbbi beavatkozási területek csoportja, amelyek jellemzően komplexek, átfogóan több ágazati intézkedést jeleníthetnek meg... , továbbá: „specifikus cél:...az átfogó célból levezetett középtávú célkitűzések, melyek együttes és összehangolt elérése biztosítja az átfogó cél érvényesülését”. Tekintettel az NGM/NTH tervezési útmutatójára, jelen koncepciónak 2014-2020 időszakra kellett átfogó (4 cél) és stratégiai célokat meghatározni. A prioritások részletes kidolgozása a stratégiai tervezés szakaszában történik.</p> <p>Az észrevétel a koncepcióban kiegészítést nem igényel.</p>
	<p>– A 48. oldalon a Duna menti zöldterület, erdőterületek esetén javasolom, hogy a védelmük is kerüljön említésre.</p>	<p>Az észrevételnek megfelelően javítottuk a 5.4. A DUNÁVAL EGYÜTT ÉLŐ VÁROS alfejezet Természeti adottságok kihasználása című témakörének második bekezdését: „A Duna menti zöldterületek és közterek, illetve erdőterületek védelme, illetve minőségi és mennyiség fejlesztésén túl kiemelten fontos az azokat összekötő kapcsolati elemek fejlesztése, és ezáltal egy jelentősebb vonzerővel, magasabb rekreációs potenciállal rendelkező zöldfelületi hálózat kialakítása.”</p>
	<p>– Az 52. oldalon javasolom megemlíteni, hogy a funkcióbővítő, illetve szociális városrehabilitációs KMOP pályázatok kapcsán jelentős városi közterületi, illetve ingatlan megújításokra került sor. Ezek kiterjedésükben, beruházási értékükben is jelentős fejlesztések voltak, melyek összességükben jelentős városmegújító hatással bírtak.</p>	<p>A megállapítással egyetértünk, de fejlesztési vonzata nincs, már lezajlott a megújítás. A javaslat nem került kiegészítésre.</p>
	<p>– A 66. oldalon szerintem hibásan hivatkoznak Seprődi-Egressy-Zöld tanulmányára. A mellékelt ábra Gábor-Jombach-Ongjerth publikációjából származik. Persze lehet, hogy tévedek.</p>	<p>Az észrevételnek megfelelően javítottuk a hivatkozást.</p>

<p>Humusz Szövetség</p>	<p>– A május 9-én társadalmi egyeztetésre bocsátott Budapest Területfejlesztési Konceptiója c. dokumentummal hulladékös szempontból nagyrészt egyetértünk, hiszen az a hulladékös hierarchia prioritásain alapul. Az elkészült munka értékes és előremutató, amelynek hozzáadott értékét növeli a ma már gyakorlatban is tapasztalható, nagyléptékű fejlesztés, így a házhoz menő szelektív gyűjtésre való áttérés, a hulladékudvarok számában bekövetkező emelkedés, továbbá az évek óta ösztönzött komposztálási programok. Támogatandó célok a keletkező hulladékmennyiség csökkentése a lakossági szemléletformálás révén, az újrahasznosítás fokozása, továbbá a rekultivációs munkák elvégzése. Az építési-bontási hulladékok fokozott újrahasznosítására is rendkívül nagy szükség van tekintettel országunk jelentős elmaradására az Európai Unió által előírt 2020-as 70%-os hasznosítási aránytól. Észrevételeink az alábbiak:</p>	<p>Intézkedést nem igényel.</p>
	<p><u>2. Tudásalapú, versenyképes, innovatív és „zöld” gazdaság</u> A fejezet bevezetőjében úgy hivatkoznak a hulladékra (20. oldal), mint megújuló/megújítható energiára. Véleményünk szerint a lakosság által termelt hulladék nem tekinthető se megújuló, se megújítandó energiának, hiszen az éppen a kimerülő erőforrások felhasználásával készülő termékeket, csomagolásokat, tárgyakat takarja. A hulladékot a modern zöld gazdaság részének tekinteni ilyen formán pusztán a környezeti szempontokat félretevő túlfogyasztást fogja eredményezni - amint a megújulókkal foglalkozó szektor húzóerőt gyakorol a fogyasztásra, és azon keresztül a fokozott hulladéktermelésre -, és tovább súlyosbítja a környezetszennyezést.</p>	<p>A hulladék újrahasznosítása fontos szerepet tölthet be a környezeti károk enyhítésében, megelőzésében és alapanyagot biztosíthat bizonyos gazdasági ágazatok számára. Természetesen nem kívánatos, hogy egyre több hulladék keletkezzen, viszont fontos, hogy a szükségszerűen keletkező hulladék minél nagyobb arányban újrahasznosuljon.</p>
	<p>A versenyképességet és a környezettudatos gazdaságot véleményünk szerint az erőforrásokkal való takarékos bánásmód, az újrahasználati rendszerek ösztönzése jelenti mind a gyártói, termelői, mind a fogyasztói oldalon, amit a zöld közbeszerzésekkel lehet és szükséges katalizálni.</p>	<p>Módosítást nem igényel.</p>
	<p>– <u>6.4 Korszerű hulladékgazdálkodás és talajvédelem</u> A hulladékgazdálkodással foglalkozó fejezetben javasolnánk, hogy a hulladékudvarok számának növelése mellett a koncepció készítői integrálják a tervbe az újrahasználati központok létrehozását is. Az ilyen központok működése nem csupán a hulladékmegelőzést, -csökkentést szolgálják, hanem új munkahelyek létesítésére is lehetőség nyílik, enyhítve a szociális feszültségeken. A külföldi tapasztalatok alapján ezekben a központokban tipikusan olyan hátrányos helyzetű munkavállalók lelnek munkára, akik egyébként eredménytelenül keresnek állást a munkaerőpiacon. Az országnak 2013. december 21-ig kell elkészülnie az az Országos Hulladékgazdálkodási Terv részeként megjelenő Országos Megelőzési Programmal. Ez is jelzi, hogy a megelőzés jóval nagyobb prioritást kell, hogy élvezzen az eddigieknél. Javasoljuk célként megjeleníteni, hogy a fővárosnak is készüljön külön, indikátorokkal keretezett megelőzési terve.</p>	<p>A 6.4. alfejezet az észrevételnek megfelelően kiegészítésre kerül, tekintettel arra, hogy a KEOP programok keretében létesülő hulladékudvarok egyben újrahasználati központokként is fognak üzemelni, így teljesülnek a hulladékmegelőzést és – csökkentést irányozó célok is. A jelenleg hatályos hulladékgazdálkodási jogszabályok nem írják elő az önkormányzatok részére megelőzési tervek elkészítését, a tervek készítése szabályai szerint egyebekben a magasabb szintű országos célok és tervek elkészülte után nyílna mód arra, hogy alacsonyabb szintű – nem kötelezően előírt – tervek készülhessenek. Egyebekben jelezni kívánjuk, hogy a KEOP forrásokból megvalósuló fővárosi hulladékgazdálkodási projektek megvalósítása során a felvilágosító és tudatformáló kampányok is segítenek a megelőzési, szelektív</p>

	<p>A differenciált szemétdíj legegyszerűbb formájának - az ürítés szám alapú díjazásnak - a bevezetése számos hazai településen, régióban sikeresen működik. Megfontolandó egy ilyen rendszer bevezetése, ezzel ugyanis gyors és látványos eredményt lehet elérni a lakossági közreműködésben, ami a hulladékos célokat illeti. Célszerű lenne a komposztálási programok további ösztönzése annak érdekében, hogy a szerves hulladékok lerakótól való eltérítése hatékonyan megvalósuljon. A zöldövezetek házi komposztálása mellett egyre sikeresebb példák akadnak a sűrűbben lakott belvárosi területeken a közösségi, intézményi és társasházi komposztálásra is. Ezen túl támogatandónak tartjuk a főváros részéről, hogy a fenntartásában lévő zöldterületeken közterületi komposztálást végezzenek, megspórolva a jelentős szállítási költséget, akár a közmunkaprogramot erre is kiterjesztve.</p> <p>A hulladékgazdálkodási fejezet súlyos hibájának tartjuk, hogy a hierarchiával ütköző módon támogatja egy újabb hulladékégetőmű építését. Az égetők túlkapacitásából eredő problémák mára szinte egész Nyugat-Európában nyilvánvalók, Németországban már az újrahaznosítók és az égető üzemeltetők között alakult ki konfliktus a „nyersanyaghiány” miatt. Egy ekkora beruházás hosszú évtizedekre bebetonozná a fővárost egy elmaradt, korszerűtlen hulladék-gazdálkodási rendszerbe, 20-30 év múlva is kiszolgáltatva a lakosságot az égetőmű rendkívüli költségeinek, és a kényszerből fenntartandó hulladék-termelésnek. A legnagyobb fegyvertény az égetők ellen egyértelműen a káros egészségügyi hatás, amit a megsokszoroz a városi népsűrűség. Tudomásunk szerint a pusztazátori lerakóra érkező hulladék mennyisége az elmúlt három évben folyamatosan csökkent, és már így is kb. a fővárosi kommunális hulladék 60%-át égetik, vagyis még egy égetőmű már „csak” a maradék 40%-ot tudná felvenni. Ekkor még nem is számolunk a házhoz menő szelektív gyűjtés és a komposztálási programokból eredő vegyeshulladék-csökkenéssel, továbbá a GDP függvényében mérséklődő hulladékmennyiséggel. Mi lesz ez esetben a pusztazátori lerakó sorsa, amely még legalább 15 évre lett tervezve? Nem kérdés, hogy a lerakást a legrosszabb megoldásnak tekintjük, de a pusztazátori lerakóra eddig költött 3,5 mrd forint jelentős összeg, ahhoz hogy átgondolatlan beruházás legyen az eredménye. Másfelől nem támogatunk egy olyan tervet, amely a csepeli szennyvíziszap hasznosítását kommunális hulladékégetővel hozza összefüggésbe. Egy hasonlattal élve, ez pont ugyanolyan pazarlás, mint az óriásberuházások keretében felépült kommunális lerakók felhasználása inert hulladékok fogadására. A szennyvíziszap komposztálása vagy önálló energetikai hasznosítása sokkal inkább tekinthető környezettudatos megoldásnak.</p> <p>A koncepció további fejlesztéséhez, és a megvalósításhoz jó munkát kívánunk.</p>	<p>hulladékgyűjtési célok megvalósításában.</p> <p>A problémafelvetéssel és a megoldással egyetértve jelezni kívánjuk, hogy a kérdéskör szabályozása állami hatáskörbe került, a szabályrendszer minden eleme még nem került meghatározásra, továbbá a szelektív házhoz menő gyűjtési rendszer teljes kiépítése előtt egy ilyen nagy arányú változtatásra nincs lehetőség.</p> <p>A koncepció a komposztálási program fejlesztésének szükségességét tartalmazza. A felvetés hulladékgazdálkodási szempontból támogatandó, figyelembe véve a Fővárosi Önkormányzat költségvetésének korlátait jelen helyzetben a kerti zöldhulladék gyűjtés kiterjesztésén túl a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtési rendszer teljes kiépüléséig további programok indítására nincs lehetőség.</p> <p>A kérdés vizsgálata során megállapítást nyert, hogy gazdaságossági és fenntarthatósági szempontból az önálló szennyvíziszap energetikai hasznosítás gazdaságtalanabb lenne, mint egy hulladékhasznosítással (a nem hasznosítható, éghető frakciók) közös beruházásban működő energetikai hasznosítása, hiszen annak távhőrendszerre való kapcsolása csak egy közös „hulladékos” változat keretében oldható meg, így a fosszilis tüzelőanyag felhasználása mellett jelentős távhődíj megtakarítás is elérhető lenne. A probléma megoldására ugyan több megoldás is létezik, végleges döntés csak a környezeti hatásvizsgálatok eredményének ismeretében hozható. Egyebekben felhívjuk a figyelmet, hogy ekkora mennyiségű szennyvíziszap komposztálása a talajterhelési határértékek tervezett drasztikus szigorítása mellett nem lesz megvalósítható.</p>
<p>Levegő Munkacsoport</p>	<p><i>A Levegő Munkacsoport észrevételei Budapest Terület-fejlesztési Koncepciója környezetvédelmi vonatkozásaival kapcsolatban:</i></p> <p>– <u>6. fejezet: „A környezeti erőforrások védelme és fenntartható használata, a természeti értékek megőrzése”</u></p> <p>A koncepció nagyon helyesen sorolja fel és indokolja meg azokat a</p>	

	<p>követelményeket, amelyek a fenntart-hatósághoz, a város működőképességéhez, egészséges környezeti állapotához szükségesek. Amivel ki lehetne egészíteni ezeket a meghatározásokat, az a követelmények közötti okozati összefüggés, ami a követelmények megvalósíthatóságának kritériuma.</p>	
	<p>– A zöldfelületek, természeti értékek védelme bizonyos vonatkozásban összefügg a vízkészletekkel való tudatos gazdálkodással, a csapadékvíz elvezetésének mérséklésével, amint azt a vízgazdálkodás témájának címszava mellett említi a koncepció. Ebből a szempontból a biológiailag aktív felületek értékének megkülönböztetése szükséges:</p> <p>Az aláépítetlen zöldfelületek előnye: Vízszükséglet szempontjából a mélygyökerű fás-bokros növényzet itt önfenntartóvá válhat. Ez gazdasági fenntarthatóság szempontjából is fontos előny. (Tapasztaljuk, hogy az önkormányzatok forráshiány miatt szabadulni szeretnének a közterületi zöldfelületek gondozási kötelezettségétől. Egyes fővárosi kerületek építési szabályzataikba is bele foglalják azt a lehetőséget, hogy a lakosság átvállalhatja a társasházak környékén lévő bizonyos zöldterületek gondozását. Ez nem csak az előkertekre terjedhet ki. Gyakran találkozunk olyan jelenséggel, hogy a régi, közterületi öntözőcsapok vízellátását különböző okokból megszüntetik. Előfordul, hogy kerületi szabályzatok újabban megengedik lakótelepi közterületeken ásott kutak létesítését. Ezeknek költségét és vízhasználatát természetesen az engedélyeztetés ügyében az illetékes hatóságnál (KDvKTVF) eljáró lakoságnak kellene fizetnie. Ennek a lakosság (társasházak, lakásszövet-kezetek) részéről történő vállalása azonban kétséges.)</p>	<p>A követelmények közötti okozati összefüggést jelzi, hogy az érintett témakörök egy fejezetbe kerültek (6. A KÖRNYEZETI ERŐFORRÁSOK VÉDELME ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLATA, A TERMÉSZETI ÉRTÉKEK MEGŐRZÉSE alfejezet)</p> <p>Az észrevétel alapján a területfejlesztési koncepció szintjén módosítás nem szükséges.</p>
	<p>– A biológiailag aktív felületek növelésénél is javasoljuk figyelembe venni a fenntarthatóságot. A tetőkertek és zöldtetők támogatása - szerintünk is nagyon helyes. Azonban a kötelező zöldfelületbe való beszámíthatóságuk célszerű egyensúlyát kell létrehozni az új szabályozásban. Az aláépített részek felett létesített zöldfelületek örökké fenntartásfüggők maradnak, szemben a mélygyökerű növényzettel, az eredeti altalajjal közvetlen vertikális kapcsolatban álló földbe ültetett fákkal, amelyek a telepítés után 2-3 évtized múlva a talajvíz közeli rétegek nedvességét hasznosítják. Az aláépített zöldfelületek tehát fenntartásfüggőségük miatt kevésbé értékesek. Mind a belső városrészekben, mind az átmeneti zóna lakótelepein és az iroda, illetve intézményi területeken legyen optimális mennyiségű aláépítetlen szabad földfelület, ahol a fás növényzet közvetlen vertikális kapcsolatot tarthat fenn az eredeti altalajjal. Nem szabad kiszolgáltatottá tenni egyes városrészeket az aláépített, vagy tetőkerti zöldfelületek fenntartásfüggőségének.</p> <p>Az új zöldterületek létesítésének a belvárosi „foghíj” telkeken is megvan a lehetősége.</p> <p>Régi várostervezési elv preferálta a szűk utcák levegőssé tételét az ilyen adottságok kihasználásával. Ennek ellenpéldáival mostanában gyakran találkozunk belvárosi műemléki környezetben az egységes „térfa” elv merev építészeti felfogásaként.</p>	<p>Nem a területfejlesztési koncepciót érintő javaslat, a településrendezési eszközöket, illetve a magasabb rendű jogszabályokat érinti.</p> <p>A koncepció 6.1 ZÖLD- ÉS EGYÉB BIOLÓGIAILAG AKTÍV FELÜLETEK MEGŐRZÉSE, NÖVELÉSE c. alfejezet 2. bekezdését követően kiegészült az alábbi bekezdéssel: „A jogi szabályozás keretében biztosítani kell, hogy az intenzíven beépített területeken kívül (ahol jellemzően csak tetőkerttel vagy zöld fallal lehet biztosítani a biológiai aktivitást), optimális mennyiségű aláépítetlen szabad zöldfelület (a fás növényzet közvetlen, vertikális kapcsolatot tarthat fenn az eredeti altalajjal) álljon rendelkezésre.”</p>
	<p>– A nagy városi parkok és intézménykertek növényzetét, kifejlődött nagy fának védelmét olyan módon kell összehangolni a kor rekreációs igényeivel, hogy a</p>	<p>Nem a területfejlesztési koncepciót érintő javaslat.</p>

<p>szabadidő és sport funkciót szolgáló fejlesztések és a vendéglátó létesítményekkel járó forgalom ne váljon a zöldterületek kárára. (A műfüves sportpályák divatja miatti fakivágások például a városi hősziget-hatást fokozzák az iskolaudvarokon. A Népliget a védelemre érdemes különleges, idős növényzetével szolgálja leginkább a kikapcsolódást.)</p>	
<p>– Zaj- és légszennyezés, ami a város lakóinak egészségügyi állapotát jelentős mértékben meghatározza Mint közlekedési eredetű szennyezések is együtt jelentkeznek, és ehhez kapcsolódhat a mélygarázsok szennyezett levegőjének a tetőtér felett történő, nagy magasságba való kiáramoltatásához szükséges gépi berendezések működésének és sűrűlódásnak a határértéket megközelítő állandó zaja, amellel, hogy a kibocsátott levegőt nem szűrik meg. Az <i>egyéni gépjármű használat csökkentésének</i> tendenciáját szintén felveti a koncepció, amellyel ezek az ártalmak mérsékelhetők. Itt kell megemlíteni az egyéb szellőző berendezések kibocsátását, valamint az ipari eredetű kibocsátást, mint például a hulladékégető mű kibocsátását is. Utóbbi összefüggésbe hozandó a hulladékgazdálkodással.</p>	<p>Nem a területfejlesztési koncepciót érintő javaslat, a településrendezési eszközöket, illetve a magasabbrendű jogszabályokat érinti.</p>
<p>– A 6.4. fejezetben olvasható, hogy a lerakásra kerülő hulladékok mennyiségének csökkentése céljából egy új hulladékégető mű megvalósítására tett előkészületeket a Főváros. Bár ez hatásvizsgálat köteles tevékenység lenne, az új létesítmény hatásvizsgálati eljárása önmagában szerintünk nem lenne elegendő. Feltétlenül meg kell vizsgálni a jelenleg működő HUHA kibocsátásait is és elemezni környezet-egészségügyi szempontból. Megállapítandó a jelenlegi hulladékégető mű hatásterülete, és az érintett lakosság körtörténete a szennyezőkkel összefüggésben. Új hulladékégető mű tervezése előtt - vagy helyett - javasoljuk körültekintően megvizsgálni a komposztálás lehetőségét.</p>	<p>A kérdés vizsgálata során megállapítást nyert, hogy gazdaságossági és fenntarthatósági szempontból az önálló szennyvíziszap energetikai hasznosítás gazdaságtalanabb lenne, mint egy hulladékhasznosítással (a nem hasznosítható, éghető frakciók) közös beruházásban működő energetikai hasznosítása, hiszen annak távhőrendszerre való kapcsolása csak egy közös „hulladékos” változat keretében oldható meg, így a fosszilis tüzelőanyag felhasználása mellett jelentős távhődíj megtakarítás is elérhető lenne. A probléma megoldására ugyan több megoldás is létezik, végleges döntés csak a környezeti hatásvizsgálatok eredményének ismeretében hozható. Egyebekben felhívjuk a figyelmet, hogy ekkora mennyiségű szennyvíziszap komposztálása a talajterhelési határértékek tervezett drasztikus szigorítása mellett nem lesz megvalósítható.</p>
<p>– A hulladékgazdálkodás, újrahhasznosítás és a termőföldek védelme szintén összefüggésbe hozható a bontásból származó építőipari anyagokat újra hasznosító iparág támogatásával. A dél-pest megyei termőföldek megsemmisítése, a meghagyott mezőgazdasági és természeti területek tönkretétele a talajvízszint süllyedése miatt - a kavicsbányászat elharapódzásának következménye. Megengedhetetlen pazarlás, hogy még útalaphoz is természetes kavicsot használnak, miközben a hulladéklerakók kapacitása kimerül, és erdőinkben nőnek az illegális hulladékhegyek.</p>	<p>Az építési- és bontási hulladékok másodnyersanyagként történő felhasználásának támogatásával foglalkozik a 6.4 KORSZERŰ HULLADÉKGAZDÁLKODÁS ÉS TALAJVÉDELEM c. alfejezet.</p>
<p>– A termőföldek védelme mellett az erdők védelmét, valamint a biológiai aktivitást is fontosnak tartja a koncepció. Lényeges azonban az e fogalomhoz jogszabályban kidolgozott értékrendszer helyes alkalmazása is. A pesti oldal külső kerületeiben az elmúlt években sok mezőgazdasági terület esett áldozatul beépítéseknek. Ilyenkor a keretövezet átsorolási hatástanulmányok kötelező érvénnyel kidolgozták a biológiai aktivitásérték pótlásának módját. Ez legtöbbször mechanikus számításal történt. Mivel a 9/2007.(IV.3.) ÖTM rendelet a szántó területeket „3” értékkel, a védelmi rendeltetésű</p>	<p>Nem a területfejlesztési koncepciót érintő javaslat, a településrendezési eszközöket illetve a magasabbrendű jogszabályokat érinti.</p>

<p>erdőket pedig „9” értékkel szerepelteti, a beruházók számára igen praktikus volt termőföld területeket is új erdőlétesítéssel pótolni. Ráadásul a legtöbbször ellenőrizhetetlen helyen lévő új erdőtelepítés kifejlődési, lombosodási igényét nem is vették figyelembe. Javasoljuk, hogy a biológiai aktivitásérték számításnál a termőföld védelmében ilyen esetekben kötelező legyen a funkció és a pótolandó terület nagyságának figyelembe vétele is.</p>	
<p>– A Konceptió idézi Budapest 2011-2016 időszakra szóló környezeti programjának (FKP) célkitűzéseit a kedvezőbb környezeti állapot érdekében: A 70 dB feletti éjszakai zajterhelés által való lakossági érintettség megszüntetése, a PM10 esetében a napi határérték túllépések számának évi 35-nél kevesebb alkalomra való csökkentése, a nitrogén-dioxid szennyezettség tekintetében pedig az óras határérték túllépések számának évi 18-nál kevesebb alkalomra való csökkentése....</p> <p>Ezek nagyon szerény célok, amiket már régen el kellett volna érni, megfelelő intézkedésekkel, az ésszerűség és a társadalmi igazságosság szem előtt tartásával. A Konceptió nagyon helyesen jegyzi meg a kibocsátások csökkentése témánál, hogy: „általánosságban az egyéni gépjármű használat mértékét kell csökkenteni”. A cél elérése érdekében itt felsorolt ajánlások közül főleg a környezetbarát közlekedési módok támogatását tartjuk célravezetőnek, a tömegközlekedés fejlesztését, a tömegközlekedési járművek olyan korszerűsítésével, amely kevesebb káros anyag kibocsátást eredményez. A más lakott területek terhelésének növelése árán egyes területeken bevezetni szándékozott forgalom-korlátozást - mint például a kordonos dugódíjat - ellenezzük. Helyette célravezetőbbnek tartjuk a használatárányos útdíj bevezetését a személy-gépjárművekre vonatkoztatva is.</p> <p>Az FKP-nak az allergizáló pollen koncentráció csökkentésére irányuló célkitűzését felületesen kidolgozatlanak tartjuk, és szerintünk veszélyes azt így a köztudatban terjeszteni, mivel téves nézetek miatt éppen a légúti betegségeket okozó légszennyezés csökkentésében szerepet játszó élő lombos nagy tömegű irtását okozhatja.</p> <p>(Dr. Müller Mária allergológus, gyermekorvos a való helyzetnek megfelelően vizsgálta az allergiás betegségek okozóit. Felmérései során megállapította, hogy a városiakok gyakrabban betegednek meg, mint a vidékiek. Ennek ok az, hogy a pollenfelületre rátapadnak a levegőben lévő koromszemcsék, és a pollen így kerül a nyálkahártyára. Itt a koromból kátrány képződik, mely elősegíti a pollenszemcse átjutását a nyálkahártyán. A szervezet immunrendszere megpróbál védekezni az idegen anyag ellen, és így jön létre az allergiás tünetegyüttes. A légszennyezés tehát megsokszorozza a pollenallergia veszélyét.</p> <p>A nyárfákkal kapcsolatos ellenszenv például tévedésen alapul. Dr. Farkas Ildikó, az OKI főtanácsosa és Magyar Donát biológus erről így nyilatkozott: „...A néphit tévesen a nyárfa trichomát, vagyis a nyárfa repítőszőrőkkel ellátott magvait allergizáló hatásúnak tartja ... Erős allergiás reakciókat, szénanáthát május közepén a pázsitfűfélék (Poaceae) pollenje vált ki, mely tüneteket hibásan a nyárfának tulajdonítják a nyárfa termésszórásával egybeeső virágzás kezdete miatt.”)</p>	<p>A területfejlesztési koncepciónak nem feladata a jóváhagyott környezeti program célkitűzéseit felülbírálni.</p> <p>A forgalom korlátozása csak kisebb, kiemelkedő értékkel bíró területeken lehetséges (jelenleg ilyen a Margitsziget, a Budai vár,...). A forgalom csökkentésére számba vehető eszköz még ún. dugódíj. Ebben az esetben a behajtásért fizetendő külön díj tekinthető használatárányos útdíjnak is. Természetesen ez a tiltó típusú beavatkozás csak alternatívát jelentő (P+R parkoló, kerékpárút, közösségi közlekedés) fejlesztésekkel együtt lehet ésszerű.</p> <p>Figyelemreméltó észrevétel, ugyanakkor a területfejlesztési koncepciónak nem feladata a jóváhagyott környezeti program célkitűzéseit felülbírálni.</p>

	<p>– Tapasztalataink alapján szükségesnek tartjuk Budapest tájérték kataszterének elkészítését.</p> <p>Városi tájérték nem csak a látkép, természeti területek látványa lehet, hanem a növényzet és épületek együttese is. Ilyen kataszterrel Budapest még nem rendelkezik. Például az Orczy kert és épületegyüttese sincs nyilvántartva tájértékként, hanem csak egyes történelmi jelentőségű szobrai.</p> <p>Nem képez kataszterben jegyzett tájértéket a Magyar Nemzeti Múzeum épülete az épületet körülölelő magas fák látványával együttesen, csak külön védett intézménykertként a BVKSZ 5. számú mellékletében. Szerintünk számos ilyen, városi tájra jellemző épület- és növény-együttes van, amelyeknél az épület és azt körülvevő idős fás növényzet harmóniája, hozzá tartozik a főváros jellegzetes arculatához és látvány szempontjából értéket képvisel.</p>	<p>Az egyedi tájérték kataszter készítése a DINPI feladata. Ez idáig ilyen nem készült.</p>
<p>Magyar Faluszövetség elnöke</p>	<p>– Budapest Főváros Területfejlesztési koncepciójának egyeztetésre megküldött anyagával kapcsolatban a Magyar Faluszövetség képviseletében ezúton nyilatkozom, hogy az egyeztetési dokumentumhoz észrevételt tenni nem kívánunk.</p>	<p>Intézkedést nem igényel.</p>

II/C. RÉSZDOKUMENTUM

BUDAPEST

TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

KÖRNYEZETI VIZSGÁLAT – ÉRTÉKELÉS (SKV)

BUDAPEST TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

KÖRNYEZETI VIZSGÁLAT – ÉRTÉKELÉS

Budapest, 2014.

MEGBÍZÓ:

BUDAPEST FŐVÁROS ÖNKORMÁNYZATA

VÁROSÉPÍTÉSI FŐOSZTÁLY

TERVEZŐ:

BUDAPEST FŐVÁROS VÁROSÉPÍTÉSI TERVEZŐ KFT.

Pogány Aurél BÉK: TR; TK; K/1 01-5060; SzTjV-081-2011

területrendező tervező, okl. kertészmérnök / tájépítész – okl. táj- környezetrendezési szakmérnök –
tájvédelmi szakértő

Dr. Buna Béla BMK: 01-4583; SZKV-1.1.-2011; SZKV-1.2.-2011; SZKV-1.3.-2011; SZKV-1.4.-2011

okl. közlekedésmérnök, okl. villamosmérnök, hulladékgazdálkodási, víz- és földtani közeg védelmi,
levegőtisztaság-védelmi, zaj- és rezgésvédelmi szakértő

Tatai Zsombor BÉK: K/2 01-5263

okl. tájépítésmérnök

Albrecht Ute

területrendező tervező – vezető településtervező, - ügyvezető

TARTALOM

A 2/2005. (I.11.) Kormányrendelet 4. sz. melléklete szerint

Bevezetés	3
1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése	3
2. A koncepció ismertetése	7
3. A koncepció megvalósításának környezeti hatásai, következményei	20
4. A koncepció megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó javaslatok	42
5. Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a koncepció által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni	42
6. A koncepció megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a koncepcióban szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre	43
7. Közérthető összefoglaló	44
Jogszabályi háttér	45
Melléklet	47

BEVEZETÉS

A környezeti vizsgálat – értékelés készítését a 2/2005. kormányrendelet írja elő a területi tervek esetében, melyek körébe a területrendezési tervek mellett a területfejlesztési koncepció is tartozik. A környezeti vizsgálat – értékelés vizsgálat a tervek javaslattevő fázisának alátámasztó munkarészeként készül.

Jelen környezeti vizsgálat Budapest területfejlesztési koncepciójának egyik megalapozó fejezete, feladata a koncepció céljaiban foglaltak várható környezeti (érintőlegesen a társadalmi és gazdasági) hatásainak, illetve a javasolt változások várható következményeinek feltárása és számbavétele a szakmai és társadalmi egyeztetésekben résztvevők, valamint a döntéshozók számára.

A területfejlesztésben résztvevők száma egyre növekszik. A döntéshozók számára kiemelt jelentőségű a várható hatások felmérése, a kölcsönhatások magyarázó tényezőkre történő bontása, ami a monitoring rendszer részét képezi. Mindez azért is célszerű, mert így a döntéshozók azonosítani tudják, hogy egyes tényezők mennyiségi és összetételi megváltozása milyen hatással lesz a folyamatra, a területi fejlődés egészére.

A 2/2005. kormányrendelet 4. sz. *melléklete* tartalmazza a környezeti vizsgálat – értékelés alapvető tartalmi követelményeit.

Budapest területfejlesztési koncepciójának helyzetelemzését a FKGY 2617/2012. számú határozatával fogadta el, jelen vizsgálat – értékelés e megalapozó anyagra épül.

A környezeti vizsgálat - értékelés a területfejlesztési koncepció javaslattevő munkafázisával közel párhuzamosan készül. A tervezési munka megkezdésekor a várható hatások elemzését elkészíteni még nem lehet, viszont követőleg sem célszerű, mert az elkészült koncepció már nem tudná befogadni a környezeti értékelés által feltárt esetleges konfliktusokra adandó válaszokat. A folyamat elején tehát a lehetséges cselekvési területeken jelentkező hatásokból lehetett kiindulni, a későbbiekben a kirajzolódó célok hatásait lehetett már elemezni, így az egyeztetések, a célrendszer széleskörű ismertetése előtt-közben az anyag rugalmasan tud reagálni a vizsgálat eredményére. Értelemszerűen a környezeti vizsgálat – értékelés folyamatát lezárni (véglegesnek tekinteni) nem lehet, míg a koncepció nem véglegesedik.

1. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSI FOLYAMATÁNAK ISMERTETÉSE

1.1. előzmények, a tematika tartalma:

A környezeti vizsgálat – értékelés a Budapest területfejlesztési koncepciójának elkészült dokumentumaiban (a helyzetelemzésben, a helyzetelemzés mellékleteiben) található információkon alapszik. A helyzetelemzést a Budapest 2030 – Hosszú távú városfejlesztési koncepció készítése során összegyűjtött és kiértékelt részletes adatok határozták meg amellet, hogy a területfejlesztési műfaj

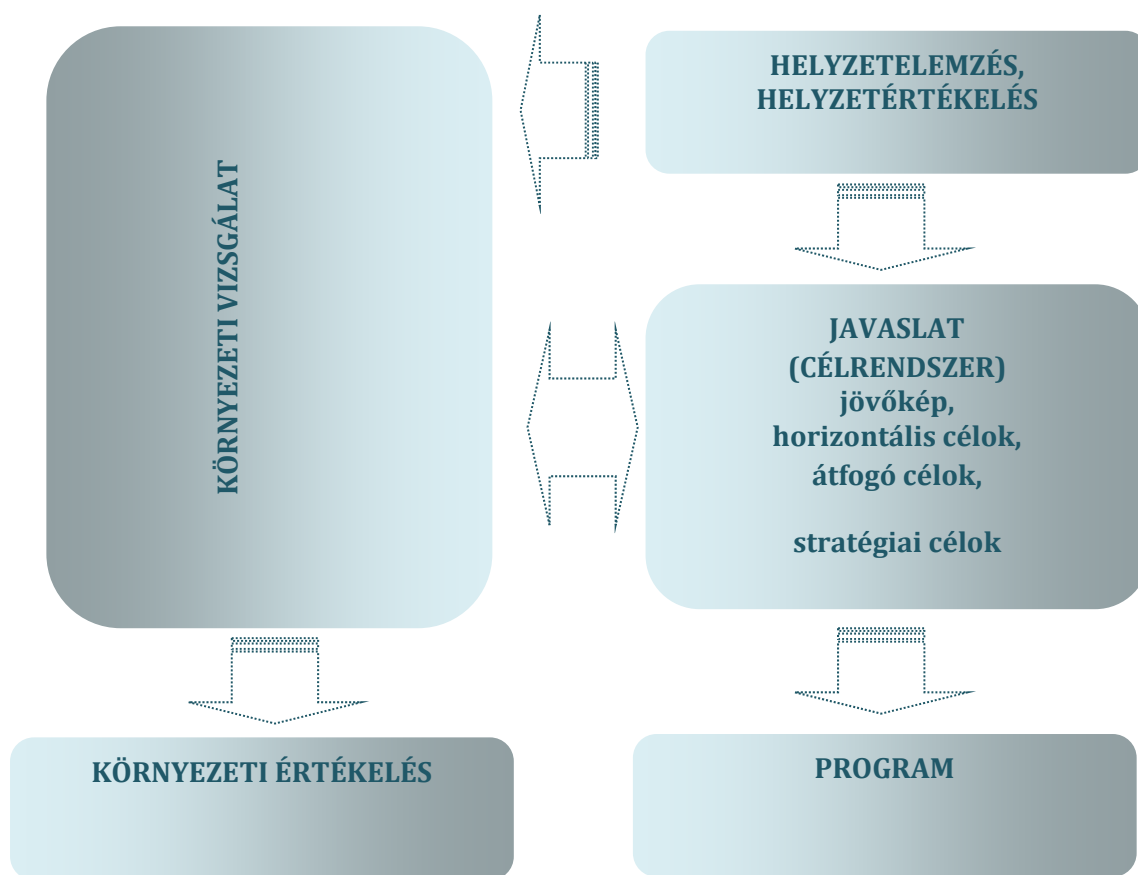
kapcsán új vizsgálati munkarészek is készültek (pl. külső tervekkel való kapcsolat elemzése). A környezeti vizsgálat - értékelés során – tervműfaji sajátosságánál fogva - újabb adatgyűjtés nem történik, a területfejlesztési koncepció célrendszerében kitűzött elvárások lehetséges hatásait vizsgálja.

A környezet védelméért felelős szervek véleményezték a tematika tervezetét és elfogadták a 2/2005. kormányrendelet 4. sz. melléklete szerinti tartalmát.

A környezeti vizsgálat – értékelés a fejlesztési koncepció javaslattevő fázisának véleményezésével párhuzamosan készül, így a visszacsatolás lehetősége (mind szakhatósági és civil szférától kapott, mind pedig a széles nyilvánosság felől érkező vélemények, észrevételek tekintetében) adott.

Mivel területfejlesztési koncepcióra a fővárosban környezeti vizsgálat – értékelés nem készült, a BFFH szervezésében – szakértők bevonásával – történt egyeztetésen megtárgyalásra került a koncepció sajátosságai és a környezeti vizsgálat – értékelés rendelet szabta tartalma összeegyeztethetősége. Ennek keretében megegyezés született, hogy a területfejlesztési koncepció céljai, a célok elérését támogató prioritások várható hatásainak előzetes mérlegelése képezi majd a környezeti értékelés tárgyát, valamint a magasabb rendű koncepciók, tervek céljainak való megfelelés vizsgálata. Ezen vizsgálat ún. „megfelelőségi mátrix” formájában kerül kidolgozásra.

1.2. A környezeti vizsgálat tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása:

1.3. a környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a koncepció alakulására:

A környezet védelméért felelős szervek véleménye és az egyeztetés eredménye kidolgozói oldalról befogadásra került, így azok beépítése az anyagba folyamatban van.

Nyilvánosság véleménye az eljárás és egyeztetések megtörténte után kerül feldolgozásra.

1.4. a környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása:

A környezet védelméért felelős szervektől – a tematika előzetes véleményezése során – arról kértünk állásfoglalást, hogy a Budapesti Területfejlesztési Koncepcióhoz készülő környezeti vizsgálat – értékelés kiinduló tartalmaként a 2/2005. kormányrendelet 4. sz. mellékletében foglaltak megfelelnek-e, vagy további kiegészítések szükségesek. A környezeti vizsgálat – értékelés tematika tervezete megküldésre került az alábbi szerveknek:

- Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal Főépítész
- Pest Közép – Duna - Völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség
- Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
- Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága
- Pest Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság
- Budapest Főváros Kormányhivatalának Földhivatala
- Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Budapesti Bányakapitányság
- Országos Tisztifőorvosi Hivatal Országos Gyógyhelyi és Gyógyfürdőügyi Főigazgatósága
- Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve
- Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság

A megkeresett véleményező elfogadták a 4. sz. melléklet szerinti tartalmat és nem igényeltek a jogszabályban foglaltakon túl kiegészítést.

A tematika véglegesítését célzó egyeztetésen az ÁNTSZ Országos Tisztifőorvosi Hivatal, a Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve és a Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal képviseltette magát. Amint az az egyeztetésről készült jegyzőkönyvben rögzítésre is került, a **kidolgozó** a megfogalmazott **véleményeket, észrevételeket befogadta**, a további munka során azokat figyelembe veszi, így **elfogadásra nem került észrevételekre vonatkozó indoklást jelen szakasz nem tartalmaz.**

A nyilvánosság bevonása a 2/2005. kormányrendelet. 2. § és a 7.§ (5)-ében foglaltak szerint történik. A megküldést követően környezet védelméért felelős szervekkel **egyeztetésre kerül** a dokumentáció a BFFH szervezésében. Továbbá a BFFH ügyfélszolgálatán megtekinthető az egyeztetési dokumentáció, ezen kívül a Fővárosi Önkormányzat hivatalos honlapján (www.budapest.hu) is elérhető lesz, s erről országos napilapban tesz közzé hirdetményt a hivatal. A beérkező vélemények befogadása és érvényesítése illetve a be nem fogadott észrevételekre adandó indoklás készítése előbbi folyamatot követően történik.

1.5. a környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, nehézségek, az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok:

Források:

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió

Budapest Területfejlesztési Konceptió – Helyzetelemzés (FKGY 2617/2012. sz. határozattal elfogadott)

Budapest Területfejlesztési Konceptió – Javaslat (2013. munkaközi)

Budapest Területfejlesztési Konceptió – Területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat (2013.)

Pest Megye Területfejlesztési Konceptió (2013.)

Országos Területrendezési Terv 2003. évi XXVI. Tv.

Budapest Városfejlesztési Konceptiója (2013.)

Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve 2005. évi LXIV. Tv. (módosult 2011.)

III. Nemzeti Környezetvédelmi Program (III. NKP 2009-2014)

Budapest Környezeti Állapotértékelése (2012.)

Budapest Főváros Környezeti Programja (2011-2016.)

Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (2008-2025.) *új stratégia készül 2014-2025. kitékintéssel 2050-re*

Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia (NFFS) 2007.

Bizonytalanságok:

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK), valamint az Országos Területrendezési Terv (OTrT) a dokumentum készítésének kezdetekor módosítás alatt állt, de azóta elfogadásra kerültek, így az ebből fakadó bizonytalanságok már megszűntek. A változások átvezetésre kerültek Budapest területfejlesztési koncepciójának dokumentumaiban.

A módszer korlátai:

Metodika korlátot jelent, hogy míg a koncepció célokat fogalmaz meg, addig a környezeti vizsgálat – értékelés tartalma konkrét beavatkozások prognosztizálható hatásaira kell(ene), hogy elvégezze az elemzést.

Ezt az ellentmondást feloldani nincs eszközünk, de a koncepcionális célok és a kapcsolódó országos koncepciók célrendszerének összevetése, a megfogalmazott részcélok megfeleltetése keretében a környezeti értékelés – még ha egy kevésbé konkrét formában is, de – alapelvek szintjén elvégezhető.

Az értékelésnek a koncepcionális célok megvalósítása során esetlegesen jelentkező hatásokat, valamint a célok meg nem valósulása esetén várhatóan bekövetkező hatásokat célszerű elemezni. Előbbi esetben az ellentételezésre, illetve a megelőzésre vonatkozó javaslatokat lehet vázolni, második eset alapvetően figyelemfelhívás, az elkerülendő következmények megjelenítése.

Ez metodikai szituáció az értékelés egyfajta tartalmi szűkítését is jelenti, ami együtt jár egy rövidebb és könnyebben áttekinthető dokumentáció készítésével.

2. A KONCEPCIÓ ISMERTETÉSE

A területfejlesztési koncepció – távlata és tervműfaji sajátosságai okán – alapvetően a város jövőképéből levezetett átfogó- és stratégiai célokat, ezeken belül részcélokat, valamint a célok elérését támogató prioritásokat vonultat fel. Ennek okán a koncepció egymással összehasonlítható változatokat nem tartalmaz. Változatok a tervezés további fázisaiban jelentkezhetnek, mivel egy-egy célt többféle módon is meg lehet valósítani.

2.1. a koncepció céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket:

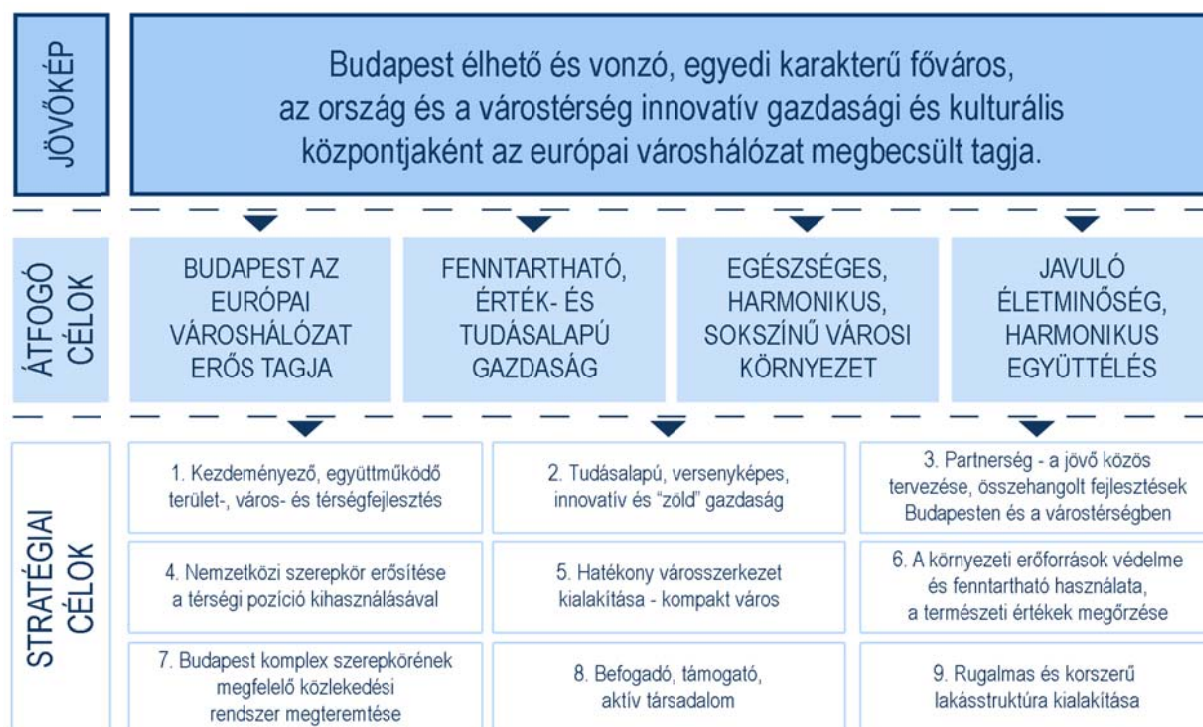
Budapest területfejlesztési koncepciója komplex célrendszert állít fel: megfogalmazza a jövőképet, a minden célt átható horizontális célokat és fejlesztési alapelveket, valamint meghatároz négy átfogó és kilenc stratégiai célt.

Budapest jövőképe: Budapest élhető és vonzó, egyedi karakterű főváros, az ország és a várostérség innovatív gazdasági és kulturális központjaként az európai városhálózat megbecsült tagja.

Fejlesztési alapelvek: Budapest területfejlesztése akkor lehet sikeres, ha élhető a város, ami szorosan összefügg működésének és környezetének fenntarthatóságával, egyben az esélyegyenlőség biztosításával. A koncepció célrendszerében ezek a fejlesztési alapelvek olyan szemléleti alapvetések, amelyeket a célrendszer minden egyes elemére vonatkozóan érvényesülnie kell.

Az átfogó célok Budapest meglévő értékeire és sokszínűségére alapoznak, meghatározva azokat az irányokat, melyek az integrált fejlesztési elvek érvényesülése mellett Budapest jövőjének fejlesztési alapjait képezik. Az átfogó célok a következők.

- ▶ BUDAPEST AZ EURÓPAI VÁROSHÁLÓZAT ERŐS TAGJA
- ▶ FENNTARTHATÓ, ÉRTÉK- ÉS TUDÁSALAPÚ GAZDASÁG
- ▶ EGÉSZSÉGES, HARMONIKUS, SOKSZÍNŰ VÁROSI KÖRNYEZET
- ▶ JAVULÓ ÉLETMINŐSÉG, HARMONIKUS EGYÜTTÉLÉS

Fenti táblázat a BTFK jövőképre alapozott átfogó és stratégiai céljait mutatja be.

A BTFK 9 stratégiai céljának rövid összefoglalása:

► KEZDEMÉNYEZŐ, EGYÜTTMŰKÖDŐ TERÜLET-, VÁROS- ÉS TÉRSÉGFEJLESZTÉS

A város- és térségfejlesztés alapvető célja, hogy a lakosság, a gazdasági szereplők és a különböző intézmények magas minőségű otthonra találjanak a városban, kiváló infrastrukturális, fenntartható természeti és épített környezet, valamint megfelelő szervezeti és jogi feltételrendszer biztosításával. Az érdekeltek bevonásával szinergikus hatású, forráskímélő és forrásfeltáró együttműködésre van szükség. A város- és térségfejlesztésbe bevonható jelentős potenciális fejlesztő erőt jelenleg a külföldi és hazai magántőke képezi. Az eddigi tendenciát kivetítve megállapítható, hogy a források túlnyomó többsége az uniótól érkezik majd, de jóval kisebb mértékben, mint az előző uniós költségvetési ciklusban. Nemzetgazdasági és várospolitikai érdek az önálló gazdasági kormányzás kiterjesztése annak érdekében, hogy a Fővárosi Önkormányzat minél erőteljesebben legyen képes térségi hatásokkal is bíró budapesti gazdasági életet szervezni. Ehhez olyan gazdasági bázis létrehozása szükséges, amely képessé teszi a várost gazdaságélénkítést eredményező és saját forrást képző kezdeményezésre.

A kezdeményező és együttműködő város- és térségfejlesztés az önkormányzati irányító szerep felvállalását, a gazdasági szereplők tevékenységét orientáló és koordináló szerepkör erősítését jelenti. A belső források bővülő újratermelése irányába kell elmozdulni úgy, hogy az itt keletkező hozzáadott érték minél nagyobb hányada kerüljön visszaforgatásra, alapot képezve a város- és térségfejlesztés újraképződő forrásainak biztosításához. Ez a fejlesztési forráskészlet fenntarthatóságának, egyben a foglalkoztatás növelésének is feltétele.

► TUDÁSALAPÚ, VERSENYKÉPES, INNOVATÍV ÉS „ZÖLD” GAZDASÁG

Budapest és térsége általános gazdaságfejlesztési célja - összhangban a nemzetgazdasági célokkal - egy stabil, erős gazdaság megalapozása, hogy minél több korszerű, innovatív, export-orientált tevékenység jöjjön létre, minél kisebb mértékű import-, anyag- és energia tartalommal, a meglévő munkahelyek megtartása mellett újak teremtésével. Cél továbbá, hogy Budapest és térségének lakossága, munkavállalói számára lehetővé váljon a képzettségüknek és ambícióiknak megfelelő, kiteljesedést és létbiztonságot nyújtó egzisztencia megteremtése. A vállalkozások számára pedig a befektetőbarát üzleti klíma és vonzó gazdasági környezet jöjjön létre.

Előnyben szükséges részesíteni a nemzetközi gazdasági környezethez alkalmazkodni képes, magas hozzáadott értéket létrehozó ágazatokat, egyúttal erősíteni Budapest egyetemvárosi, K+F+I és vállalkozásbarát jellegét. Előre kell lépni a tudástranszfert biztosító kapcsolati hálók erősítésében, a piac, illetve a képzést és kutatást-fejlesztést végző helyek közötti információ áramoltatásában. Térségi jelentőségű ügy gazdaságfejlesztési tengelyek kialakítása, hogy tudás-intenzív környezetbarát technológiát alkalmazó ágazatok és klaszterek telepedjenek meg.

Magyarország és Budapest gazdaságélénkítésének forrásai közül építeni kell a megújuló-megújítható forrásokra (pl. termál, hulladék, napenergia), óriási tartalék rejlik az energiahatékonyság javításában, és adott a „kifogyhatatlan” humán erőforrás. Az energiahatékonyság növelése innovációra készíti a gazdasági szereplőket, fokozatosan átrendezve ezzel a gazdaság-szerkezetet. A „zöld” gazdaság átfogja a teljes urbanisztikai rendszert (ld. gazdaság, tudomány, oktatás, energia, infrastruktúra, lakhatás, üzleti klíma, közterület-használat, rekreáció, turizmus). Ez képezheti a megújuló Budapest és térsége gazdaságának egyik fő „versenyképes” prémium hozzáadott értékét, mert helyi, megújuló, tudásalapú, egyensúlyban lévő, azaz fenntartható.

► PARTNERSÉG – A JÖVŐ KÖZÖS TERVEZÉSE, ÖSSZEHANGOLT FEJLESZTÉSEK BUDAPESTEN ÉS A VÁROSTÉRSÉGBEN

Budapest és várostérsége csak együtt lehet sikeres az európai városok növekvő versenyében. A közös sikerhez a terület- és településfejlesztés valamennyi állami, önkormányzati, gazdasági és civil szereplőjének közös érdekek alapján közös célokat megfogalmazó és összehangolt fejlesztési eszközöket alkalmazó, sokoldalú együttműködése szükséges.

Az együttműködés kulcsa az összehangoltság kell, hogy legyen, ennek alapja pedig a jogi, intézményi feltételek kialakítása. Közös érdek e nagyvárosi tér munkamegosztáson alapuló erős kohéziós egységgé formálása.

Mivel Budapest térségi funkciói – eltérő intenzitással – eltérő hatásterületeken érvényesülnek, ezért város és térsége közötti partnerséget, együttműködését és a jövő tervezését is (eltérő tartalommal) három szinten indokolt értelmezni és megszervezni.

- Budapest és a budapesti gazdasági térhez tartozó városok (Tatabánya, Székesfehérvár, Dunaújváros, Kecskemét, Szolnok, Hatvan-Gyöngyös) között egy európai szinten pozícionálható egységes budapesti gazdasági tér kialakítása érdekében
- Budapest és Pest megye között (a térségi szinten összehangolt fejlesztés megvalósítása és az agglomerációs problémák hatékony kezelés érdekében)
- A budapesti külső kerületek és a szomszédos agglomerációs települések között a kerület- és településközi fejlesztési és rendezési feladatok megoldására, közös integrált fejlesztési programok kezdeményezésére.

Az együttműködést és a közös tervezést ki kell terjeszteni terület- és településfejlesztési célok és az alkalmazásra kerülő fejlesztési és rendezési eszközök összehangolásán belül kiemelten a térstruktúra közös érdekű fejlesztésének tervezésére, a térségi gazdaság fejlesztésére, a térségi zöldövezet kialakítására és a közlekedés térségileg összehangolt fejlesztésének tervezésére. Közlekedésfejlesztés vonatkozásában az elővárosi kötőpályás hálózat súlypontba helyezésével és a ráhordó rendszerek fejlesztésével a városi – városkörnyéki közlekedés integrációja, valamint az intermodális szolgáltatások intézményi és infrastrukturális feltételeinek megteremtése a cél.

► NEMZETKÖZI SZEREPKÖR ERŐSÍTÉSE A TÉRSÉGI POZÍCIÓ KIHASZNÁLÁSÁVAL

Budapest akkor lesz az európai városhálózat erős tagja, ha

- együttműködik minden lehetséges partnerrel a számára komparatív előnyöket hordozó témákban, mint a humán tőke vagy a földrajzi elhelyezkedés adottságainak érvényesítése;
- ha transzfer szerepet játszik Nyugat-Kelet és Észak-Dél relációjában a kultúra, az innováció, az áruk, a tőke, a képzett munkaerő és szaktudás átadása/közvetítése terén.

Ehhez Budapestnek találkozhelyé kell válnia a nemzetközi döntéshozatal, a kereskedelem és a kultúra meghatározó szereplői számára.

Budapesten ehhez a magasabb hozzáadott értékeket képviselő ágazatok letelepedését kell ösztönözni, ami megköveteli a biztonságos „környezet” kialakítását a közszolgáltatások, a környezetminőség, a közlekedési és kommunikációs kapcsolatok, valamint a befektetések tekintetében.

Ennek érdekében a hosszú távú társadalompolitikai jövőképpel rendelkező, fejlesztéseiben kezdeményező és proaktív budapesti városvezetés az egész ország számára lehetőségeket hordozó fejlesztési elképzeléseket fogalmaz meg, elsősorban a meglévő (humán, kulturális, és kapcsolati) tőkére támaszkodó részcélok és azok erőforrásokat koncentráló megvalósítása érdekében. A térben „elszórt” fejlesztések helyett erősen specializált és egymást erősítő alrendszereket alkotó tevékenységek, mint: zöld gazdaság, vállalkozásfejlesztés, közlekedés, innováció, egészség szolgáltatások és a felsőoktatás fejlesztése az irányadó. A városszerkezetben az épített mellett a természeti és a humán környezet alakítása, míg várostérségi szinten az összehangolt fejlesztési elképzelések és szolgáltatások nyújtása terén történő együttműködés járhat eredménnyel.

Az egységesülő Európa a kontinens közepén lévő Magyarország közlekedésre is jelentős hatást gyakorol, a nemzetközi és országos szintű közlekedési rendszerek közötti „határvonal” egyre inkább eltűnik, és helyét a várostérségek, régiók közötti utazási – szállítási kapcsolatrendszer veszi át. Ezt figyelembe véve, a távolsági kapcsolatok fejlesztésének célja a TEN-T hálózatok, az európai közlekedési folyosók multimodális kiépítésével az országos, illetve a nemzetközi elérhetőség javítása, valamint a transzkontinentális utazási, szállítási módok integrációjával a főváros európai csomóponti szerepkörének kiteljesítése.

► HATÉKONY VÁROSSZERKEZET KIALAKÍTÁSA - KOMPAKT VÁROS

A fenntartható város kompakt és vegyes használatú, ahol előnyben részesül a közösségi, a gyalogos és kerékpáros közlekedés.

Bár a kompakt város elvét a rendszerváltást követően megszületett városfejlesztési koncepciók, stratégiák és tervek is hangsúlyozzák, a demográfiai változások, a klímaváltozás és a globális gazdasági és pénzügyi válság miatt végképpen rá kell ébredni, hogy a kompakt város az, amely a rendelkezésre álló források ésszerű felhasználását teszi lehetővé. Fókuszálni kell a meglévő értékek megmentésére, megfelelő hasznosítására, minőségének javításra.

Az ökológiai szempontból értékes, pótolhatatlan földterületek beépítése helyett a város belső tartalékterületei képezzék a fejlesztések elsődleges célterületeit lakó-, gazdasági és zöldterületi fejlesztés számára egyaránt.

A megfelelő intenzitás és a vegyes területhasználat lehetővé teszi a „kis távolságok elvének” megvalósítását. Ha a mindennapok helyszínei közel vannak, elérésükhöz nem kell motorizált közlekedés, a kerékpározás, gyaloglás esélye is javul.

A főváros térbeli rendszerét a különböző használatú területek, az azokat kiszolgáló infrastruktúra hálózat, továbbá a funkcionális és hálózati sűrűsödést képező központok rendszerének összessége alkotja. E térbeli rendszer szerkezeti fejlődése meghatározza a város mindennapjait, a hálózatokon keresztül a várostérségre is hatással van, ahogy annak alakulása is visszahat a város kapcsolódó térségeire.

Budapest területhasználata folyamatos változáson megy keresztül, nagymértékben befolyásolja a város élhetőségét, lakói életminőségét. Meghatározó a gazdasági élet szintereként, egyben a város működésére, környezeti viszonyaira is jelentős hatással van. A nem megfelelő használat, kedvezőtlen szerkezeti tagolás működési zavarokhoz vezet. Budapest öt, eltérő adottságokkal rendelkező zónája (belső, átmeneti, elővárosi, hegyvidéki és Duna menti) differenciált fejlesztést igényel. Az értékek és problémák figyelembe vételével összhangot kell teremteni a területhasznosítás és a területek kiszolgálását biztosító különböző (humán és műszaki) infrastruktúrák között. A távlati fenntarthatóság érdekében egy-egy terület környezeti hatása és működtetésének költsége (létrehozás és ellátórendszerek üzemeltetése) az elvárható leggazdaságosabb kell, hogy legyen. Budapest sokszínűsége területhasználati értelemben olyan érték, melyet meg kell őrizni. Ezért olyan vegyes funkciójú, kompakt városi területhasználatot és hálózati rendszert kell kialakítani, mely tiszteletben tartja a megőrzésre érdemes természeti és épített környezetet, a városkaraktert. Csökkenteni kell a közlekedési kényszereket, amely következtében kisebb terhelés éri a város zsúfolt területeit.

Cél tehát, hogy a területhasználat, az infrastruktúrák fejlesztése takarékosabb formát öltjön, az új területek igénybevétele helyett a már infrastruktúrával ellátott területek (barnamezős területek) váljanak a fejlesztések célterületeivé, mindezt a közlekedési rendszer és a területek sajátosságaihoz alkalmazkodó differenciált központrendszer egymást erősítő fejlesztése egészítse ki. A kompaktságra való törekvés nem a sűrűség növelését, hanem az adott területhez illő optimális sűrűség meghatározását jelenti, a területek megfelelő tagoltsága és a kiszolgáló hálózatok gazdaságosan fenntartható kialakítása mellett.

A Duna legyen egész Budapesté! Természetközeli partjai váljanak a természetjáró rekreáció, barnamezős partjai a tágabban értelmezett rekreáció közösségi tereivé, a kultúra, a szórakozás, speciális budapesti lehetőségek színterévé, vagy - ahol az elfogadható – álljon a vízkapcsolatot igénylő gazdasági élet szolgálatába. A világörökségi területek minőségének növelése, a parthasználat kiterjesztése és humanizálása, az értékmegőrzés elsőrendű. A Duna mellett jelentős méretű kihasználatlan területek kiemelt típusú potenciállal rendelkeznek a város más területeihez képest, ezért a városszerkezetben elfoglalt helyi értékük miatt fejlesztésük komplex cél.

► A KÖRNYEZETI ERŐFORRÁSOK VÉDELME ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLATA, A TERMÉSZETI ÉRTÉKEK ÉS A TÁJI ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSE

A környezeti erőforrások védelme és fenntartható használata nem csak a jelenkor egészséges környezeti feltételeinek megteremtéséhez (pl. a tiszta levegőhöz, a zajszennyezés mérsékléséhez) szükséges, hanem az erőforrásokat a jövő generáció számára is meg kell őrizni, mind mennyiségi, mind minőségi értelemben. Továbbá fel kell készülni a klímaváltozásból fakadó következményekre is, melyek közvetlen veszélyt jelenthetnek a város lakosságára, épített és természeti értékeire (pl. extrém időjárási viszonyok következtében). A klímaváltozás mérséklése érdekében, a nemzetközi vállalásoknak megfelelően Budapestnek is csökkentenie kell az üvegházhatású gázok kibocsátását.

Takarékosan kell gazdálkodni az energiaforrásokkal, az egyre nagyobb értéket képviselő vízkészletekkel, különösen az ivóvízzel, de az egyéb földtani elemekkel, a talajjal, főképpen a termőtalajjal és az egyedülálló élővilággal, amely a nagyvárosi környezet ellenére is fennmaradt. Ugyanakkor az urbanizációs folyamatok egyre jobban veszélyeztetik ezeket az erőforrásokat. A természeti, természetközeli területek indokolatlan beépülésének megakadályozása, az energiahatékonyság növelése, a megújuló energiaforrások alkalmazása, a motorizáció kedvezőtlen hatásainak (lég- és zajszennyezés) mérséklése, a talajszennyező-források felszámolása, a kármentesítés, a termelő hulladékok megfelelő ártalmatlanítása kiemelten fontos a fenntarthatóság szempontjából. Az élıhetőség, különösen a klímaadaptáció tekintetében különösen jelentős szerepe van a zöldfelületeknek is, mert életfolyamataik révén jelentős kondicionáló hatást fejtenek ki, mérséklik a városi hősziget-hatást.

Mindezek figyelembevételével Budapest és környékének környezeti adottságai, nagyváros létének ellenére jelentős potenciált rejtenek magukban, mely kiváló alapot teremt egy élıhetőbb város megteremtéséhez.

► BUDAPEST KOMPLEX SZEREPKÖRÉNEK MEGFELELŐ KÖZLEKEDÉSI RENDSZER MEGTEREMTÉSE

A társadalmi, gazdasági, technológiai fejlődés eredményeképpen Európában az urbánus épített környezet vált a meghatározóvá. Budapest az Európai Unió egyik jelentős városaként, tudatos fejlesztéspolitikája folytán gazdasági-szellemi központ szerepet tölthet be a Duna Régióban és a Kárpát-medencében. A külső és belső közlekedési kapcsolatokat ennek megfelelően kell biztosítani. A város mindennapi életéhez, feladatai ellátásához, színvonalas működéséhez nélkülözhetetlen a komplex, a város összetett szerepkörének megfelelő többszintű közlekedési rendszer, amely egyidejűleg megfelel a nemzetközi, az országos, a térségi és a nagyvárosi szerepből fakadó, egymástól eltérő mobilitási igényeknek

Az egységesülő Európa Magyarország közlekedésre is jelentős hatást gyakorol, a nemzetközi és országos szintű közlekedési rendszerek közötti „határvonall” egyre inkább eltűnik, helyét a várostérségek, régiók közötti utazási - szállítási kapcsolatrendszer veszi át. Ezt figyelembe véve, a külső, távolsági kapcsolatok fejlesztésének célja a TEN-T hálózatok, európai közlekedési folyosók és a főváros közötti kapcsolatok multimodális kiépítésével a nemzetközi és az országos elérhetőség javítása, továbbá a transzkontinentális utazási, szállítási módok integrációjával Budapest európai csomóponti szerepkörének (HUB) kiteljesítése.

Az ország egyes részei és a főváros közötti kapcsolatok szempontjából tovább kell javítani Budapest elérhetőségét, de ugyanakkor biztosítani kell a jelenleg főváros centrikus kapcsolati rendszer oldását is (a tranzit forgalom számára Budapest elkerülését biztosítva).

Az egységesülő Európát felépítő regionalizmus keretében a városi-városkörnyéki közlekedés integrációja, valamint az intermodális szolgáltatások intézményi- és infrastrukturális feltételeinek megteremtése is egyre fontosabb.

A város mennyiségi szempontból meghatározó jelentőségű belső közlekedése – a műszaki infrastruktúra és annak felhasználásával nyújtott szolgáltatások együttese – akkor lehet hosszú távon is eredményes, ha az a fenntarthatóság szempontjainak megfelelően fejleszthető, és gazdaságosan üzemeltethető. A fenntartható fejlődés szempontjából fontos, hogy a helyváltoztatás iránti igények a terület-város szerkezetének tervszerű alakításával fajlagosan csökkenjenek, és az utazási szokások tudatos befolyásolásával tolódjanak el a környezetet kímélő közlekedési módok felé, intelligens mobilitást eredményezve.

► BEFOGADÓ, TÁMOGATÓ, AKTÍV TÁRSADALOM

Budapest történeti adottságainál fogva sokszínű város, számos nemzeti, etnikai, vallási kisebbség, különböző korosztályokhoz tartozó, eltérő egészségi állapotban, élethelyzetben lévő egyének és csoportok lakóhelye. A sokszínűség egyenlőtlenség és konfliktushelyzetek kialakulásához vezethet, amit kezelni kell. A befogadó társadalom alapja az egyenlő bánásmód és az anti-diszkrimináció, mely az ide érkező és már itt élő társadalmi kisebbségekkel szembeni befogadó attitűdöt, a beilleszkedés támogatását jelenti, melyben kiemelt szerep jut a helyi szociális hálónak is. Budapest lakosság száma külső migráció nélkül csökkenne, a népességszám növelése csak beköltözéssel érhető el. A jövőben a főváros irányú belső migráció és a nemzetközi vándorlás növekedni fog, melynek következményeként a fiatalok és a külföldiek aránya folyamatosan nőni fog. Azonban ez sem lesz képes ellensúlyozni az idős korosztályok növekvő arányát. A népesség elöregedése, valamint az új gazdasági-társadalmi kihívások indukálják az életmód változását, az új típusú egyéni és társadalmi igények megjelenését, melyre a városnak reflektálnia kell. Mindez új kihívásokat jelent a szolgáltatások növelésére, az innováció befogadására és felhasználásra, az esélyegyenlőség megerősítésére a diszkrimináció megakadályozására. A kihívások kezelésében együtt kell működni a fővárosi és a kerületi önkormányzatoknak, az intézményeknek, a civil és egyházi szervezeteknek, illetve a forprofit szférának is: helyi cégek, vállalkozások közötti együttműködés, és a helyi szociális háló erősítése a cél. A városlakók számára a lakóhelyválasztás, a lakóhely vonzerejének fontos tényezője, hogy az elérhető intézmények, szolgáltatások köre élethelyzetükhöz adekvát legyen, lakókörnyezetüket biztonságosnak tudják. A főváros szolgáltatásai megfelelőek a jelenlegi lakosság szám kiszolgálásához, a hosszú távú demográfiai és a középtávon várható gazdasági folyamatok tükrében azonban megállapítható, hogy a szociális ellátórendszer még nem elég felkészült. A rendszerváltás óta visszaszorulóban van az egyesületi sporttevékenység, ez számos sportlétesítmény bezárásához vezetett. Emellett az egészségi állapot összefügg a gazdasági helyzettel, a lakókörnyezettel, a depriváció mértékével, ami miatt az egyes kerületekben várható átlagos élettartamban jelentős különbségek vannak. A lakosság egészségi állapotának javításához nem csak az ellátórendszer, de a prevenció minőségi és mennyiségi fejlesztése is szükséges.

► RUGALMAS ÉS KORSZERŰ LAKÁSSTRUKTÚRA KIALAKÍTÁSA

A város/várostérség szempontjából nézve a lakáskínálat alakulása meghatározó az életminőség, népességmegtartó képesség, a térbeli-társadalmi szerkezet alakulása, az ezzel is összefüggő társadalmi integráció, valamint a vonzerő, versenyképesség, gazdasági teljesítmény szempontjából is. A lakosság változó szociodemográfiai összetétele – egyebek mellett a lakosság előregedéséből, gazdasági helyzetének változásából fakadó változások, a háztartás-szerkezet változásai, a főváros nemzetközi migrációban betöltött szerepének alakulása – kihívásokat jelent a fővárosi lakásrendszer számára. A fővárosi lakásállomány jelentős strukturális problémákkal küzd, ehhez tartozik a bérlakások hiánya, bizonyos területein a kis alapterületű lakások magas aránya, az elmaradó felújítások eredményeképpen a lakásállományban felhalmozódó fizikai, műszaki problémák (és következményükként kialakult szegregált területek), valamint a kiegyensúlyozatlan korábbi és közelmúltbeli lakóterületi fejlesztések eredményeképpen intézményekkel, szolgáltatásokkal (esetenként infrastrukturálisan is) rosszul ellátott lakóterületek a főváros több pontján. A XXI. század teremtette újfajta mobilitási lehetőségekre lényegesen rugalmasabb lakásstruktúra létrehozásával kell válaszolni, melyben annak összetétele, a lakásméret, a piaci és nem piaci lakásbérleti szegmens egymáshoz viszonyuló aránya, megfizethetősége, továbbá a városon belüli térbeli eloszlás, a térbeli-társadalmi különbségek csökkentése egyaránt meghatározó fontos.

Az alábbi táblázat a célok megvalósulását támogató prioritásokat mutatja be.

1. Kezdeményező, együttműködő terület, város- és térségfejlesztés	1.1. A város- és térségfejlesztés megvalósításához szükséges intézményrendszer kiépítése 1.2. A város- és térségfejlesztés forrásszerkezetének átalakítása 1.3. Önfenntartó városgazdálkodási rendszer létrehozása
2. Tudásalapú, versenyképes, innovatív és "zöld" gazdaság	2.1. Technológiai innováció és tudástransfer hatékonyságának javítása 2.2. Felhasználóbarát városkormányzás kialakítása 2.3. Turizmus mint gazdasági húzóágazat
3. Partnerség - a jövő közös tervezése, összehangolt fejlesztések Budapesten és a várostérségben	3.1. Partnerség a budapesti gazdasági tér összehangolt fejlesztése érdekében 3.2. Partnerség Budapest és Pest megye között 3.3. A budapesti külső kerületek és a szomszédos agglomerációs települések közötti együttműködések elősegítése 3.4. A budapesti kerületi önkormányzatok és a fővárosi önkormányzat közötti együttműködés
4. Nemzetközi szerepkör erősítése a térségi pozíció kihasználásával	4.1. Együttműködések erősítése 4.2. Versenyképesség növelése
5. Hatékony városszerkezet kialakítása - kompakt város	5.1. Vegyes területhasználat kialakítása 5.2. Barnamezős területek funkcióváltása 5.3. Differenciált központrendszer létrehozása 5.4. A Dunával együtt élő város 5.5. Értékvédelem - értékteremtés
6. A környezeti erőforrások védelme és fenntartható használata, a természeti értékek és táji adottságok megőrzése	6.1. Zöld- és egyéb biológiailag aktív felületek megőrzése, növelése 6.2. Természeti- tájképi értékek megőrzése 6.3. Zaj- és légszennyezés csökkentése 6.4. Korszerű hulladékgazdálkodás és talajvédelem 6.5. Korszerű vízgazdálkodás 6.6. Energiahatékonyság és klímavédelem
7. Budapest komplex szerepkörének megfelelő közlekedési rendszer megteremtése	7.1. Nemzetközi és országos közlekedési kapcsolatok fejlesztése 7.2. Térségi közlekedés fejlesztése 7.3. A fővárosi közösségi közlekedés fejlesztése 7.4. A fővárosi egyéni közlekedés fejlesztése
8. Befogadó, támogató, aktív társadalom	8.1. Befogadó és támogató társadalom 8.2. Az életformák és a társadalmi gazdasági környezet változásainak összehangolása 8.3. A humán szolgáltatások optimalizálása 8.4. A kulturális kínálat bővítése
9. Rugalmas és korszerű lakásstruktúra kialakítása	9.1. A lakásállomány optimalizálása 9.2. A térbeni-társadalmi szerkezet kiegyensúlyozása

2.2. a koncepció összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal:

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK) és a BTFK kapcsolata

A dokumentum középtávon fókuszált üzeneteket ad Magyarországon a fejlesztéspolitika és a területfejlesztés számára, megalapozva a 2014-2020-as fejlesztési időszakot.

A területfejlesztési fejezet a megyei önkormányzatok és Budapest által jelzett megyei, illetve fővárosi fejlesztési elképzeléseket figyelembe véve, azokat összehangolva adja meg a területfejlesztési célokat

	OFTK	koherencia	BTFK
JÖVŐKÉP	Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja		Budapest a Kelet-Közép-Európai térség gazdasági vezető ereje, innovációs és kulturális központja, élenjáró a tudás- és kreatív gazdaság fejlesztésében és a fenntartható gazdasági modell megvalósításában
	biztonságos megélhetés		Budapest megfelelő lakáskörülményeket, a lakosság képzettségének megfelelő munkahelyeket, szociális biztonságot és közbiztonságot nyújtó város
	az erőforrások fenntartható használata		Budapest a páratlan természeti és épített környezetét féltve vigyázó, környezettudatos város
	versenyképes gazdaság		Budapest biztosítja az innováció kereteit, ahol a kreativitás, a tudás és a kutatás a színvonalas nevelés, oktatás, képzés révén kimagasló eredményeket ér el
	gyarapodó népesség		A koncepció alapkiindulása a népesség megtartása
	megerősödött közösségek	O	a jövőkép nem tér ki rá külön, de a célok között megfogalmazódik
	javuló életminőség		Budapest sokszínű, egyedi karakterű főváros, amely magas életminőséget és esélyegyenlőséget biztosít lakóinak
	javuló környezeti állapot		Budapest élhető város, amely biztosítja az egészséges környezetet

	OFTK	koherencia	BTFK
HORIZONTÁLIS CÉLOK	Befogadás – társadalmi felzárkózás, esélyegyenlőség megerősítése		Az ESÉLYEGYENLŐSÉG mindenki számára biztosítani kívánja a város és környezete használatát, a gazdaság által nyújtott lehetőségeket, a társadalmi igények kielégítését biztosító humán szolgáltatásokat.
	Fenntartható fejlődés – fenntartható növekedés		A FENNTARTHATÓSÁG olyan fejlődési folyamatot jelent, amely kielégíti a jelen szükségleteit anélkül, hogy csökkentené a jövő generációk képességét arra, hogy saját szükségleteiket kielégítsék. Az erőforrások optimálisabb használata kell, hogy meghatározó legyen, szakítva a korábbi pazarló felfogású szemlélettel.
	Értékmegőrzés és intelligens növekedés		A horizontális célként szereplő ÉLHETŐSÉG csak az értékmegőrzés és az intelligens növekedés révén érhető el.

	OFTK	koherencia	BTFK
ÁTFOGÓ CÉLOK	Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdaság és növekedés		Érték- és tudásalapú gazdaság
	Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom		Javuló életminőség, harmonikus együttélés
	Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme		Harmonikus, sokszínű városi környezet
	Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet		Budapest sajátos helyzete miatt területi értelemben vett térszerkezetről nem lehet beszélni, ezért Budapest a térségi pozíciójára alapozza azt az átfogó célkitűzést, hogy az európai városhálózat erős tagja legyen.

	OFTK	koherencia	BTFK
SPECIFIKUS CÉLOK	Versenyképes, innovatív gazdaság		Tudásalapú, versenyképes, innovatív és „zöld” gazdaság, kezdeményező, együttműködő terület-, város- és térségfejlesztés
	Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság		Befogadó, támogató, aktív társadalom (gyógy- és termálvizekben rejlő lehetőségek kihasználása, sport és rekreáció), tudásalapú, versenyképes, innovatív és „zöld” gazdaság (turizmus)
	Élhető vidék, egészséges élelmiszertermelés és -ellátás	O	<i>Nem releváns</i>

OFTK	koherencia	BTFK
Kreatív tudásalapú társadalom, piacépes készségek, K+F+I		Tudásalapú, versenyképes, innovatív és „zöld” gazdaság
Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom		Befogadó, támogató, aktív társadalom
Jó állam: szolgáltató állam és biztonság		Kezdeményező, együttműködő terület-, város- és térségfejlesztés
Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, és környezetünk védelme		A környezeti erőforrások védelme és fenntartható használata, a természeti értékek és a táj örökség megőrzése
Az ország makroregionális szerepének erősítése		Nemzetközi szerepkör erősítése a térségi pozíció kihasználásával
A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat		Kezdeményező, együttműködő terület-, város- és térségfejlesztés, tudásalapú, versenyképes, innovatív és „zöld” gazdaság
Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése	0	<i>Nem releváns</i>
Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése		A környezeti erőforrások védelme és fenntartható használata, a természeti értékek és a táj örökség megőrzése
Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságosztönzés		Befogadó, támogató, aktív társadalom
Összekapcsolt terek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása		Budapest komplex szerepkörének megfelelő közlekedési rendszer megteremtése

Országos Területrendezési Terv (OTrT)

Az OTrT területi lehatárolásokat és ezekhez kapcsolódó előírásokat tartalmaz és nem célokat, így a dirket megfeleltetés nem végezhető el. Az OTrT-ben megfogalmazottak egyébként az OFTK céljait „fordítják le” területrendezési feladatokra, ily módon az OTrT által képviselt célok és a BTFK céljai összhangban vannak.

Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve (BATrT)

Az BATrT területi lehatárolásokat és ezekhez kapcsolódó előírásokat tartalmaz és nem célokat, így a dirket megfeleltetés nem végezhető el. Az BATrT-ben megfogalmazottak egyébként az OTrT területrendezési direktíváit bontja tovább részfeladatokra, ily módon az BATrT által képviselt célok és a BTFK céljai összhangban vannak.

Budapest Városfejlesztési Konceptiója (BVFk)

A BTFK a Budapest Városfejlesztési Konceptiója céljaival összhangban, a vonatkozó, a területfejlesztési konceptiók és területrendezési tervek tartalmi követelményeiről szóló 218/2009.(X.6.) Kormányrendelet szerinti tartalmi követelményeknek megfelelően kiegészítve, illetve az ott meghatározottakra fókuszálva került kidolgozásra.

A városfejlesztést és a területfejlesztést Budapest esetén egymástól elválasztani nem lehet, területfejlesztési konceptió kizárólag a fővárosra vonatkozik. Ez az oka annak, hogy jelen dokumentumban is általában város- és területfejlesztésről kell beszélni.

Célok	BTFK megfelelése
A Kárpát-medencében kereszteződő nemzetközi piaci folyosók csomóponti helyzetéből és a Dunából, mint adottságból származó földrajzi előnyök kihasználása	✓
Partnerség, együttműködés, együtt-tervezés és koordinált fejlesztés a várostérségben	✓
A városlakók harmonikus együttélésének és javuló életminőségének biztosítása	✓
A város kulturális kínálatának bővítése, kreatív és innovatív továbbfejlesztése	✓
Integrált, érték- és tudásalapú, fenntartható gazdaság- és városfejlesztés	✓
A város meglévő épített és természeti értékeinek hatékonyabb védelme, magas	✓
színvonalú új értékek létrehozása, mindezek széleskörű népszerűsítése	✓
Élhető városi környezet megteremtése	✓
A térszerkezeti jelentőségű Dunával együtt élő, a térbeli rendre, kiegyenlített kapcsolat- és központrendszerre törekvő város	✓
Kiegyensúlyozott, sokrétű, fenntartható területhasználat	✓
Versenyképes közforgalmú közlekedés, a fenntartható város meghatározó elemeként	✓

A városfejlesztési koncepció és a területfejlesztési koncepció célrendszerének összehasonlítása során leszűrhető, hogy a két célrendszer szoros összefüggésben van.

Nemzeti Környezeti Program (NKP)

A NKP III. a fejlesztési koncepció kiinduló, megalapozó dokumentuma, a benne rögzített célok elérését kell szolgálja a fővárosi koncepció, azoktól nem tér(het) el, így az összhang megfelelő.

Főváros Környezeti Programja (FKP)

A FKP a fejlesztési koncepció kiinduló, megalapozó dokumentuma, a város által kitűzött célok közösek azonosak, így az összhangjuk megfelelő.

2.3. a változatok közötti választás indokai, a választást alátámasztó vizsgálat rövid leírása:

A koncepció tervműfaj sajátosságai alapján nincsenek változatok. A koncepcionális szinten megfogalmazott cél elérése többféle úton is lehetséges, de ezek – értékelhető, összehasonlítható mélységben – csak a koncepció elfogadása után lesznek kidolgozva. Ily módon jelen dokumentáció változatok összehasonlító elemzését nem tartalmazza.

3. A KONCEPCIÓ MEGVALÓSÍTÁSÁNAK KÖRNYEZETI HATÁSAI, KÖVETKEZMÉNYEI

3.1. a koncepció céljainak összevetése a koncepció szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal:

Nemzetközi, EU jelentőségű környezet- és természetvédelmi célok érvényesülése:

Natura2000

A Natura 2000 területek egy olyan összefüggő európai ökológiai hálózat részei, amely a biológiai sokféleség megőrzését a közösségi jelentőségű természetes élőhelytípusok, és a vadon élő állat- és növényfajok védelmén keresztül biztosítja, valamint hozzájárul a kedvező természetvédelmi helyzetük megóvásához, illetve helyreállításához is.

A Natura 2000 területek (SCI – különleges természetmegőrzési területek) tekintetében a koncepció a közösségi természetvédelmi, élőhely-védelmi és biodiverzitást megőrző koncepcionális célokkal összhangban van.

Budapest területét négy Natura2000 terület érinti, ezek:

HUDI 20009 – Budai-hegység

HUDI 20017 – Érd – Tétényi plató

HUDI 20034 – Duna és ártere

HUDI 20042 – Ráckevei Duna-ág

Mindezen területek részei az Európai Közösség „Pannon biogeográfiai régió”-jának.

A **Ramsari** (1971.) **egyezményben** foglalt nemzetközi jelentőségű vadvizek védelme – magyarországi vizeket igen, de – budapesti vizeket nem érint és a budapesti vizek sincsenek hatással e területekre.

A **Duna szennyezettségének csökkentésére** kötött 2004. évi nemzetközi – pénzügyi – szerződés elvben végrehajtásra került, így a tisztuló Duna, mint kedvező kiindulási alap jöhet számításba.

Víz Keretirányelv (VKI)

A VKI-nak, mint az Európai Unió vízpolitikájának, a célja, hogy 2015-re a felszíni és felszín alatti víztestek „jó állapotba” kerüljenek és ez az állapot hosszú távon is fenntartható legyen. A keretirányelv szerint a „jó állapot” nemcsak a víz tisztaságát, hanem a vízhez kötődő élőhelyek minél zavartalanabb állapotát, illetve a megfelelő vízmennyiséget is jelenti. A VKI céljai összhangban vannak a BTFK „6.5 Korszerű vízgazdálkodás” prioritásánál megfogalmazott célkitűzésekkel.

Európa 2020

Az EU kohéziós politikájának 2014-2020 közötti időszakra meghatározott tematikus célkitűzései között meghatározó a környezetvédelmi célok szerepelnek:

- az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való átállás támogatása minden szektorban,
- a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás és a kockázat-megelőzés és -kezelés ösztönzése,
- a környezetvédelem és erőforrás-hatékonyság ösztönzése.

Ezek a célkitűzések összhangban vannak a koncepció stratégiai céljaival, különösen „6. A környezeti erőforrások védelme és fenntartható használata, a természeti értékek megőrzése” célban megfogalmazottakkal.

Országos jelentőségű környezet- és természetvédelmi célok:

A koncepció a III. Nemzeti Környezetvédelmi Program, Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia és Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia céljaival, illetve az alábbi természeti területekre, értékekre vonatkozó előírásokkal összhangban készült.

Budapest területén található természeti értékek, területek:

- „Ex lege” védett lápok, barlangok, források (1996. évi LIII. Tv. a természet védelméről), barlangok felszíni területének meghatározása, legutóbb 2009-ben történt
- Országos jelentőségű védett természeti területek (egyedi védelem alatt): pl. Budai Tájvédelmi Körzet (OKTH határozat 1971., azóta területileg többször bővítve, védettség fenntartásáról KvVM rendelet 2007.-ben)
- Országos ökológiai hálózat övezetei (2003. évi XXVI. Tv. OTrT): magterület, pufferterület és ökológiai folyosó övezete
- Budapesti termálkarszt védelme (vízbázisok és felszín alatti vizek védelme 123/1997. Kr. és 220/2004. Kr.)

Helyi jelentőségű környezet- és természetvédelmi célok:

A koncepció Budapest Főváros Környezeti Programjának céljaival, illetve az helyi védett természeti területekre vonatkozó előírásokkal (A FKGY 25/2013. rendelete a helyi jelentőségű védett természeti területekről és kezelési tervükről) összhangban készült.

A BTFK célrendszere mindezen – nemzetközi, országos és helyi – természetvédelmi célokkal konform.

3.2. környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétele a tervben, illetve programban:

A koncepció a hatályos országos és fővárosi dokumentumokban rögzített környezetvédelmi szempontokat (melyek egyébként összhangban vannak) figyelembe vette, azok a koncepcionális célok integráns részét képezik.

3.3. a koncepció céljainak egymás közt, illetve a releváns tervek, illetve programok (2.2.) céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból:

A stratégiai célok egymáshoz kapcsolódásának vizsgálata megmutatja a kitűzött célrendszer belső összhangját. Az egyes célok kisebb-nagyobb intenzitással kapcsolódnak egymáshoz, egyes esetekben azonban a kapcsolódás valójában nem releváns. A stratégiai célok ellentmondást nem tartalmaznak, egymással ütköző cél nincs a célrendszerben.

Stratégiai cél/ Stratégiai cél	1. KEZDEMÉNYEZŐ, EGYÜTTMŰKÖDŐ TERÜLET-, VÁROS- ÉS TÉRSÉGFEJLESZTÉS	2. TUDÁSALAPÚ, VERSENYKÉPES, INNOVATÍV ÉS „ZÖLD” GAZDASÁG	3. PARTNERSÉG – A JÖVŐ KÖZÖS TERVEZÉSE, ÖSSZEANGOLT FEJLESZTÉSEK BUDAPESTEN ÉS A VÁROSTÉRSÉGBEN	4. NEMZETKÖZI SZEREPKÖR ERŐSÍTÉSE A TÉRSÉGI POZÍCIÓ KIHASZNÁLÁSÁVAL	5. HATÉKONY VÁROSSZERKEZET KIALAKÍTÁSA - KOMPAKT VÁROS	6. A KÖRNYEZETI ERŐFORRÁSOK VÉDELME ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLATA, A TERMÉSZETI ÉRTÉKEK ÉS A TÁJ IÖRKSÉG MEGŐRZÉSE	7. BUDAPEST KOMPLEX SZEREPKÖRÉNEK MEGFELELŐ KÖZLEKEDÉSI RENDSZER MEGTEREMTÉSE	8. BEFOGADÓ, TÁMOGATÓ, AKTÍV TÁRSADALOM	9. RUGALMAS ÉS KORSZERŰ LAKÁSSTRUKTÚRA KIALAKÍTÁSA
1. KEZDEMÉNYEZŐ, EGYÜTTMŰKÖDŐ TERÜLET-, VÁROS- ÉS TÉRSÉGFEJLESZTÉS		✓	✓	✓	✓	✓	✓	0	✓
2. TUDÁSALAPÚ, VERSENYKÉPES, INNOVATÍV ÉS „ZÖLD” GAZDASÁG	✓		✓	✓	✓	✓	✓	0	0
3. PARTNERSÉG – A JÖVŐ KÖZÖS TERVEZÉSE, ÖSSZEANGOLT FEJLESZTÉSEK BUDAPESTEN ÉS A VÁROSTÉRSÉGBEN	✓	✓		✓	✓	✓	✓	0	0
4. NEMZETKÖZI SZEREPKÖR ERŐSÍTÉSE A TÉRSÉGI POZÍCIÓ KIHASZNÁLÁSÁVAL	✓	✓	✓		0	0	✓	✓	0
5. HATÉKONY VÁROSSZERKEZET KIALAKÍTÁSA - KOMPAKT VÁROS	✓	✓	✓	0		✓	✓	✓	✓
6. A KÖRNYEZETI ERŐFORRÁSOK VÉDELME ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLATA, A TERMÉSZETI ÉRTÉKEK ÉS A TÁJ IÖRKSÉG MEGŐRZÉSE	✓	✓	✓	0	✓		✓	✓	0
7. BUDAPEST KOMPLEX SZEREPKÖRÉNEK MEGFELELŐ KÖZLEKEDÉSI RENDSZER MEGTEREMTÉSE	✓	✓	✓	✓	✓	✓		0	0
8. BEFOGADÓ, TÁMOGATÓ, AKTÍV TÁRSADALOM	0	0	0	✓	✓	✓	0		✓
9. RUGALMAS ÉS KORSZERŰ LAKÁSSTRUKTÚRA KIALAKÍTÁSA	✓	0	0	0	✓	0	0	✓	

jelmagyarázat:

szoros, erős kapcsolódás a stratégiai célok között

kevésbé szoros, de van kapcsolódás a stratégiai célok között (mind gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból)

általánosságban nem releváns a célok közötti kapcsolat vizsgálata

értelmezhetetlen a kapcsolódás vizsgálata

A következő táblázatban a BTFK koncepcionális céljainak külső koherenciáját vizsgáltuk. Párhuzamba állítottuk az OFTK, a BVFK és a FKP fő céljaival és értékeltük, hogy összhangban vannak-e a BTFK céljaival. A táblázatban piktogramos jelölést alkalmaztunk a megfelelés, illetve a nem megfelelés jelzésére.

BTFK céljai	OFTK Budapesti céljai	Budapest VFK céljai	Főváros Környezeti Programja
Kezdeményező, együttműködő terület-, város- és térségfejlesztés	✓	✓	✓
Tudásalapú, versenyképes, innovatív és „zöld” gazdaság	✓	✓	✓
Partnerség – a jövő közös tervezése, összehangolt fejlesztések Budapesten és a várostérségben	✓	✓	✓
Nemzetközi szerepkör erősítése a térségi pozíció kihasználásával	✓	✓	✓
Hatékony városszerkezet kialakítása - kompakt város	✓	✓	✓
A környezeti erőforrások védelme és fenntartható használata, a természeti értékek és a táji örökség megőrzése	✓	✓	✓
Budapest komplex szerepkörének megfelelő közlekedési rendszer megteremtése	✓	✓	✓
Befogadó, támogató, aktív társadalom	✓	✓	✓
Rugalmas és korszerű lakásstruktúra kialakítása	✓	✓	✓

3.4. a jelenlegi környezeti helyzet releváns, a koncepcióval összefüggésben lévő elemek ismertetése:

3.4.1. földrajzilag lehatárolt tervezési terület esetén, illetve, ha a hatásterület földrajzilag lehatárolható, a terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a koncepció megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol:

A koncepció elsődleges hatásterülete a főváros közigazgatási területe, de a határ-szomszédos településekkel várható kölcsönhatás. Budapest státusából és elhelyezkedéséből fakadóan az agglomeráció településeire is hat, illetve azok is hatnak rá.

Az országos – főleg hálózat jellegű – elemekre a Főváros fejlesztése visszahat, elsősorban úgy, hogy e hálózati elemek fővárosi részei nem, vagy csak részben valósulnak meg. Így a közvetett hatásterület az egész országot érintheti.

3.4.2. a környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása:

A Főváros környezeti állapotának rövid ismertetése a BVFK helyzetelemzése illetve a FKÁÉ 2012. alapján:

A környezeti elemekre és környezetre gyakorolt hatások vizsgálata és értékelése során a zajhelyzet, a levegőminőség és klimatikus viszonyok, a földtani- és vízviszonyok, valamint a városi lét melléktermékeként termelődő hulladék, illetve annak kezelése képezte a vizsgálatok tárgyát. A város területegységei eltérő mértékben terheltek, de általánosan megállapítható, hogy Budapesten regisztrálható az összes környezeti közeg (levegő, víz, talaj) szennyezettsége.

A korábban jelentős szennyező pontforrások területei, térségei átalakulóban vannak, az ipari-üzemi szennyezés a rendszerváltást követően fokozatosan leállt. A volt nagyipari térségek funkcionális és városszerkezeti átértelmezése a város általános környezeti állapotában jelentős, pozitív változást eredményezett. Ugyanakkor az ipari termelés visszaesésével egy időben fokozódott a motorizáció mértéke, így napjainkra a közlekedés jelenik meg a legjelentősebb zaj- és szennyezőanyag kibocsátó forrásként.

A jelentős **zajterheltség** nem csak pszichés, egészségügyi értelemben is káros az emberi szervezetre nagyban rontja a város élhetőségét. A magas, határértéket meghaladó zajszint gyakorlatilag valamennyi főbb közútvonal mentén jelentkezik, nappal és éjjel egyaránt. Ez különösen a lakott területeken okoz környezeti konfliktust, a jelentős lakossági érintettségénél fogva.

Kisebb, de lokálisan jelentős zajkonfliktus ered a vasúti közlekedésből, legfőképp az éjszakai időszakban, a teherforgalomból adódóan. A légi közlekedés a Liszt Ferenc repülőtér térségében, elsősorban a környező lakott térségében jelenik meg konfliktustényezőként, de alacsonyabb, zavaró hatású repülési zajkibocsátás az egész városban jellemző.

A légszennyező anyagok egy része (pl. kén-dioxid) erősen csökkenő, mások (pl. nitrogén oxidok, szálló por) stagnáló, enyhén növekvő mennyiséggel terhelik a levegőt. A **levegőminőség** a kibocsátói forrásokat tekintve szoros összefüggést mutat a zajállapottal: a közúti közlekedés meghatározó a kritikus szennyezőanyagok kibocsátásában, a magas szálló por (PM10) és nitrogén-dioxid koncentrációk jellemzően a nagy forgalmú utak mentén és a belvárosban mutatkoznak. Fontos megemlíteni, hogy a mindenkori levegőminőségi állapot sok tényezően alapul. A kibocsátáson túl jelentős szerepe van a meteorológiai, tényezőknél helyi klimatikus viszonyoknak és a légcserét befolyásoló domborzati és beépítettségi viszonyoknak is.

A termelés visszaesésével, és a földgáz alapú fűtés elterjedésével az ipari és lakossági szennyezőanyag-kibocsátás jelentősége csökkent, ugyanakkor a **klímaváltozásban** szerepet játszó szén-dioxid kibocsátás döntő részben az energiaszektor számlájára írható. A globálisan megfigyelhető klímaváltozás eredményeképp egészséget veszélyeztető hatások jelentkeznek (átlaghőmérséklet emelkedése, szélsőségesen meleg időszakok, időszakosan megnövekvő UV-B sugárzás intenzív frontátvonulások), melyek a városi környezetben sokszor fokozottabban érvényesülnek.

A városi környezet a **földtani közeg** jelentős megváltoztatását hordozta magával. Az eredeti talajok a beépítések, mesterséges feltöltések és az intenzív művelés hatására már alig fedezhetők fel Budapest területén. A múltban folytatott ipari tevékenységek és a korszerűtlen közlekedési eszközök számos helyen vezettek a földtani közeg szennyezettségéhez. Az elmúlt időszakban sok helyszínen megtörtént a szennyezettségek feltárása és sok esetben a szükséges műszaki beavatkozásokat is elvégezték. Ennek ellenére még számos potenciálisan szennyezőanyagokkal terhelt terület van, melyek kármentesítéséről gondoskodni kell. A talajra és rétegvizekre még hosszasan károsak lehetnek az egykori hulladéklerakók és nagyipari telepek csak részben ismert talajszennyezései.

A főváros a **felszín alatti vizek** ellenálló képessége, tűrőképessége besorolás alapján érzékenyek, illetve fokozottan érzékeny karsztos és felszín alatti vízbázis (ivó-, gyógy- és termálvizek) területek találhatóak elsősorban a budai oldalon. A földtani közeg szennyezettsége egyben az értékes felszín alatti vízkészletek minőségét is veszélyeztetik. A csatornázatlan területek szintén potenciális szennyező forrásként értékelhetők, ezért a víziközmű-olló mielőbbi megszüntetése szükséges.

Budapesten a **felszíni vizek** tekintetében – néhány kisebb állóvíztől eltekintve – a folyóvizek a meghatározó elemek. A Duna vízminőségi paramétereiben már megfigyelhető javuló tendencia, köszönhetően a közelmúltban elvégzett szennyvíztisztító-fejlesztéseknek. Ugyanakkor a folyó szennyezettségét regionális, illetve országhatáron túli hatások nagyban befolyásolják. A Soroksári Duna a szabályozások nyomán gyakorlatilag állóvízzé alakult, vízminősége általában egy kategóriával rosszabb osztályba sorolható, mint a Dunáé. A jelentősebb kisvízfolyások szinte mindegyike már szennyezettten érkezik a város területére, lévén több agglomerációs település tisztított szennyvizét is befogadják. Vízminőségük a budapesti szakaszon – feltehetőleg az illegális szennyvízbevezetések következtében – lényegesen romlik, és több paraméter alapján is az „erősen szennyezett” osztálynak megfelelő minőségben érik el a Dunát.

A fővárosban évente összesen kb. 1millió tonna **hulladék** keletkezik, ennek döntő része a lakosságtól. A hulladékok kezelése jelentős terhet ró a város üzemeltetésére. A rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont ingatlanok arány közel 100 % -os, a Hulladékégető Mű energetikai hasznosítása révén a hulladékok lerakásra kerülő aránya országos arányban kedvező. Ugyanakkor a szelektív gyűjtés jelentős kibontakozása ellenére az anyagában újrahasznosításra/újrafelhasználásra kerülő hulladékok aránya elmarad a kívánt értéktől. Speciális hulladékkezelési-köztisztasági probléma az illegális hulladéklerakások nagy száma a periférikus területeken, melyek felszámolására eddig csak eseti projektek szintjén történtek előrelépések, a szennyezésekről mindaddig nem készült kataszter és felszámolási terv.

3.4.3. a fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a koncepció nem valósulna meg:

Környezeti konfliktus:	A belső városrészekben jelentős mértékű a hőszigetelés, a zöldfelületi intenzitás csökkenő tendenciát mutat az elmúlt időszakban.
Tervi javaslat:	Biológiailag aktív felületek növelése.
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	Tovább fokozódó hősziget-hatás.
<i>társadalmi</i>	A város (terület) népességmegtartó ereje csökken.
<i>gazdasági</i>	Növekvő energiafelhasználás, ingatlanok használati és piaci értékének csökkenése, kiköltözés, és ezzel hatékonyság csökkenés a városműködtetés fenntartásában.

Környezeti konfliktus:	A szélsőséges időjárási események gyakoriságának növekedése
Tervi javaslat:	Árvízvédelem fejlesztése, biológiailag aktív felületek növelése, csapadékkezelés (megtartás, hasznosítás, biztonságos elvezetés) korszerűsítése, klímaberendezések hőtechnikai fejlesztése.
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	Természeti katasztrófák (árvizek, hőség, intenzív viharok). A nyári hőség idején üzemeltetett klímaberendezések külső hőleadása fokozza a környezeti hőhatást.
<i>társadalmi</i>	Kitettség és az ehhez kapcsolódó félelemérzet fokozódása.
<i>gazdasági</i>	A hőség miatti szükséges hűtés növekvő energiafelhasználással és ezért jelentős többletteleherrel jár. A lakó- és üzleti funkciójú ingatlanok fenntartási költségnövekedése miatt romló élıhetőség és üzleti környezet. A várost elhagyók számának növekedése, szűkülő vásárlóerő, csökkenő beruházások.

Környezeti konfliktus:	Az egy főre jutó zöld- és erdőterületek nagysága elmarad a nemzetközi ajánlástól. A zöldterületek mind minőségi, mind területi megoszlás tekintetében jelentős egyenlıtlenségeket is mutatnak.
Tervi javaslat:	Új zöldterületek létesítése az ellátatlan területeken, a meglévő zöldterületek, városi terek rehabilitációja.
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	A túlhasználat miatt a zöld- és egyéb közterületek állapota tovább romlik.
<i>társadalmi</i>	Elvándorlás fokozódása.
<i>gazdasági</i>	Az elvándorlás miatt csökkenő népesség és vásárlóerő, aránytalanságok fokozódása a szolgáltatások teríttségében.

Környezeti konfliktus:	A tervezett infrastruktúrák veszélyeztetik a az ivó- és gyógyvizeinket.
Tervi javaslat:	Természeti értékek megőrzése, fokozott figyelem a vízbázis-védelem terén, a természetes gyógytényezők használatának optimalizálása, korlátozása.
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	A földtani közegek és vizek védelme célkitűzéseinek lemaradása ivóvíz, gyógyvíz tekintetében minőségromlást, illetve a lassan pótlódó vízkincs készletcsökkenését (átmeneti kimerülését) hozhatja.
<i>társadalmi</i>	Az ivóvíz esetleges hiánya közegészségügyi problémaként jelentkezik, a gyógyvizek kiesése gyógyászati kapacitáscsökkenést okoz, ami visszahathat a lakosság egészségi állapotára.
<i>gazdasági</i>	A gyógyvizek károsodása, illetve a gyógyvízkészlet átmeneti kimerülése jelentős turisztikai bevétel-kiesést okoz.

Környezeti konfliktus:	A rendezetlenül kezelt hulladékok veszélyeztető tényezővé válnak
Tervi javaslat:	Korszerű hulladékgazdálkodás és talajvédelem
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	A hulladékgazdálkodás fejlesztésének meg nem valósulása esetén a szükségszerűen iparszerű kezelés, hasznosítás jótékony hatásainak elmaradása mellett a rendezetlenül kezelt hulladék a lakosság egészségét is veszélyeztető tényezővé válhat. Az illegális hulladék-elhelyezés jelentős teret nyer, s így a földtani közegeket szennyezi.
<i>társadalmi</i>	
<i>gazdasági</i>	A lokális talajpusztulás

Környezeti konfliktus:	A barnamezős területek, felhagyott hulladéklerakók kármentesítése és rehabilitációja (rekultivációja) helyett jellemzően zöldmezős fejlesztések valósultak meg.
Tervi javaslat:	Barnamezős területek kármentesítése, rehabilitációja, funkcióváltása.
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	Egészséget veszélyeztető életkörülmények megmaradása: biológiailag aktív felületek csökkenése, fokozódó hősziget-hatás és porszennyezés, a talajszennyezések környezeti kockázatai fennmaradnak.
<i>társadalmi</i>	Szlömös terület marad fenn, közegészségügyi és közbiztonsági kockázatot növelő tényezőként.
<i>gazdasági</i>	A város extenzív területhasznosítása költségnövekedéssel jár a városüzemeltetésben. Erősödik a város inkompakt jellege. Ingatlanok használati és piaci értéke csökken.

Környezeti konfliktus:	A főváros energiaellátása szénhidrogén alapú, a megújuló energiaforrásból előállított energia a fővárosra vonatkoztatva alacsony mértékű.
Tervi javaslat:	Megújuló energiaforrások alkalmazása, energiahatékonyság növelése
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	Üvegházhatású gázok kibocsátásának emelkedése, légszennyezés növekedése, üvegházhatás erősödése következhet be, illetve energiapazarlás.
<i>társadalmi</i>	A légszennyezés növekedése távlatban egészségkárosodáshoz vezethet.
<i>gazdasági</i>	A növekvő ingatlanhasználati költségek rontják a lakhatóságot és az üzleti, vállalkozói lehetőségeket.

Környezeti konfliktus:	A város forgalmasabb útvonalai mentén jelentős a légszennyezettség, a növekvő közúti forgalom erősödő zajszennyezést produkál.
Tervi javaslat:	Közösségi közlekedés és a környezetbarát közlekedési módok fejlesztése.
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	A zajterhelés csökkentését célzó javaslatok meg nem valósulása esetén a zajterheléssel érintett lakosság létszámának növekedése következhetne be, ami hosszú távon jelentős közegészségügyi problémákat indukálna. A levegőminőség védelme is alapvető szükséglet, így ha a környezeti levegőt terhelő kibocsátások visszafogása nem következik be, a sűrűn beépített városbelsőben jelentős levegőminőség-romlás állhat be. Az emisszió-korlátozás kiterjesztése mellett ennek egyik eszköze az aktív felületek növelése. Amennyiben ez elmarad, a városbelső hőszigeteléseinek esetleges növekedése az egyébként globálisan jelentkező klímaváltozás nem kívánatos hatásait lokálisan megnövelné.
<i>társadalmi</i>	Elvándorlás fokozódása.
<i>gazdasági</i>	Funkcionális kiüresedés az üzleti, kereskedelmi szempontból frekvenciált helyeken. Csökkenő gazdasági aktivitás, csökkenő bevételek, kevesebb munkahely.

Környezeti konfliktus:	Az újrahasznosított hulladék aránya elmarad a Nemzeti Környezetvédelmi Programban megcélzott újrahasznosítási aránytól.
Tervi javaslat:	A hulladék újrahasznosítási arányának növelése.
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	A hulladék lerakása növekvő környezeti terhelést jelent, mivel alkalmas területre van szükség és jelentős védőtávolsága a szomszédos területek használatát korlátozza.
<i>társadalmi</i>	A hulladékhasznosítási minták nem sajátítódnak el gyermekkorban, ami rossz beidegződésekhez vezet.
<i>gazdasági</i>	A háztartások, intézmények, gazdasági szervezetei költségei perspektivikusan növekednek, ezzel csökkennek a bevételek, fejlesztési források.

Környezeti konfliktus:	Beépített területek „zöldmezős” terjeszkedése a jelentős belső tartalékok ellenére.
Tervi javaslat:	A város- és területfejlesztés célterületeit a barnamezős területek kell, hogy képezzék. A zöldmezős fejlesztések ugyanis felemészthetik a levegőminőség és klíma szempontjából egyre értékesebb szabadterületeket.
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	A város szétterülése csökkenti a környezet ökológiai aktivitását, fenntarthatóságát.
<i>társadalmi</i>	Egyre több, szolgáltatásokkal nem megfelelő mértékben ellátott terület alakul ki, ami csökkenti a városrész használhatóságát, élhetőségét.
<i>gazdasági</i>	Növekvő költségek a háztartások, intézmények, gazdasági szervezetek költségvetésében, városüzemeltetés drágulása, csökkenő arányú fejlesztések. A rendelkezésre álló közmű- és közlekedési tartalékok továbbra sem kerülnek hatékonyon felhasználásra.

Környezeti konfliktus:	A Duna adottságainak nem megfelelő kiaknázása.
Tervi javaslat:	A város és a Duna kiegyensúlyozott kapcsolatának megteremtése a part közeli funkcióváltások révén.
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	A mind hajózási, mind rekreációs és turisztikai szempontból alulhasznosított (helyenként megközelíthetetlen) partterületek további degradációja várható.
<i>társadalmi</i>	A Duna használata továbbra sem válik a mindennapi élet szerves részévé, a közösségi használat elmarad.
<i>gazdasági</i>	Bevétel növelési esélyek megragadásának elmaradása. Saját városi fejlesztési források felhalmozási lehetőségének elmulasztása.

Környezeti konfliktus:	Túlterhelt főközpont, nem megfelelően differenciált központrendszer.
Tervi javaslat:	A központi helyek fejlesztésénél a funkcionális vegyesség és környezeti minőség ki kell, hogy egészítse a kedvező elérhetőséget. Vonzó és marasztaló központokra van szükség a társadalmi találkozások életteli színterein – beleértve ebbe az épített környezet minden elemét, a közterületekkel együtt.
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	Az igénybe vevők által túlterhelt főközpont növekvő kiszolgáló-forgalommal is terhelt, s ez megmarad, vagy még tovább növekszik. A túlhasználata a környezetet degradálja.

<i>társadalmi</i>	Irracionális térbeli rend alakul ki és a „központok” funkcionális komplexitás hiánya jelentkezik. A növekvő ingázás miatt romlik az életminőség.
<i>gazdasági</i>	A gazdasági tevékenységek térbeli szerkezetének nem megfelelő kialakulása. A gazdasági szereplők nem hatékony működésének (pl. helyi gazdaság, helyi piacok gyengülése). Aránytalanságok, kapacitás-kihasználatlanság a városüzemeltetésben, költségnövekedés.

Környezeti konfliktus:	A város ¾-e igen alacsony intenzitással beépített, nehezen fenntartható szerkezet.
Tervi javaslat:	Hatékony, kompakt városszerkezet kialakítása. Új fejlesztések esetén hathatósabb intenzitásra kell törekedni. A város sűrűségének spontán alakulása helyett a gazdaságos és hatékony ellátás tervezhetősége érdekében a sűrűség maximalizálása mellett – az új beépítésű területeken – a fenntarthatósághoz, élıhetőséghez szükséges ökológiaailag aktív (zöld) terület kialakítandó legkisebb mértéket is meg kell határozni.
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	Fajlagosan több természeti erőforrás, több terület igénybevétele történhet.
<i>társadalmi</i>	A humán szolgáltatások nehezen érhetőek el. Az alvóvárosi jellemzők erősödnek, ingázás növekszik.
<i>gazdasági</i>	Magas városüzemeltetési költségek, gazdaságtalan (inkompakt) városhasználat.

Környezeti konfliktus:	Területhasználatból származó szomszédsági konfliktusok.
Tervi javaslat:	Budapest szerkezetét a fenntartható környezet alapelveinek megfelelően és a zavaró egymásmellettségek, konfliktusforrások kiiktatásával, de legalább azok mérséklésével kell alakítani.
Javaslat meg nem valósulásának hatásai:	
<i>környezeti</i>	Egymás működését zavaró hatásokat „exportálnak” az összerendezetlenül egymás mellé kerülő funkciók.
<i>társadalmi</i>	Lakossági elégedetlenség. Pszichés, mentális zavaró hatások, presztízsrömlés.
<i>gazdasági</i>	A közös lehetőségek megragadása helyett gazdasági mozgástér szűkülése. A gazdasági esélyek kölcsönös rontása.

3.5. a koncepció megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása, különös tekintettel azokra a tervelemekre, tervezett intézkedésekre, amelyek:

3.5.1. természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik:

A Budapest térségére (is) jellemző gyógy-turizmus, a termálvizek, gyógyvizek hasznosítása. E tevékenység közvetlen hatással van a vizekre, konkrétan elhasználja azokat. A kontingens szerinti kínálat kialakítása szükséges, az erőforrás megújulásának lehetőségét biztosítani kell.

A közlekedésfejlesztés – ezen belül a közösségi közlekedés fejlesztése – a forgalmi immisszióval terhelt lakosság számának növekedését megállíthatja, illetve az érintettséget csökkentheti. Így a teherviselők köre kisebb lehet.

Erőforrásként értelmezhetjük az aktív felületeket, a növényzettel illetve vízzel fedett területeket, mint mikro- és mezoklimatikus tényezőket. Ezek megtartása, intenzív fenntartása és területének növelése – mint koncepcionális cél – a biológiai környezetre gyakorolt városi hatások ellentételezését szolgálja.

3.5.2. olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak:

A koncepcióban foglalt célok társadalmi és gazdasági megfontolásokat is tartalmaznak. Ezért olyan hatásokat, melyek a környezet túlhasználatát, környezeti elemek terhelését indukálná, a koncepció céljainak együttes megvalósulása várhatóan nem idéz elő. Ugyanakkor az egyoldalú fejlesztések (a koncepcióban szereplő egyes célok egyoldalú megvalósítása más célok rovására) okozhatnak környezeti konfliktusokat.

3.6. az előző pontok szerint meghatározott információkból kiindulva a koncepció megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése és a káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó javaslatok:

Az következő táblázat – sor pedig a koncepció stratégiai céljait, a célok elérését támogató prioritásokat és megvalósulásukkor várhatóan megjelenő esetleges **negatív környezeti, környezetegészségügyi hatásaikat**, valamint a fellépő **káros hatások célszerű ellentételezését** mutatja be. A lehetséges hatások nem a célok megvalósításából származtathatók, hanem, ha azokat szakszerűtlenül, felkészületlenül próbálják végrehajtani. A lehetséges negatív hatások elkerülésének feltételeit tartalmazza, mintegy figyelmettesítésként a táblázat.

A hatások előzetes mérlegelésekor feltételezzük a célok megvalósítása során az optimális szakszerűséget és a megfelelő anyagi erőforrások meglétét.

A célok megvalósulásakor várható hatások elemzését a Budapest Területfejlesztési Koncepció (2013. munkaközi) és a hozzá készült Területi Hatásvizsgálat alapján végeztük.

cél	1. KEZDEMÉNYEZŐ, EGYÜTTMŰKÖDŐ TERÜLET-, VÁROS- ÉS TÉRSÉGFEJLESZTÉS
cél elérését támogató prioritás	1.1. A VÁROS- ÉS TÉRSÉGFEJLESZTÉS MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES INTÉZMÉNYRENDSZERI KIÉPÍTÉSE
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre.
cél elérését támogató prioritás	1.2. A VÁROS- ÉS TÉRSÉGFEJLESZTÉS FORRÁSSZERKEZETÉNEK ÁTALAKÍTÁSA
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre.

cél elérését támogató prioritás	1.3. ÖNFENNTARTÓ VÁROSGAZDÁLKODÁSI RENDSZER LÉTREHOZÁSA
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre.
cél	2. TUDÁSALAPÚ, VERSENYKÉPES, INNOVATÍV ÉS „ZÖLD” GAZDASÁG
cél elérését támogató prioritás	2.1. TECHNOLÓGIAI INNOVÁCIÓ ÉS TUDÁSTRANSZFER HATÉKONYSÁGÁNAK JAVÍTÁSA
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre.
cél elérését támogató prioritás	2.2. FELHASZNÁLÓBARÁT VÁROSKORMÁNYZÁS KIALAKÍTÁSA
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre.
cél elérését támogató prioritás	2.3. TURIZMUS MINT GAZDASÁGI HÚZÓÁGAZAT
megvalósulásának negatív hatásai	Turisztikai célterületek és környezetük várható túlterhelése. (pl. természetes gyógytényezők (gyógyvizek) túlhasználata)

káros hatások ellentételezése	Rehabilitáció, a belső területek megfelelő közterületi kialakítása, fenntartás intenzitásának emelése. Prevenció: a látogatások célterületeinek felkészítése a nagy(obb) turistaforgalomra. A természetes gyógytényezők használatának limitálása (a reális kontingensek ismeretében), a természetes megújulás biztosítása, gyógyhatás hosszú távú megőrzése.
cél	3. PARTNERSÉG – A JÖVŐ KÖZÖS TERVEZÉSE, ÖSSZEHANGOLT FEJLESZTÉSEK BUDAPESTEN ÉS A VÁROSTÉRSÉGBEN
cél elérését támogató prioritás	3.1. PARTNERSÉG A BUDAPESTI GAZDASÁGI TÉR ÖSSZEHANGOLT FEJLESZTÉSE ÉRDEKÉBEN
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás, amennyiben a főváros és a térség települései („csapágyvárosok”) együttműködése mindannyiuk fenntartható fejlődését szolgálja és profitálnak az együttműködésből.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre.

cél elérését támogató prioritás	3.2. PARTNERSÉG BUDAPEST ÉS PEST MEGYE KÖZÖTT
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre.
cél elérését támogató prioritás	3.3. A BUDAPESTI KÜLSŐ KERÜLETEK ÉS A SZOMSZÉDOS AGGLOMERÁCIÓS TELEPÜLÉSEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK ELŐSEGÍTÉSE
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás, amennyiben érdemi és konstruktív érdekegyeztetések történnek.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre.
cél elérését támogató prioritás	3.4. A BUDAPESTI KERÜLETI ÖNKORMÁNYZATOK ÉS A FŐVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS (a prioritássor ezzel a szemponttal kiegészült a környezeti vizsgálat során)
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás, amennyiben a jogok és kötelezettségek, feladatok és források elosztása illetve összerendezése optimális (összes fél számára hasznos) lesz és a városlakókat szolgálja. Ez nemcsak a főváros és a kerületek viszonylatában értendő, hanem a kerületek egymás közötti együttműködése terén is.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre.

cél	4. NEMZETKÖZI SZEREPKÖR ERŐSÍTÉSE A TÉRSÉGI POZÍCIÓ KIHASZNÁLÁSÁVAL
cél elérését támogató prioritás	4.1. EGYÜTTMŰKÖDÉSEK ERŐSÍTÉSE
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás, amennyiben az együttműködés komparatív előnyök elve és gyakorlata mentén történik és nem csap át rivalizálásba, ami magában rejti a hibázás lehetőségét is.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre.
cél elérését támogató prioritás	4.2. VERSENYKÉPESSÉG NÖVELÉSE
megvalósulásának negatív hatásai	Szerteágazó kihívások és esetleges megfelelési kényszer átmenetileg ellentételezés nélküli környezeti terhelések veszélyével járhat.
káros hatások ellentételezése	Prevenció: széles körűen átgondolt és összeegyeztetett környezetvédelmi intézkedések, beruházások megtervezése, illetve megvalósítása a transzfer szerep esetleges káros hatásainak mérséklésére, s főként megelőzésére.
cél	5. HATÉKONY VÁROSSZERKEZET KIALAKÍTÁSA - KOMPAKT VÁROS
cél elérését támogató prioritás	5.1. VEGYES TERÜLETHASZNÁLAT KIALAKÍTÁSA
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás, amennyiben a fejlesztéseket megelőző probléma feltárások releváns adatokat szolgáltatnak a tervezés számára és az így kialakításra kerülő vegyes területhasználat nem produkál összeférhetetlen „szomszédságokat”. A megfogalmazott célok – élıhetőség, javuló életminőség – megvalósíthatóságát kell szolgálja a kidolgozás alatt álló településszerkezeti terv is.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre, ha valódi probléma-megoldási szándék van. Prevenció: a funkció-szomszédságok megfelelő megválasztása. Alapvetés: a város „élő, egész”, a részleteknek passzolniuk kell, ha tanultunk a múlt hibáiból, a negatív hatások elkerülhetők. A meglévő értékek számbavétele és hosszú távú megőrzése szükséges.
cél elérését támogató prioritás	5.2. BARNAMEZŐS TERÜLETEK FUNKCIÓVÁLTÁSA
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás, amennyiben megfelelő gazdasági eszközrendszer áll rendelkezésre és megfelelő ösztönzés érvényesül, mivel jelentős ráfordítás szükséges e területeken. További feltétel, hogy minden környezeti elemre kiterjedő problémafeltárás (szennyezettségek teljes körű megkutatása) és problémamegoldás, kármentesítés és területrendezés-hasznosítás történjen.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre.

cél elérését támogató prioritás	5.3. DIFFERENCIÁLT KÖZPONTRENDSZER LÉTREHOZÁSA
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás, amennyiben a fővárosi és kerületi feladatok tisztázottak, összehangoltak, illetve a megváltozott életmód okán a központrendszer – igény oldalról – átgondolásra kerül, s szükséges még a városi hálózatok egységesítése is.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre.
cél elérését támogató prioritás	5.4. A DUNÁVAL EGYÜTT ÉLŐ VÁROS
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás, amennyiben a Duna menti rozsdaoövetbe sorolható térség rendezésre kerül, a vízparton fekvő közlekedési pályák elválasztó hatása csökken, illetve a folyóparton megtelepülő új funkciók nem fejtenek ki terhelést a partot már rekreációs élettérként használó lakókra, látogatókra, valamint a parton lévő biológiailag aktív területekre és a vízminőségre, illetve ha a város és a folyó akadálytalanul együtt élhet. Természetesen az árvédelem is kezelendő mindennek keretében, mivel az „együttélés” kétoldalúan megoldandó feladat.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre.
cél elérését támogató prioritás	5.5. ÉRTÉKVÉDELEM – ÉRTÉKTEREMTÉS
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás, amennyiben kerete, háttere is biztosított az értékvédelemnek és természeti, környezeti, valamint épített értékek egyaránt részesülnek a védelemben. Ez társadalmi szintű szemléletváltozást is feltételez (pl. a műemlékek megóvásában érdekeltté tett tulajdonos „szívügyének” tekinti az értékmegőrzést, továbbá célszerű ágazatok közötti jogszabály-harmonizációt is kezdeményezni a végrehajtás hatékonyságának növelése érdekében).
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre, ha fenti feltételek teljesülnek.
cél	6. A KÖRNYEZETI ERŐFORRÁSOK VÉDELME ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLATA, A TERMÉSZETI ÉRTÉKEK ÉS A TÁJI ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSE
cél elérését támogató prioritás	6.1 ZÖLD- ÉS EGYÉB BIOLÓGIAILAG AKTÍV FELÜLETEK MEGŐRZÉSE, NÖVELÉSE
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás, amennyiben a markáns zöld-elemek hosszú távon is – 50-100 év – karakterükben megőrzésre kerülnek, ugyanígy a vizek minősége is, illetve a vízminőség terén javulás áll be, s ha mindennek érdekében a területek fenntartása intenzívebb lesz.

káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre, a kulcsszó prevenció: a biológiailag aktív felületek növelése kívánatos, ez mind a vizek, mind a talaj, mind a növényzet, mind pedig a környező levegő minősége szempontjából fontos. (Együttesük komplex biotóppá válhat.)
cél elérését támogató prioritás	6.2 TERMÉSZETI – TÁJKÉPI ÉRTÉKEK MEGŐRZÉSE
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás, amennyiben a lassan újuló, illetve időlegesen kimeríthető értékek (természetes gyógytényezők pl. gyógy/termál források vize, valamint gyógy-barlang) nem válik a túlhasználat áldozatává.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre, illetve preventív beavatkozásként a budapesti termálkarszt védelmében egyrészt a mennyiségi igénybe vétel korlátozása szükséges, másrészt minőségi védelme is (az esetleges szennyezések lehetőségének kizárásával) biztosítandó. Szintén prevenció: a tájképi, városképi értékek (a főváros esetében ez kb. ugyanaz) aktív őrzése (intenzív fenntartás, ütemezett felújítás és szükség szerinti rekonstrukció), mely esetben nem kell utólagos „mentési akció” keretében cselekedni.
cél elérését támogató prioritás	6.3 ZAJ- ÉS LÉGSZENNYEZÉS CSÖKKENTÉSE
megvalósulásának negatív hatásai	Az alternatív, a sűrű belső városrészeket elkerülő útvonalak mentén a zaj- és rezgésterhelés, valamint a légszennyezés lokálisan növekedhet, ami lakosság egészségi állapotára jelentős mértékben hathat.
káros hatások ellentételezése	Prevenció: a város zajhelyzetét bemutató (frissítendő!) zajtérképre alapozva optimális területhasználat kialakítása szükséges az elkerülő, alternatív útvonalak mentén (zaj- és légszennyezés-érzékeny funkciók lehetőség szerinti kizárása), illetve zajvédelmi beruházások megvalósítása. Lényeges szempont a forgalomszervezési és zajvédelmi tervezésnél, hogy a kialakult, beállt lakóterületeken a környezetminőség és az egészség megőrizhetősége ne romoljon. További feladat a városi hőszigetek levegőminőség-terhelő és mikroklíma-befolyásoló hatásának csökkentése (pl. utak menti zöldsávok, vízfelületek létesítése).
cél elérését támogató prioritás	6.4 KORSZERŰ HULLADÉKGAZDÁLKODÁS ÉS TALAJVÉDELEM
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás, amennyiben iparszerű hulladékgazdálkodási (újrahasznosítási és ártalmatlanítási) rendszer épül ki és üzemel, valamint a hulladékkezelés kevésbé sikeres eszközei (pl. a sajnálatosan közvetlen környezetüket szennyező gyűjtőszigetek) felszámolásra, vagy helyettesítésre kerülnek, továbbá a lakosság szemléletformálása, „környezettudatosságra nevelése” eredményre vezet.

káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre. Szükséges viszont a kommunális hulladékok kezelésének reális finanszírozhatóságát kidolgozni.
cél elérését támogató prioritás	6.5 KORSZERŰ VÍZGAZDÁLKODÁS
megvalósulásának negatív hatásai	A hiányzó árvízvédelmi műtárgyak kiépítése, a kisvízfolyások csak vízszállítási szempontokat figyelembe vevő rendezése értékes élőhelyeket, vegetációkat érinthet. A csapadékvizek elvezetése, fel nem használása az adott térség hidrogeológiai viszonyait károsan befolyásolhatja.
káros hatások ellentételezése	Prevenció: megfelelő nyomvonal megválasztása az árvízvédelmi műtárgyak létesítésekor, ökológiai és rekreációs szempontokat figyelembe kell venni a vízfolyások rendezésekor. Revitalizáció során a vízpartok biológiai aktivitása (növényzet telepítése, biotópok létesítése) révén megnövekedik, a vízkészlet helyben tartása is erősödik. Csapadék- és szennyvizek kezelésének fejlesztése, a lehetséges hasznosítás kidolgozása szükséges.
cél elérését támogató prioritás	6.6. ENERGIAHATÉKONYSÁG ÉS KLÍMAVÉDELEM
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás, amennyiben valós szándékon alapuló, szakszerű, rendszerszemléletű fejlesztések következnek be energetikai téren (korszerű és takarékos fűtő-, hűtő rendszerek, hálózatok kialakítása). További feltételként szükségesek fejlesztések a közegészségügy terén (pl. a városi levegőminőség javítás, különféle sugárzások elleni védelem, illetve az egészségügyben dolgozók élet- és munkakörülményeinek javítása, valamint a gyógyító tevékenységhez szükséges technikai infrastruktúra fejlesztése), de szükséges az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés (időbeli és esetleg térbeni) javítása is.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre, viszont további fontos feladat a tapasztalható klímaváltozás figyelemmel kísérése, illetve a lehetőség szerinti legjobb felkészülés a prognosztizálható hatások ellentételezésére, megelőzésére. További lényeges feltétel – szintén prevenció – az ÜHG emisszió, valamint a hőszigetek hatásának fokozatos és folyamatos csökkentése.
cél	7. BUDAPEST KOMPLEX SZEREPKÖRÉNEK MEGFELELŐ KÖZLEKEDÉSI RENDSZER MEGTEREMTÉSE
cél elérését támogató prioritás	7.1 NEMZETKÖZI ÉS ORSZÁGOS KÖZLEKEDÉSI KAPCSOLATOK FEJLESZTÉSE
megvalósulásának negatív hatásai	A javuló közúti közlekedési kapcsolatok miatt emelkedő forgalom (ha az a városi szöveten át vezet) megnövelheti a környezeti terhelést, de a tranzit jellegű nemzetközi autóközlekedési vonalak gyakorlatilag nem, és az országosak is csak kis mértékben érintik a főváros sűrűbben lakott belső területeit.

káros hatások ellentételezése	A tranzitforgalomnak a beállt városbelsőt elkerülő vezetése szükséges, megelőzendő a lehetséges kártételeket. Környezetkímélőbb közlekedési módok preferálása, kisebb károsító hatást kifejtő járművek alkalmazása szükséges, valamint a kialakult lakóterületek közelében pl. út- vasútfejlesztés esetén a pályák mentén zajárnyékoló művek létesítendőek.
cél elérését támogató prioritás	7.2 TÉRSÉGI KÖZLEKEDÉS FEJLESZTÉSE
megvalósulásának negatív hatásai	A lokálisan javuló közlekedési feltételek miatt a város más területein esetleg emelkedő forgalom megnövelheti a környezeti terhelést.
káros hatások ellentételezése	Prevenció: környezetkímélőbb közlekedési módok (vasút, hajózás, kerékpározás) preferálása, kisebb károsító hatást kifejtő járművek alkalmazása.
cél elérését támogató prioritás	7.3 A FŐVÁROSI KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS FEJLESZTÉSE
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre.
cél elérését támogató prioritás	7.4 A FŐVÁROSI EGYÉNI KÖZLEKEDÉS FEJLESZTÉSE - közúthálózati (szerkezeti) hiányok megszüntetése
megvalósulásának negatív hatásai	A közúthálózat bővülése következtében átrendeződő forgalom hatására egyes útvonalakon növekedhet a környezeti terhelés (más útvonalakon viszont csökkenhet), erre jó példa lehet a dunai átkelési lehetőségek bővítése, amelyek a belső városrészek hídjait, illetve azok környezetét tehermentesítik (a terhelés átcsoportosítás lehetséges negatívumait megfelelő tervezési komplexitással minimalizálni lehet).
káros hatások ellentételezése	Környezetvédelmi létesítmények (pl. zajárnyékoló fal, védő zöldsáv) alkalmazása, az érintett területeken az optimális területhasználat kialakítása.
cél elérését támogató prioritás	7.5 A FŐVÁROSI EGYÉNI KÖZLEKEDÉS FEJLESZTÉSE - kerékpározás és a gyalogos közlekedés fejlesztése
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre.
cél	8. BEFOGADÓ, TÁMOGATÓ, AKTÍV TÁRSADALOM
cél elérését támogató prioritás	8.1. BEFOGADÓ ÉS TÁMOGATÓ TÁRSADALOM
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható társadalmi környezetben fellépő negatív hatás, amennyiben a főváros megteremti azokat a feltételeket, melyek az ország más térségeiből vagy más országokból betelepülők, a nem város lakó városhasználók

	(tanulók, dolgozók, szolgáltatási rendszert használók, látogatók) befogadását és egyenlő esélyű városhasználatát segíti elő és a „betelepülés” nem vezet egyfajta gettósodáshoz.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre.
cél elérését támogató prioritás	8.2. AZ ÉLETFORMÁK ÉS A TÁRSADALMI-GAZDASÁGI KÖRNYEZET, VÁLTOZÁSAINAK ÖSSZEHANGOLÁSA
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás, mivel e koncepcionális cél maga az interdiszciplináris gondolkodáson alapuló fejlesztési optimum.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre.
cél elérését támogató prioritás	8.3. A HUMÁN SZOLGÁLTATÁSOK OPTIMALIZÁLÁSA
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre.
cél elérését támogató prioritás	8.4. A KULTURÁLIS KÍNÁLAT BŐVÍTÉSE
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre.
cél	9. RUGALMAS ÉS KORSZERŰ LAKÁSSTRUKTÚRA KIALAKÍTÁSA
cél elérését támogató prioritás	9.1 A LAKÁSÁLLOMÁNY OPTIMALIZÁLÁSA
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás, amennyiben a lakásstruktúra fejlesztését támogató, ösztönző (piacgazdasági, de szociálisan érzékeny) rendszerek kidolgozásra kerülnek.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség számottevő ellentételezésre, de a lakás-mobilitás reális lehetőséget kell kapjon.
cél elérését támogató prioritás	9.2. A TÉRBENI-TÁRSADALMI SZERKEZET KIEGYENSÚLYOZÁSA
megvalósulásának negatív hatásai	Nem várható negatív hatás, amennyiben általánosan javul a lakosság hozzáférése az intézményekhez, szolgáltatásokhoz, valamint ha az ún. krízisterületek rehabilitációja elindul és érvényesül a főváros antiszegregációs törekvése.
káros hatások ellentételezése	Várhatóan nem lesz szükség ellentételezésre.

A célrendszer minimális bővítésére lehet javaslatot tenni fenti elemzés nyomán. Célszerűen a 3. célcsoport egészüljön ki a Főváros és a Kerületek szükségszerű együttműködésének deklarált támogató prioritásával, hiszen Budapest összetartozó egész és így is kell tervezni.

3.6.1. jól azonosítható környezet igénybevétele vagy terhelés esetén különös tekintettel:

3.6.1.1. a környezeti elemekre:

A forgalmi emisszió levegőminőséget gyengítő és zajjal terhelő hatása a megcélzott fejlesztések esetében kisebb mértékű lesz hosszabb távon.

A termál- és gyógyvizek kontingens-határon való alkalmazása lehetővé teszi a vízkincs megújulását és elkerülhetővé válik a készlet-kimerülés. E szempont célszerűen nagyobb hangsúlyt kell kapjon a város további tervezése során.

Jelentős probléma napjainkban a turisztikai célpontok (pl. épített örökség színe-java) túlterhelése. Ezek tehermentesítése, jókarban tartása, a várható terhelés tervezett megosztása elősegíti az értékőrzést.

3.6.1.2. a környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra, településre, klímára, természeti (ökológiai) rendszerre, a biodiverzitásra:

A koncepcióban rögzített célok a környezeti elemekre nézve javító szándékúak, a meglévő terhelések csökkentésére törekszenek, javító hatásúak. Ez elmondható táj-kép, település-kép alakítására, a klíma alakulására, valamint várhatóan az ökológiai rendszerekre is.

3.6.1.3. a Natura 2000 területek állapotára, állagára és jellegére, valamint e területeken lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzete megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségeire:

A koncepció műfaji sajátosságai okán (célokat fogalmaz meg és nem konkrét beavatkozásokat, illetve területeket) a Natura2000 területek esetleges érintettsége, élőhelyek és jelző fajok lehetséges terhelése, illetve ezekre gyakorolt esetleges hatás – a szükséges mélységben és részletezettséggel – jelen fázisban nem mérlegelhető. Általánosságban megállapítható, hogy a koncepció alapvető céljai megfelelnek a Natura2000 területeket létrehozó szakmai céloknak.

3.6.1.4. az előbbi hatások következtében az érintett emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében várhatóan fellépő változásokra:

A koncepcióban lefektetett célok és a környezet védelméért felelős szervek állásfoglalása egy irányba hat, egymást erősítik. A környezetminőség javítása, az „élhető város” létrejötte, valamint az örökségvédelem fejlődése egyaránt a koncepcionális célok megvalósulásának fokmérője. E területeken a koncepció megvalósulásakor negatív hatás nem várható.

3.6.2. a közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése esetén különös tekintettel:**3.6.2.1. új környezeti konfliktusok, problémák megjelenésére, meglévők felerősödésére:**

A koncepcióban megfogalmazott célok – amennyiben optimális szakszerűség és megfelelő anyagi erőforrás rendelkezésre állás jellemzi a megvalósítást – nem tartalmaznak olyan elemeket, melyek új környezeti konfliktusok kialakulását segítik.

3.6.2.2. környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítésére vagy korlátozására:

A koncepcióban megfogalmazott célok nem tartalmaznak olyan elemeket, melyek a környezettudatos magatartás feltételeit gyengítenék.

3.6.2.3. a helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezettől, területfelhasználási módtól való eltérés fenntartására vagy létrehozására:

A koncepcióban megfogalmazott célok nem tartalmaznak olyan elemeket, melyek a térszerkezetet negatív irányban befolyásolnák.

3.6.2.4. olyan helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítésére, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodtak:

A koncepcióban megfogalmazott célok nem tartalmaznak olyan elemeket, melyek a helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítését segítenék elő, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodtak.

3.6.2.5. a természeti erőforrások megújulásának korlátozására:

A koncepcióban megfogalmazott célok nem tartalmaznak olyan elemeket, melyek a természeti erőforrások megújulását korlátoznák.

3.6.2.6. a nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használatára vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítására:

A koncepcióban megfogalmazott célok nem tartalmaznak olyan elemeket, melyek a nem helyi természeti erőforrások más területen való hasznosítását mozdítanák elő.

Megjegyezzük: a koncepcionális célok megvalósulása közben, függően a konkrét projektektől, technológiától és organizációtól a beavatkozási területen, illetve annak környezetében átmenetileg előfordulhatnak terhelések, de ezek az „üzemelés” időszakában már nem lesznek tapasztalhatók.

3.7. a környezeti következmények alapján a koncepció és a változatok értékelése, a környezeti szempontból elfogadható változatok meghatározása:

A koncepció tervműfaj sajátosságai alapján nincsenek változatok. A koncepcionális szinten megfogalmazott cél elérése több féle úton is lehetséges, de ezek – értékelhető mélységben – csak a koncepció elfogadása után lesznek kidolgozva.

4. A KONCEPCIÓ MEGVALÓSÍTÁSA KÖVETKEZTÉBEN VÁRHATÓAN FELLÉPŐ KÖRNYEZETRE KÁROS HATÁSOK ELKERÜLÉSÉRE, CSÖKKENTÉSÉRE VAGY ELLENTÉTELEZÉSÉRE VONATKOZÓ JAVASLATOK

A koncepció megfogalmazott céljai alapvetően hosszú távú és globálisan életminőség-javító beavatkozásokat tartalmaz. A célok megvalósítása során fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó javaslatokat 3.6. fejezet taglalja részletesen.

5. JAVASLAT OLYAN KÖRNYEZETI SZEMPONTÚ INTÉZKEDÉSEKRE, ELŐÍRÁSOKRA, FELTÉTELEKRE, SZEMPONTOKRA, AMELYEKET A KONCEPCIÓ ÁLTAL BEFOLYÁSOLT MÁS TERVBEN, ILLETVE PROGRAMBAN FIGYELEMBE KELL VENNI

A fővárosban 2005 óta hatályban lévő TSZT megújítása jelenleg folyamatban van. A készülő településszerkezeti terv az épített és természeti környezet vonatkozásában műszaki és térbeli rendszerbe foglalja a VFK és a BTFK által meghatározott cél-, és feladatrendszert.

A területfejlesztési koncepció megfogalmaz a térhasználatra és térbeli rendjére vonatkozó konkrét elvárásokat, melyek szem előtt tartása és befogadása a készülő szerkezeti tervben és a hozzá kapcsolódó rendezési szabályzatban szükséges.

A koncepcióban meghatározott célok alapján a kiegyensúlyozott térbeli rend megteremtése érdekében **a területfelhasználás alapelvei** az alábbiak:

- a klíma javulása, a rekreációs területek bővülése érdekében a zöldterületek, erdők arányának növekedése;
- a szabadterületek rovására történő, korábban meghatározott zöldmezős fejlesztések területi nagysága nem nő;
- a földterületekkel takarékosan gazdálkodó szemlélettel a város indokolatlanul nem terjeszkedik
- az új beépítések során a vegyes használat preferált, a lakóterületek esetében a megfelelő alapellátás mindenütt biztosítandó;
- a területi egyensúly a környezetnek megfelelő, területileg differenciált sűrűséggel válik biztosíthatóvá;
- a jelentős kiterjedésű, használaton kívüli barnamezős területek – a „zöldmezős” fejlesztésekhez képest történő – preferálása;

- a Duna part mentén a partszakaszok és a városi háttérterületek kapcsolata biztosításra kerül, a part jelentős hosszban a főváros gyalogos- és kerékpáros rendszerének részévé, egyben rekreációs területévé válik;
- differenciált központrendszer kialakítása, ami a közösségi közlekedéssel való ellátottságnak megfelelően működő városszerkezetet eredményez;
- a városközpont Duna és a városi főutak mentén terjeszkedik, a mellékközpontok rendszerének kijelölése révén a belső zóna tehermentesül;
- a kötöttpályás közösségi közlekedési elemek mentén kerülnek kijelölésre a jelentős nagyságrendű fejlesztési területek;
- a gazdasági szerepkörhöz szükséges sokrétű területi kínálat érdekében differenciált munkahelyi területek kijelölése;
- turisztikai fogadóképesség infrastrukturális feltételeinek biztosítása;
- a lakáskínálat rugalmas követésére alkalmas területbiztosítás.

6. A KONCEPCIÓ MEGVALÓSÍTÁSA KÖVETKEZTÉBEN VÁRHATÓAN FELLÉPŐ KÖRNYEZETI HATÁSOKRA VONATKOZÓAN A KONCEPCIÓBAN SZEREPLŐ MONITOROZÁSI JAVASLATOK ÉRTÉKELÉSE, JAVASLATOK EGYÉB SZÜKSÉGES INTÉZKEDÉSEKRE

Mivel a koncepció alapvetően a város, illetve a városi lét javítását határozza meg, mint elérendő fő célt, így a benne foglalt részcélok megvalósulás után – feltételezve az optimális szakszerűséget és anyagi bonitást – olyan (terhelő) hatásokat várhatóan nem indukál, amelyeket a környezetminőség – egyébként működő – rendszeres vizsgálatán túl, önállóan monitorozni kellene.

A környezeti elemek menetrendszerű vizsgálata (pl. Budapest Környezeti Állapotértékelése) és a közegészségügyi mutatók figyelemmel kísérése megfelelő monitorozási szintet jelent a koncepcionális célok tekintetében.

7. KÖZÉRTHETŐ ÖSSZEFOGLALÓ

Az összefoglaló – véglegesen – a véleményezési folyamat (környezet védelméért felelős szervekkel történő egyeztetések, nyilvánosság bevonása) lezárását követően készíthető el és kerül kiegészítésre.

A környezeti vizsgálat – értékelés a 2/2005. (I. 11.) kormányrendelet előírásai alapján, Budapest területfejlesztési koncepciója javaslattevő fázisának megalapozó munkarészeként készült.

A területfejlesztési koncepció javaslattevő munkafázisával párhuzamosan készülő környezeti értékelés a koncepció céljainak várható környezeti hatásait, illetve a javasolt változások prognosztizálható következményeit tárja fel. A vizsgálat – értékelés a várható hatások felmérése, az általános következtetések levonása után, a koncepció célrendszerének tervezése folyamán jelezte az esetlegesen káros, kevésbé előnyös hatásokat. Így a koncepcióalkotás és a környezeti értékelés folyamata egymás felé oda-vissza csatolva alakította ki a végleges, a káros hatások mérséklésére és ellentételezésére is javaslatot adó koncepciót.

A vizsgálat – értékelés készítése folyamán, a koncepciót összevetve a vele megegyező tervi szinten elhelyezkedő Pest megye területfejlesztési koncepciójával, megállapításra került, hogy a megfogalmazott célok a kölcsönös előnyök szem előtt tartásával kerültek meghatározásra, hatásaikkal egymást erősítik. A vizsgálat – értékelés belső konzisztencia vizsgálata megmutatta, hogy a stratégiai célok nem tartalmaznak ellentmondást, egymással ütköző célok a célrendszerben nem szerepelnek, kisebb-nagyobb mértékben kapcsolódnak egymáshoz, erősítik egymást.

A koncepció a feltárt környezeti konfliktusokra megfelelő javaslatokat határozott meg. A környezeti konfliktusok értékelése rávilágított, hogy a célok meg nem valósulásának jelentős környezeti (és esetleg társadalmi és gazdasági) hatásai lehetnének. Így például a növekvő energiafelhasználás és a kedvezőtlen városszerkezet miatt fokozódó környezeti terhelésekre, és ezáltal romló életkörülményekre lehet számítani.

Ezzel ellentétben a koncepció megvalósulása kedvező hatásokat eredményez mind környezeti (és várhatóan) társadalmi és gazdasági szempontból is. A célok megvalósulása néhány esetben ugyan eredményezhet átmenetileg kisebb káros hatásokat is, melyek azonban kezelhető mértékűek. Ilyen káros hatással lehet a hiányzó közlekedési infrastruktúra elemek kiépítése (zaj- és légszennyezés) vagy éppen az egyes célok egyoldalú megvalósítása (pl. a turizmus egyoldalú fejlesztése okozta környezeti és teherviselés oldaláról társadalmi konfliktusok). Mindezen káros hatások megfelelő – alapvetően preventív – beavatkozásokkal illetve arányos fejlesztésekkel kiküszöbölhetők, mérsékelhetők.

Ennek megfelelően a koncepcióban a káros környezeti hatások minimalizálására, illetve ellentételezésre megfogalmazásra kerültek a megfelelő javaslatok, így **összességében javuló életfeltételeket teremt, biztosítja a környezeti erőforrásokkal történő hatékony és fenntartható gazdálkodást, az élhető, egészséges várost, s hozzájárul a gazdasági versenyképesség fokozásához.**

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

Közösségi jogszabályok:

2001/42/EK (VI.27.) irányelve bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról

2013/24/EU végrehajtási határozat A Pannon Régió közösségi jelentőségű természeti területeit tartalmazó, frissített jegyzék kiadásáról

Törvények:

1993. évi XLII. törvény A nemzetközi jelentőségű vadvizekről (Ramsar 1971. és módosításai)

1995. évi LXXXI. törvény A biológiai sokféleség egyezmény kihirdetéséről

1995. évi LVII. törvény A vízgazdálkodásról

1996. évi XXI. törvény A területfejlesztésről és a területrendezésről

1996. évi LIII. törvény A természet védelméről

1996. évi LIII. törvény A természet védelméről

1997. évi LXXVIII. törvény Az épített környezet védelméről

2003. évi XXVI. törvény Az országos területrendezési tervről

2007. évi LX. törvény Az ENSZ éghajlatváltozási keretegyezménye (Kiotói jegyzőkönyv)

96/2009. (XII.9.) OGY határozat A 2009-2014. közötti időszakra szóló NKP-ről

2012. évi CLXXXV. törvény A hulladékról

2012. évi CCXVII. törvény Az ÜHG közösségi rendszerében ( ) történő részvételről

Kormányrendeletek:

123/1997. VII..18.) Korm. rendelet A vízbázisok, távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről

148/1999. (X.13.) Korm. rendelet Az országhatáron áterjedő környezeti hatások vizsgálatáról

219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet A felszín alatti vizek védelméről

220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól

275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről

280/2004. (X.20.) Korm. rendelet A környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről

2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet Egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról

284/2007 (X.29.) Korm. Rendelet A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól

218/2009. (X.6.) Korm. rendelet A területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és területrendezési terv tartalmi követelményeiről

306/2010. (XII.23.) Korm. rendelet A levegő védelméről

314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről

Miniszteri rendeletek:

74/1999. (XII.25.) EÜM rendelet A természetes gyógytényezőkről

27/2008. (XII.3.) KvVM-EÜM rendelet A környezeti zaj- és rezgésterhelés határértékeinek megállapításáról

14/2010 (V.11.) KvVM rendelet Az Európai Közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett fővárosi földrészletekről

4/2011 (I.14.) VM rendelet A levegőterheltségi szint határértékeiről

MELLÉKLET

1/A MELLÉKLET: EGYEZTETŐ TÁRGYALÁS, JEGYZŐKÖNYV

Budapest Főváros Önkormányzata
Főpolgármesteri Hivatal

Városépítés Főosztály

1000054892038

Városfejlesztési csoport

Helyben

ikt. szám: FPH059 /177 - 205 /2013

hív. szám [Hivatkozási szám]

ügyintéző: Lelkes Nóra

telefon: +36 1 327-1155

e-mail: LelkesN@Budapest.hu

tárgy: Budapest Területfejlesztési koncepció 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet szerinti „környezeti vizsgálat” tematikájának meghatározása

Jegyzőkönyv

Tárgy: Budapest Területfejlesztési koncepció 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet szerinti „környezeti vizsgálat” tematikájának meghatározása

Tárgyalás Időpontja: 2013. szeptember 30.

Résztevők: Jelenléti ív szerint

A tárgyalást Maczák Johanna a Városépítési Főosztály Városfejlesztési csoport vezetője nyitotta meg.

A Budapest Területfejlesztési Koncepció Stratégiai Környezeti Vizsgálat-Értékelés (a továbbiakban SKV) tematikája a 2/2005. (I.11.) Kormrendelet 4.sz. mellélete szerint lett összeállítva. A Kormányrendelet 7. § (4) bekezdésének b) pontja alapján, jelen tárgyalás célja a beérkezett vélemények tisztázása és a tematika tervezet véglegesítése.

Az egyeztetésen az alábbi észrevételek hangoztak el a tematikával kapcsolatban.

Észrevétel	Tervezői válasz	
1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése		
dr. Sersliné Kócsi Margit állami főépítész Budapest Főváros Kormányhivatala		
1.4.	Legyen kifejtve, hogy milyen módon fog teljesülni a nyilvánosság bevonása	Elfogadjuk.
1.5.	A felsorolás egészüljön ki: <ul style="list-style-type: none"> o Az Országos Fejlesztési Koncepció és az Országos Területfejlesztési Koncepció (OTFK), o Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvényt (OTrT), o Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervéről szóló 2005. évi LXIV. törvény 	Elfogadjuk.
	Általános észrevétel. A tematika nem fejt ki, hogy mi alapján határozta meg a tervező a célok várható, illetve nem várható hatásait	A BTFK területi hatásvizsgálata alapján került meghatározásra a célok várható hatása. Az

		anyagban ezt jelezni fogjuk.
Takács Etelka BFKH Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv		
1.3.	A tematika tervezet figyelembe vette a BFKH előzetes véleményében megfogalmazottakat. Felhívja a figyelmet, hogy a fejlesztéseknek a város közegészségügyi helyzetének javítását kell (is) kell szolgálnia.	
2. A terv, illetve program és a kidolgozásukkor vizsgált változatok (a továbbiakban: változatok) rövid ismertetése		
Debreczeni-Lázár András Országos Tisztifőorvosi Hivatal Országos Gyógyhelyi és Gyógyfürdőügyi Főigazgatósága		
2.3.	Figyelmet kell fordítani a természetes gyógy tényezők védelmére. Az egészségturizmus egyik fontos pillére Budapest gyógyfürdői. Fontos, hogy ne legyenek túlterhelve a gyógyfürdők, mivel a gyógyvíz-készlet időlegesen kimeríthető.	Elfogadjuk.
dr. Sersliné Kócsi Margit állami főépítész Budapest Főváros Kormányhivatala		
3.	Kiemelt célnak kell lennie a Főváros és a Kerületek összehangolt tevékenységének megvalósítása.	Elfogadjuk.
Takács Etelka BFKH Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv		
5.1.	Az élıhetőség és az életminőség miatt fontos a kompakt város megvalósítása, ez a város mőködőképességének alapja. Alapelv kell legyen, a város „élő egész”. A koncepció a továbbtervezés irányítúje kell legyen.	Elfogadjuk.
dr. Sersliné Kócsi Margit állami főépítész Budapest Főváros Kormányhivatala		
5.1.	A meglévő problémák nevesítése, feltárása szükséges. Következtetéseket a vizsgálatok alapján lehet levonni. Kritikus helyzetben van Budapest, a kialakult állapot javítása a cél. Szükséges az épített környezet minőségi javítása, úgymint főúthálózatok, közterületek, terek megújítása. A koncepcióban megfogalmazott célok megvalósulását korlátozhatják, ill. nehezíthetik a jelenleg módosítás alatt lévő TSZT szabályozásai. A párhuzamosan folyó tervezés miatt külön figyelmet kell fordítani a tervek tartalmi összhangjának megteremtésére.	Elfogadjuk.
5.2.	A barnamezős területek funkcióváltásának alapja a jelen állapot, ill. az előzmények pontos feltárása, különös tekintettel a szennyezettség mértékére. Hasznos lenne, ha a terv javaslatot adna, a barnamezős területek privatizációjából kialakult problémák megoldására.	Tudomásul vesszük.
Takács Etelka BFKH Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv		
5.2.	Fontos az elmúlt évtizedekben történt szennyezettség mértékének feltárása.	Egyetértünk.
dr. Sersliné Kócsi Margit állami főépítész Budapest Főváros Kormányhivatala		
5.3.	Cél a hálózatok egységesítése, központi rendszer létesítése az életmódváltozásoknak megfelelően. Szükséges javítani a Főváros és a kerületek kapcsolatát.	Elfogadjuk.
5.4.	Ma még Budapest nem él együtt a Dunával, ezt meg kell teremteni.	Elfogadjuk.
5.5.	Az értékvédelemnek ki kell terjednie a természeti, környezeti és építészeti/épített környezetre. A területi védettségeket kerüljenek bemutatásra. A jogszabályi háttér megteremtésén túl a társadalom szemléletváltását is segíteni kell.	Elfogadjuk.
Takács Etelka BFKH Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv		
5.5.	Műemlék épületek esetében a tulajdonost érdekelte kell tenni az állagmegóvás, karbantartás megvalósításában. Támogatási rendszer kiépítésével óvhatjuk meg az épített értékeinket.	Elfogadjuk.

6.1.	A terv foglalkozzon a vizek, a természeti értékek (pl.: az öreg fák megtartásával, pótlásával) védelmével. Tudatosítani kell a zöld felületek megőrzésének fontosságát. A művi környezet mikéntjével lehet befolyásolni a biológiailag aktív felületek hasznosulását.	Elfogadjuk.
dr. Sersliné Kócsi Margit állami főépítész Budapest Főváros Kormányhivatala		
6.2.	Fontos a természeti és tájképi/városképi értékek fenntartható használatának megteremtése. Budapest esetében a tájkép maga a városkép.	Elfogadjuk.
Debreczeni-Lázár András Országos Tisztifőorvosi Hivatal Országos Gyógyhelyi és Gyógyfürdőügyi Főigazgatósága		
6.2.	Budapest furdőváros, a terv térjen ki a gyógyvizek minőségi és mennyiségi védelmére. Barlangrendszer, gyógybarlangok védelme is szükséges.	Elfogadjuk.
Takács Etelka BFKH Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv		
6.3.	Zajtérkép készítésénél rögzíteni kell a jelenlegi állapotokat (frissíteni kell). Reménytelen a lakásfejlesztés a fűtők mentén a zaj miatt, a terv térjen ki a lakóterületeket érő zaj csökkentésének új lehetőségeire.	Tudomásul vesszük.
6.4.	A kommunális hulladék problémáira adjon alternatív megoldásokat a dokumentum. Budapesten a hulladék szigetek rendszere új problémákat generál.	A hulladékudvar rendszer a veszélyes hulladékok gyűjtésére jött létre. Hulladékgyűjtő szigetek működése sajnos nem jó. A kommunális hulladék problémájának megoldására alternatívákat keressen majd a koncepció.
dr. Sersliné Kócsi Margit állami főépítész Budapest Főváros Kormányhivatala		
7.	A jelenleg folyó vasúti hálózati rendszerfejlesztéssel párhuzamosan el kell dönteni a pályaudvarok szerepét és a kapcsolódó MÁV területek sorsát. Az összhang megteremtése fontos az agglomerációban tervezett fejlesztésekkel is.	Tudomásul vesszük.
7.4.	Az egyéni közlekedés megjelenése nagyon hasznos. Kezelni szükséges a kapcsolat, hálózati elemek hiányosságait.	Elfogadjuk.
Takács Etelka BFKH Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv		
7	Cél az élet és egészségkárosító hatások csökkentése. Közlekedési rendszer fontos eleme lenne, hogy a körút mentén körbe összekapcsolódjon a villamos. Lényeges, hogy a hálózati elemek szűk kapacitásának kezelése megtörténjen. Pl: Lágymányosi hid budai oldali megérkezése „javítandó”.	Tudomásul vesszük.
dr. Sersliné Kócsi Margit állami főépítész Budapest Főváros Kormányhivatala		
8.2.	Egészüljön ki a „8.2. az életformák és a társadalmi gazdasági környezet változásainak összehangolása” a környezet változásainak hatásaival.	Tudomásul vettük.
9.1.	A lakásstruktúra kialakítása a piaci feladat, nem tervezési feladat. A lakáspiacot kedvezően lehet befolyásolni támogató és ösztönző rendszerekkel.	Tudomásul vesszük.
9.2.	A terv tartalma terjedjen ki a mai kor mobilitással kapcsolatos szokásaira.	Tudomásul vesszük.

Az egyeztetésen elhangzott észrevételek javaslatok, a jelenlévők kérik, hogy a tervezők fontolják meg a felhasználásukat és kérik az együttműködés folytatását.

Jelen egyeztetésen elhangzottak alapján véglegesített tematika szerint kerül kidolgozásra az SKV egyeztetési anyaga. Ezt követően az egyeztetési anyagot az

érintetteknek megküldjük, majd a megküldést követően az SKV munkaközi anyaga alapján egyeztető tárgyalást kezdeményezünk. Ezzel párhuzamosan a Kormányrendelet 7.§ (5) bekezdése alapján történik a dokumentáció társadalmassítása.

Ellenjegyzők:

Takács Etelka

BFKH Népegészségügyi
Szakigazgatási Szerv

Gyórfy Máté

Budapest Főváros
Városépítési Tervező Kft. |

Budapest, 2013. október „11.”

Tisztelettel:

Lelkes Nóra
vezető-tanácsos

---

mellékletek:

1. jelenléti ív
2. tematika tervezet

1/B MELLÉKLET: EGYEZTETŐ TÁRGYALÁS, JELENLÉTI ÍV**Jelenléti ív**

Budapest Területfejlesztési koncepció 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet szerinti
„környezeti vizsgálat” tematikájának megtárgyalása

Az egyeztetés időpontja: 2013. szeptember 30. (hétfő) 9:00 óra

Helye: **Főpolgármesteri Hivatal**
Városépítési Főosztály
Budapest, V. kerület, Városház utca 9-11.
IV. em 2. terem

Szervezet	Név	Aláírás
BFKH NEPELI-SZ.SZ.	TAKÁCS ETEUKA	
BFVT	DR. BUNA BÉLA	
BFUT	POGÁNYI ZUREL	
BFVT	TATAI ZSOMBOR	
PROTEGIO ÜGYNÖKSÉG	URÁG ATTILA	
Győrös Tisztifő- osztályi Hivatal	Osbrecsani-Léler András	
BFKH	S. KISS KATI	
Fővárosi Chk.	Lelkes Nóra	
Győrös BFVT HÍV.	Győrös HÍV.	
Fővárosi Önkormányzat	Maczák Johanna	

II/D. RÉSZDOKUMENTUM

BUDAPEST
TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

**A KÖRNYEZETI VIZSGÁLAT - ÉRTÉKELÉSRE
(SKV-RA) ÉRKEZETT VÉLEMÉNYEK ÉS VÁLASZOK**

<p>Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve</p>	<p>A Főváros Területfejlesztési Konceptiójának környezeti vizsgálat értékelését áttanulmányoztam. Az egyeztető anyagban ismertetett környezet-egészségügyi fejlesztési célokkal, miszerint az ökológiailag értékes területeket beépíttelenül kell hagyni, valamint a Duna menti területek rekreációs célokat kell szolgáljanak egyetértek. Lényegesnek tarjuk, hogy a forgalomszervezéssel és zajvédelmi tervezéssel a lakóterületeken a környezetminőség és az egészség megőrizhetősége ne romoljon.</p> <p>A terv egyeztetési eljárásában részt kívánunk venni továbbiakban is.</p> <p>A megkeresésben foglaltakkal kapcsolatosan a Főváros teljes közigazgatási területére vonatkozóan, közegészségügyi szempontból a környezeti vizsgálat-értékelésre vonatkozó dokumentációt elfogadom.</p>	<p>Intézkedést nem igényel.</p>
<p>Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi Hivatal, Állami Főépítész</p>	<p>A stratégiai környezeti vizsgálat készítésének objektív korlátait képezik a kapcsolódó országos tervek jelenleg tartó felülvizsgálatai, valamint a metodika adottságai. A környezeti értékelés csak a célrendszerek vonatkozásában végezhető el az alapelvek szintjén, - ahogy a dokumentáció bevezetője is tartalmazza-, és nem konkrét beavatkozások hatásainak elemzése.</p> <p>Az ismertetett célok többsége érinti az épített környezet alakítását, védelmét közvetlenül, vagy közvetetten. Általában kevésbé tükröződik a dokumentumban az EU több városfejlesztési ajánlását átható alapvetés, amely szerint az épített környezet állapota, a városi környezeti minőség a benne élők életminőségét meghatározó tényező.</p>	<p>Intézkedést nem igényel.</p> <p>A Környezeti értékelés 3.1. A KONCEPCIÓ CÉLJAINAK ÖSSZEVETÉSE A KONCEPCIÓ SZEMPONTJÁBÓL RELEVÁNS NEMZETKÖZI, KÖZÖSSÉGI, ORSZÁGOS VAGY HELYI SZINTEN KITŰZÖTT KÖRNYEZET- ÉS TERMÉSZETVÉDELMI CÉLOKKAL c. fejezete érintőlegesen foglalkozik az EU városfejlesztési ajánlásaival (EU kohéziós politikájának 2014-2020 közötti időszakra meghatározott tematikus célkitűzéseivel). A részletesebb kifejtést a BTFK Javaslat (I. kötet) tartalmazza.</p>

	<p>A stratégiai célok jövőbeli elvárások szempontjából való ismertetéséből hiányoznak a vizsgálatok alapján meghatározott problémakörök, amelyekhez a célokat rendelték, és így csak közvetetten értelmezhetők a várható hatásokra vonatkozó megállapítások.</p>	<p>A problémakörök és erre építve a lehetséges cselekvési irányok a 2.4.1 és 2.4.2. c. fejezete tartalmazza. A stratégiai célok ezek alapján lettek felállítva.</p>
	<p>A főváros zonális tagozódásának megfelelően területileg differenciáltak a környezeti problémák, és ebből következően a stratégiai célok eléréséhez szükséges beavatkozásoknak is eltérőeknek kellene lennie.</p>	<p>A BTFK Javaslat (I. kötet) területi bontásban is meghatároz beavatkozásokat.</p>
	<p>A 3.4.3. fejezetben a környezeti konfliktusok és a „tervi” javaslatok általánosságban megfogalmazottak, továbbá számos megállapítás vitatható:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a belső városrészekben a hőszigetelés csökkentésére javasolt biológiailag aktív felületek növelésére pont a városrészekben nincs hely, és nehezen összeegyeztethető a védett építészeti értékekkel; 	<p>A területfejlesztési koncepció műfajából adódóan konkrét beavatkozásokat nem állapít meg, ezért a környezeti vizsgálat is hasonló általános megállapításokat tud tenni.</p> <p>Véleményünk szerint a hőszigetelés csökkentésére javasolt biológiailag aktív felületek növelése különösen a belső városrészekben indokolt. Ahogy a koncepció is taglalja, itt alternatív megoldások (pl. zöldtető) szükségesek az építészeti értékek védelme érdekében.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - a főváros legjelentősebb környezeti problémaköre a közlekedés, amely csak átfogó komplex rendszerben javítható, egy intézkedés kiemelése nem megfelelő javaslat). 	<p>A környezeti vizsgálat 3.4.3. fejezetében fókuszál a legfontosabb tervi javaslatra: a közösségi közlekedés és a környezetbarát közlekedési módok fejlesztésére. Ugyanakkor természetesen a BTFK Javaslat (I. kötet) komplexen kezeli a problémakört.</p>
	<p>3.6. fejezet több témaköre hiányos a Kr. mellékletének általános tartalmi előírásaihoz képest, valamint a megállapítások sematikusak, nem kellőképpen alátámasztottak.</p>	<p>Véleményünk szerint a kormányrendelet 4. sz. mellékletében foglalt tartalmi elemeket a dokumentáció tartalmazza.</p> <p>Az értékelés „sematikusága” a koncepcióban megfogalmazott célok általánosságának tudható be, mivel a koncepció kevésbé konkrét teendőket tartalmaz és így azok nem projekt szintűek, tehát csak általánosságban értékelhetők.</p>
	<p>A főváros és a szűkebb várostérség természeti, táji és</p>	<p>Az észrevételnek megfelelően a környezeti vizsgálat javaslatai</p>

	<p>épített környezetének gazdái az önkormányzatok. A közöttük kialakítandó partnerségnek, együttműködésnek a lokális beavatkozások és fejlesztések integráltságát kellene elősegítenie, amely révén a környezeti hatások kezelése is hatékonyabban lenne megoldható.</p>	<p>alapján a prioritássor kiegészült az alábbi szemponttal: 3.4. A BUDAPESTI KERÜLETI ÖNKORMÁNYZATOK ÉS A FŐVÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS</p>
	<p>Budapest öröklött tagolt városszerkezete, az egyes városrészek szélsőségesen eltérő sajátosságai, a funkcionális alapú normatív szabályozás következményei jelenleg még nagyon távol állnak a kompakt város elveitől, a vegyes területhasználatól.</p> <p>A kompakt város egyik lehetősége a főváros számára a barna mezős területeknek a kitűzött célokkal összehangolt fejlesztése. A valós környezeti veszélyt e lehetőség kihasználásának elmaradása jelenti. A fővárosnak kialakult központrendszere van, annak nem a létrehozása, hanem a differenciált minőségi átalakítása, fejlesztése a következő évtizedek feladata, egyúttal a kompakt város irányú fejlődés előfeltétele.</p>	<p>A kompakt város és barnamezős területek fejlesztésével kapcsolatos célok meg nem valósulásának valóban környezeti kockázatai vannak. Erre fel is hívja a figyelmet BTFK Környezeti értékelésének 3.4.3-es fejezete.</p>
	<p>A Dunával együtt élő város nem kétoldalúan, hanem nagyon sokrétű, szerteágazó szempontrendszer figyelembe vételével, egyensúlyával teremthető meg.</p>	<p>A BTFK Javaslat (I. kötet) 5.4 A DUNÁVAL EGYÜTT ÉLŐ VÁROS c. fejezete ezen sokszínű szempontrendszer szerint került kidolgozásra.</p>
	<p>A zaj-, és rezgésvédelem szempontjából kritikusan terhelt lineáris térségek jellemzik a fővárost, különösen a főúthálózatok mentén, adatokkal alátámasztott egészségkárosító hatásokkal. A krízisterületek problémáinak megoldásához komplex programok mielőbbi megvalósítása indokolt. A főváros számos városrészében a városkép szempontjából, és a városi szövet működésével nem összeegyeztethető zajgátló falak emelése.</p>	<p>BTFK Javaslat (I. kötet) érintett fejezetei komplexen kezelik a problémakört. A tervben javasolt különböző megoldási módokat természetesen területileg differenciáltan kell kezelni. Ennek részletezése azonban nem a koncepció feladata.</p>
	<p>A hulladékszigetek létesítésének szándéka nem vitatható, de a kialakult helyzet városképi és közegészségügyi szempontból egyaránt nem</p>	<p>A házhoz menő szelektív hulladékgyűjtést említi a BTFK Javaslat (I. kötet) 6.4 KORSZERŰ HULLADÉKGAZDÁLKODÁS ÉS TALAJVÉDELEM c.</p>

	<p>elfogadható. A korszerű hulladékgazdálkodáson belül az ingatlanonkénti szelektív hulladékgyűjtéssel kiváltandóak.</p>	<p>fejezete.</p>
	<p>Az egykor jó szándékú munkáslakás építések révén létrejött telepek némelyike a főváros jelenének halmozottan hátrányos helyzetű, szegregációval terhelt góciává lett. A szociális bérlakás építési szándékok egy-egy területen történő megvalósítása hasonló csapdahelyzeteket rejthet. A lakóhely minősége közvetlenül befolyásolja az ott lakók életminőségét. Az 1990-es évek lakásprivatizációja következtében a budapesti lakáshelyzet, a lakóterületi fejlesztések elsődlegesen piaci eszközökkel befolyásolhatóak.</p>	<p>A BTFK Javaslat (I. kötet) 9.1 A LAKÁSÁLLOMÁNY OPTIMALIZÁLÁSA c. fejezete részletezi a piaci alapú, magán bérlakás-szektorral kapcsolatos fontosabb feladatokat.</p>
<p>Budapest Főváros Kormányhivatalának Földhivatala</p>	<p>Észrevétele, kiegészítésre vonatkozó javaslata nincs. BFKH Földhivatal a termőföld védelméről szóló 2001. évi CXXIX. törvény előírásaival összhangban 10.073/1 /2013. ügyiratszámom kiadott véleményét a továbbiakban is fenntartja.</p>	<p>Intézkedést nem igényel.</p>
<p>Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Országos Tisztifőorvosi Hivatal</p>	<p>A 2013. 09.30-án megtartott egyeztető tárgyaláson elhangzottak alapján véglegesített tematika szerint elkészített BTFK stratégiai környezeti vizsgálatban leírtakkal egyetértek, ellene kifogást nem emelek.</p>	<p>Intézkedést nem igényel.</p>
<p>Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Budapesti Bányakapitányság</p>	<p>A jelezett dokumentáció a Bányakapitányság hatáskörét nem érinti. Hatáskörünket inkább a konkrétabb munkafázisokban tudjuk érvényesíteni.</p>	<p>Intézkedést nem igényel.</p>

<p>Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség</p>	<p>Tárgyi terület környezeti vizsgálatának módosításával - a megfogalmazott szándékokkal és szabályozásokkal - a Felügyelőség az alábbiak figyelem bevételével ért egyet:</p> <p>Táj- és természetvédelmi szempontból:</p> <p>Tárgyi ügyben a „környezeti vizsgálat” tematikájának meghatározása során az alábbi véleményt adtuk: „a fejlesztési koncepció számos vonatkozásban (pl. Duna folyam és Duna-parti területek hasznosítása, kármentesítés és rekultiváció, stb.) érinti az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet] és az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 1-1/2010. (V. 11.) KvVM rendelet által meghatározott Natura 2000 hálózat részét képező területet érintettség esetén kérjük a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 14. sz.-ú mellékletének megfelelően elkészített Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészítését.”</p> <p>A benyújtott környezeti vizsgálat 3.6.1.3 pontja az alábbiakat állapítja meg:</p> <p>„A koncepció műfaji sajátosságai okán (célokat fogalmaz meg és nem konkrét beavatkozásokat, illetve területeket) a Natura 2000 területek esetleges érintettsége, élőhelyek és jelző fajok lehetséges terhelése, illetve ezekre gyakorolt esetleges hatás - a szükséges mélységben és részletezettséggel - jelen fázisban nem mérlegelhető. Általánosságban megállapítható, hogy a koncepció alapvető céljai megfelelnek a Natura 2000 területeket létrehozó céloknak. ”</p> <p>A fenti megállapítások ismeretében elfogadjuk, hogy jelen stratégiai környezeti vizsgálat során nem készült Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció.</p>	<p>Választ nem igényel. A Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség elfogadja, hogy a Natura 2000 területek esetleges érintettsége, élőhelyek és jelző fajok lehetséges terhelése, illetve ezekre gyakorolt esetleges hatás - a szükséges mélységben és részletezettséggel - jelen fázisban nem mérlegelhető.</p>
--	---	--

	<p>Megjegyezzük, hogy a fejlesztési programok későbbi szakaszában konkrét terület illetve érintettség esetén a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdésének figyelembe vételével, a tervvel, illetve beruházással érintett terület kiterjedésére, az érintett területnek a Natura 2000 területhez viszonyított elhelyezkedésére, valamint a Natura 2000 területen előforduló élővilágra vonatkozó adatokra figyelemmel - vizsgálni kell a terv, illetve beruházás által várhatóan a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, az 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásokat.</p> <p>Amennyiben a későbbi tervezés során a terv vagy beruházás jelentős hatással lehet a Natura 2000 területekre, akkor indokoltá válhat a területfejlesztési koncepció, továbbá a környezeti vizsgálat átdolgozása is.</p>	
	<p>A Felügyelőség levegőtisztaság-védelmi, zaj- és rezgésvédelmi, hulladékgazdálkodási és vízügyi szempontból egyetért, kifogást nem emel.</p>	Választ nem igényel.
<p>Pest Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága</p>	<p>Előjáróban megállapítjuk, mely szerint a magunk részéről a lehető legnagyobb mértékben támogatnók, amennyiben az FSZKT erdő-övezeti előírásai azon térségekben, ahol a természetben erdő még nincsen és korábban sem volt, az övezetnek megfelelő alapterületű (vagyis ez esetben az erdőtelepítés) a törvényi előírásoknak megfelelően engedélyeztetésre, majd elvégzésre kerülne. Mert a jelen pillanatig ugyanis még egyetlen négyzetméter ilyen erdőtelepítés nem valósult meg.</p>	<p>A BTFK Javaslat (I. kötet) 6.2 TERMÉSZETI – TÁJKÉPI ÉRTÉKEK MEGŐRZÉSE c. fejezetének Ökológiai kapcsolatok biztosítása pontja hangsúlyozza a terveken kijelölt, de még nem erdősitett területeken az erdőtelepítés megvalósításának szükségességét.</p>
	<p>Egyebekben tájékoztatjuk önt és önöket, hogy a Budapesti Erdőtervezési Körzet 2012-től 2021. évig érvényes erdőterve jóváhagyásra került, melyből</p>	<p>Az új körzeti erdőterv figyelembevételre került a koncepció készítésekor.</p>

	<p>kifolyólag az önkormányzat által eddig is ismerhető erdőterületi határok, illetve erdőtag-erdőrészlet beosztások és erdőterületi előírások bizonyos változása megtörtént.</p>	
	<p>A környezeti értékek fenntartásában a meglévő erdők megtartása igen nagy jelentőséggel bír. A Budapest Területfejlesztési koncepció stratégiai környezeti vizsgálatban meghatározott 9 stratégia cél közé érdemes a környezet minőségét javító erdőkre vonatkozó célokat is megfogalmazni.</p>	<p>6. A környezeti erőforrások védelme és fenntartható használata, a természeti értékek és a táji örökség megőrzése c. stratégiai cél 6.1 ZÖLD- ÉS EGYÉB BIOLÓGIAILAG AKTÍV FELÜLETEK MEGŐRZÉSE, NÖVELÉSE c. fejezete tartalmaz környezet minőségét javító erdőkre vonatkozó célokat is: „A tervbe vett erdőtelepítésekkel jelentős mértékben javítható a zöldfelületi intenzitás, ami közvetve hatással lehet az egész város hőháztartási viszonyaira is, ezért 2030-ig a főváros erdősültségét 5%-kal (300 hektárral) kell növelni.”</p>
	<p>A partnerség- a jövő közös tervezése, összehangolt fejlesztések Budapesten és a várostérségben a térszerkezet kialakítása, a térségi zöldövezet kialakítás során a közlekedésfejlesztés a már beépített területen valósuljon meg.</p> <p>A hatékony városszerkezet kialakítása során a meglévő erdők maradéktalan megtartásában nagy szerepe lehet az infrastruktúra hálózat olyan tervezési szemléletére, mely nem az erdők kárát próbálja a vonalas létesítmények elhelyezését biztosítani. Az egyes területi egységek fejlesztése során a fejlesztéshez szükséges infrastruktúra kialakítását is a fejlesztéssel érintett területen belül célszerű megvalósítani, nem a szomszédos erdő területének rovására.</p>	<p>A koncepció csak a szükséges mértékben (a hiányzó hálózati elemek miatt) tartalmaz olyan közlekedésfejlesztési javaslatokat, amelyek beépítetlen területeket érintenek.</p>
	<p>A barnamezős beruházásokat az erdészeti hatóság üdvözli, mivel ezek számának növekedésével a meglévő erdők megtartása könnyebb, illetve a jelenleg erdővel nem borított, de erdő övezet besorolás révén hosszútávon erdőnek kívánt területek esetében az erdősítettség megvalósítható.</p>	<p>Választ nem igényel.</p>

	<p>A környezeti erőforrások védelme során törekedni kell meglévő erdők tömörségének megőrzésére. Kerülni kell a meglévő erdőtömbök feldarabolását, mely azok ellenálló képességét, állékonyságát csökkenti, az erdők környezet javító hatását mérsékli. Az erdőtelepítések során a tömörszerű elhelyezkedést előnyben kell részesíteni a keskeny, hosszú fonákkal szemben. Ezzel a klímaváltozás kedvezőtlen hatásai, az extrém időjárási viszonyok káros hatásai, a motorizáció kedvezőtlen hatási csökkenthetők. Az erdő mellé tervezett beépítések estében célszerű figyelembe venni, hogy az erdő megtarthatóságához, ugyan akkor a környező beépítés teljes értékű használatához a szélső fáktól egy biztonsági sáv elhagyása célszerű, melyben nem szükséges folyamatosan a fák kivágása a környező funkciók biztosításához.</p>	<p>A koncepció szempontjából nem releváns, településrendezési eszközöket érintő vélemény.</p>
	<p>A Budapest komplex szerepkörének megfelelő közlekedési rendszer megteremtése során az intelligens mobilitás, a környezetkímélő közlekedési módok kialakítása során a meglévő erdők vehetők csak alapul, hiszen az erdőtelepítések, felújításpótló csereerdősítések csak jelentős idő múlva tudják az erdők kedvező hatását produkálni.</p>	<p>Választ nem igényel.</p>
<p>Pest Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága</p>	<p>Talajvédelmi szempontból a legelőnyösebb a meglévő infrastruktúra elemek felhasználásával megvalósuló fejlesztés. Új termőföldterületek igénybevételét a lehető legkisebb mértékűre kell korlátozni.</p>	<p>A terv ezen szempontok messzemenő figyelembevételére törekszik. A BTFK Javaslat (I. kötet) 6.4 pontjában kiemelésre került a termőföldek védelmének fontossága.</p>
	<p>Új termőterületek igénybevétele esetén:</p> <p>a) Termőföld területen tilos a talaj humuszos termőrétegének engedély nélküli eltávolítása.</p> <p>b) Mezőgazdasági művelési ágban nyilvántartott területen történő beruházások építési engedélyezési eljárásába a talajvédelmi hatóságot is be kell vonni. Az</p>	<p>Magasabb rendű jogszabályban rendezett, építési engedélyezési eljárásokra vonatkozó észrevételek, melyek a koncepciót nem érintik.</p>

	<p>építési engedélyes tervben külön munkarészben kell foglalkozni a területen található humuszos feltalaj védelmével, a letermelés, a deponálás és a felhasználás módjával.</p> <p>c) Mezőgazdasági művelési ágban nyilvántartott területen történő, 400 m² -t meghaladó beruházás esetén humuszos termőréteg mentését megalapozó talajvédelmi tervet kell készíteni.</p> <p>d) A tervezett beruházások engedélyezési eljárása során a talajvédelmi terv megállapításai alapján az engedélyes tervben külön munkarészben kell foglalkozni a területen található humuszos feltalaj védelmével, a letermelés, a deponálás és a felhasználás módjával. Amennyiben lementett humuszos feltalaj elszállításra kerül, az adott tétel vonatkozásában talajvédelmi járulékot kell fizetni</p> <p>e) A lakó- és gazdasági területek kijelölése kapcsán vizsgálni kell a környezetben folytatott mezőgazdasági tevékenység hatásait a későbbi panaszbejelentések elkerülése érdekében.</p>	
--	---	--